

Грег Беър

Кървава музика

На Астрид,
която ми даде всичко,
топлина, обич, комфорт –
с цялата си любов.

Признателност и някои бележки:

Моята най-искрена благодарност на д-р Ендрю Джон Грейвс, д-р Ричард Дютон и д-р Перси Ръсъл за това, че ми позволиха да надниквам неведнъж в техните лаборатории и за скъпоценното време, което ми отделиха. За някои немаловажни подробности изказвам специална благодарност и на Мариан Маклийн от Световния Търговски център и Херберт Квеле от германското консулство в Лос Анджелис, както и на Елън Датлоу, Мелиса Ан Сингър и Анди Портър.

Джон Ф. Кар и Дейвид Брин преди няколко години станаха автори на идеята първоначалният ми разказ да се превърне в роман. Стенли Шмид, в качеството си на главен редактор на „Аналог“, ми предложи да разработя в подробности оригиналната идея. Бет Мичъм също помогна с редакторския си ентузиазъм в защита на този тогава още ненаписан роман и оказа неоценима помощ в последствие.

За първи път видях червеното волво на Върджил Юлам на един паркинг в Сан Диего, пред хотела, където посетих научна конференция по проблемите на хибридизацията. Понастоящем той е млад стипендиант и търси временна работа.

ИНТЕРФАЗА

Всеки час се раждат и умират милиони и милиарди микроскопични живи същества – бактерии и микроби, малки труженици на природата – без това да оказва съществено значение за друго, освен за техния брой и продължителността на незабележимото им съществуване. Те не усещат нищо, нито умеят да страдат. Смъртта на стотици милиони подобни създания едва ли може да има значението, каквото има смъртта на едно единствено човешко същество.

Между всички живи организми – малки и големи, съществува строго определено равновесие, също както клоните на някое високо дърво, събрани на едно място, се равняват по маса на стеблото под тях. Ние вярваме в това с тази непоколебимост, с която френските крале са вярвали, че са избрани от слънцето. Нима някой тогава – или сега – би подложил своята вяра на съмнение?

АНАФАЗА ЮНИ – СЕПТЕМВРИ

1

Ла Джола, Калифорния

Черна, метална и лъскава правоъгълна табела се издигаше върху една затревена купчина в средата на равно подстриганата корейска трева, заобиколена от ириси и няколко тъмни циментови корита, запълнени с пръст. Върху табелата беше изписано с червени релефни букви името „ГЕНЕТРОН“, а под него се мъдреше девизът: „КЪДЕТО МАЛКИТЕ НЕЩА ИЗВЪРШВАТ ГОЛЕМИ ПРОМЕНИ“.

Лабораториите и офисите на Генетрон се помещаваха в една П-образна стоманено-бетонна сграда, заобиколена от правоъгълен двор с градина. Централният комплекс беше на два етажа, а от него до четириетажния прозрачен куб, заобиколен от висока телена ограда с електрически ток, водеха няколко павирани алеи.

Така Генетрон имаше две лица – лабораториите, където се извършваха опитите с биочипове и сградата, в която се разработваха изследванията по поръчка на военното министерство.

Дори в лабораториите достъпът бе ограничен и всеки посетител подлежеше на контрол и проверка. Служителите трябваше да винаги да носят значки с надпис и снимка, а посетителите получаваха специални временни пропуски. Отдавна управата на Генетрон – всъщност петима съкурсници от Станфърдския университет, които бяха основали компанията едва три години след дипломирането си – си бе дала сметка, че индустриалният шпионаж може да нанесе далеч по-сериозни финансови щети от намесата на което и да било разузнаване. Въпреки това общата атмосфера в никакъв случай не беше подтисната и консервативна и очевидно бяха положени немалко усилия за да се скрийт с кадифена ръкавица инак стриктните мерки на охраната.

Висок, леко прегърбен мъж с разчорлени черни коси се измъкна мъчително от купето на червеното спортно волво и подсмъркна няколко пъти, докато пресичаше паркинга за служители. Тревата край паркинга бе щръкнала в предиятна разплодителна оргия, готова да поразии всеки малко по-чувствителен нос. Мъжът поздравя небрежно Уолтър,

навъсеният пазач на входа. Уолтър също така небрежно провери значката на пристигналия, като я прекара през процепа на лазерния датчик.

– Май не сте спали добре снощи, г-н Юлам? – попита любезно той.

Върджил прехапа лекичко устни и поклати глава.

– Купони, Уолтър.

Очите му бяха зачервени, а носът му беше подпухнал от честото бърсане с кърпата, подаваща се от крайчеца на джоба на самото му.

– Не мога да разбера, как учени хора като вас не се сещат, че не бива да се прекалява с веселбата в неделя вечер?

– Какво да се прави, не трябва да се отказва на дамите – въздъхна Върджил, докато го подминаваше. Уолтър се ухили и кимна, въпреки че искрено се съмняваше в това, че животът на Върджил е кой знае колко забавен и претрупан с купони. Освен ако представите за мъжка привлекателност не бяха се променили от времето на неговата младост, едва ли която и да било дама би обърнала внимание на мъж, чиято брада от близо седмица не бе виждала бръснача.

Юлам в никакъв случай не беше най-забележителната фигура в Генетрон. Макар и висок на ръст, той бе възпълничък, във всеки случай доста над нормалното за възрастта си – трийсет и две години – тегло, ходеше прегърбен под някаква невидима тежест, оплакваше се от високо кръвно и болки в гърба и рядко се сещаше да избръсне вече прошарената си брада, придаваща му допълнителен страдалчески изглед.

А и гласът му сякаш не беше създаден за да печели приятели – остър, леко писклив в някои моменти и прекалено силен. Двайсетината години, прекарани в Калифорния бяха поизгладили тексаския му диалект, но когато се гневеше или вълнуваше той неизменно изплуваше за да напомни за себе си.

Единствената що годе отличителна черта бяха неговите изумрудено зелени, вечно ококорени очи, скрити под чифт красиво оформени като сенници ресници. Функцията им обаче бе по-скоро декоративна, отколкото приложна, защото вървяха почти неизменно с чифт стъкла с черни рогови рамки. Върджил беше късоглед.

Той пое енергично нагоре по стълбата, като взимаше по две и дори три стъпала наведнъж и бетонните ѝ подпори скоро взеха да вибрират болезнено. Като стигна втория етаж, Върджил сви по коридора, навлезе в сектора за разработка на свръхмодерни биочипове и се насочи към общата лабораторна зала. Работният му ден обикновено започваше с проверка на образците в някоя от петте центрофуги. Последната заложена от него серия се бе въртяла шейсет часа при 200 000 G и сега вече бе

готова за анализи.

Въпреки едрия си ръст Върджил съвсем не беше непохватен и притежаваше изключително деликатни и чувствителни ръце. Той извади скъпия ротор от черен титан от ултрацентрофугата и затвори херметизацията похлупак. След това постави внимателно ротора върху лабораторната маса, измъкна едно по една петте епруветки от гнездата им и ги огледа, като примижаваше срещу светлината. Под гугмените им капачки се бяха оформили няколко ясно отграничени слоя.

Върджил се усмихна и веждите му подскочиха над роговите рамки на очилата. Имаше едри, неравни и леко пожълтели от богатата на естествен флуор вода зъби.

Тъкмо се канеше да изсмуче буферния разтвор и най-горния ненужен слой, когато лабораторният телефон зазвъня. Той остави епруветката при другите в статива и вдигна слушалката.

– Тук е Върджил, общата лаборатория.

– Върджил, обажда се Рита. Видях те, че идваш, но не те намерих в твоята лаборатория...

– Хей, Рита, къде се губиш? Нещо интересно?

– Ти ме помоли – каза ми – да те уведомя, ако се появи един определен човек. Мисля, че той е тук, Върджил.

– Михаел Бернард? – подскочи Върджил и гласът му затрептя.

– На него прилича. Но Върджил...

– Слизам веднага.

– Върджил...

Той затвори, огледа за миг епруветките и накрая реши да ги остави както са си сега.

Приемната на Генетрон бе едно просторно овално помещение в източното крило, заградено от панорамни прозорци и богато украсено с фигури в керамични саксии с хромирани подложки. Светлините на утринното слънце трепкаха жизнерадостно по небесносиния килим, когато Върджил се появи откъм лабораторното крило. Рита се надигна от бюрото си, докато профучаваше край нея.

– Върджил...

– Благодаря – измърмори той. Очите му следяха неотклонно достолепния джентълмен, изправен край единствения облицован с кожа диван в приемната. Нямаше никакво съмнение – Михаел Бернард, в собствена персона. Върджил го познаваше от снимките и корицата на „Тайм мегъзин“ отпреди три години. Той протегна разтреперано ръка и лицето му се разкри в невероятна усмивка.

– Приятно ми е да се запозная с вас, господин Бернард.

Бернард пое ръката на Върджил, но имаше объркан вид.

На прага на широкия портал пред луксозно обзаведения показан офис на компанията бе застанал Джералд Т. Харисън, притиснал слушалката на телефона с рамо. Бернард го погледна въпросително, в очакване на обяснение.

– Ужасно се радвам, че сте прочели писмото ми... – продължаваше да бърбори Върджил, преди да регистрира присъствието на Харисън.

Междувременно Харисън приключи припряно разговора, който водеше и затвори телефона.

– Всеки пост има свои привилегии, Върджил – рече усмихнато той и застана до Бернард.

– Извинете... какво писмо? – попита Бернард.

– Това е Върджил Юлам, един от нашите водещи изследователи – побърза да се намеси Харисън. – Господин Бернард, всички ние ужасно се радваме на пристигането ви. Върджил, веднага щом се освободя ще дойда да обсъдим въпроса, който те интересува.

Нямаше нищо за обсъждане помежду им.

– Разбира се – отвърна Върджил. Вече се беше прегърбил под непокрития намек – отново изместен встрани, избутан в глуха линия.

Бернард очевидно никога не беше чувал за него.

– По-късно, Върджил – повтори настойчиво Харисън.

– Но да, разбира се. – Той отстъпи назад, погледна умолително Бернард, сетне се обърна и пое към задния коридор.

– Кой беше това? – попита Бернард.

– Един много амбициозен млад човек – произнесе навъсено Харисън. – Но ние го държим под контрол.

Кабинетът на Харисън бе разположен на приземния етаж в западно-то крило на лабораторната сграда. Стените на стаята се криеха зад масивни дървени лавици, по които бяха подредени в стройни редици различни научни издания. Най-скъпите се разполагаха нашироко в рафтовете на височината на погледа. Под тях следваха редовете от различни антикварни телефонни указатели – стара страст на Харисън – имаше и няколко лавици с книги по компютърно програмиране. Върху облицованото с черна кожа бюро бе поставен само тефтер за бележки и монитор.

От основателите на Генетрон единствено Харисън и Уилям Йънг бяха останали достатъчно дълго, за да се радват на резултатите от първите лабораторни разработки. И двамата се занимаваха повече с бизнес, отколкото с изследователска работа, макар докторатите им да висяха в

красиви рамки на стените.

Харисън се облегна назад в мекото кресло и сплете пръсти зад врата си. Имаше руса коса, внимателно сресана така, че да скрие преждевременното ѝ оредяване. Върджил забеляза, че под мишниците му са се оформили едва забележими влажни полукръгове.

– Върджил, получи се нещо крайно неловко – поде той.

– Съжалявам.

– Аз два пъти повече. Поканил си господин Бернард да посети нашите лаборатории.

– Да.

– Защо?

– Мислех, че ще бъде заинтригуван от работата ни.

– И ние така смятаме. Затова го поканихме. Изглежда въобще не е узнал за твоята покана, Върджил.

– Така изглежда.

– Действал си без наше знание.

Върджил стоеше прав до бюрото, втренчил поглед в гърба на монитора.

– Трябва да призная, че си свършил доста полезна работа за нашата компания. Ротуайлд те смята за брилянтен, може би дори за безценен. – Ротуайлд бе ръководителят на групата за разработка на биочипове. – Но някои от другите са на мнение, че на теб не бива да се разчита. А ето сега... и този инцидент.

– Бернард...

– Не, не става дума за Бернард, Върджил. За това. – Той завъртя монитора и натисна едно копче на клавиатурата. На екрана се появи началната страница от тайния файл в компютъра на Върджил. Той се ококори и почувства, че гърлото му се свива болезнено, но все пак се овладя преди да започне да се задушавя. Вълнението му видимо остана в рамките на нормалното за подобни случаи. – Не съм го чел целия, но все пак ми стига за да знам, че си се захванал с нещо крайно подозрително. Може би дори неморално. Тук, в Генетрон, обичаме да се придържаме към някои определени правила и норми особено в светлината на предстоящото ни излизане на пазара. Но не единствено заради тази причина. Аз самият държа компанията да следва строги морални принципи.

– Не съм извършил нищо неморално, Джералд.

– Така ли? – Харисън прелисти няколко страници. – Занимавал си се с конструиране на нов тип ДНК-комплементи за няколко видове микроорганизми, поставени под контрола на НИЗ¹. На всичко отгоре

използваш клетки от бозайници. Бедата е, че ние не сме оборудвани с необходимата екипировка за произтичащите от това рискове – не и в общата лаборатория. Надявам се все пак, че ще бъдеш в състояние да ме убедиш в абсолютната безвредност и безопасност на твоите изследвания. Нали не си се хванал да създаваш нов чумен шам за някоя революционна организация от Третия свят?

– Не – отвърна лаконично Върджил.

– Чудесно. Част от този материал надхвърля моите познания. Изглежда сякаш се опитваш да разшириш мащабите на изследванията върху БМП²-проекта. Не бих се изненадал ако вътре има ценни неща. – Той направи многозначителна пауза. – С какво, по дяволите, си се захванал, Върджил?

Върджил свали очилата и ги изтри с крайчеца на бялата си престилка. Сетне неочаквано подсмъркна – рязко и шумно.

Харисън дори не се постара да прикрие отвращението си.

– Едва вчера успяхме да преодолеем твоя код. И то почти случайно. Защо е трябвало да се криеш? Или предпочиташ ние да не знаем за това?

Без очила Върджил имаше безпомощен и ококорен изглед. Той запелтечи някакъв набързо скалъпен отговор, после неочаквано млъкна и изпъчи предизвикателно брадичката си напред. Гъстите му вежди се сключиха в болезнена изненада.

– Освен това, до мен стигнаха сведения, че си използвал геноконструиращия ни апарат. Без разрешение, естествено, но ти изглежда не си от онези, които чакат зелена светлина.

Лицето на Върджил се обагри в тъмноръчно.

– Да не ти е лошо? – попита го Харисън. Няма съмнение, че изпитваше първерзно удоволствие заради начина, по който се гърчеше Върджил. На ситно потрепващите му устни се показва зародиша на доволна усмивка.

– Нищо ми няма – отвърна Върджил. – Аз... се занимавах с биологика.

– Биологика ли? Не съм запознат с този термин.

– Това е страничен клон на биочиповете. Автономни органични компютри. – Болезнено непоносима бе мисълта да каже дори още една дума. Беше писал на Бернарда – очевидно безрезултатно – с молба да

---

1. Националният Институт по Здравеопазване – бел. прев.

2. Биочипове с медицинско приложение

пристигне тук и да се запознае с разработките му. Нямаше никакво желание да ги предлага доброволно или инак на Генетрон в качеството си на най-обикновен наеман служител – според договора. На пръв поглед идеята му изглеждаше съвсем проста, а му беше отнела близо две години – две години тайни и неимоверни усилия.

– Заинтригуван съм. – Харисън завъртя монитора към себе си и отново взе да прелиства документа. – Значи не говорим само за белтъци и аминокиселини. Виждам, че си се захванал с хромозомите. Дори рекомбиниращи гени от бозайници, смесвани с бактериални и вирусови гени. – Пламъчетата в очите му неусетно бяха изгаснали и сега те изглеждаха непроницаемо сиви. – Само това е достатъчно да затворят Генетрон още сега, Върджил. Ние не разполагаме с никакви предпазни мерки за подобни неща. Не си спазил дори елементарните правила за сигурност.

– Не е вярно, че съм се занимавал с репродуктивни гени.

– Твоите да не са някакви други? – подскочи Харисън, ядосан че Върджил се опитва да го изпързала.

– Това са интрони. Вериги, които не закодират информация за белтъчна структура.

– И какво за тях?

– Работя само в тази област. Опитвам се... да добавя още нерепродуктивен генетичен материал.

– Звучи ми доста противоречиво, Върджил. Никой все още не е доказал, че интроните не са в състояние да закодират информация.

– Така е, но...

– Но... – Харисън вдигна ръка. – Всичко това няма кой знае какво значение. Фактът е налице – работил си по неща извън договора, опитал си се да запознаеш с резултатите Бернард – без наше знание – и вероятно за да получиш неговата лична поддръжка. За своя изгода. Вярно ли е?

Върджил предпочете да замълчи.

– Не се мисли за голям хитрец, Върджил. Не и в света на бизнеса. Може би все още не си даваш сметка за последствията.

Върджил преглътна мъчително. Лицето му беше пламнало. Чувстваше как пулсира кръвта в слепоочията му и дори лекичко му се виеше свят от прекомерното напрежение. Той подсмъркна два пъти.

– Добре, сега ще те запозная с последствията. Мисля, че си на крачка от това да те изхвърлим от тук.

Върджил вдигна изненадано вежди.

– Да, така е, ти си твърде важен за БМП-проекта. Ако не беше,

щеше да изхвъркнеш от тук още в тази минута и аз лично щях да се постарая да не те наемат на работа в нито една частна лаборатория. Но Торнтън, Ротуайлд и другите смятат, че все още можеш да се поправиш. Да се поправиш, казвам. Помисли върху това. Още не съм се съветвал с Йънг. Но да знаеш – сгазиш ли втори път лука – заминаваш си.

Той фиксира заплашително Върджил под сключените си вежди.

– Престани да си губиш времето с излишни занимания. Твоят файл остава тук, но искам да прекратиш незабавно всички експерименти извън БМП-проекта и да унищожиш микроорганизмите, с които си работил. Ако не го направиш, смятай се за уволнен. Два часа, Върджил. Никакви изключения, никакво отлагане.

– Да, сър.

– Това е всичко.

2

Уволняването на Върджил едва ли би впечатлило особено неговите колеги. През трите години работа в Генетрон той беше извършил безчислен брой дребни нарушения в лабораторния етикет. Изключение беше да измие стъкларията, която ползваше и на два пъти беше обвинен, че е пропуснал да изтрие капки от етидиум бромид – много силен мутаген – попаднали върху лабораторните маси. Освен това не се отнасяше с нужното внимание и към радионуклеидите.

Повечето от хората, с които работеше, не биха изразили какво съжаление от загубата му. В края на краищата всеки един от тях бе млад и надарен специалист в една многообещаваща научна област, повечето очакваха да забогатеят и да основат собствени компании в рамките на следващите няколко години. Върджил се отличаваше съществено от тях. Работеше интензивно и без да вдига особен шум през деня, а след това оставаше да работи извънредно и нощем. Не беше общителен, но и не се държеше враждебно, просто не обръщаше внимание на обкръжаващите го.

Своята лична лаборатория делеше с Хейзъл Овертън, която се слаvese с невероятна педантичност и добросъвестност. От всички Върджил най-малко би липсвал на Хейзъл. Може би тъкмо тя бе проникнала в тайния му файл – справяше се чудесно с компютрите и сигурно би дала десет години от живота си за да му създаде подобни неприятности. За съжаление не разполагаше с никакви доказателства, а и

нямаше смисъл да се поддава на параноични настроения.

Когато влезе, лабораторията тънеше в мрак. Хейзъл тъкмо извършваше флуоресцентен оглед на желатиновата електрофорезна матрица с миниатюрна ултравиолетова лампа. Върджил включи осветлението. Тя го погледна, свали защитните очила и на лицето ѝ се изписа раздразнение.

– Закъсняваш – бяха първите ѝ думи. – Оставил си лабораторията като неоправено легло. Върджил, това е...

– Истинско безобразие – довърши той вместо нея и хвърли папката с документацията на масата.

– Зарязал си цял статив с опитни образци на масата в общата лаборатория. Боя се, че са унищожени.

– Майната им.

Хейзъл се ококори в него.

– Божичко, колко сме ядосани само!

– Току що ми стъпиха на шията. Заповядаха ми да прекратя всякава извънпроектна работа и да предам досегашните си резултати на Харисън – в противен случай ми показват зелена светлина.

– Не са прави – произнесе с известна симпатия Хейзъл. Харисън бе прекратил една от нейните извънпроектни разработки преди няколко месеца. – Къде оцапа работата?

– Какво значение има за теб? Предпочитам да остана сам – той ѝ се озъби над масата. – Можеш да довършиш опита в общата лаборатория.

– Бих могла, но...

– Ако не изчезнеш – добави мрачно Върджил, – ще ти размажа петритата с агар по пода.

Хейзъл го изгледа за миг, но вероятно прецени, че този път не се шегува. Тя изключи електродите, събра си набързо багажа и тръгна към вратата.

– Моите съболезнования – подхвърли му през рамо.

– Прието.

Трябваше да изработи някакъв план. Той почеса замислено наболата си брада, докато се опитваше да открие някакъв бърз начин за спасяване на онова, което можеше да се спаси. Склонен бе да пожертва някои продукти на експеримента – културите с Ешерихия коли, например. Те бяха отдавна изминал етап от работата. Пазеше ги като спомен и отправна точка за напредъка си, а донякъде и като резервен вариант, в случай, че се препъне в някоя от следващите си стъпки. Работата обаче, бе потръгнала неочаквано добре. Все още не беше напълно завършена, но

бе достатъчно близо до успеха, за да почувства свежия му полъх.

Хейзълвата половина от лабораторията бе изрядно подредена и чиста. В неговата цареше бъркотия, истински хаос от разхвърляно оборудване и пакети с разпечатани химикали. Дори някога бялата абсорбираща гюдерия висеше небрежно от дръжката на едно полуоткрехнато чекмедже и единият ѝ край бе затиснат от пластмасов контейнер с разтворител.

Върджил застана пред таблото за записки и заразглежда почти непонятните бележки, които бе надраскал преди няколко дни.

Миниатюрни инженери. Най-малките машинки в света. Светлинни години пред БМП! Малки хирурзи. Война на туморите. Компютри с неогр. възможности. (Микрокомпютри срещу тумори – ха!)

На пръв поглед драсканици на душевно болен и Хейзъл едва ли би им обърнала някакво внимание. А може би не? Сред учените бе честа практика да си записват всякакви безумни идеи, моментни вдъхновения и дори шегички и да ги забравят там – докато ги изтрие следващият ентузиазирани гений. Кой знае...

Бележките биха могли да пробудят любопитството на някой също толкова умен, колкото бе Хейзъл. Особено след като са забелязали, че работата му по проекта БМП изостава.

Не беше проявил нужната предпазливост.

Проектът БМП – Биочипове с Медицинско Приложение – трябваше да бъде първият практически продукт на биочиповата революция – комбинирането на протеинова макромолекулна верига със силиконови микроелектронни елементи. За биочиповете се пишеше от години в научната литература, но Генетрон се надяваха да бъдат първите създатели на приложимите образци, които да преминават изпитанията и да получат одобрение в рамките на няколко месеца.

Конкуренцията съвсем естествено беше жестока. Поне още шест компании в Ензимовата долина – както я наричаха, по аналог със Силиконовата – работеха в същата насока. Някои бяха започнали като фармацевтични лаборатории, надявайки се да заделят част от спечеленото за разработки върху рекомбинираща ДНК. Ала съвсем скоро бяха осъзнали накъде духа вятърът и сега влагаха всички усилия в създаването на биочипове. Генетрон беше единствената фирма, създадено по начало за разработване на биочипове.

Върджил взе една гума и изтри внимателно бележките. Мислеше си за това, че събитията винаги се бяха обръщали срещу него. Нерядко – би могъл да го признае с ръка на сърцето – той самият бе предизвиквал буреносните облаци над главата си. Нито веднъж досега не му се бе отдало да доведе започнатото до успешен край. Нито в работата, нито в личния си живот.

Така и не беше се научил да преценява последствията от собствени-те си действия.

Той извади четири пришити с тел бележника от едно заключено чекмедже и ги добави към заплашително нарастващата купчина от документи, които по някакъв начин трябваше да измъкне от лабораторията.

Не можеше да унищожи всички доказателства. Трябваше да спаси поне културите с бели кръвни клетки – неговите специални лимфоцити. Но дори да ги изнесе навън – къде ще ги държи?

Никъде. Просто нямаше къде да ги остави. Генетрон разполагаше с всичко, каквото му беше нужно за изследванията, а докато се настани в друга лаборатория щяха да минат месеци. През това време делото на неговия живот просто щеше да загине.

Върджил излезе през задната врата на лабораторията, мина покрай дезинфекциращите душеве – оборудвани за работа в случай на опасен инцидент – и се насочи към инкубаторите, които бяха разположени в едно от вътрешните помещения. Тук край стената бяха подредени в стройни редици седем емайлирани хладилници, а върху вратите им блестяха екраните на електронните датчици, отчитайки непрестанно температурата, концентрацията на въглероден двуокис и парциалните налягания във всеки един от тях. В далечния ъгъл, сред инкубатори с най-различни форми и модели (повечето закупени на старо при някоя разпродажба на банкрутирала лаборатория) беше и неговият, със залепена отгоре изписана с червен флумастър бележка „за лична употреба“. Той отвори вратичката и извади отвътре таблата с петритата.

Бактериите във всяко едно от тях бяха развили свои собствени, нетипични колонии – оранжево-зелени мехурчета, които приличаха на въздушната карта на Париж, или Вашингтон. Криволичещи линии разделяха гроздовидните скупчвания на сектори, всеки от които се отличаваха със собствен причудлив строеж и – както предполагаше Върджил – функция. Тъй като всяка бактерия в културата притежаваше потенциален интелектуален капацитет на опитна мишка, напълно възможно бе вътре в петритото да се бяха образували прототипи на общества и тези общества да бяха създали свое вътрешно функционално разделение.

Напоследък малко ги бе позанемарил, тъй като опитите с реконструирания Б-лимфоцити поглъщаха цялото му внимание.

Всички те бяха като негови деца. И всички до едно се бяха оказали изключителни.

Почувства, че се изпълва с гняв и отвращение, когато накрая запали газовата горелка и доближи едно по едно петритата до пламъка, като придържаше стъклените им стени с метални щипци.

След като свърши, той се върна в своята лаборатория и пусна петритата в стерилизационната ваничка. Това беше пределът. Повече не бе в състояние да унищожи нищо. Изпитваше такава невероятна омраза към Харисън, каквато не бе чувствал към никое човешко същество. Очите му се замъглиха от бликналите сълзи на отчаяние.

Върджил отвори лабораторния келвинатор и извади отвътре спинерова колба и пластмасов статив, съдържащ двадесет и две епруветки. Колбата беше изпълнена със светложълтеникава течност – лимфоцити в серумна среда. Беше конструирал специално пригодена бъркалка със съвсем фини тефлонови „платна“, така че разбърквайки серума да не причинява особена вреда на доста чувствителните клетки.

Епруветките съдържаха физиологичен разтвор и прецизно концентрирани серумни хранителни вещества, които да обезпечават необходимата енергия за клетките, докато бъдат изследвани под микроскопа.

Той изтегли от течността в колбата и внимателно добави по няколко капки в четири от епруветките на статива. След това върна колбата обратно на държача. Дискът под нея се завъртя.

След като се загреят до стайна температура – процес, който той обикновено подпомагаше като изтласкваше с ветрило затоплен на спиртника въздух – лимфоцитите в епруветките щяха да преминат в активно състояние и да започнат отново да се делят, нещо което беше невъзможно докато са замразени в хладилника.

Щяха да продължават да трупат знания, добавяйки нови сегменти към изменените участъци от тяхната ДНК. И когато, в следващата фаза на клетъчния растеж, новите ДНК се възпроизведат в РНК, които на свой ред послужат за шаблон при продукцията на аминокиселини и когато тези аминокиселини се превърнат в белтъци...

Тези белтъци ще бъдат много повече от обикновени градивни единици на клетъчната структура, защото другите клетки ще са в състояние да ги разчитат. Или да извличат от тази клетка свободна РНК, която да поглъщат и четат. Или – тази трета възможност се беше появила неочаквано след като Върджил успя да вкара фрагменти от бактериална ДНК в

хромозоми от бозайник – цели сегменти от ДНК могат да бъдат изваждани и предавани по веригата.

Всеки път, когато се замислеше за това, му се завиваше свят от безкрайните възможности, от безчислените начини, по които клетките биха могли да общуват помежду си и да развиват свой интелект.

Идеята за разумна клетка все още му се струваше странна и невероятно красива. Караше го да изпада в унес и да стои с часове, замислен, втрещен в стената, без да върши нищо.

Той вдигна покривалото на микроскопа и пъкна пипета в една от епруветките. Калибриращият прибор изтегли точно зададеното количество течност и той го разля в тъничък овален пръстен върху предметното стъкло.

От самото начало Върджил знаеше, че идеите му не са нито налудничави, нито лишени от смисъл. Първите три месеца работа в Генетрон, през които бе помагал в създаването на силиконово-протеинов интерфейс за бъдещите биочипове, го бяха убедили, че създателите на проекта пропускат нещо съвсем очевидно и изключително заинтригуващо.

Защо трябва да се ограничават в рамките на силиконово-протеинови биочипове с размери близо една стотна от милиметъра, когато в почти всяка жива клетка съществува вече напълно функциониращ компютър при това с неограничена памет? Клетките на бозайниците например притежават огромен запас от ДНК-комплемнти, всеки от които може да бъде носител на информация. Какво всъщност е възпроизвеждането, ако не компютъризиран биологичен процес с невероятна сложност и сигурност?

В Генетрон изглежда никой не се досещаше за тази възможност и Върджил отдавна бе решил, че така е много по-добре. Нека го оставят на спокойствие да си свърши работата, и когато създаде няколко милиарда клетъчни компютри и докаже, че е бил прав, ще напусне Генетрон и ще основе своя собствена компания.

След близо година и половина подготовка и изследвания, той беше готов най-сетне да започне работа – нощем, разбира се – с геноконструиранията машина. Използвайки компютърна клавиатура той конструира верижно навързани бази, всяка от които беше основа за образуването на една доста груба ДНК-РНК-белтъчна логическа последователност.

Първите биологични вериги бяха въведени в бактерии на Е.коли като циркулиращи плазмиди. Постепенно Е.коли абсорбира плазмидите и ги включи в своята собствена ДНК. След това бактериите започнаха да произвеждат идентични плазмиди и да ги разпространяват сред

останалите клетки. В тази почти критична фаза на неговата работа Върджил прибягна да използването на вирусна реверсивна-транскриптаза за да осъществи механизма на обратна връзка между РНК и ДНК. Дори най-ранните и примитивни бактерии са „наемали“ рибозомите като „шифровчици“ и „дешифровчици“ на „РНК-записа“. След създаването на обратната връзка клетките най-сетне се снабдиха със собствена памет и със способността да действат и процедират съобразно постъпващата от околната среда информация.

Голямата изненада дойде докато подлагаше на изпитания култура от изменени микроби. В сравнение със създадената от човека електроника, изчисляващата способност на една най-проста бактериална ДНК беше направо невероятна. Единственото, което се искаше от Върджил бе, да се възползва от нещо, което природата вече бе сътворила – най-много да му даде нужния тласък.

Неведнъж го завладяваше усещането, че задачата му е прекалено лесна и че е по-скоро изпълнител, отколкото създател... Особено когато макромолекулите сякаш от само себе си заеха същинските си места и той съвсем ясно забеляза грешките, които бе допускал преди това.

Първите мутации на Е.коли притежаваха заучаващата способност на дъждовни червеи, което стана ясно, след като ги прекара през най-прости Т-образи лабиринти, като за награда им пускаше захарен разтвор. Ала съвсем скоро бактериите вече превъзхождаха червеите. Макар и най-обикновени прокариоти те се справяха със задачите далеч по-добре, отколкото многоклетъчните еукариоти! След няколко месеца лабиринтът вече бе достигнал степен на сложност, отговаряща на лабораторната мишка.

При следващия етап Върджил съумя да извлече така получените макромолекулни вериги от изменените Е.коли и да ги включи в Б-лимфоцити, използвайки бели кръвни телца от собствената си кръв. Вместо интроновите вериги – самовъзпроизвеждащи се последователности от бази, които изглежда не записваха белтъчна информация – той прибягна до своята собствена генетична последователност. Използвайки изкуствено създадени белтъци и хормони като метод за общуване, през последните шест месеца Върджил съумя да „обучи“ лимфоцитите да взаимодействат колкото се може повече помежду си и с обкръжаващата ги среда – далеч по-сложна от миниатюрния стъклен лабиринт. Резултатите изненадващо надхвърляха очакванията му.

Лимфоцитите се научиха да преминават лабиринта и да достигат своите хранителни награди с невероятна бързина.

Той изчака образците да се затоплят достатъчно, за да преминат в активно състояние, след това пхна окуляра на микроскопа във видео-обектива и включи първия от четирите панорамни екрана върху стената пред него. Там съвсем ясно се виждаше изображението на приблизително овалния лимфоцит, за чието създаване бе пропилял две години от живота си.

Тъкмо в момента лимфоцитите обменяха генетичен материал помежду си, използвайки за целта дълги, сламковидни канали. Някои от характеристиките, регистрирани по време на експериментите с Е. коли, по неизвестен начин се бяха запазили и при лимфоцитите. Зрелите лимфоцити не се възпроизвеждаха, но в замяна на това бяха завладени от трескава генетична оргия.

Всеки един от лимфоцитите в пробата, която бе поставил върху предметното стъкло, притежаваше потенциалните интелектуални способности на маймуна от вида резус, макар това да не личеше по привидно опростеното им поведение в средата, която обитаваха.

На няколко пъти дори общува с тях на сравнително високо химично ниво, а ето че сега идеше краят на и без това краткотрайното им съществуване – бяха му наредили да ги убие. На пръв поглед нищо особено. Достатъчно бе да добави малко разтворител към течността в епруветките и клетъчната им мембрана щеше да бъде разрушена. Щяха да се превърнат в жертва на прекомерната предпазливост и късогледството на групичка дипломирани печалбари.

Неусетно задиша още по-развълнувано, докато наблюдаваше как лимфоцитите преминават към нормалната си активност. Толкова бяха красиви. Та те са негови деца, кръв от кръвта му, грижливо отгледани, подложени на изключително фина операция, той лично бе инжектирал биологичния материал в поне хиляда от тях. А сега те продължаваха делото му, прехвърляйки и размножавайки получената отвън информация на техните събратя... Също като Уоши, шимпанзето, заело се да обучи собствените си деца на езика на знаците. Те бяха новите Прометеи, предаващи нататък факлата на познанието. Ще узнае ли някога дали ще могат да използват своите възможности?

Пастьор.

– Пастьор – произнесе той. – Дженър.

Върджил взе една спринцовка, забодe иглата през гумената тапа на първата епруетка и потопа върха ѝ в разтвора. След това изтегли назад буталото и жълтеникавата течност започна да изпълва тялото на спринцовката: десет, петнадесет, двадесет милилитра.

Той вдигна спринцовката и я поддържа пред очите си няколко минути, осъзнавайки, че се готви да извърши един напълно необмислен акт. „Лесно ви беше на вас досега, обърна се той към своите невидими създания. Живеехте си като крале. Седите си в серума, тъпчете се от хранителния разтвор и поглъщате хормоните, от които имате нужда. Никой не ви е карал да работите, за да живеете. Никакви неприятни тестове, никакъв стрес. Никаква необходимост да използвате това, което ви дадох.“

Какво да прави сега? Да ги върне обратно в естествената им среда? Ако ги инжектира в тялото си ще може да ги изнесе от Генетрон, а след това – на по-късен етап – да си върне достатъчно от тях за да продължи експеримента.

– Ей, Върджил! – Ернесто Вилар почука на вратата и пъкна глава вътре. Събираме се в 233-та. Готови са с филма за артериалната система при плъховете. – Той почука с пръст по перваза на вратата и се ухили. – И ти си поканен. Нали знаеш, че си душата на компанията?

Върджил свали спринцовката и се загледа в празното пространство.

– Върджил?

– Идвам – отвърна равнодушно той.

– Не ни карай да чакаме. Премиера е все пак – подхвърли Вилар и изчезна. Стъпките му постепенно утихнаха в коридора.

Ето че времето му беше съвсем ограничено. Той натисна буталото, впръска обратно серума в епруветката и пусна спринцовката в една ваичка със спирт. Сетне върна епруветката на статива, а него постави в келвинатора. До този момент спинеровата колба и епруветките носеха етикети с неговото име. Той ги отлепи и написа нови: „Биочипови белтъчни проби: неуспешни лабораторни опити 13-14“. А върху колбата постави надписа: „Серум от плъх, неуспешен лабораторен опит 13-14“. Никой не би се заинтересувал от някаква анонимна и неизследвана партида лабораторни опити – при това неуспешни. Неуспехите тук бяха нещо свято.

Нуждаеше се от време за да помисли.

Ротуайлд и още десет негови колеги по БМП-проекта се бяха събрали пред големия прожекционен видеоекран в 233-та, понастоящем празна лаборатория, която се използваше като заседателна зала. Ротуайлд бе нисък червенокос бърборко, който действаше като посредник и координатор между отделните звена на проекта и управата. Беше се изправил край екрана, в цялата прелест на своя кремав костюм и шоколадо-вокафяви панталони. Вилар посочи на Върджил едно авокадовозелено кресло в дъното и той се отпусна уморено, протегна крака и скръсти

ръце на гърдите си.

Ротуайлд подхвана очевидно предварително подготвеното встъпление.

– Щастлив съм да обява, че става дума за ключов момент от работата на отдел Е-64. Разбира се, със сътрудничеството на всички останали... – Той погледна неуверено към Върджил. – Дойде моментът да си поделим... хм, триумфа. Мисля, че спокойно можем да го наречем така. Е-64 е прототип на изследователски биочип с диаметър триста микрометра, протеин върху силиконов субстрат, чувствителен към четиридесет и седем различни вида кръвни фракции. – Той се покашля развълнувано. Всички знаеха за какво става дума, но моментът беше тържествен и го изискваше. – На 10 май ние въведохме Е-64 в една от артериите на опитен плъх, затворихме микроскопичния разрез и го оставихме да продължи по хода на магистралния съд до там, докъдето стигне. Цялото пътуване е продължило не повече от пет секунди. След това аутопсирахме животното, извадихме биочипа и групата на Терънс се зае с интерпретацията на резултатите. С помощта на една специална векторно-графична програма успяхме да създадем малко филмче.

Той даде знак на Ернесто, който натисна копчето на проекционния видеоапарат. На екрана се зареди цяла серия от компютърни графики – първо стилизираната емблема на Генетрон, после списъкът на създателите и накрая тъмнина. Ернесто изключи осветлението в залата.

В средата на екрана изгря розов кръг, започна да се разширява и да се изкривява в неправилен по форма овал.

– Забавихме шест пъти продължителността на пътуването – обясняваше Ротуайлд. – За да опростим още повече нещата елиминирахме данните за химическите концентрации в артериалната кръв.

Върджил се наведе напред в креслото, забравил за миг собствените си проблеми. През постоянноменящия се тунел от концентрични кръгове прелитаха някакви белезникави точки.

Пътешествието навътре в артериалната система на опитния плъх продължи трийсет секунди. Върджил почувства, че космите по гърба на ръката му са настръхнали. Ако неговите лимфоцити можеха да виждат, това щеше да е заобикалящата ги картина, докато се носят из кръвоносните съдове... Дълъг и неравен тунел, по който кръвта струи, завихря се в локални течения там, където артерията се стеснява – навлиза във все по-тесните съдове, а биочипът заедно с останалите кръвоносни телца отскача от еластичните стени, докато се заклеци в някой свръхтесен капиляр.

Филмът свърши и осветлението беше запалено.

Стаята се изпълни с овации.

– И така – попита Ротуайлд като се изправи усмихнат. – Има ли някакви коментари, или забележки, преди да го покажем на Харисън и Ъънг?

Върджил успя да напусне почти незабелязано последвалото празненство като се размина само с една чаша шампанско и се върна обратно в лабораторията. Чувстваше се по-подтиснат отпреди. Къде бе изчезнал стремежът му към сътрудничество? Наистина ли вярваше, че ще е способен да се справи съвсем сам с нещо толкова амбициозно, като обучаването на неговите разумни лимфоцити? Дотук наистина бе успял – но с цената на изричната заповед да прекрати експеримента и да унищожи резултатите.

Той хвърли събраните записки в един празен кашон и го облепи със скоч. Потършува в бюрото на Хейзъл, откри една бележка с надпис „Отровно – не пипайте!“ и я залепи върху едната му страна. Сетне остави кашона в неутралната зона между двете страни на лабораторията. Накрая се зае да почиства епруветките и колбите, които бе зарязал отдавна.

Когато дойде моментът за проверка, той ще бъде кротък и сговорчив и ще даде на Харисън възможността да се порадва на победата си.

А след това, изключително предпазливо, в рамките поне на няколко седмици – ще изнесе навън материалите, от които се нуждае. Лимфоцитите ще останат накрая, известно време може да ги държи в хладилника в неговия апартамент. От лабораторията ще взема разтвори за да ги подхранва, но едва ли ще е в състояние да продължава работата си върху тях.

По-късно ще реши къде да продължи с експеримента.

Харисън стоеше на прага на лабораторията.

– Всичко е почиствено – докладва Върджил, свел покорно глава.

3

Продължиха да го следят през следващата седмица, сетне, загрижени за заключителната фаза от БМП-проекта прибраха хрътките, пуснати подир него.

Дойде най-важният момент от замисления план.

Веднага щом се увери, че са престанали да му обръщат внимание той премина към действие. Първо поиска пълен достъп до компютрите

на компанията (бяха му забранили да ползва значителна част от информацията вътре), като се оправда, че би желал да сфери резултатите относно структурата на денатурираните и неразгърнати протеини. Естествено, разрешиха му и същата вечер някъде след осем той се включи в мрежата, използвайки терминала в общата лаборатория.

Върджил бе понадхвърлил възрастта за да бъде обявен за вундеркинд на осемдесетте, но през последните седем години той бе нанесъл нужните корекции във всички свои характеристики на три големи фирми и дори един известен университет. Благодарение на последната го приеха на работа и в Генетрон. Нито веднъж не беше страдал от скрупули заради тези манипулации, или дори фалшификации. Той знаеше, че е напълно способен да се справи със задълженията си в Генетрон – при това блестящо – и беше подправил документите единствено за да преодолее досадната бариера на бюрократичните изисквания. Освен това Върджил отдавна бе дълбоко убеден, че светът е нещо като безкрайна китайска мозайка и колкото по-добре се справяш в разрешаването ѝ и в разкриването на отделните ѝ детайли – толкова по-бързо ще се похвалиш с победата. Дори ако за целта прибягваш до хакерство.

Не беше никак трудно да преодолее кода на Риналди, зад който се намираха секретните файлове на компанията. Чувстваше се като в свои води, докато кръстосваше сред безчислените таблици от на пръв поглед случайни числа, които се стичаха по екрана. Съвсем скоро откри своя файл и премина на съответния код за текущата директория. След това реши да играе на сигурно – винаги съществуваше възможността и други да проявят подобна изобретателност – и изтри файла напълно.

Следващата точка от програмата бе да открие медицинската картотека на служителите на Генетрон. Тук промени категорията на здравната си застраховка и внимателно прикри следите от намесата. Допитвания от външни източници щяха получат отговор, че застраховката е покрита дори след като напуснеше завинаги пределите на компанията.

Длъжен бе да се погрижи за тези неща. От край време по петите все го следваха разни дребни болести.

Замисли се за миг дали да не остави известни и поне засега незабележими поражения в системата, но бързо се отказа. По природа не беше отмъстителен човек. Излезе от мрежата и изключи терминала.

Измина изненадващо кратко време – само два дни – преди да забележат изтриването на файла. Рано една сутрин Ротуайлд го причака в коридора и му съобщи, че е уволнен. Върджил изрази учудване, накрая сведе смирено глава и помоли да му позволят да вземе поне кутията с

личните си вещи.

– Добре, но само това. Никакви биологични препарати. Лично ще проверя какво изнасяш.

Върджил се съгласи спокойно.

– Какво съм сбъркал сега? – попита той.

– Честно казано не зная. А и не ме интересува. Аз гласувах за теб. А също и Торнтън. Ти си най-голямото ни разочарование.

Върджил мислеше трескаво. Така и не бе успял да измъкне навън лимфоцитите, струваха му се в пълна безопасност скрити в общия хладилник на лабораторията, а и не очакваше толкова бързо събитията да вземат неприятна посока.

– Гоните ме, значи.

– Да. Боя се, че ще ти е много трудно да си намериш сваятна работа в която и да било частна лаборатория. Харисън е направо бесен.

Когато влязоха в лабораторията, Хейзъл вече се бе захванала за работа. Върджил вдигна кашона, който бе оставил в неутралната зона между двамата и прикри надписа с длан. Сетне доближи кошчето, откъсна етикета, смачка го и го пусна вътре.

– Още нещо – рече той. – Забравил съм една партида епруветки от неуспешен опит в общата лаборатория, които трябва да бъдат изхвърлени. Радионуклеиди.

– О, по дяволите – извика уплашено Хейзъл. – Къде?

– В хладилника. Не се безпокой – най-обикновен въглерод 14. Може ли? – той погледна въпросително Ротуайлд. Другият махна да сложи кашона на масата, за да провери съдържанието му. – Може ли? – повтори Върджил. – Не бих желал да оставям след себе си нищо, което може да навреди на нечи резултати.

Ротуайлд кимна неохотно. Върджил закричи към келвинатора, като пътем свали престилката и взе незабелязано използвана стерилна спринцовка от една кутия.

Стативът с лимфоцитите бе на най-долната етажерка. Върджил коленичи и извади една епруветка. Той пхна сръчно иглата в течността и изтегли двайсет милилитра серум. Нямаше време да почиства кожата си със спирт, но рискът бе съвсем минимален.

Миг преди да се прободее с иглата той се зачуди какво всъщност прави. Шансът лимфоцитите да оцелеят бе почти нищожен. Напълно възможно бе средата, която им бе осигурил, да ги е променила дотолкова, че да загинат още при навлизането в неговата кръв. Или да бъдат унищожени от собствената му имунна система.

Дори и да преживеят тази среща с непознатото, средната продължителност на живот за всеки лимфоцит не надхвърляше няколко седмици. Рано или късно, неговите собствени стражи щяха да докопат нарушителите.

Иглата проникна в кожата. Той почувства леко убождане и в следния миг серумът се смеси с неговата кръв. Върджил извади спринцовката и я захвърли на дъното на хладилника. След това взе статива с епруветките и колбата, изправи се и пое към вратата. Ротуайлд го следеше нервно, докато изсипваше една по една епруветките в контейнер за химически отпадъци, наполовина пълен с етанол. Накрая добави и течността от колбата. Когато свърши, запуши я и я постави в касетката за използвана стъклария. Ритна касетката към Ротуайлд и произнесе с иронична усмивка.

– Твоя е.

Ротуайлд бе приключил с прегледа на бележниците.

– Не съм уверен, дали записките ти не трябва да останат при нас – рече той. – В края на краищата, прекара доста време в работа по проекта.

От лицето на Върджил не слизаше насмешливата усмивка.

– Направиш ли го, ще осъдя Генетрон и ще ви изкарам мръсното пране във всички вестници, които проявят интерес. Няма да е никак добре за предстоящото ви излизане на пазара.

Ротуайлд го изгледа с присвити очи. Бузите му бяха поруменели.

– Изчезвай от тук – произнесе той. – По-късно ще си получиш партакешите.

Върджил вдигна кашона. Хладното усещане в предмишницата му бе изчезнало. Ротуайлд го изпрати по стълбите и дори си направи труда да стигне вратата. Уолтър прие пропуската с непроницаемо лице, а Ротуайлд продължи след него към паркинга.

– Не забравяй договора – рече той. – Спомни си какво можеш и какво не можеш да приказваш.

– Едно нещо, вярвам, ми е позволено да кажа.

– Кое е то?

– Майната ти. И на всички останали.

Върджил профуча покрай табелата с надпис ГЕНЕТРОН, замислен за всичко онова, което му се бе случило зад тези стени. На излизане хвърли прощален поглед към черния стъклен куб, който едва се виждаше над върховете на кипарисите.

Експериментът най-вероятно беше приключил. За миг го завладя

тъга и усещането за невъзвратима загуба. Спомни си за милионите лимфоцити, които бе унищожил. Призля му, наложи се да преглътне няколко пъти мъчително, за да прогони горчивия вкус в устата си.

– Вървете на майната си – промърмори той. – Така става с всичко, което пипна.

4

Хората са отвратителна стока, мислеше си Върджил, подпрял лакти на масата, докато наблюдаваше полюшващите се тела на дансинга под акомпанимента на тиха, приятна мелодия. Върху ниския таван на бара бяха подредени изумително количество питиета в шишета, обърнати с гърлата надолу – повечето скъпи и отбрани вина, но сред гордостите на заведението бяха и четиридесет и петте сорта кафе, които се предлагаха по всяко време.

Точно в този час търсенето на кафе рязко се бе покачило – нощта постепенно се разтваряше в ранната утрин и съвсем скоро „При Уери“ щеше да загаси лампите и да приключи със сервирането.

Изглежда това бе една от причините зовът на плътта да подхване сигнал за последна атака. Разговорите отново се оживиха, никой не слизаше от дансинга, а ниският тип с лъщящ син костюм, който седеше на съседната маса дори придърпа неочаквано на коленете си азиатката, която натискаше от известно време. Върджил се почувства още по-самотен и изоставен. Така и не успя цяла вечер да преодолее невидимата граница между половете, а беше дошъл в бара още в седем. Никой и не пресече границата към него.

Едва ли можеше да бъде определен за скъпоценна находка. Дори походката ме беше някак неуверена – не че кой знае колко се движеше, само когато се наложи да посети тоалетната. Беше прекарал изминалите няколко години предимно затворен в лабораториите и кожата му имаше непривлекателния пръстенобледен цвят. Не изглеждаше никак ентузиазизиран от кипящото наоколо безгрижно веселие, нито пък имаше желание да похарчи пари, за да привлече нечие внимание.

За щастие поне климатичната инсталация в бара беше в пълна изправност и в хладината не чувстваше дразненето от алергичния обрив по кожата си.

По голямата част от вечерта прекара в наблюдение над неописуемото разнообразие – и скритата на пръв поглед прилика – на тактики,

които самците използваша, за да спечелят женските. Чувстваше се като напълно безстрастен страничен наблюдател, увиснал в изолирана от околното пространство сфера, от която можеше да вижда всичко и да достига навсякъде. Един единствен въпрос така и не намери своя отговор – защо продължаваше да идва тук, в „При Уери“? Какъв смисъл от присъствието му? Никога досега, през целия си живот, не беше свалял жена в който и да било бар.

– Здравсти.

Върджил подскочи и се завъртя, ококорил очи.

– Извинявай. Не исках да те стряскам.

Той поклати глава. Тя беше на около двайсет и осем, златокоса блондинка, слабичка почти до границата на мършавостта, с хубаво, почти красиво лице. Имаше големи кафяви очи, също толкова привлекателни, колкото стройните крака, които Върджил огледа почти инстинктивно.

– Не съм те виждала често тук – продължи тя и се огледа през рамо. – А може и да греша. Искам да кажа, че и аз не съм от редовните. Откъде ще зная със сигурност.

Той поклати глава.

– Права си – не идвам често. Сигурно защото не мога да се похваля с успехи.

Тя го погледна усмихнато.

– Зная повече за теб, отколкото предполагаш. Дори не е необходимо да чета по дланта ти. Ти си много интелигентен.

– Ами? – отвърна той, но почувства, че се изчервява.

– Бива те с ръцете – продължи тя и докосна леко ръката му, положена върху коляното. – Знаеш ли, имаш хубави ръце. Много неща могат да се направят с такива ръце. Не са изцапани, значи не си монтьор. Освен това се опитваш, да се обличаш добре, но... – Тя се изкикоти като ученичка и прикри устата си с ръка. – Съжалявам. Е, поне се опитваш.

Той сведе поглед към зелената си памучна риза и черните панталони. Дрехите му бяха съвсем нови. Какво толкова не й харесваше? Може би се смееше на мокасините, които бяха малко демоде.

– Я да видя какво работиш – тя замълча и погали замислено бузата си. Ноктите ѝ бяха истински шедеври на маникюрното изкуство, дълги, блестящи, покрити с бронзов лак. – Ти си технар³.

– Моля?

---

3. човек с технически умения и познания (амер. – жаргон) – бел.рев.

– Работиш в някоя от близките лаборатории. Косата ти е прекалено дълга за да си във флота, а и те не идват често насам. Та значи, работиш в лаборатория и... си нещастен. Защо?

– Защото... – Той спря. Май нямаше да е добре ако признава, че са го изхвърлили от работа. Чакаха го дълги месеци на неизвестност и безработица. – Как разбра, че съм технар?

– Ами, просто познах. Например, по джоба на ризата... – тя сви пръст и дръпна капачето на джоба. – Изглежда така, сякаш вътре си държал цяло стадо моливи.

– И после?

– После, носиш очила с рогови рамки. Само технарите носят такива очила.

– На мен пък ми харесват – рече малко троснато той.

– О, на мен също. Това, което искам да кажа е, че никога досега не съм била близка с технар... в интимен смисъл.

О, майчице, изстена мислено Върджил.

– А ти какво работиш? – попита я междувреме, опитвайки се отчаяно да смени темата.

– И много ми се ще да поправа тази грешка – продължи тя, сякаш не беше чула въпроса му. – Виж какво, след няколко минутки затварят бара. Мисля, че пих предостатъчно, а и музиката ми втръсна вече. А на теб?

Тя се казваше Кандис Райн. Работата ѝ беше да приема рекламните съобщения за „Светлините на Ла Джола“. Първото, което одобри, беше неговото спортно волво, второто – апартамента с две спални и чудесен изглед към залива. Върджил го бе закупил на изгодна цена още преди шест години, от един свой колега – професор в тукашния университет – който заминаваше да изучава еквадорските индианци.

Кандис влезе в апартамента така, сякаш бе живяла в него от години. Тя захвърли коженото си яке на дивана, а блузата си просна върху масата. Сутиенът ѝ увисна с хихикане от стъкления абажур над масата. Гърдите ѝ бяха малки, но стърчаха напред примамващо.

Върджил наблюдаваше цялото това представление с безпокойство.

– Хайде, технарче – повика го тя с пръст, застанала съвсем гола на прага на спалнята. – Обичам кожата. – Грамадното легло зад нея бе скрито под кожено покривало. Тя му обърна гръб и като полюшваше бедра, изчезна в тъмнината.

Върджил остана на място докато тя запали лампата.

– Знаех си! – чу развълнувания ѝ глас. – Гледай само колко книги!

Мракът изостри сетивата му и го накара да си припомни всичко за рисковете от секса. Кандис спеше до него, изтощена от погълнатия в бара алкохол и четирите страстни схватки в леглото.

Четири пъти.

Никога досега не се беше представял толкова добре. Преди да заспи, тя промърмори, че химиците го правили с епруветките си, докторите с пациентите, а технарите винаги в геометрична прогресия.

А що се отнася до рисковете... Беше виждал неведнъж – най-често в учебници – резултатите от промискуитета в съвременния свят на свободни връзки. Ако Кандис беше промискуитетно момиче (съвсем обяснимо, имайки пред вид лекотата, с която бе спряла избора си на него), какви ли зловещи микроорганизми щъкаха вече из неговата кръв?

Въпреки тази мисъл се засмя.

Четири пъти!

Кандис изпъшка в съня си и Върджил я погледна уплашено. Не можеше да заспи, не беше привикнал да има друг човек в леглото.

Четири...

Пожълтелите му зъби блеснаха още веднъж в мрака.

На сутринта дързостта на Кандис изглежда се беше изпарила. Още сънена, тя настоя да се заеме с приготвянето на закуската. В хладилника имаше прясна шунка и яйца и тя наистина се справи чудесно – а може би така беше с всички жени? Той самият така и не научи как се пържат яйца. Винаги завършваше с разпукани жълтъци и загорели, кафеникави ръбове.

Нахвърли се лакомо върху закуската, с което предизвика изненадата й. Какво пък толкова – сега не беше време да се демонстрират маниери. А и какво би могъл да очаква от нея – или тя от него?

– Знаеш ли, никога не оставам до сутринта – заговори го тя. – Събуждам се към четири, вземам такси и оставам приятелчето да си спи доволно. Но с теб се забавлявахме чак до пет и аз... просто не ми се тръгваше. Направо ме съсипа.

Той кимна и омете последното петънце великолепно изпържен жълтък с препечената филийка. Пет пари не даваше с колко мъже е спала преди него. Не бяха никак малко, съдейки по откровенията й.

През целия си досегашен живот Върджил можеше да се похвали само с три победи на нежния фронт. Първата беше на седемнадесет и се дължеше най-вече на невероятен късмет, а последната бе само преди година. От нея още носеше прясна рана в душата си.

– Звучи ужасно, нали? – продължи тя. – Искам да кажа, моите

признания за любовници и таксита. – Тя не откъсваше поглед от него. – С теб го получих шест пъти.

– Радвам се.

– Ти на колко си години?

– На трийсет и две.

– А се държиш като тинейджър – в леглото, имам пред вид. Много си издръжлив.

В интерес на истината, като тинейджър не беше се справял толкова добре.

– На теб хареса ли ти?

Той остави вилицата, вдигна глава и я погледна замислено. Да ли му беше харесало – определено.

– Да. Кога ще го направим пак?

– Знаеш ли защо те избрах в тълпата? – попита го тя. Почти не беше докоснала закуската си.

– Не.

– Защото знаех, че си технар. Никога не съм се чукала... искам да кажа, не съм правила любов, с технар. Върджил. Така се казваш, нали? Върджил Улам.

– Юлам – поправи я той.

– Но щях да започна по-скоро, ако знаех... – рече тя усмихнато. Зъбите ѝ бяха бели и равни, но кой знае защо тази гледка по-скоро го подразни.

– Благодаря ти. Не мога да говоря... от името на всички нас. На тях. Текитата, де. Които и да са.

– Знаеш ли, ти си страхотно сладурче – усмивката изчезна, заменена от сериозно изражение. – Повече от сладурче. Честно, Върджил. Никога не бях се чукала така. Трябва ли да ходиш на работа днес?

– Не. Работя, когато реша.

– Чудесно. Свърши ли със закуската?

Още три пъти до обед. Направо не можеше да повярва.

Когато си тръгваше, Кандис имаше изморен вид.

– Чувствам се, сякаш съм тренирала цяла година за петобоя – оплака се тя на вратата. – Искаш ли да дойда довечера? – Имаше леко обезпокоен вид. – Искам да кажа – да си побъррим? Нещо не ми се мисли за любов. Боя се, че заради теб мензиса ми дойде по-рано.

– Но, моля ти се – той се пресегна и я потупа успокояващо по рамото. – Няма нищо. – Тя го погали по бузата и излезе. Върджил поклати смаяно глава.

5

Около седмица след запознанството с Кандис Върджил за първи път почувства, че интересът му към храната, която поглъща, неусетно е започнал да се променя. Откак се помнеше, никога не беше изпитвал скрупули от сладкиши, хляб и прекомерни мазнини, а любимото му меню беше двойна пица с месо и пушена сланина.

Кандис го посъветва да намали приемането на мазнини, които тя наричаше „течни лъскави лайна“ и да увеличи плодовете и зеленчуците. Тялото му сякаш избърза да се съгласи преди него.

Заедно с промяната на вкусовите навици настъпи и промяна в отношението му към любовта. Върджил вече беше достатъчно опитен в живота за да осъзнае, че най-добрият лек срещу меланхолията и самотата е една здрава и пълноценна връзка. Тъкмо това, което му даваше Кандис.

Повечето от нощите прекарвах в креватни занимания. Първи и неусетно изчезнаха болките в краката. Сетне се загубиха и инак почти постоянните бодежи в гърба. Светът стана далеч по-приятно място за живеене. Върджил естествено приписа всички тези положителни страни на връзката си с Кандис, точно както изчезването на младежките пъпки се приписва на благотворния ефект от загубата на девствеността.

От време на време в иначе спокойното им съвместно съществуване се разразяваше по някоя буря. Първата дойде, когато се опита да ѝ обясни естеството на работата си. Върджил бе неспособен да разговаря с нормални думи, а техническите термини за нея бяха непонятни. Най-лошото дойде, когато едва не ѝ призна, че си е инжектирал лимфоцитите. Все пак спря на време.

– Виж какво, тия разговори ме уморяват от скука – отрязва го тя. – Съобщи ми, когато си намерил лек за рака и толкоз. Ще направим цяло състояние от Армията за Спасение на света само като не го пускаме на пазара.

Междувременно напълно бяха изчезнали опасенията му от венерическо заболяване – надушила какво го безпокои Кандис побърза да го увери, че се старее да бъде чиста. Една вечер обаче внезапно получи изключително неприятен обрив по кожата, свързан с остри сърбежи. За няколко часа целият се покри с едри белезникави пъпки, но до сутринта изчезнаха и повече не се появиха.

Върджил се беше изтегнал в леглото, а до него тихичко похъркваше изключително съблазнителен хълм, облечен в къса – специално за

случая – нощница, която не скриваше много от прелестите. Бяха привършили със секса преди повече от три часа, а ето, че Върджил все не можеше да заспи. Мислеше си, че през последните две седмици се беше любил повече пъти с Кандис, отколкото през целия си живот.

Все още му се струваше забавно. Открай време се интересуваше от статистика. Също както в бизнеса, при научните експерименти цифрите бяха безпристрастните съдници, отчитащи успеха, или провала на начинанието. Странно, че бе склонен да разглежда и „аферата“ си с Кандис – каква интереса дума само! – като многообещаващ (поне засега) научен експеримент. Не можеше да определи точно нейното отношение. Напоследък тя избягваше да започва първа любовната игра, но подхванеше ли я Върджил, участваше с ентузиазъм. Оприличи я на котка, твърде дълго търсила своя дом и сега решена да се установи – без особени грижи за следващия ден.

В едно внимаваше особено – никога не мислеше за нея, като за изостанала в интелектуално отношение спрямо неговия стандарт. Имаше моменти, в които тя проявяваше великолепно чувство за хумор и духовитост, освен това притежаваше рядка наблюдателност и практически усет. Само дето ценностите ѝ не бяха същите като неговите. Кандис вярваше в повърхностните неща от живота – традиции, ритуали, какво мислят и правят другите. Върджил никога не се интересуваше от мислите и действията на околните, стига да не пречеха на плановете му.

Кандис приемаше и експериментираше. Върджил наблюдаваше и обмисляше.

Завиждаше ѝ. Тя бе склонна да се радва искрено, като децата – да живее като нея би означавало да прекара една безкрайна ваканция.

От друга страна, Кандис очевидно го смяташе за един от онези, които творят и променят обкръжаващия я свят. Странно, но тя не загуби увереността си в него дори когато най-сетне узна, че нейният „творец“ е всъщност безработен. Може би, подобно на котките и тя не разбираше много от тези неща.

И така, тя спеше, а той мислеше, връщаше се назад в спомените си към онова, което се бе случило в Генетрон, предъвкваше отново и отново провала си там и решението да си инжектира последната култура с лимфоцити, а сетне се ядосваше, че не знае какво може да стане нататък.

Нямаше как да избяга от тези мисли. Неволно протегна ръка, погали Кандис по бедрото, сетне вдигна пръсти и притисна слепоочията си. Опита се да си внуши, че трябва да забрави

да прогони
да избягва
чак до сутринта
и след това
всякакви мисли за безвъзвратно изгубеното
и наскоро припечеленото
защото още не е готов да твори и променя
а само да губи.

Неделя сутрин на третата седмица:

Кандис му подаде гореща чаша кафе. Той я погледна за миг. Имаше нещо странно с чашата. Затършува с ръка по шкафчето и си сложи очилата – колкото да установи, че сега всичко изглежда още по-зле.

– Мерси – промърмори Върджил, пое чашата и се намести, като разплиска част от съдържанието ѝ по чаршафите.

– Днес какво ще правиш? – попита го тя. (Ще търсиш ли работа? – вероятно бе скритият подвъпрос.)

– Ами, ще си търся работа – рече той. Продължаваше да разглежда чашата с присвити очи.

– Аз ще изляза на пазар – уведоми го тя. – И ще прескоча до редакцията да видя има ли нещо за мен. А после смятам да си сготвя вечеря и да я изям сама.

Върджил я погледна изненадан.

– Какво те учудва? – попита го тя.

– Защо сама? – Той свали очилата и ги остави.

– Защото мисля, че започна да ме приемаш за нещо дадено. А това не ми харесва.

– Защо да не ти харесва?

– Няма значение – махна тя с ръка и започна да се облича. – Просто не искам да загубим импулса.

– Импулса ли?

– Виж, всяка връзка се нуждае от малко вдъхновение от време на време. Хванах се, че гледам на теб като на домашен любимец, а това хич не е добре.

– Права си – побърза да се съгласи той.

– Спа ли снощи?

– Не – призна той. – Малко. – Имаше объркан вид.

– И какво друго?

– Друго... чудесно те виждам.

– Ето, видя ли. Значи ме приемаш за даденост.

– Не, искам да кажа... без очила. Мога да виждам без очила.

– Щом е така, радвам се за теб – озъби се тя. – Ще ти се обадя утре.

Не тъгувай.

– О, няма – отвърна Върджил, докато разтъркваше замислено слепоочията си.

Тя затвори тихо вратата зад себе си.

Той огледа стаята.

Всичко си беше съвсем на фокус. Не беше виждал нещата толкова ясно от седемгодишна възраст, когато все още не носеше очила.

Това беше първото подобрене, което със сигурност не се дължеше на връзката с Кандис.

– Импулс, значи – промърмори той и примижа към завесите.

6

Върджил имаше чувството, че е прекарал седмици в канцеларии като тази – меки, пастелни тонове на стените, стоманеносиво бюро отрупано с папки и документи, няколко метални касетки за писма, а зад всичко това мъж, или жена, задаващи с кротък, любезен глас въпроси от психологически характер. Този път беше жена, симпатична, добре облечена с търпеливо, дружелюбно лице. Върху бюрото пред нея лежеше папката с неговото досие и резултатите от психологическото изследване. Отдавна беше хванал цаката на тестовете – поискат ли да им нарисуваш нещо, избягвай заострени предмети и в никакъв случай не скицирай очи, придържай се към рисунки на красиви жени, простовати натюрморти и винаги подчертавай, че интересът ти е насочен към обикновени, практически неща, не без тенденция да ги надмогнеш, но и без излишно фантазиране – покажи, че имаш въображение, но не необуздано. Тя кимна към папката и го погледна проучващо.

– Досието ви е забележително, господин Юлам.

– Върджил, ако обичате.

– Все още има какво да се желае от академичната ви подготовка, но затова пък опитът ви е направо завиден. Предполагам вече знаете какво смятам да ви попитам.

Той опули очи – самата невинност.

– Знаете ли, Върджил, ще ми се да си поговорим за онова, което бихте могли да направите за нас – тук, в компания Кодън. В молбата не сте засегнали кой знае колко тази страна.

Той погледна скришом часовника си, не толкова заради часа, колкото за да провери датата. След около седмица щеше да изчезне и последната надежда да възстанови своите променени лимфоцити. Това наистина беше последният му шанс.

– Квалифициран съм достатъчно, за да се справя с всякакъв вид работа – както лабораторна, така и изследователска. Компанията Кодън е широко известна с фармацевтичните си проучвания и аз наистина съм заинтригуван от тази насока, но мисля, че най-вече ще ви бъда от полза в разработката на биочипове.

Жената отсреща едва забележимо присви очи. Право в целта, помисли си той. Компания Кодън без съмнение се готви за настъпление в сферата на биочиповете.

– В момента не работим върху биочипове, Върджил. А и опитът ви в отглеждането на биологични култури може да послужи там, където изследванията имат далеч по-практическа насоченост. Само че има един малък проблем... – тя направи многозначителна пауза. – Всички ваши характеристики са направо завидни, с изключение на тази от последния ви работодател – Генетрон.

– Вече ви обясних, че става дума за лично неразбирателство...

– Да, обикновено не обръщаме внимание на подобни неща. В нашата компания се гледа най-вече на качествата на наемания служител. Понякога обаче, предпочитам да се осланям на инстинкта си. Имам чувството, че във вашия случай нещо не е съвсем наред. В Генетрон сте разработвали биочипове, нали?

– Да, бях член на групата.

– Така. Готов ли сте да ни предложите опита, който сте натрупали в Генетрон?

Иначе казано, ще споделиш ли с нас тайните на бившите си работодатели?

– Да и не – отвърна той. – Първо, аз не бях в сърцевината на проекта. Не съм запознат с най-строго охраняваните му тайни. Бих могъл обаче да ви представя резултатите от моите собствени изследвания. Стига да ме наемете, разбира се. Но те и без това ще са част от онова, което бих могъл да правя за вас. – Надяваше се отговорът му да е попаднал някъде по средата – на неутрална територия. Той беше абсолютно невярен – Върджил знаеше всичко за биочиповете на Генетрон, но същевременно бе зачеркнал концепцията за биочиповете като безперспективна, мъртвородена.

– Ммм-хъмм. – Тя прелисти няколко страници от папката. –

Върджил, ще бъда напълно откровена с вас. Може би по-откровена, отколкото бяхте вие с мен. Появата ви тук малко ни изненада, вие сте странен човек, затворен, усамотен... но все пак, бяхме склонни да ви вземем на работа... ако не беше една дребна подробност. С господин Ротуайлд съм в приятелски отношения. Много добри приятели сме. Та той ми повери информация, която би трябвало да се смята за секретна – в Генетрон, искам да кажа. Не назова никакви имена, а и едва ли е имал представа, че някой ден ще застанете пред моето бюро. Разказа ми, че някой в Генетрон се захванал с рекомбиниране на ДНК от бозайници в нарушение на разпоредбите от Националния Институт по Здравеопазване. Имам подозренията, че точно вие сте били този човек. Така ли е?

От близо година никой не беше уволняван от Генетрон. Не му остава друго, освен да кимне.

– Ето това ме безпокоеше. Той каза, че вие сте брилянтен учен, но всяка компания, която ви наеме, ще си има ядове. Заплашваше да ви вкара в черните списъци. Е, в наши дни много компании и лаборатории не обръщат особено внимание на тези неща. Но точно във вашия случай ние в компания Кодън знаехме малко повече, отколкото би трябвало. Казвам ви всичко това, за да не остане и следа от недоразумение. Но трябва да разберете, че го споделям на четири очи. Официалната причина да отхвърля молбата ви ще бъде вашето психологическо изследване. Рисунките ви са твърде раздалечени една от друга, което недвусмислено подсказва, че сте склонен към самоизолация и напълно неспособен да работите в колектив. – Тя му подаде обратно досието. – Някакви възражения?

Върджил поклати глава.

– Вие дори не познавате Ротуайлд – рече той, докато поемаше папката. – Това ми се случва за шести път.

– Мислете каквото желаете, господин Юлам. В нашите тежки времена компании със сродни проучвания гледат да си помагат с всичко, с каквото могат. За пред публиката сме се хванали за гушите, но не и зад завесата. Приятно ми беше да разговарям с вас, Върджил. Всичко хубаво.

Когато излезе навън, посрещна го ярка слънчева светлина. Той спря и замижа объркано.

Всички негови усилия бяха обречени на провал. Кой знае – може би толкова по-добре.

Волвото мъркаше безгрижно по почти пустото платно на магистрала 5. От двете му страни се ширеха памучни полета, изпъстрени с дребни, зеленикави горички. Потънал в размисли и тревоги, Върджил почти механично взе отбивката за шосе 580 в покрайнините на Трейси. Полетата останаха назад, горичките се сгъстиха, а дърветата поизправиха.

Никога през целия си живот не беше се чувствал толкова добре и точно това го безпокоеше. Вече две седмици откакто бе престанал да подсмърква – точно в разгара на най-алергичния сезон. Последния път, когато навести Кандис за да ѝ съобщи, че ще ходи на гости при майка си в Ливърмор, тя се изненада от здравия, почти мургав цвят на кожата му.

– При всяка среща изглеждаш все по-добре, Върджил – рече му на раздяла и се наведе да го целуне. – Връщай се по-скоро. Ще ми липсваш. Най-вече заради импулса.

Изглеждаше по-добре, чувстваше се по-добре и не беше чак толкова сантиментален, за да повярва, че причина за всичко това е любовта. Каквото и да изпитваше към Кандис.

Причината бе друга.

След близо десет часа непрестанно шофиране най-сетне навлезе в центъра на Ливърмор по Ийст авеню. Малко, бедно градче, с тухлени къщи, стари, дървени ферми и няколко модерни търговски центрове почти като тези в Калифорния... На другия край на града издигаше снага корпусът на Националната Ливърморска Лаборатория „Лоурънс“, където освен всичко друго се разработваха и ядрени оръжия.

Април Юлам живееше в една добре поддържана, почти стогодишна къща встрани от Първа улица. Къщата беше боядисана в зелено и имаше стръмен покрив. Две малки градинки отпред, метална ограда и тясна павирана пътечка до стълбите на вратата. Верандата беше остъклена с дървена дограма, а през зимата се затваряше с капаци. Входната врата бе масивна, с малко, зарешетено прозорче.

Още докато паркираше отпред майка му застана на прага – облечена с широка копринена рокля и обувки на високи токчета. Имаше гарвановочерна коса, съвсем леко заскрежена на слепоочията. Тя поздрави Върджил със сдържана прегръдка, докосвайки за миг ръката му със студените си пръсти.

Първото, което зърна, когато влезе в просторния хол, бе статуята на Буда, донесена от баща му при една екскурзия до Тайван. Франк, баща

му, ги беше изоставил, още докато живееха в Тексас и Върджил едва бе навършил десет. Някъде по това време двамата с Април се преселиха в Калифорния. Майка му не си намери друг, все се оправдаваше, че ѝ било минало времето. Върджил така и не знаеше, дали двамата са разведени официално. Баща си помнеше като човек с рязък глас и движения, не особено грижлив, нито пък забележително интелигентен, с гръмогласен смях, вероятно прикриващ липсата на самоувереност. Не му липсваше особено, освен в поетичния смисъл – като носталгия по бащината фигура, по въображаемия вечен приятел.

– Заряза работата, значи – промърмори Април, докато оглеждаше сина си с майчинска загриженост.

Върджил не ѝ беше разказвал преживелиците си, но дори и не попита откъде ѝ е известно. Тя беше далеч по-проницателна от своя съпруг и все още умееше да прозира с лекота зад завесата, с която Върджил прикриваше безпокойството си.

Той кимна.

– От пет седмици.

– Други възможности?

– Не съм търсил.

– От предразсъдъци ли пострада този път?

– Нещо такова.

Тя се усмихна, сигнал за продължение на словесната им фехтовка. Въпреки другите си недостатъци, синът ѝ си оставаше все така умен и забавен. Не съжаляваше, че е изгубил работата си, приемаше го за свършен факт, знаейки, че или ще изплува, или ще потъне. В миналото въпреки затрудненията си той неизменно бе намирал пътя към повърхността – вярно, след доста шляпане и гълтане на вода, но все пак бе изплувал.

Не беше искал от нея пари откакто напусна дома преди десет години.

– И дойде да навестиш старата си майка, а? Да видиш как я карам.

– И как я караш?

– Затънала съм до гуша, естествено. На всичко отгоре се явиха шестима ухажори само за последния месец. Само шестима. Лошо е човек да остарява – навалицата край мен ще ми липсва.

Върджил се изкиска и поклати глава. Майка му беше просто невероятна.

– Хареса ли си някой?

– Никога вече – намръщи се тя. – Слава Богу, по-добър от Франк

няма.

– Уволниха ме, защото се занимавах със собствен експеримент – рече той. Тя кимна и попита дали иска бира или вино.

– Бира – отвърна той.

Тя посочи кухнята.

– Хладилникът е отключен.

Избра си „Дас Еквис“ и избърса влагата от бутилката в ръкава си, докато се връщаше. Настани се в един фотьойл с широка облегалка и отпи жадно.

– На ги ли впечатли с интелекта си?

Той поклати глава.

– Никой не ме разбира, мамо.

Тя се загледа нейде над рамото му и въздъхна.

– Че то и аз не те разбирах. Очакваш ли да те вземат скоро на работа?

– Вече ме пита.

– Мислех, че като променя въпроса ще получа по-добър отговор.

– Отговорът ще е същият дори ако ме попиташ на суахили. Писна ми да се бъхтя за други.

– О, моят нещастен, неразбран син.

– Майко – погледна я раздражено той.

– Какво си направил?

Той ѝ предаде накратко събитията, но не беше сигурен дали е схванала всичко.

– Действал си зад гърба им – заключи тя накрая.

Той кимна. – Ако имах само още един месец... ако Бернард беше видял над какво работя – тогава всичко щеше да е съвсем различно.

– И въобще нямаше да се сетиш за старата си майчица.

– Може и да си права – призна Върджил. – Ах, забравих, имам си момиче. Жена де.

– Не е съвсем жена, щом ти позволява да ѝ викаш момиче.

– Много е независима. – Той се зае да разказва за Кандис и за връзката им. – Взех да свиквам с нея. Но напоследък си поомръзнахме и решихме да се разделим, за да изпитаме чувствата си.

– Хубаво – прекъсна го тя. – Кажи сега защо ти беше нужна помощта на известен мозъчен хирург като Бернард?

– Той не е само мозъчен хирург. От доста време се занимава с Изин.

– Какво е Изин?

– Изкуствен интелект.

– Аха. – Тя се усмихна лъчезарно. – И така – ти си безработен, на всичко отгоре си влюбен и нямаш никакви благоприятни перспективи. Много ме ощастливи с тези съобщения. Какво друго?

– Друго – експериментирам върху себе си.

Април се опули в него.

– Как?

– Ами, с тези клетки, които промених. Трябваше да ги изнеса по някакъв начин от лабораторията и аз ги инжектирах в себе си. Бедата е, че след това няха достъп до каквато и да било лаборатория. Едва ли ще успея да ги възстановя.

– Как да ги възстановиш?

– Като ги отделя от другите. В кръвта са милиони, мамо.

– Щом са твои собствени клетки, защо се тревожиш?

– Да си забелязала нещо странно?

Тя примижа към него.

– Не си толкова блед и си сложил контактни лещи.

– Не нося контактни лещи.

– Тогава може би си променил навичките си и избягваш да четеш вечер. – Тя поклати глава. – Никога не съм разбирал интереса ти към подобни глупости.

Върджил я погледна стреснато.

– Ти дори не можеш да си представиш колко е важно...

– Не се докачай от старческите ми подмятания. Пък и като гледам докъде я докара светът заради хората от твоята черга – с интелектуални наклонности. Всичко, което правите в тези ваши лаборатории е да ни доближавате до края...

– Мамо, не бива да съдиш за всички учени по мен. Едва ли съм най-типичният представител. Може би съм малко по... – той не можа да намери точната дума и изпръхтя ядно. Тя махна усмихнато с ръка.

– Смахнат? – подсказа му услужливо.

– Неортодоксален – поправи я Върджил.

– Не разбирам накъде биеш, Върджи. Що за клетки са тези твоите?

Нали са си твои – от твоята кръв?

– Мамо, те могат да мислят.

И този път за негова изненада реакцията ѝ бе съвсем уравновесена.

– Заедно – искам да кажа всичките, или поотделно?

– Поотделно. Макар по време на експериментите да показваха тенденция към създаване на групи.

– Добронамерени ли са?

Върджил погледна отчаяно в тавана.

– Това са лимфоцити, мамо. Те дори не живеят в нашия свят. Не мога да бъдат нито добронамерени, нито злонамерени по начина, по който ние разбираме тези думи. За тях всичко е химична реакция.

– Щом могат да мислят, значи могат и да чувстват – ако въобще струва нещо житейският ми опит. Или ако не са като Франк. Разбира се, той не си падаше много по мисленето, така че сравнението не е от най-подходящите.

– Така и не ми остана време да разбере какво представляват и какви са техните... потенциали.

– Какво е това потенциал?

– Сигурна ли си, че искаш да разбереш?

– А за какво тогава ще те питам?

– Вярно. Истината е, че не зная нищо за техните потенциали. Сигурен съм обаче, че са грамадни.

– Върджил, винаги си бил практичен човек – дори в лудостта си. Какво точно очакваше да спечелиш?

Това го завари съвсем неподготвен. Най-много се боеше от този разговор – за целите и смисъла. Как да ѝ обясни колко важно може да е подобно откритие? Успехът за нея бе да натрие носа на съседите.

– Не зная. Може би нищо. Хайде стига сме приказвали.

– Щом казваш. Какво искаш за вечеря?

– Нещо от мароканската кухня.

– А танцьорка не щеш ли?

Стаята му изглеждаше така, сякаш едва вчера я беше напуснал. Филмови плакати по стените – сигурно доста ценни след всичките тези години, стари играчки, дървени, добре съхранени мебели. Дори чаршафите на леглото бяха с познатите картинки на ловци и мечки. Изтегна се отгоре и се загледа в рафтчето с научни списания, които събираще грижливо в годините на пубертета. В мрака, малко преди да заспи, Върджил почувства странен сърбеж по гърба. Той се почеса замислено, сетне скочи, сграбчи пижамата и взе да се търка с нея. Кожата му буквално пламтеше.

Разпери пръсти и докосна лицето си – беше подпухнало, променено, нечие друго лице. Носът му бе издължен, дори устните изглеждаха съвсем различни при допир. Но само с едната ръка, за другата нямаше нищо странно. Всичко това го озадачи. Не беше естествено между двете ръце да има такава ръзка сетивна разлика.

Пъхтейки като от прекомерно усилие Върджил се надигна от леглото, влезе в банята и запали лампата. Гърдите го сърбяха нетърпимо. Пространството между пръстите му сякаш се беше превърнало във вход на мравуняк. Не беше се чувствал толкова зле от единадесет годишна възраст, когато се разболя от дребна шарка – месец преди баща му да ги зареже. Все така подтиснат той съблече и долнището на пижамата и пристъпи под студения душ, надявайки се поне на временно облекчение.

Водата потече на тънка струйка от стария ръждясал душ, стече се по главата и лицето му и продължи надолу по гърба и гърдите, оформяйки пъргави ручейчета. Сега вече и двете му ръце бяха изключително чувствителни и ударите на капките наподобяваха иглени убождания, ту топли, ту студени, горящи и смразяващи. Той протегна рязко ръце и почувства дори съпротивлението на въздухо по кожата си.

Остана още петнадесет минути под душа, докато сърбежът постепенно намаля. През цялото време дращеше и масажираше най-чувствителните места и кожата там придоби пламтящочервен цвят. Последни изчезнаха бодежите в дланите и пръстите му.

Излезе, но вместо да се облече застана гол пред разтворения прозорец на спалнята. Отвън полъхваше приятно прохладен ветреца.

– Дявол да го вземе – промърмори Върджил. Обърна се и се огледа в огледалото на гардероба. Гърдите му бяха изпъстрени с алени резки от разчесването. Отново се завъртя и надникна през рамо да види гърба си.

Бледи широки ленти опасваха плешките му от рамо до рамо и се пресичаха надолу по ребрата, съставяйки някаква налудничава, лишена от смисъл кожна карта. Още докато ги разглеждаше те започнаха да изbledняват и само след минута вече се питаше дали не са му се привидели.

С разтуптяно от уплаха сърце Върджил вдигна дъската на тоалетната, седна и се загледа в босите си крака. После неочаквано започна да се смее – отпърво тихо, сетне гърлено и гръмогласно.

– Малките глупчовци са се захванали за работа, а? – попита се шепнешком той.

– Ей, Върджил, добре ли си? – извика майка му зад вратата.

– Добре съм – успокои я той. Все по-добре и по-добре, с всеки изминал ден.

– Така и ще издъхна някой ден без да ви разбере вас, мъжете – говореше майка му, докато си наливаше втората чаша гъсто черно кафе. – Все обмисляте всичко внимателно и накрая винаги го закъсвате.

– Не съм го закъсал, мамо. – Дори пред себе си не звучеше достатъчно убедително.

– Не си ли?

Той сви рамене.

– Здрав съм. Мога да изкарам още много месеци без работа – а и все нещо ще изскочи отнякъде. – В това имаше немалка доза истина. – Дори започнах да преодолявам депресията.

– Какво знаеш ти за депресията. Дори не разбираш смисъла на тази дума. Трябваше да изкараш няколко години като жена и тогава щях да те питам.

Утринното слънце сияеше жизнерадостно зад спуснатите щори на прозореца.

– Понякога се държиш с мен така, сякаш съм тухлена стена – оплака се Върджил.

– Ами, че ти си си такъв – понякога. Мисля си, че въобще не си пораснал, същият сантиментален глупчо си. Може да си гениален, но си момче.

– А ти – отвърна той с капризна гримаса, – си самото олицетворение на майчината утеха и подкрепа.

– Не обиждай старата си майка, Върджи. Разбирам те и ти съчувствам точно толкова, колкото заслужаваш. Хайде, признай ми, че си го закъсал. Нещо с тоя твой експеримент, нали?

– Кога ще престанеш да човъркаш с пръст в раната? Аз съм учен, заразих се доброволно и поне досега... – Той млъкна и кръстоса обидено ръце. Този разговор губеше своя смисъл. Нямаше никакво съмнение, че лимфоцитите, които си бе инжектирал, отдавна са измрели и са се разпаднали. По време на краткото си пребиваване в епруветките антигените им са претърпели достатъчно сериозни изменения за да не бъдат разпознати като „свои“ при завръщането в кръвта. Вероятно още непосредствено след инжектирането са били „атакувани“ и разрушени. Всякакви други предположения просто бяха лишени от логична обосновка. Това снощи трябва да е било някаква късна алергична реакция. Защо трябва да обсъжда разни хипотетични възможности с майка си или с други хора...

– Върджи?

– Всичко беше чудесно, Април, но мисля, че е време да си вървя.

– Още колко ти остава?

Той се надигна и я погледна стреснато.

– Но аз не умирам, мамо.

– През целия си живот си гонил някаква определена цел. Струва ми се, че сега я постигна.

– Дрънкаш абсолютни небивалици.

– Не ме мисли за изкукуригала, Върджи. Спомни си какво ми каза... аз също не съм тухлена стена. Ще ти го повтора. Каза ми, че си създавал разумни клетки и чуй какво мисля аз... Всеки, който някога е почиствал тоалетна, или се е ровил в боклуците ще потрепери при мисълта за бацили, които мислят. А какво ще стане, когато те ни нападнат, Върджи? Обясни това на старата си майчица.

Той не отговори. Не беше сигурен дали въобще има смисъл да поддържа подобен спор. Ала въпреки това почувства, че стомахът му се свива.

И друг път го беше правил – първо закъсваше, а сетне се връщаше за утеха при майка си. С някаква свръхестествена последователност тя съумяваше неизменно да надуши нередностите и да ги изложи пред него така, че да изглеждат неизбежни. Едва ли би могъл да я обича точно заради това, но пък от друга страна лечението винаги помагаше.

Той се изправи, наведе се и я потупа успокояващо по ръката. Тя стисна пръстите му в своите.

– Тръгваш си значи.

– Да.

– Още колко ни остава, Върджил?

– Какво? – В първия миг не можа да разбере какво го пита, но очите ѝ се изпълваха със сълзи и той потрепери.

– Върни се при мен, ако успееш – рече тя.

Той сграби ужасен куфара – приготвен предната вечер – изтича надолу по стълбите и го хвърли на задната седалка на волвото. Докато заобикаляше припряно колата удари болезнено коляното си в бронята. Болката беше остра, пронизваща, но почти веднага изчезна. Отпусна се на седалката и запали мотора.

Майка му стоеше подпряна на верандата, а полите на дългата ѝ рокля се развяваха от утринния ветрец. Върджил ѝ помахаше, докато завиваше в двора. Какво друго му оставаше? Та тя му беше майка. Въпреки, че понякога я мислеше за вещица.

Той тръсна глава докато в ушите му зазвъня, успя да задържи колата на пътя и натисна газта.

Белезникава, изпъкнала ивица пресичаше опакото на лявата му ръка, като тъничка нишка лепило, останала върху кожата му.

8

Небето беше закрито от гъсти облаци след доста нехарактерната за летния сезон буря, въздухът бе прохладен, а прозорецът на спалнята бе покрит от едри дъждовни капки. Макар и през два квартала, тътнежът на океана се чуваше съвсем ясно – приглушен подземен грохот. Върджил седеше пред компютъра, подпрял брадичката си с ръка и наблюдаваше извиващата се на екрана ДНК-молекула, заобиколено от протеинова мъгла. Ярки мигащи точки бележеха местата на ензимно въздействие, благодарение на които молекулата се разгъваше за да бъде подложена на транскрипция.

Съвсем скоро ще трябва да се посъветва с някой сериозно – някой, който за разлика от майка му и Кандис се оправя далеч по-добре с тези проблеми. Кандис се нанесе при него около седмица след като се върна от посещението при Април, поддържаше жилището и му готвеше.

Понякога двамата пазаруваха заедно и той го намираще за забавно. Кандис обичаше да му помага, докато се избира дрехи и той нямаше нищо против допълнителните разходи, въпреки че спестяванията му се топяха със заплашително темпо.

Мълчеше единствено, когато го разпитваше за неща, които я плашеха. Питаше се защо настоява да се любят на тъмно.

Предложи му да ходят на плаж, но сега пък той отказа.

Все се безпокоеше от нарастващите периоди, които прекарваше под новата лампа.

– Върджи? – Кандис стоеше на прага на спалнята, загърната в мек плюшен халат с грамадни рози отпред.

– Не ме наричай така. Мама ми вика по този начин.

– Прощавай. Нали щяхме да ходим на разходка в зоопарка. Забрави ли?

Той започна да гризе замислено нокътя се. Престори се, че не я е чул.

– Върджил?

– Нещо не се чувствам добре.

– Никога не излизаш. Ето защо.

– Всъщност, чувствам се чудесно – рече той и завъртя стола. Втреничи поглед в нея, но не обясни какво е имал пред вид.

– Не те разбирам.

Посочи й екрана.

– Защото все не ми позволяваш да ти обясня.

– Винаги побесняваш, а аз се обърквам още повече – оплака се тя намушено.

– Много повече са отколкото смятах в началото.

– Кое, Върджил?

– Последователностите. Комбинациите. Енергията.

– Моля те, говори ясно.

– Попаднах в капан. Прелъстен, но не изоставен.

– Не съм те прелъстявала...

– Не ти, скъпа – произнесе отнесено той. – Не ти...

Кандис пристъпи уплашено към бюрото, сякаш мониторът можеше да я ухапе. Учите ѝ бяха навлажнени, тя прехапа долната си устна.

– Мили?

Той маркира няколко поредици от цифри в долния край на екрана.

– Върджил.

– Аха?

– Да не си направил нещо в работата... там, където си работил преди да се запознаем?

Той завъртя глава и я погледна неразбиращо.

– Ами например с компютрите. Да не си се ядосал и да си ги объркал?

– Не – отвърна той и се ухили. – Не съм ги обърквал. Оставих нещичко, но те няма да го надушат.

– Питам, защото навремето ходех с един, който се държеше странно – съвсем като теб. Не искаше да излиза, не му се приказваше.

– И какво беше направил? – попита Върджил, докато тракаше по клавиатурата.

– Обрал някаква банка.

Пръстите му замръзнаха. Той вдигна очи към нея. Кандис плачеше.

– Много го обичах, но като разбрах, реших да го оставя – продължи тя. – Не можех да живея с такова лайно.

– Не се безпокой.

– Преди няколко седмици бях решила да те напусна – продължи тя. – Мислех, че сме изчерпали всичко интересно между нас. Но ми стана нещо. Никога не съм срещала друг мъж като теб. Ти си луд. Изкретения-сал умник, не побъркано говно като другите. Мислех си, че ако поне малко си поживеем всичко ще се оправи. Слушах те внимателно, докато ми обясняваше разни неща и дори вярвах, че някой ден ще почна да разбирам по малко от биология и електроника. – Тя посочи екрана. –

Опитвах се да те слушам. Наистина, повярвай.

Върджил я наблюдаваше зяпнал от неочакваното избухване. Накрая протегна ръка и изключи монитора.

– А после разбрах, че те обичам. Докато беше при майка ти. Не е ли странно?

– Кандис...

– Така че, ако си извършил нещо ужасно, ще ме боли и мен, не само теб. – Тя отстъпи назад.

– Кандис, не искам да ти сторя нищо лошо.

– Зная, ти си добър.

– Вече ти обясних всичко. И пак бих ти го обяснил, ако знаех какво става в мен. Но не зная. Не съм извършил нищо, заради което да ме пратят в затвора. Нищо незаконно. – Освен, че подправих здравната си осигуровка.

– Защо не ми кажеш какво всъщност те безпокои? Защо не поговорим като приятели? – тя дръпна другия стол и седна срещу него.

– Казах ти вече, не знам какво ми е.

– Значи си направил нещо... със себе си, така ли? Да не си се заразил с някоя болест в лабораторията? Чувала съм за тези неща. Доктори-те и учените понякога пипват разни работи.

– И ти си като майка ми – поклати глава той.

– Безпокоим се, Върджил. Кога ще ме запознаеш с нея?

– Май няма да е скоро.

– Прощавай, но аз... – Тя поклати енергично глава. – Просто исках да узная.

– Няма нищо.

– Върджил.

– Да?

– Обичаш ли ме?

– Да – отвърна той и остана изненадан от категоричността си.

– Защо?

– Защото ние с теб си приличаме – рече той. Не беше сигурен за какво говори – може би, че и двамата са обречени на постоянни провали, на някаква вродена неспособност да докажат себе си.

– О, стига.

– Наистина. Може би не го виждаш.

– Признавам, че не съм умна като теб.

– Понякога е голяма мъка да си умен.

Дали и те не откриват сега същата житейска философия, моите

малки лимфоцити? Че да си умен е голяма мъка.

– Защо не излезем да се поразходим с колата, или на пикник? Ще вземе студено пилешко.

Той включи монитора, попълни последната колонка с цифри и изведнъж осъзна, че е узнал онова, което го вълнуваше доскоро. Лимфоцитите наистина можеха да предават генетичен материал на други видове клетки.

Можеха да правят и с други хора това, което правеха с него.

– Ами да – подхвърли той. – Защо да не идем на пикник? Чудесна идея.

– А като се върнем... ще го направим ли на запалени лампи?

– Защо не? – Рано или късно ще трябва да узнае. Би могъл да измисли някакво подходящо обяснение заради ивиците. Слава богу поне резките бяха изчезнали след лечението с кварцова лампа.

– Обичам те – прошепна тя без да става от стола.

Той съхрани компютърната информация и графиката и се обърна към нея.

– Благодаря ти – отвърна също шепнешком.

ПРОФАЗА ОКТОМВРИ – ДЕКЕМВРИ

9

Ървин, Калифорния

Изминали бяха близо две години от последната среща на Едуард Мълиган с Върджил. Спомените на Едуард от онова време никак не съответстваха на мургавия, ведро усмихнат и добре облечен господин, засанал пред него. Бяха се уговорили предния ден по телефона да се срещнат и обядват и сега се разглеждаха любопитно пред вратата на ресторанта за служещи в новия медицински център на Ървин „Маунт Фрийдъм“.

– Върджил? – Едуард му стисна ръката и го огледа смяно. – Ти ли си това?

– Радвам се да те видя отново, Едуард. – Върджил му отвърна със здраво ръкостискане. Беше изгубил десетина килограма от предишното си тегло, но крайният резултат бе повече от задоволителен. В медицинския факултет Върджил бе пухкаво, пъпчиво и къдрокосо момче, което обичаше да се забавлява, като връзва оголени жици за бравите, тайно им пробутва прахчета, от които урината посинява и никога не ходи на срещи с момичета, освен веднъж с Ейлиън Термагант, която споделяше някои от физическите му характеристики.

– Изглеждаш фантастично – заключи Едуард. – Да не си прекарал лятото на Караибите? – Междувременно се бяха подредили на опашката пред шублера с храната.

– Този тен – обясни Върджил, – получих след тримесечно излежаване под кварцова лампа. А зъбите ми се изправиха от само себе си. За останалото също ще получиш обяснение, но след като останем насаме, или поне никой не ни обръща внимание.

Едуард го насочи към пушаческия ъгъл, където седяха само трима самотници.

– Говорех сериозно – продължаваше темата той. – Наистина си се променил. Изглеждаш страхотно.

– В интерес на истината, промяната е далеч по-голяма, отколкото би могъл да си представиш. Как е Гейл?

– Не се оплаква. Оженихме се преди година.

– Ей, поздравления. – Върджил си отрязва парченце ананас. Беше избрал плодова салата. – Друго да забелязваш? – попита той с леко притеснен глас.

– Ами... – Едуард се поколеба.

– Гледай внимателно.

– Не съм съвсем сигурен. Ах, да. Не носиш очила. Контактни лещи?

– Не, не ми трябва повече.

– И си намерил добър шивач. Кой ти даде тези съвети? Надявам се тя да е също толкова сексапилна, колкото и надарена с вкус.

– Кандис. Знаеш ли, уволниха ме от работа. Преди четири месеца. Сега я карам на спестявания.

– Чакай де, помня че се беше настанил добре. Къде беше точно?

– В Генетрон – Ензимната долина. Може и да си чувал за тях. Всеки момент ще излязат на пазара с огромна рекламна кампания. Осъществиха пробив в БМП.

– Биочипове?

Той кимна.

– Някои от техните вършат истинска работа.

– Какво? – Едуард го погледна изненадано.

– Микроскопични биокомпютърчета. Инжектират се в човешката кръв и там се захващат за работа – поправят всичко, каквото им наредят. С личното одобрение и благословия на доктор Михаел Бернард.

Бръчката между веждите на Едуард се задълбочи.

– Божичко, Върджил. Че Бернард е повече от светец. Миналия месец му лепнаха снимката на корицата на „Мега“ и „Ролингстоунз“. Защо ми разказваш всичко това?

– Истина е, че трябва да се пази в тайна. Нали разбираш, пазар, конкуренция и прочие. Аз обаче разполагам със свои хора вътре в компанията. Да си чувал нещо за Хейзъл Овертън?

Едуард поклати глава.

– Трябваше ли?

– Вероятно не. Мислех, че ме мрази в червата. Оказа се, че таяла завистливо уважение към мен. Преди около два месеца ми позвъни и ме попита, дали не бих могъл да отпечатам под мое име статията ѝ за Ф-факторите при геномите на Е. коли. – Той се огледа подозрително и сниши глас. – Ти прави каквото искаш, но аз приключих с тези копелдаци.

– Ще ме правиш богат, а? – ухили се Едуард.

– Ако си съгласен. Изслушай ме само докрай, преди да се втурнеш към твоя брокер.

– Не ще и дума. Продължавай, моля ти се.

Върджил дори не бе докоснал остатъка от салатата. Стигаше му парчето ананас.

– Навлязох в този бизнес преди около пет години. Нямах проблеми да си намеря работа заради дипломата от медицинския факултет и опита ми от работата с компютри. Първите, при които влязох, бяха Генетрон и те ме взеха.

– Толкова лесно?

– О, не. Поправих това онова в досието си. Все още никой не е разбрал. Изкарах се голям специалист по техните проблеми, освен това веднага щом постъпих направих някои не съвсем маловажни открития за белтъчните структури при ранните прототипове на биочиповете. Генетрон разполага със солидна подкрепа и нямахме никакви финансови ограничения. След четири месеца се захванах и с мои собствени изследвания, използвайки тяхната лабораторна база. Тук също направих открития. – Той махна нервно с ръка. – Ей тогава не ми провървя. Оставах да работя извънредно, онези от ръководството надушили и ме уволниха. Все пак успях да спася... част от експеримента. Не бях обаче достатъчно предвидлив. Така или иначе експериментът продължава и сега – в извънлабораторни условия.

Едуард винаги бе смятал Върджил за амбициозен и малко смахнат. Още по време на следването той си беше навлякъл гнева на факултетската управа. Във всеки случаи интересите му в науката бяха като на изстрадал на женска ласка нещастник, пред когото неочаквано разтваря обятия страстна хубавица – тоест, винаги готов да скочи с главата напред. Изглежда и този път бе станало нещо подобно.

– Извън лабораторията? Не те разбирам.

– Искам да ме изследваш. Всичко, каквото се сетиш. Все едно, че съм болен от рак. После ще ти обясня.

– Че това може да излезе и десет хиляди долара.

– Каквото успееш. Ултразвук, магнитен резонанс, скенер, термограма... всичко.

– Не зная дали ще ме допуснат и до половината от тези апарати. Скенера например, го инсталираха само преди няколко месеца. Защо избра все най-скъпите...

– Тогава ултразвук и магнитен резонанс. Това ще ти бъде достатъчно.

– Върджил, аз съм гинеколог. Не съм лаборант. Гинеколог – чуваш ли ме? Мога да ти помогна само ако се превръщаш в жена. Шегата настрана.

Върджил се наведе напред, като едва не цопна с лакът в чинията.

– Изследвай ме внимателно и тогава... – той присви очи и поклати глава. – Тогава ще видиш.

– Добре де, ще те запиша за ултразвук и магнитен резонанс. Но кой ще плаща?

– Имам застраховка. Преди да напусна промених някои неща в здравното ми досие в Генетрон. Стига да е в рамките на стотина хиляди долара и въобще няма да им направи впечатление. Трябва обаче да не вдигаме много шум.

– Не зная дали си представяш колко много искаш от мен, Върджил.

– А ти искаш ли да влезеш в историята на медицината, или не?

– О, я стига си се шегувал.

Не и с теб, приятелче – поклати глава Върджил.

Едуард уреди всичко необходимо още същия следобед, като попълни собственоръчно формулярите. Доколкото беше запознат с бюрократичната страна на въпроса, всичко, което искаха от него бе съвсем изпълнимо, стига да беше обезпечено финансово. Реши да не вписва нищо за своята работа. В края на краищата с Върджил бяха стари приятели – още от времето, когато му пробутваше разни неща за посиняване на пикнята.

Наложил се да остане извънредно и той позвънил на Гейл за да я предупреди. Тя въздъхна с примиреността на докторска жена и го предупреди, че ще му остави сандвич в кухнята на масата.

Върджил се върна към десет вечерта и Едуард вече го очакваше пред едно странично крило на третия етаж, което сестрите наричаха „Отделението на Франкенщайн“. Когато Върджил влезе Едуард седеше в просторното меко кресло и четеше старо списание. Под флуоресцентните лампи кожата му беше придобила маслинен цвят.

Едуард махна на нощната сестра, че това е пациентът, който очаква и поведе Върджил към вратата на диагностичното отделение. Никой не бързаше да заговори. Влязоха вътре, Върджил се съблече без подкана и Едуард му посочи меката кушетка с бял чаршаф.

– Глезените ти са оттекли – отбеляза с професионален тон той. Не бяха меки и подпухнали, а имаха плътна консистенция. Изглеждаха здрави, макар и променени. – Хъм – продължи той, но Върджил го спря с поглед, който казваше: още не си видял всичко. – Добре. Сега ще те

подложка на кратка серия от изследвания и ще събере резултатите в компютъра. Първо на ултразвук. – Едуард нагласи трансдюзера и започна да го плъзга с внимателни движения по тялото на Върджил. След това го накара да влезе в тясна, въртяща се ниша, където имаше цял мощен ултразвуков комплекс. Докато свършат Върджил беше плувнал в пот.

– Клаустрофобията ли те мъчи? – попита го Едуард.

– Не колкото по-рано.

– Магнитният резонанс е малко по-неприятен.

– Води ме, палачо.

След около час приключиха, преместиха се в тесен кабинет със светещи табла по стените и няколко монитора и Едуард се настани зад компютъра. На екрана се появиха серия от познати очертания.

– Започвам със скелета – обясняваше Едуард, но млъкна и се ококори в екрана. – Преди колко време е била катастрофата? – попита той като се надвеси напред.

– Не е имало никаква катастрофа – отвърна Върджил.

– Какво, да не са те понатупали някъде. Хайде, сега не е време за тайни.

– Не ме разбираш, Едуард. Погледни внимателно образа. Това не са последствия от травма.

– Ами тези удебеления тук – посочи той. – Виж си ребрата – целите са покрити със зигзагообразни линии. Очевидно са били натрошени. Също и...

– Прегледай гръбначния стълб – посъветва го Върджил. Едуард бавно завъртя изображението на екрана.

Този път не можа да сдържи възклицанието си. Картината беше направо фантастична. Гръбначният стълб на Върджил бе като броеница от триъгълни кости, които се съчленяваха по невъобразим начин.

– Може ли да те пипна? – попита Едуард. Върджил кимна. Изтегна се на кушетката, разкопча ризата и Едуард прокара разтреперани пръсти по гърба му. – Не мога да ги стигна – изсумтя той. – Всичко е толкова гладко... и гъвкаво – колкото по-силно притискам, толкова повече нараства съпротивлението. – Той се изправи и огледа замислено Върджил. – Я гледай, нямаш зърна. – На тяхно място бяха останали само тъмни пигментирани отпечатъци.

– Видя ли? – тържествуваше Върджил. – Преправят ме отвътре навън.

– Глупости.

– Нима не вярваш на очите си? – изненада се Върджил. – Така е – аз

не съм същият, какъвто бях допреди четири месеца.

– Не разбирам за какво говориш. – Едуард продължаваше да сменя изображенията, разглеждаше ги от различни гледни точки, сверяваше данните.

– Виждал ли си някога подобно нещо? Човек, с подобна конструкция?

– Не – призна Едуард. Той стана, заобиколи бюрото, затвори вратата и пхна ръце в джобове. – Какво, по дяволите, си направил?

Върджил му разказа. В началото не беше съвсем последователен, но Едуард попълни празнините в обясненията му с допълнителни въпроси.

– Как успя да конвертираш ДНК така, че да разчита и записва едновременно?

– Първо, за целта е необходимо да намериш подходящ по дължина сегмент от вирусна ДНК, който кодира топоизомеразата и жирази. Прикачваш този сегмент към твоята ДНК и я улесняваш да намали свързващото си число – извършваш отрицателно свръхнамотаване на молекулата. Лично аз в началото на експеримента използвах етанид, но...

– Не задълбочавай, моля те. Не съм разтварял учебника по молекулярна биология от години.

– Крайната цел е да се прибавят и отделят сегменти от ДНК и създадената обратна ензимна връзка поема тази функция. Когато този процес приключи молекулата ще се разгъне за транскрипция и твоята програма ще бъде разпечатана върху две огледални РНК молекули. Едната от тях след това се отправя към разчитащата рибозома и се използва за белтъчен синтез. За целта в началото на веригата трябва да е записан най-прост стартиращ код...

Едуард остана прав до прозореца и слуша търпеливо в продължение на близо половин час. Накрая, след като се увери, че Върджил няма никакво намерение да спира, нито пък се изморява, той вдигна ръка и го прекъсна.

– Но как всичко това води до появата на разум?

– Все още не съм съвсем сигурен – намръщи се Върджил. – Това, което ме забавляваше в началото, бе все по-лесното въвеждане на логически вериги в ДНК-молекулите. Огромни интервали от геноми проявяваха изключителна податливост към този процес. Съществуваха дори такива участъци, за които бих се заклеел, че вече са били закодирани със специфични логически задачи – но тогава все още ги смятах за типични интрони – участъци, където не се кодира информация за белтъчен

синтез. Нали разбираш, нещо като останки от по-ранни неуспешни транскрипции, все още неизтрети в еволюционния процес. Говоря най-вече за еукариотите. Прокариотите нямат интрони. През последните няколко месеца подложих на обстоен анализ целия експеримент. Имах толкова много свободно време за мислене, след като останах без работа.

Той млькна, поклати глава и сплете развълнувано пръсти.

– И?

– Всичко е много странно, Едуард. Още в първи курс на медицинския факултет ни изнасяха лекции за „егоистичните гени“ и затова, че както индивидът, така и цялата популация нямат друга биологична функция освен да възпроизвеждат нови и нови гени. От яйцата излизат кокошки за да снасят нови яйца. Учените отдавна са се примирили, че инtronите са гени, които нямат друго предназначение, освен да се възпроизвеждат в клетъчната среда. От тук до идеята, че са безполезни, има само една крачка. Първото, което направих, бе да се отърва от тези предразсъдъци. За мен инtronите бяха като резервни части, останки от генетичен материал. Можех да строя от тях каквото си пожелаех. – Той млькна отново, но Едуард не го подкани да продължи. – Не съм виновен – оправдава се Върджил. – Те ме прелъстиха.

– Не разбирам за какво говориш, Върджил. – Едуард имаше уморен вид, в мислите му непрестанно нахлуваха спомени от съвместното им следване. Имаше чувството, че Върджил дрънка някакви безсмислици.

Върджил удари с юмрук по бюрото.

– Те ме накараха да го направя. Проклетите гени!

– Защо, Върджил?

– За да не се налага повече да разчитат на нас. Те наистина се оказаха егоисти. През цялото време те са ме водили за носа. Хвърлили са ми примамка, а аз я нагълтах като пълен глупак.

– Ти си се побъркал.

– Не можеш да почувстваш това, което чувствам аз, защото не си работил върху тях. Би трябвало да се захване цял изследователски екип, все едно че е Манхатънският проект или нещо такова. А излезе толкова лесно, всяко парче от мозайката си падаше на мястото. Разбираш ли – аз не съм гениален.

Едуард разтърка уморено очи.

– Ще ми трябва кръвна проба, а също и малко урина за изследване.

– Защо?

– За да видя какво става с теб.

– Вече ти казах.

– Това са небивалици.

– Едуард, нали видя изображенията. Не нося очила, болките в гърба ми изчезнаха, от четири месеца не зная какво е алергичен пристъп и не боледувам от нищо. Нито грип, нито инфекции, нищо. Никога не съм се чувствал по-добре.

– И всичко е заради мъничките умни лимфоцити, които щъкат из теб и променят каквото не им се понарави?

Той кимна.

– В този момент вероятно всеки клетъчен куп е почти толкова умен, колкото сме ти и аз.

– Чакай... ти не спомена нищо за клетъчни купове.

– Забелязах, че клетките имат тенденция да образуват струпвания, които понякога надхвърлят двеста клетки. Трябваше да се досетя по-рано. По този начин общуват помежду си.

– Капнал съм. – Едуард се отпусна на стола.

– Според мен, загубата на тегло се дължи на това, че са подобрили обмяната на вещества. Освен това са подсилили костите ми, прекроили са изцяло гръбначния стълб и...

– Сърцето ти също беше променено.

– Виж, за сърцето не знаех. – Той приближи монитора, извика изображението на сърцето и го огледа от различни позиции. – Божичко! Всъщност, какво се чудя, не можех да си дам представа за всички изменения. Не знаеш какво облекчение е да споделиш всичко това с някой, който те разбира.

– Аз не те разбирам.

– Едуард, доказателствата са неопровержими. В състояние са да умножат броя на мозъчните ми клетки, да подобрят метаболизма и какво ли още не. Дори хранителните ми навици се промениха. Според мен все още не са проникнали в мозъка. – Той се почука с пръст по темето. – Вече са наясно с основните неща. Сега остава да схванат глобалната картина, ако разбираш какво имам пред вид.

Едуард провери пулса и нервните рефлексии.

– Ще ти взема проби и за днес приключваме.

– Едно ме е страх – да не се намъкнат под кожата ми. Направо ми настръхва косата като си го помисля. Преди няколко вечери почувствах мравучкане и реших, че е време да предприема ответни действия. Купих си кварцова лампа. Исках да ги държа под контрол – за всеки случай. Представяш ли си, ако вземат да преодолеят кръвно-мозъчната бариера и да научат за мен – за това как функционира мозъкът. Що се отнася до

инвазията в кожата, предполагам, че са искали да изградят нови комуникационни вериги по повърхността. Далеч по-лесно, отколкото да осъществяват връзка през мускулите, паренхимните органи и съдовата система – така се скъсява дистанцията. В момента редувам слънчеви бани с кварцова лампа. Засега ги държа далеч от кожата – доколкото съм в състояние да го почувствам. Ето откъде идва и този чудесен тен.

– Ще вземеш да пипнеш рак на кожата – намуси се Едуард.

– Хич не ме е страх. Те ще се погрижат за това. Като полицаи са.

– Стига – прекъсна го Едуард и вдигна ръце в знак, че се предава. – Прегледах те и изслушах историята ти, макар да не мога да я приема за достоверна. Какво друго искаш от мен?

– Не съм толкова безгрижен, колкото ти изглеждам. Едуард, страх ме е, разбираш ли? Ще ми се да успея да ги взема под свой контрол преди да се напъхат и в мозъка. Помисли само – опитай се да си представиш. Те са милиарди на брой, може би и повече – ако са се научили как да променят и другите типове клетки. Безброй разумни купове. В този момент сигурно съм най-умното създание на Земята, а те дори още не са се заловили за работа. Не искам да ставам техен роб. – Той се изсмя нервно. – Току виж ми откраднали душата, а? Дойдох при теб за да измислиш някакво лечение. Нещо, с което да ги неутрализираме. Да речем, да ги подложим на гладна диета. Измисли нещо, умолявам те. И ми се обади. – Той подаде на Едуард визитната си картичка. После се наведе над компютъра и изтри цялата информация от изследванията. – Само ти. Никой друг не бива да знае – поне засега. Побързай... моля те. – Той протегна ръка и Едуард я пое. Дланите на Върджил бяха влажни. – Внимавай с пробите. Да не ги глътнеш.

Едуард изпрати Върджил до паркинга и проследи с поглед стопяващите се в далечината светлини на волвото. Обърна се и zakрачи бавно към болницата. Наближаваше един след полунощ. Надяваше се до сутринта да е готов с лабораторните резултати от кръвта и урината. Стига да не възникнеше нещо непредвидено. Хрумна му, че не е зле да позвъни в къщи и да остави съобщение до Гейл на телефонния секретар. Зачуди се какво да й каже.

– Ще ѝ обясня, че причината е Върджил – тя знае каква стока е – промърмори си той.

Едуард се избърсна със старата самобърсначка, която държеше в бюрото си за случаи като този. Беше шест и трийсет сутринта – тъкмо по това време Гейл ставаше, за да се приготви за училище.

Пусна две монети в апарата на стената в лекарската стая и набра номера с тъпия връх на химикалката си.

– Ало?

– Гейл, аз съм, Едуард. Обичам те и съжалявам.

– Вече го чух от призрачния глас на секретаря. Освен това, преди няколко минути ми позвъни Върджил Юлам. Беше нещо разтревожен. Не бях говорила с него от години.

– Ти каза ли му...

– Че си още в болницата. Разбира се. Днес в осем ли застъпваш дежурен?

– Също като вчера. Имам два учебни часа с фелдшерите в лабораторията и след това съм на повикване... Гейл, искаш ли да излезем някъде довечера? Ще хапнем нещо, ще се разходим.

– Това пък защо?

– Ей така. Животът си върви.

– Спечели ме. Кой ще кара?

– О, боже. Нали току що поправихме скоростомера.

– Но междувременно се развали кормилното управление.

– Шшшт. Все още работи. На никой няма да казваш.

– Сърдиш ли ми се?

Гейл изхъмка.

– Гледай да приключиш с Върджил в работно време. Защо толкова настояваше да се срещнете? Да не си променя пола? – Тази мисъл очевидно ѝ се понрави и тя се изкиска. Представяше си я, как стои до телефона и се оглежда в огледалото. – Прощавай. Наистина, Едуард... защо?

– Лекарска тайна, мила моя. Не съм сигурен, че и аз знам. Може би по-късно.

– Трябва да вървя. В шест?

– Пет и трийсет.

– Тогава ще съм още на работа.

– Аз пък ще те отвлека.

– Милият ми Едуард.

Както винаги в края на разговора те си размениха целувки.

Търкайки замислено брадичка Едуард се върна в лабораторията. Върху екрана на анализатора се бяха подредили стройни колони от цифри. Отклоненията бяха изписани в червено, а мястото за предполагаемата диагноза стоеше празно.

24/с сер с/ 10 000 лимфоц. /мм³

25/с сер с/ 14,500 лимфоц. /мм³

26/д повторно преброяване 15 000 лимфоц. /мм³

ДИАГНОЗА? Какви са придружаващите симптоми? В случай на увеличение на далака и лимфните възли тогава:

ДИФЕРЕНЦИАЛНА ДИАГНОЗА: (Име на пациента? История на заболяване?) Вероятно късен стадий на тежка обща инфекция.

Допълнителни изследвания: хистаминова концентрация; кръвно-белтъчно ниво; преброяване фагоцити.

ДИАГНОЗА (???) (Оскъдни данни от лабораторните резултати): В случай на анемия – ставни болки, кръвоизливи, треска:

ДИФЕРЕНЦИАЛНА ДИАГНОЗА: Начална фаза на лимфоцитарна левкемия.

Допълнителни изследвания: лимфоцитен брой.

Едуард поръча разпечатка на компютърния анализ и принтерът послушно затрака. Междувременно провери данните от изследването на урината, но там всичко изглеждаше напълно нормално. Общо взето и това бе достатъчно за вземане на решение – трябваше час по-скоро да настани Върджил в болница, където ще е под наблюдение от специалисти. Едуард набра номера на Върджиловия телефон.

При второто позвъняване се отзова ленив женски глас.

– Кандис.

– Мога ли да разговарям с Върджил?

– За кого да предам? – отвърна тя с комично официален тон.

– Едуард. Той ме познава.

– Разбира се. Вие сте докторът. Дето ще го излекува. – Тя изглежда захлупи слушалката в ръка, защото гласът ѝ стана приглушен. – Върджил?

Върджил отговори почти веднага.

– Едуард? Какво има?

– Здравей, Върджил. Получих някои резултати, но все още нищо определено. Можеш ли да дойдеш тук в болницата?

– Какво показват резултатите?

– Че си много болен.

– Глупости.

– Така е според компютъра, Върджил. Наднормен брой лимфоцити...

– Разбира се, това е съвсем обяснимо...

– И много странни вариации от протеини и деградационни продукти, които се носят из кръвта ти. Хистамини. Изглеждаш като някой, който умира от тежка инфекция.

Настъпи тишина, сетне: – Аз не умирам.

– Мисля, че трябва да дойдеш, за да те прегледат и други. Кой беше одева на телефона – Кандис? Тя също...

– Не, Едуард, поисках твоята помощ. Никой друг. Знаеш как се чувствам в болница.

Едуард се изсмя мрачно.

– Върджил, не съм най-компетентният лекар за твоя случай.

– Вече ти обясних какво ми има. Сега трябва да ми помогнеш да ги поставя под контрол.

– Това е безумие, Върджил! – Едуард удари ядно с юмрук по апарата. – Извинявай. Не мога да го приема спокойно. Сигурно разбираш защо.

– Надявам се, ти да разбираш как се чувствам в този момент. Може и да се боя, но освен това съм горд. Ужасно се гордея. Какво ще кажеш, а?

– Върджил, аз...

– Ела при мен. Ще си поговорим, ще обсъдим нещата спокойно.

– Започвам дежурство, не мога.

– Кога ще се освободиш?

– И утре съм зает. Довечера... След вечеря.

– Само ти. Никой друг.

– Добре – въздъхна Едуард. Изслуша внимателно указанията на Върджил и си записа адреса. Каза му, че ще бъде там в девет.

Когато се прибра Гейл вече го очакваше. Едуард предложи да приготви нещо за хапване. Тя прие нацупено новината, че излизането се отменя.

– Какво му има пък сега на Върджил?

– Защо „сега“?

– Как защо? И друг път се е забърквал в разни кашаи. Не помниш ли онази история с авторските права, когато работеше в Уестингхауз?

- Е, тогава беше на свободна практика.
- Както и да е. Какво иска от теб?
- Не съм сигурен, дали въобще му има нещо – отвърна уклончиво

Едуард.

- Брей, страшна тайна!
- Не, не съвсем. Ще ти прозвучи невероятно.
- Болен ли е?

Едуард вдигна очи към тавана: Кой знае?

- Няма ли да ми кажеш?
- Не точно сега – той се опита да я умилостиви с усмивка. – Той ме помоли да не казвам на никого.
- Има ли някаква опасност?
- Не мисля – отвърна Едуард. По-скоро не беше мислил за това.
- Ще си дойдеш ли довечера?
- Веднага щом мога. Не се сърди – той я погали по бузата.
- О, няма – усмихна се тя. – Не виждам защо.

Докато караше към Ла Джола, Едуард бе завладян от неочакван ентузиазъм. Мисълта за странните събития около Върджил сякаш го пренасяха в някаква друга вселена, където законите на природата губеха своето значение. Правилата на играта бяха претърпели промяна и Едуард дори не знаеше дали ще му хареса крайният резултат.

Кварталът, където живееше Върджил, се оказа изключително приятен – много зеленина, красиви, дървени къщи, разхвърляни на голямо разстояние. Дали пък с Гейл да не потърсят нещо подобно? Сигурно биха могли да си го позволят.

Върджил живееше в масивна четириетажна сграда, с малък паркинг отпред. Кабината на асансьора бе озвучена, свиреше тиха музика, а на дисплея течеха реклами за къщи и апартаменти под наем. Едуард натисна бутона за третия етаж.

Върджил отвори вратата след първото позвъняване и го покани да влезе. Носеше халат с дълги ръкави и меки пантофи. Беше захапал закривена лула и оставяше след себе си димни следи.

– Изглежда имаш някаква инфекция – поде Едуард, докато му показваше резултатите.

– Мислиш ли? – Върджил прегледа внимателно разпечатката, сетне я остави на масичката.

- Така поне смята компютърът.
- Естествено, той не е пригоден за подобни изключения.
- Може и да не е, но съветът му е...

– Зная. Извинявай за нахалството, Едуард, но какво ще ми помогне вашата болница? Тези резултати... без съмнение сочат нещо, но мисля, че не бива да избързваме със заключенията.

– Слушай – Едуард си смъкна развълнувано сакото. – Не можеш да си представиш колко се безпокоя за теб. – Той се огледа – стаята беше празна. – Къде е Кандис?

– Излезе да се поразходи. Напоследък нещо не се погаждаме.

– Тя знае ли?

– Как да не знае? Нали ме вижда гол всяка вечер? – Той се постара да скрие очи от Едуард. Лъжеше.

– Да не си се дрогирал?

Върджил поклати глава, сетне кимна – веднъж, съвсем бавно.

– Слушах – рече той.

– Какво?

– Не зная. Шумове. Не бяха шумове. Нещо като музика. Сърцето, всички кръвоносни съдове, триенето на кръвта в артериите, вените. Цяла филхармония. Музиката на кръвта. – Той огледа подозрително Едуард. – Какво каза на Гейл?

– Нищо. Само че си закъсал и идвам да те видя.

– Можеш ли да останеш?

– Не. – Едуард огледа масата за пепелник, трева или хартийки.

– Не съм дрогиран, Едуард. – Може и да греша, но смятам, че става нещо велико. Мисля, че те са открили кой съм аз.

Едуард погледна втрещено Върджил. Другият изглежда не забеляза, погълнат от някакъв втрещен процес.

– Да имаш кафе? – попита Едуард. Върджил махна небрежно към кухнята. Едуард напълни чайника и извади кутия с нес от горния шкаф. Когато свърши и се върна, Върджил седеше все така, ококорил очи в нищото.

– Винаги си знаел какъв искаш да бъдеш, нали? – попита той.

– Повече или по-малко.

– Умно решение. Гинеколог. Никакви погрешни ходове. Аз не бях такъв. Имах цели, но не и посока. Като карта с обозначения, но без пътища. Пукната пара не давах за нищо, или никого – освен за мен. Дори и за науката. Не мога да повярвам, че стигнах толкова далеч. – Той стисна облегалките на стола. – Що се отнася до мама... – Жилите на ръцете му бяха изпъкнали от напрежение. – Тя е вещица. Вещица и плашило за другите. Отвлечено дете. Където малките неща извършват големи промени.

– Да не ти е зле?

– Те ми говорят, Едуард. – Той замижа.

– Божичко. – Нищо друго не можа да измисли. Ситуацията беше повече от абсурдна, мисълта за измама или зла шега бе направо недопустима. На всичко отгоре разполагаше и с данните от изследването.

Върджил прекара близо четвърт час в неспокоен сън. Едуард провери пулса – беше ясен и ритмичен, опипа челото му – леко хладно – и си направи още кафе. Тъкмо се канеше да позвъни – все още не бе решил, дали да потърси помощ в болницата, или да се свърже с Гейл, когато Едуард отвори очи и го погледна втренчено.

– Не мога да разбера как възприемат идеята за времето – заговори той. – За не повече от три-четири дни научиха нашия език и основните понятия. Представяш ли си, Едуард? Те дори не знаят. Мислят, че аз съм вселената. Сега обаче всичко им е ясно. Скоро ще се справят и с мен. Всеки момент. – Той се изправи, прекоси стаята, дръпна пердето и надникна навън. Само няколко стаи светеха в океана на нощта. – Трябва да са прикачили хиляди малки изследователи към моите неврони. Ужасно са експедитивни и все се стараят да не ме повредят нещо. Пипат изключително внимателно. Пак ще правят промени.

– Болницата – изграка пресипнало Едуард. Той се покашля смутено. – Моля те, Върджил. Незабавно.

– Какво, по дяволите, ще им стори твоята болница? Имаш ли идея как могат да се контролират същества колкото клетки? Искам да кажете са си мои собствени. Убиеш ли ги – убиваш и мен.

– Хрумна ми една идея – рече Едуард. Какво по-сигурно доказателство, че е повярвал на Върджил – главата му вече раждаше идеи! – Актиномицинът се свързва с ДНК и блокира транскрипцията. Бихме могли да ги забавим по този начин.

– Само че аз съм алергичен към актиномицин. Направо ще ме довърши.

Едуард сведе изтощено глава. Това беше последната възможност.

– Можем да експериментираме, да изучим вътреклетъчните им процеси, да открием в какво се различават от нормалните клетки. А ако изолираме хранителната среда, от която се нуждаят, ще ги подложим на глад. Или пък радиационно лечение...

– Удариш ли ги – повтори Върджил, – удряш и мен. – Той застана в средата на стаята и разпери ръце. Халатът се разтвори, откривайки гърдите и краката му. – А и вече не съм сигурен, дали бих искал да се отърва от тях. Нищо лошо няма да ми направят.

– Откъде знаеш?

Върджил поклати глава и вдигна пръст към тавана.

– Те се опитват да разберат какво представлява космосът. Ужасно им е трудно. За тях пътуването през пространството се отмерва с изменение в химичните характеристики на околната среда.

– Върджил...

– Слушай, Едуард, помисли! – гласът му трепереше от вълнение. – Нещо става вътре в мен. Те разговарят помежду си с помощта на белтъци и нуклеинови киселини, през течности и мембрани. Те изграждат нещо – мисля че са вируси – които да съхраняват и пренасят информация. Плазмopodobни структури. Съвсем логично е – нали така ги бях програмирали. Може би това е, което твоят компютър е помислил за инфекция – всички тези информационни носители в кръвта ми. Приказки. Вкусът на другите индивиди. Наблюдатели. Командващи. Подчинени.

– Върджил, чувам те, но...

– Това е моето шоу, Едуард. Аз съм тяхната вселена. Те са изумени от тези нови хоризонти. – Той приседна на крайчеца на стола и за известно време потъна в мълчание. Едуард коленичи до него и го хвана за ръката. Кожата му беше покрита с мрежа от безцветни резки.

– Ще извикам линейка – заяви той и посегна към телефона.

– НЕ! – изкрещя Върджил и скочи. – Казах ти, не съм болен, това е моето шоу. Какво ще ми направят? Ще го превърнат във фарс?

– Тогава, за какво съм ти притрябвал тук? – тросна се Едуард. – Безпомощен съм, като някакъв пещерен човек пред...

– Ти си ми приятел. Искам да ми правиш компания. – Той се изсмя. – Но вече не съм сам, нали?

– Трябва да се обадя на Гейл.

– Ами обади се. Но не й казвай нищо.

– Нито дума. Нищичко.

11

Призори Върджил започна да обикаля из апартамента, огледа предметите, надникна през прозореца и накрая се зае да си прави закуска с методична последователност.

– Знаеш ли, струва ми се, че започнах да долавям мислите им – обяви той. Едуард го следеше с хлътнали от недоспиване очи, седнал в един фотьойл. – Искам да кажа, че цитоплазмите им сякаш са надарени със

самостоятелна воля. Нещо като подсъзнателен живот, противоположен на рационалната същност, с която са се сдобили наскоро. Те долавят химичния „шум“ на молекулите, които се свързват и разделят вътре.

Той спря в средата на стаята и отново разпери ръце. Сякаш от време на време задремваше на крака. Или получава *petit mal*⁴, помисли си Едуард. Кой би могъл да предвиди хаоса, който всяват сега тези лимфocити в мозъка му?

Едуард се свърза с Гейл от телефона в кухнята. Помоли я да позвъни в болницата и да предупреди, че е болен и не може да отида на работа.

– Искаш да те скрия. Значи нещата са сериозни. Какво му има на Върджил? Не може ли да си смени сам пеленките?

Едуард не отговори.

– Добре ли си? – попита тя.

– Нищо ми няма. – Как ли пък не!

– Култури! – възкликна Върджил, който в този момент влезе в кухнята. – Те плуват в един огромен информационен басейн. И допринасят за разширяването му. Заражда се едно ново общество, Едуард, с различни от нашите принципи. То притежава абсолютна йерархия. Срещу клетките, които отказват да сътрудничат, се изпращат наказателни отреди от реконструирани фагоцити. Всяка отделна група разработва свои модели вируси-информационни носители. Няма мърдане. Прониже ли те веднъж такъв вирус, клетката избухва и се разпада. Но това не е диктатура. Мисля, че в действителност те разполагат с по-голяма свобода от нас. Те са толкова различни – имам пред вид разликата между индивидите, ако въобще съществуват такива. Как ти звучи всичко това?

– Като безумие. Върджил, опасявам се, че съм на предела на силите си. Няма да издържа още много. Нищо не разбирам, а и отказвам да повярвам на...

– Дори сега?

– Добре де, да речем, че горе-долу съм запознат с картината. Да речем, че приемам за достоверно всичко, което ми казваш. Имаш ли представа какви могат да бъдат последствията?

– И ти като майка ми... – промърмори Върджил.

– Моля те, говори смислено.

– Никога не ме е бивало в това – да си представям какви могат да бъдат последствията.

---

4. лека форма на епилептичен припадък (фр.) – бел.прев.

– Не те ли е страх?

– Ужасно – призна Върджил. На устните му цъфтеше маниакална усмивка. – Отначало исках да ги контролирам. – Той коленичи до фотойла на Едуард. – Но те са по-способни от мен. Кой съм аз, слепият глупец, че да пробуждам гнева им? Намислили са нещо много важно.

– Ами ако те убият?

Върджил се просна на пода и разпери ръце и крака.

– Като мъртво куче – засмя се той. Едуард понечи да го ритне. – Виж, не искам да си мислиш, че те подценявам, но вчера си уговорих среща с Михаел Бернард. Той ме прие в неговата частна клиника и взе цял куп проби и образци от кожата ми. Биопсии. Ето тук – виж, останаха ми малки белези. Много бързо заздравяха. Той каза, че ще ги прегледа лично. Помоли ме, да не споменавам пред никого. – Очите му придобиха замечтан израз. – Градове от клетки. Едуард, те прокарават миниатюрни тунелчета през тъканите и се разпространяват навсякъде, а информацията, която носят, променя и другите типове клетки...

– Престани! – кресна му Едуард. – Какво показаха изследванията?

– Според Бернард, имал съм „прекомерно уголемени“ лимфоцити. Чакаше още резултати. Говоря за вчера. Така че, това не е масова психоза.

– И какво възнамерява да предприеме?

– Ще опита да убеди Генетрон, че трябва да ме вземат обратно. Да ми позволят да продължа работата.

– Това ли искаш?

– Не е въпросът само в лабораторията. Чакай да ти покажа. Откакто прекратих облъчванията с кварцовата лампа кожата ми отново започна да се променя. – Той разтвори халата си.

Кожата по цялото му тяло бе покрита с познатата вече мрежа от белезникави линии. По протежение на гърба линиите оформяха изпъкнали ивици.

– Боже мили! – възкликна Едуард.

– Скоро ще ставам само за лабораторията. С такива украси няма да съм за публични изяви.

– Ти... защо не поговориш с тях, опитай се да ги убедиш да забавят темпото. – Още докато го казваше осъзна колко смешно звучи.

– Да, наистина, бих могъл, но те едва ли ще ме послушат.

– Нали каза, че си техен бог.

– Онези, които са се прикачили към невроните ми, не са големите колела. Те са изследователи, или поне временно изпълняват тази

функция. Знаят за мен, знаят какво представлявам, но това не означава, че ще успеят да убедят горните нива на йерархията.

– В момента ли го дискутират?

– Нещо подобно – той се уви в халата и отново застана до прозореца. – Сега вече само те ми останаха. Мънички са, а не се боят от мен. Едуард, никога не съм имал по-близки същества на този свят. Аз съм отговорен за тях. Като майка съм им на всичките. Знаеш ли, доскоро дори не бях им измислил име. Всяка майка има право да назове отрочето си, нали?

Едуард не отговори.

– Порових се – речници, учебници, какво ли не? После изведнъж ми изникна от само себе си. „Нооцити“. Това е от гръцката дума „ноос“. Казах и на Бернард. Изглежда името му хареса...

Едуард размаха отчаяно ръце.

– Ти въобще не знаеш какво могат да направят! Нали каза, че са като чужда цивилизация...

– Като хиляди цивилизации.

– Да и преди цивилизацияите са обърквали нещата. Войни, обкръжаваща среда... – Усещаше, че е като удавник, който се вкопчава във всичко. Чувстваше се напълно некомпетентен за проблема, с който трябваше да се справи.

– Но аз съм единственият, който се излага на риск – възрази Върджил.

– Откъде можеш да си сигурен? Божичко, Върджил виж какво са направили с теб!

– Аз го приемам – отвърна той стоически.

Едуард поклати обезверено глава.

– Добре. Да речем, че Бернард убеди Генетрон да те вземат обратно за опитно зайче. Тогава какво?

– Ще ме гледат като писано яйце. Вече не съм старият скромнен Върджил. Аз съм цяла една проклета галактика – свръхмайка.

– Нищо не мога да направя за теб – рече Едуард. – Не мога да ти помогна, не мога да те разубеда. Ти си по-упорит от всякога. Най-добре да си вървя.

В отговор Върджил кимна. Той пристъпи напред и понечи да постави длани върху раменете на Едуард.

– Недей – предупреди го Едуард и отскочи инстинктивно.

– Защо не искаш да ме разбереш? – натъжи се Върджил. – Не зная още колко ще ми позволят да ги наблюдавам. Не зная дори дали няма

накрая да ме убият. Нищо не зная. Напрежението е непоносимо, Едуард.

Едуард отстъпи към вратата и намери пипнешком дръжката. Лицето на Върджил се изкриви в болезнена гримаса.

– Ей, чуваш ли? – рече той. – Сега те...

Едуард отвори вратата, изскочи в коридора и я хлопна зад себе си. Сетне изтича при асансьора и се спусна на първия етаж.

Когато излезе във фойето той постоя няколко минути замислен. Накрая си погледна часовника – беше девет сутринта.

Кого би послушал Върджил?

Бернард – ето кого. Отишъл е сам при него, значи сега Бернард бе ключът към разрешаването на проблема. Върджил спомена, че той не само повярвал на обясненията му, но и бил заинтригуван. Хора с положението на Михаел Бернард не биха обърнали внимание на чудаци като Върджил ако в торбата не се крие нещо. Едуард дръпна вратата и излезе решително навън. Дано нюхът не му бе изневерил.

Върджил лежеше по средата на гостната, скръстил ръце на гърдите, и се смееше. Не след дълго поизтрезня от еуфорията си и се зачуди какво ли впечатление е направил на Едуард. Или на Бернард. Не, това едва ли имаше значение. Нищо вече нямаше значение, освен това, което ставаше вътре, във вътрешната вселена.

– Винаги съм имал голямо сърце – промърмори Върджил.

Всичко.

– Да, така е, сега съм всичко.

Обясни.

– Какво? Какво да обясня?

Опростено.

– Да, сигурно не е никак лесно да се пробудиш. Добре де, вие си заслужавате трудностите. Дявол да го вземе, събуди се най-сетне и най-старата ДНК.

Говореше с друг.

– Какво?

ДУМИ общуване с друга „съвместно споделяна телесна структура“ „вътрешна съвкупност“ подобна на ВЪНШНАТА

– Нищо не разбирам, говори по-ясно.

Настъпи тишина. Колко ли време мина – беше невъзможно да определя интервалите в секунди, минути или часове. Ноцитите бяха разваляли вътрешния му часовник. И какво ли още?

ТВОЯТ „интерфейс“ стои МЕЖДУ ВЪНШНОТО и ВЪТРЕШНОТО. Те еднакви ли са?

– Вътре и отвън? О, не, разбира се.

ВЪНШНАТА „съвместно споделяна телесна структура“ същата ли е като твоята?

– Искаш да кажеш Едуард? Ами да... телесната структура е същата.

ЕДУАРД и другата структура ЕДНАКВИ/подобни/същи?

– Ах, тя ли? Разбира се, също. Сега я няма – нещо не се чувстваше добре снощи. Само аз съм различен. Заради вас. Аз ви направих. Никой друг си няма такива, освен мен.

Дълбока космическа тишина.

Едуард паркира колата край един бронзов фонтан, излезе и се отпрати към уличния телефон. Откъм океана се носеше влажна мъгла и покрива на катедралата „Свети Джеймс“ беше скрит под нея. Той пхна кредитната си карта в телефона и набра номера на Генетрон. При първия сигнал се обади механичен глас.

– Моля ви, свържете ме с доктор Михаел Бернард.

– Кой го търси, моля?

– От телефонния сервиз. Изглежда се е повредил автоматичният му секретар.

След още няколко тревожни минути се чу мъжки глас.

– Кой, по дяволите, е това? Нямам никакъв автоматичен секретар.

– Казвам се Едуард Мълиган. Аз съм приятел на Върджил. Мисля, че имаме общи проблеми за обсъждане.

Настъпи продължителна тишина. Накрая:

– Работите в „Маунт Фрийдъм“ нали, докторе?

– Да.

– Днес не мога да изляза. Утре добре ли е?

Едуард си помисли за обратния път и за разтревожената не на шега Гейл.

– Да – съгласи се той.

– В девет часа ще ви чакам в Генетрон. Адресът е улица „Тори Пайнз“ 60895.

– Разбрано.

Едва когато влизаше в колата му шукна още една обезпокоителна мисъл.

Снощи Кандис не си беше дошла. Не се върна и тази сутрин.

Значи Върджил лъжеше и нея – поне това бе сигурно. Каква роля играеше тя?

И къде беше, дявол да го вземе?

Когато Гейл се върна Едуард спеше на кушетката. Тя седна до него, погали го лекичко и той отвори очи.

– Здравей – рече тя.

– Здравей и на теб. – Той премигна и се огледа. – Колко е часът?

– Току що си идвам. Навън е страхотен студ.

– Четири и трийсет. Заспал ли бях?

– Не съм била тук, казах ти. Как си?

– Все така изморен.

– Нещо не е наред, нали? Ще ми кажеш ли какво има, или ще продължаваш да се преструваш, че не е станало нищо?

– Не зная какво да ти кажа – отвърна Едуард.

– Добре де, ще направя чай. Искаш ли? – Той кимна и тя изчезна в кухнята.

Защо да не ѝ кажа? – мислеше си Едуард. Че нашето старо приятелче се е превърнало в галактика.

Вместо това стана и разтреби масата в столовата.

Същата нощ Едуард седеше в леглото, подпрял възглавница на стената и разглеждаше Гейл, която спеше кратко. Опитваше се да постави поне някаква ограничителна линия между реалността и фантазията. Аз съм лекар, повтаряше си той. Това е техническа, научна професия. Би трябвало да съм имунизиран към неща като шока от бъдещето, например.

Върджил Юлам се превръща в галактика.

Как ли се чувства човек, завладян от няколко милиарда китайци? Той се засмя в тъмното и реши, че започва да се побърква. Това, което обитаваше Върджил, бе невъобразимо по-чуждо и неразбираемо от няколко милиарда китайци.

Какъв тип психология или индивидуалност би могла да развие една разумна клетка – или цели клетъчни купове? Той се опита да си припомни поне нещо от онова, което бяха учили за клетъчната среда във факултета. Кръв, лимфа, тъкани, интерстициални течности, гръбначно-мозъчна течност... Не можеше да си представи какъвто и да било разумен организъм в подобно обкръжение, който не би пощурял от скука. Среда с относително прост строеж, без особени изисквания, пригодена изцяло за съществуването на клетките. От друга страна, стресът можеше да се окаже ключов фактор – тази среда бе като майка-закрилница за своите

клетки, но към чуждите би била повече от зла машеха.

За Едуард нямаше съмнение кое е най-важното: реалността, Гейл, заспапа кротко до него, уличните светлини и сенките на дърветата, трептящи върху пердето на спалнята.

От това по-важно и по истинско нямаше.

Опита се да си представи Върджил в лабораторията, надвесен над микроскопа и изучаващ своите миниатюрни любимци. Кой знае защо се сети за Криптон – родният свят на Супермен, милиарди гении унищожени в една гигантска космическа катастрофа. Убийство – или геноцид?

Границата между съня и действителността бе започнала да изчезва. Загледан в прозореца той виждаше града, сякаш завесите бяха дръпнати. И изведнъж прозорецът изригна, напълно безшумно, разпила се на безброй парченца и градът нахлу в спалнята, като някакъв гигантски обезумял булдозер, ръмжащ на непознат и неразбираем език, огласящ околностите с ехото на своята парна свирка, следван от крясъците на работниците и металическото дрънчене на камионите. Едуард размаха ръце, опитвайки се да го спре, но булдозерът удари право в заспалото тяло на Гейл и миг след това се превърна в рояк от звезди, изпълващи цялата стая.

Едуард подскочи в леглото и се събуди. Вятърът свистеше яростно зад прозореца. Най-добре да не спя, реши той и остана да чака, докато Гейл се събуди. Когато тръгваше за училище той я притисна към себе си, сякаш се разделяха задълго.

Малко след това слезе, запали колата и подкара към Ензимната долина.

Огромна черна табела с червени букви ГЕНЕТРОН. Сградата отзад бе масивна и по нищо не приличаше на научно-изследователска лаборатория. В далечината се подаваше върха на някаква черна кубична постройка.

При караулката с бариера го спря въоръжен пазач, издокаран в синя униформа. Едуард смъкна прозореца на колата.

– По-работа, сър?

– Имам среща с доктор Бернард.

Пазачът поиска да види документ за самоличност. След това позвъни по телефона. Накрая се върна.

– Съжалявам, нямаме паркинг за посетители. Оставете колата на номер 31 в служебния паркинг, точно пред входа на западното крило. – Той посочи с ръка, кимна и се върна в караулката.

Едуард последва указанията, а след като остави колата се отправи

към входа. Стъклените врати отскочиха назад веднага щом ги доближи. Фойето беше просторно, с овална форма, вътре имаше само един кожен диван и ниска масичка с куп научни списания.

– С какво мога да ви услужа? – обърна се към него администраторката.

– Търся доктор Бернард.

– Доктор Бернард? – тя го погледна объркано. – Тук нямаме...

– Доктор Мълиган?

Едуард се обърна и видя, че Бернард влиза след него през автоматичните врати. – Благодаря, Джанет – подхвърли той на администраторката. – Моля ви, последвайте ме, доктор Мълиган. Ще разговаряме в заседателната зала. – Той поведе Едуард към задната врата.

Бернард беше облечен в стегнат сив костюм, който чудесно подхождаше на сивите му коси, профилът на лицето му беше строг, орлов. Малко приличаше на Ленърд Бърнстейн, нищо чудно, че журналистите толкова си падаха по него. Той беше пионер в няколко нови научни области и фотогеничен на всичко отгоре.

– Извинявайте за досадните ограничения, но се налага да охраняваме цялата зона. Какво да се прави, така реши съдът още преди десетина години. Инак току виж сме изгубили някое важно патентно право само защото сме си позволили да обсъждаме перспективен проблем на открита научна конференция. Какво друго може да се очаква от една бюрократична и невежа съдебна система като нашата? – Въпросът изглежда беше риторичен. Едуард кимна любезно и пое след Бернард нагоре по широките стълби към втория етаж.

– Да сте виждали скоро Върджил? – попита Бернард докато отключваше стая 245.

– Вчера.

Бернард влезе вътре и запали осветлението. Заседателната се оказа не по-голяма от четири-пет метра, с масивна дъбова маса в средата и облицовани в черна кожа столове подредени край нея.

– Заповядайте, седнете. – Той се настани на отсрещната страна, кръстоса ръце и подпря брадичката си на тях. – Юлам е изключителен учен. Не бих се поколебал да добавя – и много смел.

– Той е мой приятел. Безпокоя се за него.

Бернард вдигна пръст.

– Смел – но и ужасно глупав – продължи той. – Това, което стана с него, не биваше да се допуска в никакъв случай. Разбирам, че е бил под напрежение, но това едва ли го оправдава. Както и да е, станалото –

станало. Предполагам, че знаете всичко.

– В най-общи линии. Някои неща не са ми съвсем ясни.

– Също и на нас, доктор Мълиган. Това е една от причините да му предложим свободна лаборатория. Както и помещение, където да живее.

– Не бива да се среща с никого.

– Вярно. Затова точно в момента конструираме специално изолирано помещение – с работна част и място за отдих. Но ние сме частна компания и възможностите ни са ограничени.

– За случая трябва да бъде уведомен НИЗ.

Бернард въздъхна.

– Така е. Но се опасявам, че ако се вдигне малко повече шум ще ни затворят. Имам пред вид цялата лаборатория – както и едно перспективно производство на биочипове. Представям си какъв вой ще нададе тълпата.

– Върджил е много болен. Както физически, така и душевно. Той може да умре.

– Аз мисля, че умирането ще му се размине – отвърна Бернард. – Но ние се отдалечаваме от темата.

– И каква е темата? – попита ядосано Едуард. – Смятах ви за независим специалист, а сега излиза, че сте се сдушили с Генетрон. Те какво ще спечелят?

Бернард се облегна назад в креслото.

– Помислете за безкрайните възможности за приложение на техните миниатюрни, свръхплътни микропроцесорни елементи с биологична основа. Опитайте само. Генетрон вече извърши грамаден пробив, но откритието на Върджил е още по-революционно.

– Какви са вашите предположения за него?

Бернард се усмихна, но излезе малко фалшиво.

– Нямам право да говоря. Нека първо го изследваме в лабораторни условия. Ще използваме и опитни животни. Все отнякъде трябва да започнем. Мисля че Върджилите... хм, колонии не могат да се прехвърлят на други организми. Те произлизат от негови собствени клетки. Ще мине време преди да открием как да ги предпазваме от имунната система на новия организъм.

– Както при вирусите и бактериите?

– Предполагам, че има прилики. Разликата е, че Върджил не е заразен – в обичайния смисъл на това понятие.

– Аз съм на друго мнение – възрази Едуард.

– Не смятате ли, че при този случай не бива да се опираме само на

рутинни методи за диагностика?

– Виж, това не зная. – Слушайте – Едуард се наведе напред. – Какво ще спечелите от всичко това? Вие, лично?

– Едуард, за мен проблемът е чисто професионален. Не виждам никаква причина да не помогна с каквото мога. С моите познания за мозъка и нервите, с изследванията, които съм извършвал в областта на неврофизиологията и изкуствения интелект...

– Искате – заедно с Генетрон – да скриете Върджил от официалните власти – досети се изведнъж Едуард.

– Несправедливо е да ни обвинявате в подобни намерения – отвърна Бернард, но за миг гласът му прозвуча неуверено.

– Може и да е така. Но представете си, че станалото е непоправимо, доктор Бернард.

– Не ви разбирам.

– Лоши сънища и нищо повече, докторе.

Бернард присви очи и смръщи вежди. Ето едно изражение, което никак не подходеше за корицата на „Тайм“ – в него имаше изненада, дори гняв.

– Съжалявам, но времето ми е ограничено. Искях само да се разберам като приятели.

– Разбира се – кимна хладно Едуард. – Надявам се, ще ми позволите да посещавам Върджил, когато лабораторията му започне да функционира. Въпреки несправедливите ми обвинения.

– Разбира се – повтори Бернард, но очевидно беше недоволен от постигнатия неуспех. Той се изправи и протегна ръка. Дланта му беше влажна – и той като Едуард бе изнервен.

– Предполагам, че това което дискутирахме остава строго поверително – рече Едуард.

– Не съм сигурен, дали имам право да го искам от вас. Нямаме подписан договор.

– Вярно – кимна Едуард.

– Ще ви изпратя.

– Ах, сетих се... – спря Едуард. – Да знаете нещо за една жена на име Кандис?

– Върджил спомена, че така се казвала приятелката му.

– Казвала, или казва?

– Мда, разбирам накъде биете – кимна Бернард. – Тя може да се окаже сериозен проблем.

– Не това имах пред вид. Въобще не мислех за вашите тайни.

Подпрял чело с ръка, Бернард прелистваше бавно папката със събраните документи и изражението му помрачняваше.

Това, което ставаше в черния куб, бе достатъчно, за да му се изправят косите. Събраната информация без съмнение бе крайно недостатъчна, но въпреки това неговите приятели във Вашингтон бяха извършили забележителна работа. Пакетът бе пристигнал със специален куриер само половин час след като си тръгна Едуард Мълиган.

Разговорът с Мълиган остави у него неприятно впечатление. Младият доктор бе като негово огледално отражение от ранните години и сравнението не беше никак приятно. Нима добрият стар Михаел Бернард неусетно бе позволил да бъде купен от жадните за печалба капиталисти?

В началото предложението на Генетрон изглеждаше колкото невинно, толкова и примамливо – минимално участие през първите няколко месеца, после – когато излязат пред публика – позиция на главнокомандващ, на човек, който обира лаврите. Искане да вземат наготово популярността му и той не бе имал нищо против. Едва напоследък взе да осъзнава, че са го сложили на пост при детонатора на бомбата.

Той погледна към прозореца, изправи се и вдигна щорите. Точно отсреща, зад горичката, се показва черният куб, с ниски облаци над него.

Почти долавяше мириса на надвисналата катастрофа. Върджил Юлам щеше да е само първият сигнал, а ударът с цялата си мощ щеше да се стовари върху черния куб.

Юлам беше уволнен и прогонен от Генетрон, а сетне поставен в черния списък, не защото не си бе гледал работата – а защото бе следвал твърде близо по петите изследователите от отбранителния проект в секретната лаборатория. На всичко отгоре той бе успял там, където те бяха претърпели най-голямото си поражение. И въпреки че вече няколко месеца групата изучаваше внимателно записките му, все още не бяха сполучили да повторят неговия успех.

Вчера Харисън промърмори, че откритието на Юлам е станало съвсем случайно. Нямаше съмнение какви причини го подтикнаха към подобни забележки точно сега.

Юлам бе само на една ръка от възможността да осъществи своето откритие, след което да напусне Генетрон, без никой да подуши успеха му. Големите момчета не обичаха да ги мамят така и никога не биха му

се доверили.

Той беше типичното слабо звено във всяка верига. Такива като него не се допускаха в нито един секретен проект.

А ето, че се завръщаше като призрак от страната на мрака. И при това не биваше да го прогонват повторно.

Бернард приключи с документите и започна да обмисля как да се измъкне от тази бъркотия с минимални поражения. Да ги остави ли? Едва ли щяха да намерят друг с неговия опит и знания. Отдавна бе започнал да се съмнява във възможностите на Харисън и Йънг. В края на краищата, нали първоначално искаха от него само да ги представи пред обществото. Вътре в компанията той нямаше никакво влияние.

Той спусна щорите, обърна се и вдигна слушалката на телефона.

– Дайте ми Харисън.

– Да?

– Бернард.

– Слушам те, Михаел.

– Искам още днес да доведем Юлам тук. Събери хората си, повикай и групата от секретния проект.

– Михаел, това е...

– Не можем да го оставим навън.

Харисън замълча.

– Добре, съгласен съм.

– Размърдай ги, тогава.

14

Едуард реши да хапне в една попътна кафетерия, цялата остъклена, с обърната към магистралата фасада. Седнал на една от многобройните свободни маси той се загледа с празен поглед в оживения трафик. Нещо не беше наред в Генетрон. Усещаше го подсъзнателно, без да може поне засега да посочи някаква конкретна причина. И друг път се бе уповавал на своята интуиция без да сгреша.

Бернард и Харисън се опитваха да прикрият един очевиден факт. Генетрон се захващаше с нещо далеч по-голямо от това да помогне на един изпаднал в беда бивш служител, по-голямо дори от предстоящата кампания по лансиране на биочипове на пазара. Едни твърде прибързани действия можеха да предизвикат нечий подозрения, а от друга страна събитията ги притискаха да не губят време.

Какво всъщност ги безпокоеше най-вече? Безопасността – Бернард на няколко пъти бе споменал тази дума. Дали пък не се бояха, че Генетрон може да се превърне в сфера на чужди интереси, на могъщи компании с достатъчно сили да прокарат навсякъде свои шпиони, или да закрепят осведомители.

Едва ли бяха толкова глупави и късогледи, колкото се оказа Върджил, би трябвало да си дадат сметка че това, което се бе случило с него е твърде важно, за да бъде изместено от най-обикновено безпокойство за съдбата на техния бизнес.

Втори въпрос – дали наистина са се свързали с официалните служби? Бернард намекна нещо подобно, но не го призна открито. (Ако не са – не е ли редно той да не го стори?) И да са го направили – официалните служби обикновено действат мудро, понякога губят седмици и дори месеци в безсмислени бюрократични преписки, а през това време Върджил ще бъде изоставен на произвола на съдбата. Генетрон не ще посмее да доразвие откритието му – компаниите, занимаващи се с генетични проучвания винаги са се радвали на хладен прием сред обществеността, а един скандал би могъл да повлияе негативно на пазарните им планове.

Значи ясно – Върджил можеше да разчита само на себе си. Едуард познаваше достатъчно добре старото си приятелче за да изпитва някакви съмнения за това кой ще наглежда магазина. Отговорността никога не е била сред достойнствата на Юлам. Малка надежда вдъхваше фактът, че засега предпочиташе да си стои затворен въкъщи и да се наслаждава на еуфоричното състояние, породено от психоза или следствие от неговата самовлюбена маниакалност.

В края на краищата Едуард стигна до извода, че той е единственият, който би могъл да предприеме нещо в тази ситуация.

Единствено той бе човек на дълга.

Време беше да се върне в апартаента на Върджил и да остане там на пост докато Големите момчета излязат на сцената.

Докато шофираше обратно по магистралата той се замисли за откритието на Върджил. Това, което бе направил Юлам едва ли подлежеше на сравнение. Върджил Юлам се беше превърнал в бог. Затворени в обвивката на плътта му обитаваха милиарди разумни същества.

Едуард едва не се задави при тази мисъл.

– Неолудит – промърмори с отвращение той.

– Влизай – извика Върджил, когато Едуард натисна звънеца на вратата. – Ти ли си, Едуард? Влизай, влизай. Къпя се, вратата е отключена.

Едуард влезе в гостната и свърна по коридорчето към банята.

Върджил лежеше излегнат във ваната, потънал до шия в розовата вода. Той се усмихна вяло на Едуард и плесна с мокрите си ръце.

– Да не вземеш да си помислиш, че съм си прерязал вените? Не се безпокой. Всичко при мен е наред. Генетрон каза, че ще си ме приберат обратно. Бернард, Харисън и още няколко души тръгнаха насам със специален фургон. – Лицето му бе изпъстрено от белезникави резки, а по кожата на ръцете му се бяха вдигнали бели сочни мехури.

– Тази сутрин разговарях с Бернард... – поде малко объркано Едуард.

– Те току що се обадиха. От час и половина съм във ваната, излязох само като позвъниха. Кисна се и мисля.

Едуард приседна върху клозетната чиния. Кварцовата лампа бе поставена върху шкафчето до ваната.

– Сигурен ли си, че го искаш? – попита Едуард.

– Аха. Разбира се. Пак ще сме заедно. Вземат си обратно блудния син, а? Не чак дотам блуден. Знаеш ли, никога не съм разбирал какво означава това понятие „блуден син“.

Розовият цвят на водата не изглеждаше да е последица от някакъв сапун.

– Това сол за вана ли е? – попита Едуард и в същия миг се досети за причината. Призля му.

– Не. Отделя се от кожата ми. Те не споделят с мен всичко, но мисля, че изпращат навън разузнавачи. Ей, виж – астронавти! – той се ухили безгрижно на Едуард.

Едуард почувства, че му се гади неудържимо.

– За първи път ли се случва? – попита пресипнало той.

– Да – кимна Върджил и се засмя. – Тъкмо се чудех дали да не пусна дребните нахалници да изтекат през канала. Защо да не им покажа какво представлява истинският свят?

– Ще идат навсякъде – предупреди го Едуард.

– Не ще и дума.

Едуард кимна.

– Знаеш ли, пропусна да ме запознаеш с Кандис – подхвърли небрежно той.

Върджил поклати глава.

– Вярно бе – и нищо повече.

– Как... как се чувстваш?

– Съвсем добре. Сигурно са милиарди на брой. – Той отново плесна с ръце. – Ти какво смяташ? Да ги пусна ли навън?

– Имам нужда да пийна нещо – рече Едуард.

– Кандис остави малко уиски в едно шкафче в кухнята.

Едуард коленичи до ваната. Върджил го разглеждаше с любопитство.

– Какво ще правим сега? – попита Едуард.

– Уф, Едуард, добре че ми каза. Майка ми... те идват да ме вземат, а тя ме помоли да ѝ се обадя. Говори с нея. – По бузите му се търкулнаха две едри сълзи. – Искаше да си ида при нея. Когато... когато реша, че е дошъл моментът. Дошъл ли е, Едуард?

– Да – кимна бавно Едуард. – Мисля, че е дошъл.

Той протегна ръка, плъзна пръсти по стойката на кварцовата лампа и напипа щепсела.

Върджил беше шегаджията на компанията, обичаше да закачва оголени жици за дръжката на вратата, да пробутва прахчета от които пикнята посинява, но така и не бе пораснал достатъчно, за да си даде сметка какво би могъл да причини на света, в който живееше.

Върджил протегна ръка към дръжката над ваната.

– Знаеш ли, Едуард, аз...

Не можа да завърши. Едуард пхна щепсела в контакта, сграбчи лампата и я преобърна във ваната. Сетне отскочи назад, от внезапния блясък и вдигналата се пара. Върджил изпищя, започна да се мята, разлисквайки водата, а после утихна и само от обгорялата му коса се вдигаха тъничка струйка дим. Лампата продължаваше да цвърчи във водата. Светлината от малкия вентилационен прозорец прокараваше ярка колона през изпаренията. Миришеше отвратително.

Едуард вдигна капака на клозетната чиния, преви се и повърна. После стисна нос с пръсти и изтича в гостната. Краката му се подкосиха и той се строполи на кушетката.

Но време за губене нямаше. Намери бутилката „Джек Дейниълз“ в кухнята, върна се в банята, развинти капачката и изсипа съдържанието ѝ във ваната, като се стараше да не поглежда към Върджил. Уискито не беше достатъчно. Ще му трябват още белина и амонячна вода, преди да си тръгне. Тъкмо се канеше да попита Върджил къде ги държи, когато осъзна, че е мъртъв. Стомахът му отново се разбунтува и той опря чело в хладната повърхност на плочките. Нима всичко това се бе случило?

Надникна в шкафчето в банята, но тук имаше само хавлиени кърпи. Разтвори гардероба в спалнята и едва тогава зърна вратата на втората баня. Отвори я, влезе и се огледа за лампата. В дъното мерзелееше матовата врата на душкабината. Изпод долния ѝ край изтичаше тъничка

струйка вода. Опитва се да запали осветлението, но изглежда в тази част на апартамента нямаше ток. Единствената светлина идваше откъм прозорчето на банята. В шкафчето на стената намери бутилка с белина и полупразна туба амонячна вода.

Отнесе ги обратно в първата баня и ги изсипа във ваната, като се стараеше да не среща изцъкления поглед на Върджил. Над водата се вдигнаха гъсти облаци, той изскочи навън задъхан и затвори вратата след себе си.

Някои тихичко повика Върджил. Едуард отнесе тубите обратно във втората баня, където гласът бе по-силен. Идеше откъм душкабината. Едуард пристъпи нерешително напред, сетне спря. Остана така, наострил слух.

– Ей, Върджил, ти ли си? – Гласът бе малко пресипнал, идеше от кабината. Едуард направи още крачка и пак спря. Стига толкова, рече си той. Имаше чувството, че обитава някакъв кошмарен свят и не му се щеше да вижда повече от него. Пристъпи още една крачка, още една и застана при вратата.

Макар нисък и дрезгав, гласът беше женски. Не изглеждаше никак обезпокоен.

Той натисна дръжката и я дръпна към себе си. Вратата изщрака оглушително и се отвори. Едуард надникна вътре, наострил очи в сумрака.

– Божичко, Върджил, съвсем ме забрави. Трябва да се измъкнем по някакъв начин от този хотел. Тук е тъмно, тясно и никак не ми харесва.

Той позна гласа от телефона, макар че едва ли би разпознал лицето й, дори да го бе виждал на снимка.

– Кандис?

– Върджил? Да си вървим.

Едуард побягна.

15

Още на вратата го посрещна упорит телефонен звън. Едуард дори не погледна нататък. Може би звъняха от болницата, или беше Бернард. Или полицията – нищо чудно. Сигурно ще трябва да им обясни всичко – когато намери сили. Генетрон ще се скрие зад каменна стена, а Бернард вероятно ще бъде недосегаем.

Чувстваше се напълно изтощен, боляха го всички мускули, сякаш бе катерил планина.

Как да нарече това, което извърши? Геноцид?

Не, кошмарът продължаваше. Не можеше да повярва, че е убил няколко милиарда разумни същества. „Нооцити“. Цяла галактика. Глупости – та това е смешно. Но не му беше до смях.

Пред очите му беше Кандис – седнала на пода на душкабината.

Измененията при нея бяха протекли още по-интензивно. Краката ѝ бяха изчезнали, а трупът бе смален с импресионистична икономичност. Лицето, което бе завъртяла към него, беше изпъстрено с изпъкнали успоредни белезникави резки и приличаше на колода от карти.

Докато излизаше от сградата, на паркинга отпред спря голям бял фургон, следван недалеч отзад от лимузината на Бернард. Едуард изтича при колата си, свря се вътре и остана да наблюдава. От фургона слязоха трима, облечени в изолиращи костюми. Едва тогава забеляза, че фургонът беше без номера.

Изгубил търпение той запали двигателя и подкара бясно към къщи. Сега се нуждаеше от прости решения, инак можеше да загуби дори разсъдка си. Също като Кандис.

Кандис, която бе претърпяла трансформация над отворения канал на банята. „Чудех се, дали да не пусна дребните нахалници да изтекат през канала, бе казал Върджил. Защо да не им покажа какво представлява истинският свят?“

Трудно му беше да си представи, че само преди час бе убил човешко същество, свой приятел. Димът, цвърченето на потопената във водата кварцова лампа, вонята в тясната баня.

Върджил.

Беше запратил лампата при него във ваната. Но не му стигнаха силите да го повтори с Кандис. Може би хората на Бернард ще довършат работата? Едва ли.

Той се отпусна на кушетката и закри очи с ръка. Никога през целия си живот не беше се чувствал толкова изтощен – не само физически, но и емоционално. Не искаше да заспи, почти усещаше дебнещите го в периферията на подсъзнанието кошмарни видения и отгласи от онова, което бе преживял.

Отмести ръка и се загледа в тавана. Все още имаше малка надежда да се сложи край на това, което бе започнало. Може би тъкмо той бе дал началото на нова верига от действия, които щяха да решат проблема. Би могъл да се обади в Центъра за Контрол на Заразните Болести (дали всъщност на тях?). Или в Министерството на отбраната? А може би да търси помощ на местна почва и да чака, докато нещата тръгнат по

канален ред? Защо не опита в някоя специализирана болница, тук в Ла Джола май имаше инфекциозна клиника.

Твърде много възможности.

Събитията просто се оказаха недостижимо далеч от неговите способности. Сигурно така е било неведнъж в човешката история – вълни от събития, които заливат известните днес исторически личности и ги помитат под себе си, оставяйки решението в ръцете на случайността. Дали да не избяга, да се скрие в някое затънтено мексиканско селце и там да изчака края? Поне ще може да се наспи.

– Едуард? – над него се бе надвесила Гейл и опипваше челото му с хладни пръсти. – Напоследък все така те заварвам – съсипан от умора. Не изглеждаш добре. Как се чувстваш?

– Горещо-долу. – Той приседна на крайчеца на кушетката. – Какво ще готвиш за вечеря? Ако искаш, можем да излезем.

– Имаш температура – рече Гейл. – Направо гориш. Ще отида за термометъра. Не ставай.

– Недей – извика той отпаднало. Надигна се, влезе в банята и се погледна в огледалото. Гейл го пресрещна на вратата и пъкна термометъра в устата му. Както обикновено го споходи желанието да го схруска като захарна пръчица – видял бе този номер в един филм на братята Маркс. Обърна се и отново погледна към огледалото.

– Какво има? – попита Гейл.

Точно под нивото на яката на ризата бе забелязал тънка бяла ивица. Още няколко се разклоняваха надолу от нея – като пътна мрежа.

– Влажни длани... – промърмори той. Поне от няколко дни бяха и в него. – Върджил имаше влажни длани. А аз не се сетих.

– Едуард, какво се е случило?

– Трябва да се обадя – рече той. Гейл го последва до спалнята и остана на вратата, докато набираше номера на Генетрон. – Доктор Михаел Бернард, моля ви. – Телефонистката отвърна, че такъв човек не работи в Генетрон. – Не разбирате ли, че е важно, да ви вземат дяволите! Предай-те на доктор Бернард, че доктор Едуард Мълиган иска да говори с него.

Телефонистката му каза да почака. Може би Бернард все още се намираше в апартамента на Върджил – опитвайки се да събере парченцата от мозайката. Или пък направо щяха да изпратят някой, за да го арестува. Това едва ли имаше вече някакво значение.

– На телефона Бернард. – Гласът му звучеше все така уверено и спокойно.

– Твърде късно е, докторе. И вие и аз си стискахме ръцете с

Върджил. Влажни длани. Помните ли? Спомнете си на кого след това сте подавал ръка. Сега ние с вас сме преносителите на заразата.

– Мълиган, днес бях в апартамента на Върджил. Вие ли го убихте?

– Да. Той искаше да пусне на свобода... микробите. Нооцитите. Каквито и да са в действителност.

– Открихте ли приятелката му?

– Да.

– Какво сте направили с нея?

– Да съм направил ли? Нищо. Тя беше в другата баня. Чуйте...

– Когато пристигнахме нея я нямаше. Само дрехите ѝ бяха останали. И нея ли убихте?

– Чуйте ме, докторе. Заразен съм с микробите на Върджил. А също и вие.

Настъпи тишина, след това се чу дълбока въздишка и накрая:

– Така?

– Открихте ли някакъв начин да ги контролирате – вътре в тялото?

– Да. – После съвсем тихо: – Не. още не. Антиметаболити, лъчева терапия, актиномицин. Все още не сме изпробвали всичко, но... не.

– Това е краят, докторе.

Още една пауза. – Хъм.

– Ще остана при жена си, за да прекарам с нея последните си дни.

– Ясно – отвърна Бернард. – Благодаря ви, че се обадохте.

– Е, да затваряме тогава.

– Разбира се. Сбогом.

Едуард затвори, изправи се и привлече Гейл към себе си.

– Това е болест, нали? – попита го тя.

Едуард кимна.

– Върджил я създаде. Болест, която мисли. Съмнявам се, че ще успеем да победим една разумна чума.

16

Харисън прелистваше тлъста папка с документи и си вземаше бележки. Йънг седеше в мекото кожено кресло в дъното на стаята, оформил пирамида с изпънатите си пръсти, а очите му бяха скрити под спусналия се напред кичур коса. Бернард стоеше неподвижно до прозореца. Харисън се облегна назад и тропна с молив по бележника.

– Първо, ние не носим никаква отговорност. Юлам е извършвал

проучванията си без наше разрешение...

– Но не сме го уволнили веднага щом сме научили за това – контрира го Йънг. – Това ще направи лошо впечатление в съда.

– Рано е да се говори за съд – отрязва го Харисън. – От нас се изисква едно – незабавно да съобщим за случая в Центъра за Контрол на Заразните Болести. Това не е ветеринарен пропуск, или вътрелaborаторна инфекция, това е...

– Никой от нас, никой нямаше ни най-малка представа, че клетките на Юлам могат да останат жизнеспособни извън организма – продължаваше Йънг като чупеше нервно пръсти.

– Все още нямаме конкретни доказателства за противното – успокои го Бернард, намесвайки се в спора въпреки желанието си. – Очевидно обаче тези клетки са претърпели огромна еволюция след създаването си. Самонасочена еволюция.

– Все още отказвам да повярвам, че Юлам е създал разумни клетки – заяви Харисън. – Нашите собствени изследвания в тази насока доказват, че това ще бъде невероятно трудно – или може би невъзможно. Как е преценил дали наистина са разумни? Как ги е подлагал на обучение? Не... изключено...

Йънг избухна в ироничен смях.

– Как можеш да се съмняваш, в това, че са разумни... спомни си само какви изменения е претърпяло тялото на Върджил!

– Господа, господа – вдигна успокояващо ръце Бернард. – Всичко това са академични спорове. Сега обсъждаме друго – ще размахаме ли червено флагче, за да привлечем вниманието на Големия брат, или ще си мълчим?

– И какво ще му кажем?

– Че сме в ранната фаза на изключително опасна зараза – отвърна Бернард. – Създадена в нашата лаборатория от изследовател, който вече е мъртъв...

– Убит – подчерта Йънг и поклати отчаяно глава.

– И се разпространява с обезпокояващо темпо.

– Така – рече Йънг – и какво ще направят онези от ЦКЗБ? На този етап вероятно е засегнат вече половината континент.

– Едва ли сме стигнали чак дотам – възрази Харисън. – Върджил не е имал контакт с толкова много хора. Сигурно все още може да се ограничи в рамките на северна Калифорния.

– Важното е, че е имал контакт с нас – подхвърли огорчено Йънг. – Как мислиш, дали сме заразени?

- Да – отвърна лаконично Бернард.
- Възможно ли е да се вземат някакви мерки?

Бернард помисли малко и вдигна рамене.

– Надявам се да ме извините – рече той, – но имам още малко работа, която трябва да свърша преди да излезем със съобщението. – Той напусна заседателната зала и слезе по стълбите. На стената близо до входната врата имаше кредитен телефон. Той извади картата си от портфейла, пхна я в процепа и набра номера на своята канцелария в Лос Анджелис.

– Обажда се Бернард. Искам да ме откарат с лимузината до летището. Намерете Джордж. – Той почака малко, докато секретарката го свърза с личния му пилот и продължи: – Джордж, съжалявам че не можах да те предупредя, но става дума за нещо спешно. Ще те помоля да подготвиш самолета – след час и половина излитам.

– Къде този път? – попита невъзмутимо Джордж. Беше привикнал да го уведомяват в последния момент.

- Европа. Имаш достатъчно време да попълниш плана на полета.
- Ще бъда готов, докторе. Щом е спешно.
- Ах, освен това... Ще летя сам.
- Докторе, предпочитам...
- Сам, Джордж.
- Добре – въздъхна пилотът.

Бернард натисна вилката, пусна я отново и набра бавно двадесет и седем цифрен телефонен номер, който започваше с неговия сателитен код и завършваше с таен шифър за заглушаване срещу евентуално подслушване. Отсреща се обади женски глас на немски.

– Доктор Хайнц Паулсен-Фукс, бите.

Жената не зададе никакви въпроси. Имаше изричните разпоредби да свързва доктора с всеки, който използва тази линия. След няколко минути се обади и Паулсен-Фукс. Бернард се огледа разтревожено, съзнавайки риска, който поема, като звъни от обществено място.

– Паул, обажда се Михаел Бернард. Имам много сериозна молба към теб.

– Хер доктор Бернард, е винаги добре дошъл! Какво мога да направя за теб?

– Разполагате ли във Вистбаденския институт с напълно изолирана лаборатория, която да бъде освободена да речем до утре?

– С каква цел? Извини ме, Михаел, може би е неудобно да питам?

– Да, моментът не е съвсем подходящ за обяснение.

– Разбрах. Изглежда става дума за нещо важно.

– Точно така. Имам нужда от лабораторията и освен това бих желал да използвам служебното летище на „Б.К. Фармек“. След като напусна самолета, трябва да бъде облечен в изолиращ костюм и откаран с херметически затворен и снабден с биологичен филтър фургон. Междувременно самолетът ми трябва да бъде изгорен на площадката и целият район да бъде почистен с дезинфекцираща пяна. Ще остана да ви гостувам... ако се съгласите да го наречете така... за неопределен период. Лабораторията трябва да бъде снабдена с всичко необходимо, за да мога да живея и да работя. Ще имам нужда от компютър свързан с външния свят.

– Михаел, не помня да съм те виждал пиан. Освен това те познавам като човек спокоен и уравновесен. Това, което каза, звучи много сериозно. За пожар ли става дума, докторе? Лабораторна зараза, може би?

Бернард се изненада, че Паулсен-Фукс бе в течение с новите му интереси към генното инженерство. Дали наистина знаеше, или само предполагаше?

– Касае се за извънредно опасен инцидент, хер доктор. Мога ли да разчитам на теб?

– Ще получа ли обяснения – когато му дойде времето?

– Да. Освен това ще бъде от полза за теб и за твоята нация – вие ще узнаете първи истината.

– Започвам да се плаша, Михаел.

– Мисля, че има защо, Паул.

– Тогава всичко ще бъде изпълнено. Кога да те очакваме...?

– До двадесет и четири часа. Паул... благодаря ти.

Той затвори и погледна колко е часът. Съмняваше се, че който и да било в Генетрон осъзнава мащабите на разрастващата се криза. Дори той си ги представяше със затруднение. Нямахше съмнения в едно – не повече от четиридесет и осем часа след като Харисън уведоми Центъра за Контрол на Заразните Болести целият Североамерикански континент щеше да бъде поставен под строга карантина – независимо дали официалните власти щяха да бъдат склонни да повярват за случилото се, или не. Ключовите думи щяха да са „чума“ и „компания за генно инженерство“. Реакцията щеше да бъде напълно оправдана, но той се съмняваше, че ще е както своевременна, така и съответстваща. Вероятно на втори етап щяха да последват още по-драстични мерки.

Нямаше никакво намерение да остана на континента докато това се случи, но от друга страна, не биваше да носи отговорност за по-

нататъшното разпространение на заразата. Ето защо бе решил да предложи услугите си в качеството на опитен екземпляр в лабораторията на най-добрата европейска фармацевтична фирма.

Умът на Бернард функционираше по такъв начин, че никога не го безпокоеше с паралелни възможности или крайни съмнения – нито в работата, нито в живота. При каквато и да било кризисна ситуация той неизменно подаваше един единствен готов и винаги правилен отговор. И да имаше резервни решения, те се спотайваха някъде дълбоко в подсъзнанието му, без да го разсейват, или да пробуждат съмнения. Никога не бе считал това свое качество за особено достойнство, понякога си мислеше, че е като робот, изпълняващ предварително зададената програма, без да може да надзърне над хоризонта на онова, което вижда пред себе си. Все пак досега инстинктът никога не му бе изневерявал и нещо повече – всячески беше допринасял за успехите му в неврофизиологичните изследвания, носейки му широка популярност както сред неговите колеги, така и сред обществеността.

Той се върна в заседателната и взе куфарчето си. Лимузината вероятно вече го очакваше на паркинга пред Генетрон, а шофьорът сигурно играеше шах на джобния си компютър.

– Ако ви потрябвам, ще си бъда в канцеларията – осведоми ги Бернард. Харисън и Йънг го изгледаха с празни погледи.

– Току що се обадох в ЦКЗБ – рече Харисън. – Казаха да изчакаме техните разпореждания.

Което означаваше, че слухът съвсем скоро ще напусне пределите на компанията. Колко още докато затворят летищата? Зависи от тяхната експедитивност.

– Позвънете, като ги научите – кимна той и излезе, без да се сбогува. Отвън спря, споходен от мисълта, дали не трябва да вземе още нещо със себе си. Не – разполагаше с дискета с файловете на Юлам, а в кръвта си имаше и от неговите клетки. Нищо повече.

И това ще бъде достатъчно за да се занимава поне за известно време.

Другите? Дали да не ги предупреди?

Кой – някоя от трите си бивши жени? Той дори не знаеше къде са сега. Издръжката я прашаше неговият счетоводител.

Някой за когото наистина го е грижа, на когото държи?

Последната среща с Полет беше през март. Среща – раздяла. Болезнена, но не непоносима. Известно време тя бе кръжала като нов спътник в неговия живот, но така и не можаха да стигнат до сближаване. И тя

като него твърде много държеше на кариерата си – Полет беше сред най-добрите клетъчни технолози в „Ситъс корпорейшън“ в Пало Алто.

Едва сега му хрумна, че вероятно тъкмо тя го е препоръчала на Харисън в Генетрон. След като се разделиха. Служебна загриженост извън рамките на личните отношения.

Не можеше да ѝ се сърди за това. Но нищо в него не трепна при спомена за нея.

Не беше виждал сина си от пет години. Знаеше че е в Китай, работеше върху някакъв стипендиантски проект.

Той прогони тази мисъл от главата си.

„Може би няма да ми потрябва изолационна камера, помисли си Бернард. Изглежда вече съм напълно изолиран.“

17

Едуард беше твърде отпаднал за да ѝ попречи. Гейл направо не беше на себе си от страх. Обади се на родителите си, позвъни в училище, взе да търси един по един учениците си. Той лежеше и си представяше как мълвата пълзи, набира скорост като гигантска вълна и се разлива – все по надалеч и по надалеч. Накрая и нейните сили се изчерпаха и тя се просна на леглото до него.

Той я прегърна и я привлече към себе си. Беше изпотена, дишаше трескаво и търсеше утеха в него като подплашено животинче. Отначало дори си помисли, че вече се е разболяла и че краят и на двама им е близо. Малко по-късно му стана безразлично. Затвори очи и зачака.

Едва сега долови ритмичното пулсиране в ръцете и краката си. С всеки удар на кръвта вътре в него се надигаше някакъв шум, цял оркестър, изпълняващ бавно усилваща се мелодия, не една, а безброй симфонии.

Музиката на кръвта.

Силата ѝ нарастваше, но темпото оставаше непроменено. Ритъмът подаваше неговото собствено сърце.

Никой от тях не усещаше хода на времето. Изминали бяха може би дни, преди Едуард да събере достатъчно сили, за да отиде до банята. Пи докато стомахът му отказа да побира течности, след това занесе чаша вода на Гейл. Вдигна нежно главата ѝ и поднесе ръба на чашата към устните ѝ. Целите бяха напукани и подути, очите ѝ бяха кръвясали и обкържени от жълтеникави ореоли, но кожата ѝ бе започнала да възвръща

цвета си.

– Кога ще умрем? – попита го тя прегракнало. – Искам да ме прегръщаш докато умра.

Само след минути той бе достатъчно силен за да ѝ помогне да се премести в кухнята. Обели един портокал и го раздели за двамата, усещайки пулса на захарта, киселината и сока в гърлото си.

– Къде са всички? – попита тя. – Обадох се в болницата, на приятелите. Къде са?

Усещането за хармонично музикално присъствие се завърна. Отделните музикални фрагменти се сливаха, превръщаха се в безкрайна мелодия и изведнъж:

Чувстваш ли НЕУДОБСТВО?

– Да.

Той отвърна почти автоматично, сякаш отдавна бе очаквал началото на разговора.

ТЪРПЕНИЕ. Има затруднения.

– Какво? Не разбирам.

„Имунологична реакция“. „Сблъсък“. Затруднения.

– Оставете ни, моля ви! Вървете си!

Невъзможно. Ние сме взаимосвързани.

Значи възстановяването им не се дължеше на успешна борба със заразата. Първоначалното илюзорно усещане за възвръната свобода се бе оказало погрешно. Когато посъбра още малко сили той се помъчи да обясни на Гейл какво чувства в себе си.

Тя се надигна неуверено и пристъпи към прозореца.

– Но къде са изчезнали всички? – попита от там. – И тях ли ги е хванало? Затова ли никой не идва?

– Не зная. И да не е... скоро.

– Тези... които говорят... това ли е болестта?

Той кимна.

– Значи не съм си изгубила ума – въздъхна тя. – Трябва да поседна. – Тя се върна при него. – Ти как си? Дали да не опитаме да избягаме?

Той ѝ протегна ръка и поклати глава.

– Те са вътре в нас – и част от нас. Сега. Къде ще избягаме?

– Да си легнем тогава. Искам пак да ме прегърнеш.

Изтегнаха се в леглото.

– Еди...

Последният звук, който чу. Мъчеше се да се съпротивява, но вълните на успокоението надвиха и заляха цялото му тяло. Не след дълго се

озова върху повърхността на някакво виолетово море. Тялото му беше огромно – като безкрайна релефна равнина. Като карта, върху която бяха набелязани посоките за атака на нооцитите и той можеше без никакви затруднения да следи техния прогрес. Не Мълиган сега командваше това тяло.

– Какво ще стане с нас?

Никакви движения повече.

– Умираме ли?

Промяна.

– А ако не желаем да се променяме?

Няма да боли.

– Ами страхът? Дори не ни позволявате да се боим!

Синьовиолетовото море и картата избледняха в топлия сумрак.

Разполагаше с цяла вечност за да обмисли всичко отново, но информацията бе крайно недостатъчна. И Върджил ли е изпитвал това? Нищо чудно, че изглеждаше като умопобъркан. Потънал в някакво вътрешно съзерцание, нито тук, нито там. Усещаше, че топлината нараства, чувстваше се заобиколен от нечие присъствие.

„Едуард...“

– Гейл? Ти ли си? Чувам те... не, не точна чувам...

„Едуард, не зная защо, но не ме е страх. Искам да се ядосам, но не мога.“

Това няма значение.

„Махай се! Едуард, искам да се освободя...“

– Оставете ни, моля ви!

ТЪРПЕНИЕ. Затруднения.

Настъпи тишина и двамата отново можеха да се наслаждават на близостта помежду си. Имаше още някой, някой който ги следеше, или наблюдаваше.

– Колко ли време е минало?

„Не зная. Попитай ги.“

Никакъв отговор.

„Казаха ли ти?“

– Не. Съмнявам се, че все още знаят как да разговарят с нас... поне засега. Може би това е халюцинация. Върджил също халюцинираше, дали пък не е последствие от треската...

„Кажи ми тогава кой кого халюцинира. Чакай. Нещо идва. Виждаш ли го?“

– Не мога да го видя... но го чувствам.

„Опиши ми го.“

– Не мога.

„Виж... там нещо става – после с неохота – красиво е.“

– И малко страшно. Идва по-близо.

Няма да БОЛИ. Не се бойте. „Учете“ „приспособявайте се“.

Не беше халюцинация, ала не можеше да се опише с думи. Едуард не му се съпротивляваше, докато нахлуваше в него.

„Какво е това?“

– Мястото, където ще бъдем за известно време, мисля.

„Остани при мен!“

– Разбира се...

А след това изведнъж имаше страшно много да се учи.

Едуард и Гейл се сляха в леглото, материята на техните тела премина през дрехите и устните им се докоснаха за последен път.

18

Бернард беше много горд със своя „Фалкън 10“. Беше го закупил в Париж от един президент на банкрутирала компютърна компания. Вече три години притежаваше този елегантен и много скъп самолет. Научи се да лети почти веднага, „от седящ старт“, както го определи неговият тогавашен инструктор и на втория месец получи разрешително.

Той докосна с любов черната кожа на таблото и плъзна ръка надолу към шурвала. Странно, че от всичко, което щеше да остави след себе си, този неодоушевен самолет значеше най-много за него. Свобода, професионална реализация, престиж... А ето че сега му предстоеше да започне един съвсем различен живот и да се примири с неизбежната промяна.

Презареди с гориво в Ла Гуардия без да напуска кабината. Свърза се по радиото още докато кацаше, даде инструкции и рулира към хангара за частни посетители. След като допълниха резервоарите той поиска от кулата разрешение за излитане и го получи почти веднага. Нито веднъж не докосна чужда плът, нито пък общува с някого отблизо.

В Рейкявик се наложи да излезе от самолета и сам да извърши зареждането, но беше облякъл дебело яке и ръкавици и не докосна нищо с пръсти.

С приближаване на континента мислите му постепенно започнаха да се проясняват – заедно с това дойде пълното осъзнаване на онова, което се бе случило през последните дни. Опита се да прогони неприятните

мисли, особено що се отнася до онова, което според него предстоеше, но така и не успя напълно. Не беше съвсем сигурен дали не носи вина за предстоящата световна катастрофа. Добре че поне самолетът се държеше чудесно на автопилот.

Всъщност, какво толкова – и неговият край идваше скоро. Поне се бе постарал да се пожертва в името на едно благородно дело, като се предоставяше за изследване на „Фармек“ и на един свят, който още не бе заразен. Но дори и това не бе достатъчно за да го освободи от чувството за вина.

Откъде можеше да знае?

– Мълиган знаеше – прошепна ядно Бернард. – Дявол да ги вземе всичките. – И разбира се Върджил. Не беше ли и той същия като Юлам? Не, не желаше да го признае – поне пред себе си. Върджил беше брилянтен учен (беше – точно така, спомни си подпухналото розово тяло във ваната, беше, беше), но напълно безотговорен и сляп за предпазните мерки, които трябваше да бъдат негова втора природа с работа от подобен характер. От друга страна, ако се беше придържал към тези мерки може би никога нямаше да завърши своята работа.

Никой не би му позволил да я завърши.

За Михаел Бернард отчаянието на учения, стигнал съвсем близо до успеха и спрял от нечия чужда намеса бе съвсем разбираем. Той самият можеше да излекува хиляди нещастници страдащи от Паркинсонова болест... ако просто му бяха разрешили да събира пробни образци от мозъци на мъртви ембриони. Но не, срещу него изведнъж се бе изправила невидимата стена на разгневената „общественост“ и го бе принудила да преустанови разработките си, обричайки същевременно един Бог знае колко заболели на необратима деградиация. Колко пъти бе съжалявал, че Мери Шели бе написала своята книга – и защо ѝ трябваше да избира германско име за своя герой? Подобни предразсъдъци имаха склонността да залягат трайно и продължително в умовете на хората от простолюдието, на тъпата, необразована маса...

Чудовището на Франкенщайн. Плашило, което винаги изваждаха на сцената, когато им дотрябваше.

И той се боеше, но неговият страх беше рационален. По-добре да погледнеш действителността в очите, да видиш последствията и да вземеш мерки срещу тях. А ако не можеш – както е сега – тогава пожертвай себе си в името на науката. Спомни си за доктор Луис Слотин от Лос Алмоския изследователски институт. През 1946-та Слотин и няколко негови сътрудници при един от опитите били изложени на

краткотрайна и интензивна йонизираща радиация. Слотин наредил на останалите да застанат неподвижно, след това начертал с тебешир кръгове около своите и техните крака, за да предостави възможност на своите колеги да определят характера на пораженията в организма в зависимост от разстоянието до източника на радиация. Слотин умрял девет дни по-късно. Помощникът му изкарал още двацет години преди да умре от усложнения, свързани с облъчването. Други двама получили остра левкемия и също умрели.

Хора – опитни зайчета.

Искало ли им се е – в онези трагични часове – никоой да не е откривал радиацията?

„Фармек“ бе наел летище само за свои нужди на около два километра от изследователския център, който бе разположен далеч извън пределите на Висбаден. Тук естествено пристигаха видни учени и се експедираха или получаваха важни растителни или почвени образци, върху които работеха научни екипи от целия свят. Бернард направи кръг над гората и полетя край нея на около десет хиляди стъпки височина. Небето на изток вече се зазоряваше.

Той включи резервния радиопредавател на вълната на „Фармек“ и натисна два пъти бутона на микрофона за да задейства светлинната инсталация на пистата. Долу под него светнаха няколко реда жълтеникави точки и една издължена стрелка, сочеща посоката на вятъра. Бернард продължи да се снижава, като се ориентираше предимно по приборите и не след дълго колелата докоснаха с мек шум повърхността на бетонната писта.

Почти веднага съзря недалеч от сградата на летището масивен бял фургон и неколцина души, облечени в биозащитни скафандри. Веднага щом ги доближи те осветиха корпуса на самолета с ярък прожектор. Той махна с ръка зад стъклото на кабината и им даде знак да останат по местата си. Включи предавателя и каза: „Имал нужда от изолационен костюм. Оставете го на стотина метра от самолета. Откарайте фургона на още сто метра по-нататък“. Един от хората край камиона вдигна палец в знак, че са приели съобщението. Той изчезна отзад, не след дълго се появи с увиснал изолационен костюм и го отнесе на площадката. Междувременно останалите увеличиха разстоянието, което ги делеше от самолета.

Бернард изключи двигателите и остави да свети само осветлението в кабината и аварийното подаване на гориво. Взе личното си куфарче, прехвърли се в пасажерската кабина и намери тубата с дезинфектант,

която бе оставил под една от седалките. Въздъхна уморено, постави си гумената филтрираща маска и прочете още веднъж инструкциите. После се върна отново в пилотската кабина и посипа с дезинфектант контролното табло, седалката, пода и тавана, докато всичко се покри с млечно-зеления, силно задушлив разтвор. Пак се прехвърли в пасажерската кабина и продължи да полива методично всичко наоколо. Накрая отвъртя капачката и хвърли тубата на пода, като я преобърна с крак, така че разтворът да продължава да тече.

Потупа джоба на панталона си за да се увери, че сигналният пистолет е вътре, спусна се по стълбичката и заобиколи отдолу самолета.

Методично, стъпка по стъпка, той се зае да саботира собствения си самолет. Първо разкачи тръбите на хидравличната система, след това проби гумите и изпусна въздуха отвътре. Накрая с помощта на пожарната брадвичка разби предното стъкло и натроши таблото, след това се зае с трите двойни прозорчета на пасажерския отсек, като за целта се покатери на крилото.

Отново се върна в пилотската кабина, като се пързаяше по залетия от дезинфектант под и завъртя докрай ръчката за аварийно подаване на гориво. Долу под самолета започна да се образува стремително нарастваща локва от керосин. Бернард изскочи от самолета, вдигна куфарчето и се затича към мястото, където бяха оставили за него изолационния костюм.

До този момент нито персоналът на летището, нито изпратените от „Фармек“ техници бяха предприели каквито и да било опити да му попречат. Бернард извади пистолета и запалителните патрони от джоба си и ги остави на бетонната повърхност. След това се съблече гол и се напъха в херметизиращия се скафандър. Събра купа с дрехи и го отнесе при самолета. Върна се при куфарчето, извади отвътре паспорта си и го пъхна в един найлонов плик. След това вдигна пистолета.

Патронът се плъзна меко в задния отвор на цевта. Той се прицели внимателно – надявайки се траекторията да не е твърде извита – и стреля право в своята гордост и радост.

Горивото изригна в огнена гъба, която обхвана самолета. Озарен от ярките езици на пламъците Бернард се наведе, вдигна куфарчето и пое към очакващия го фургон.

Съмняваше се, че на летището ще го очаква и представител на митническите власти, но за всеки случай държеше в ръката си увития в найлон паспорт. Един от чакащите го взе и го прибра в джоба на своя изолационен костюм.

– Нямам нищо за деклариране – рече Бернард. Другият кимна. – Бих желал, да ме дезинфекцирате, ако обичате.

Той се завъртя бавно под струята, с която го обляха, заслушан в нежното мъркане на въздушният рециркулатор върху шлема му. Накрая заобиколи фургона, изкатери се вътре и стената зад него се затвори херметически.

Докато заобикаляха площадката на летището Бернард успя да зърне за последен път пламтящия корпус на своя самолет. Огънят хвърляше цели рояци от искри нагоре към порозовяващото небе.

19

Хайнц Паулсен-Фукс прослушваше записите на обажданията от своя телефонен секретар. Ето, че се започваше. Имаше допитвания поне от няколко агенции, включително и Отдела за Опазване на Околната среда и Федералната Комисия по Здравеопазване. Няколко държавни служители във Франкфурт и Висбаден също проявяваха тревожен интерес.

Всички полети от и за Съединените щати бяха преустановени. Всеки момент на прага на лабораторията можеха да се появят служебни лица, натоварени с разследване. Трябваше да изслуша обясненията на Бернард преди това да стане.

Не за първи път в живота си съжаляваше, задето се бе притекъл на помощ на свой приятел. Просто един от многото му недостатъци. Каква комбинация само – преуспяващ индустриалец и сантиментален глупак!

Той навлече жълтия дъждобран върху сивия си вълнен костюм и внимателно нагласи баретата за да скрие посивелите си коси. След това излезе навън и зачака появата на черния служебен ситроен.

– Добро утро, Уве – поздрави той шофьора, който изскочи да му отвори вратата. – Обещах ги на Ричард – Фукс хвърли на предната седалка няколко криминалета за двацет годишния син на шофьора, който също като него си падаше по мистериите. – Карай по-бързо от обичайното.

– Извини ме, че не те посрещнах на летището – започна Паулсен-Фукс. – Наложих да дръпна някои конци, за да се приготвя за пристигането ти. У дома са звънели правителствени служители. Изглежда става нещо много сериозно. Ти наясно ли си какво?

Бернард приближи дебелото трислойно стъкло, което отделяше лабораторията по биоараза от прилежащото помещение за посетители.

Вдигна ръка, опря я на стъклото и посочи беззникавите резки.

– Заразен съм.

Фукс присви очи и се почеса по бузата.

– Не само ти, както изглежда. Какво става в Америка?

– Не съм чувал нищо, откакто излетях.

– Вашият Център за Контрол на Заразните Болести в Атланта е издал нареждане да се затворят всички летища. Носят се слухове, че е преустановена телефонната и радиовръзка с няколко от големите ви градове. Изглежда в страната цари хаос. Ето че ти пристигаш при нас, запалваш собствения си самолет на летището и настояваш за изключителни предпазни мерки. Какво означава всичко това, Михаел?

– Паул, твоята страна незабавно трябва да въведе абсолютна карантина за всички пристигащи от САЩ и Мексико. Нямам представа за размерите на заразената територия, но изглежда епидемията се разпространява много бързо.

– Правителството ни вече работи по този въпрос. Но нали знаеш, бюрокрацията...

– Заобиколете всякакви бюрократични спънки. Физическият контакт със Северна Америка трябва да бъде преустановен.

– Не съм човекът, който взема подобни решения...

– Паул – прекъсна го Бернард като вдигна ръка. – Разполагам с не повече от седмица, ако са верни предположенията ми. Обясни на вашето правителство, че не става дума за обикновена епидемия, следствие от лабораторна грешка. В куфарчето си нося всички необходими доказателства. Трябва да ми организираш час по-скоро научна среща, на която да присъстват поне неколцина от светилата ви в биологията. Преди да разговарят с мен искам да ги запознаеш със съдържанието на файловете. Ще включва дискетите от терминала тук, в изолационната. Не ме питай за повече, защото умирам за малко съм.

– Добре, Михаел. Каж ми само – случилото се съвпада ли поне малко с някои от песимистичните ни прогнози?

– Не – поклати глава Бернард. – Не мисля.

– Толкова по-зле. Веднага се захващам за работа. Ти прехвърли файловете и опитай да поспиш. – Той излезе и светлината в помещението зад стъклото угасна.

Бернард закричи из тясната стая, превърнала се в негов затвор. Лабораторията изглежда е била строена в началото на осемдесетте специално за генетични експерименти, а в онези времена подобни изследвания се смятаха за изключително опасни. Цялото вътрешно помещение

бе монтирано в херметически „контейнер“ с повишено налягане и всяка, дори минимална пробойна, щеше да доведе до нахлуване, а не изтичане, на въздух. В стените на контейнера бяха вградени пулверизатори за дезинфектант, а той на свой ред бе поставен в друг, още по-голям контейнер. Всички електрически вериги и инсталации, преминаващи през стената, бяха обвити в специални изолиращи уплътнения, напълнени със стерилизиращ разтвор. Въздухът и отпадъчните материали напускащи лабораторията, се подлагаха на високо-температурна стерилизация и кремация, взетите образци оставаха в съседното помещение, където претърпяваха същите предпазни мерки. От този момент, до деня, в който щеше да бъде намерено решение за проблема, или до смъртта му, нито една клетка от тялото на Бернард нямаше да влезе в контакт с каквато и да било друга жива материя извън това помещение.

Стените бяха боядисани в неутрален сив цвят, осветлението беше флуоресцентно, вградено в тавана. Светлината можеше да се контролира както отвън, така и отвътре. Подът беше черен и лъскав. В средата на стаята бе поставено стандартно бюро, въртящ се стол, компютър и монитор с висока разделителна способност. В далечния ъгъл имаше тясна, но удобна койка, без завивки. До нея висок метален шкаф с няколко чекмеджета. На другата страна се виждаха гумени гнезда – вероятно за манипулаторни ръце. Ансамбълът завършваше хармонично с меко кожено кресло и душкабина, която сякаш бе демонтирана от първа класа на някой презокеански лайнер.

Той отвори най-горното чекмедже на шкафа и извади отвътре риза и панталон от тънка, хартиена материя. Толкова по въпроса за удобствата. И без това вече не принадлежеше на себе си. От утре щяха да започнат да го сондират, бодат и режат, да го свързват с електроди и показват на разни специалисти, като че беше рядък лабораторен екземпляр.

И толкова по-добре, помисли си той, излегнат в койката. Напълно си го заслужавам. Така ми се пада, заради всичко, което направих – или не направих. *Mea culpa*⁵.

Бернард облегна глава на стената и затвори очи.

Усещаше ударите на кръвта в ушите си.

---

5. Вината е моя – (лат.) – бел.прев.

МЕТАФАЗА НОЕМВРИ

20

Бруклин Хейтс

– Мамо? Хауърд?

Сюзи Макензи се загърна в небесносинята фланела, която бе получила преди месец за рождения се ден от нейния приятел и зашляпа с боси крака към хола. Току що се бе събудила и очите ѝ още бяха подпухнали. – Кен? – извика тя.

В стаята ѝ нямаше часовник, но ако се съдеше по положението на слънцето зад прозореца сигурно минаваше десет. Вратата на спалнята бе затворена. Тя почука. Никакъв отговор.

Е, поне един от братята ѝ трябваше да е станал.

– Кенет? Хауърд? – Тя се извърна, огледа пустия хол, събра смелост и натисна дръжката. – Мамо?

Леглото в спалнята беше оправено. Вероятно всички бяха слезли долу. Тя изми лицето си в банята, огледа се за нови пъпки, не намери такива, избърса се и слезе надолу по стълбите. В къщата цареше пълна тишина.

– Ей – повика ги тя отново като стигна дневната. – Защо никой не ме събуди? Ще закъснея за работа. – Вече три седмици работеше като келнерка в едно бистро две пресечки по-надолу. Майка ѝ бе изгубила своята преди месец и известно време трябваше да живеят от издръжката, която баща ѝ не пращаше особено редовно. Тя погледна часовника на стената в дневната. Десет и трийсет! Божичко, наистина бе закъсняла! Но това не я безпокоеше толкова, колкото фактът, че никъде не виждаше жива душа. Тя блъсна люлеещите се врати на кухнята и надникна вътре. В началото това, което видя, не стигна до съзнанието ѝ. Три неподвижни тела – едното облечено в рокля на пода, второто, с джинси, но без риза в креслото и третото, което се подаваше наполовина от кухненския килер. Странното бе, че дори не изгуби самообладание. Просто съжали, че въобще е отваряла вратата, сякаш ако го беше сторила час, или месец по-късно, всичко щеше да бъде наред. Сякаш тази врата водеше към някакъв друг – не нейния – свят. Към един живот, който би

могла да пропусне, ако се бе събудила навреме. Но ето, че бе избрала най-неподходящия миг за да я отвори и сега вече беше твърде късно да се връща назад.

Тялото под мивката бе облечено с роклята на майка ѝ. Лицето, ръцете и краката бяха нашарени с бели, изпъкнали резки. Сюзи пристъпи настръхнало в кухнята, притиснала ръка с уста. Вратата се изплъзна от пръстите ѝ и се люшна назад. Тя завъртя глава и въздъхна. Сети се, че трябва незабавно да се обади в полицията. Или да повика линейка. Но първо да разбере какво точно е станало. Нещо ѝ подсказваше, че причината може да е извън тази стая, дори извън стените на къщата.

Обикновено Хауърд се разкарваше вътре само по джинси и без риза. Обичаше да се фука с мускулестото си тяло и все се озърташе дали не го зяпат. А ето, че сега гърдите му бяха зачервени като на индиански войн. Лицето му изглеждаше съвсем спокойно, очите му бяха затворени. Все още дишаше.

Кен – това бе Кенет, по-големият ѝ брат – приличаше по-скоро на тестена купчина в дрехи. Каквото и да се бе случило с него – и с останалите – то очевидно не подлежеше на нормално обяснение. Най-добре наистина веднага да потърси помощ.

Тя изтича обратно в дневната, вдигна слушалката на телефона и набра номера на полицията. В продължение на няколко минути никой отсреща не вдигаше. „Всички наши линии са заети – разнесе се накрая записан глас, – моля не затваряйте, за да не си изгубите реда.“ Сетне отново сигналът. След още пет минути напразно чакане тя затвори, изхлипа уплашено и позвъни в централата. Тук също никакъв отговор. Изведнъж, кой знае защо, си спомни за снощния разговор в хола за някаква зараза, която идвала от Калифорния. Май го бяха съобщили по радиото. Че имало епидемия и щели да извикат на помощ Националната гвардия. Сюзи изтича навън, спря на стълбите, огледа се и закрещя за помощ.

Улицата беше съвсем безлюдна. От двете ѝ страни се виждаха дълги колони от паркирани коли, каквито не трябваше да има тук чак до осем вечерта – според полицейската наредба. Никой не беше отишъл на работа. Не се виждаше никакво движение. Мъртвило. Тя изтича на улицата, като се задъхваше от ридания и отново извика за помощ.

Млъкна едва когато зърна проснатото тяло на пощальона, между две каменни колони на алеята за къщата. Лежеше по гръб, със затворени очи и изглеждаше съвсем като мама, или Хауърд. За Сюзи пощальоните бяха нещо като светци, хора, на които винаги можеше да вярва и разчита. Тя захлупи лицето си в длани и изстена прегракнало: „Всички ги е

повалила гадната чума“.

Върна се в къщата и отново вдигна телефона. Започна да набира един след друг всички номера, които знаеше. Някои звъняха, на други места се чуваха само странни писукащи сигнали. По едно време й хрумна да се обади на леля й във Върмонт. Някой вдигна слушалката след третия сигнал.

– Ало? – Гласът беше слаб и треперещ, но със сигурност принадлежеше на леля Доун.

– Лельо, аз съм, Сюзи от Бруклин. Тук е станало нещо страшно...

– Сюзи? – Трябваше да мине известно време, докато леля й си спомни за нея. – Скъпа, не те чувам добре. – Леля Доун бе само на трийсет и една години, но гласът ѝ бе като на много болен човек.

– Мама нещо не е добре. Може и да е умряла. Кенет, Хауърд и другите също – лежат наоколо и сякаш не дишат. Направо ще се побъркам...

– Аз също не се чувствам добре, миличка – прекъсна я леля Доун. – Чичо ти излезе снощи и въобще не се е връщал. Вече започвам да се тревожа.

– Какво става? – попита Сюзи с прималял глас.

– Не зная, скъпа. Извини ме, но не мога да говоря повече, едва се държа на краката си. Дочуване, Сюзи. – Тя затвори. Сюзи опита да ѝ позвъни отново, но никой не вдигаше повече и тя се отказа.

Когато се върна в кухнята, тялото на майки ѝ изглеждаше странно изтъняло. Сюзи коленичи до нея, понечи да я докосне по челото, спря уплашена, сетне си наложи с воля да го направи. Кожата ѝ беше топла и суха и изглеждаше с нормална температура. Майка ѝ отвори очи.

– О, мамо – изхлипа Сюзи. – Какво е станало?

– Ами... – рече майка ѝ и облиза устни. – Всъщност е много красиво. С теб всичко е наред, нали? О, Сюзи. – Тя отново затвори очи. Сюзи се прехвърли при Хауърд, който лежеше отпуснат в креслото. Побутна го лекичко по ръката и отскочи уплашено, когато кожата му внезапно поддаде. Едва тогава забеляза гъстия сноп от кореноподобни тръбички, който се подаваше от крачолите на джинсите му и изчезваше в цепнатината между дъските на пода и стената.

Също такива тръбички бяха поникнали върху ръцете на Кен и протягаха пипала към килера. Тя се обърна и огледа внимателно тялото на майка си. Една единствена плътна и дебела колкото ръката ѝ тръба от бледа човешка плът израстваше зад гърба ѝ и се губеше в отвора на мивката. Не беше експерт по тези неща, но със сигурност можеше да

каже, че тръбата не е изкуствена. Съвсем ясно виждаше пулсиращата вътре кръв.

Сюзи изтича обратно по стъпалата и се скри в спалнята си. Седна на крайчеца на леглото, загледа се в стената и започна да си повтаря: „Исусе Христе, ела да ми помогнеш. Помогни ми, божичко.“ И така нататък, докато най-сетне жаждата я принуди да се върне към действителността. Сигурно вече беше ранен следобед. Влезе в банята, сипа си чаша вода и я изгълта жадно. Едва когато се погледна в огледалото откри, че още е по пижама. Време беше да се заеме с нещо.

Така – не е болна и вероятно няма да умре. Трябва да излезе навън и да потърси помощ. Друг начин нямаше. Инак за какво бяха всичките години в училище? Повече не бива да се връща в кухнята. Всъщност – там беше всичката храна. Какво пък, ще вземе от някоя друга къща или от магазина. Стига и там да не е претъпкано с неподвижни тела. А и тези тук – живи или мъртви – все пак принадлежаха на нейни роднини.

Облече се, слезе долу и разтвори вратата на кухнята. Стараеше се да гледа нагоре. Отвори няколко шкафа, след това дръпна вратата на хладилника. Едва тогава за първи път погледът ѝ се плъзна по пода. Телата се бяха смалили още, Кен изглеждаше като тънко сплескано листо от плът, загърнато в смачкани дрехи, а корените му се бяха ориентирали към мивката в килера. Стори ѝ се, че ей сега ще запълзят към нея и ще обгърнат краката ѝ и тя прехапа болезнено устни, сякаш се опитваше да се пробуди от този кошмар наяве.

Консервите и пакетиранията храна събра в един празен кашон, в последния миг се сети да хвърли вътре и отварачка. Постави кашона на масата в дневната и включи радиото. Телевизорът не работеше от няколко седмици и все не намираха време да го закарат на поправка. Зае се методично да проверява по всички станции и на различни вълни. Нямаше никакви предавания на УКВ и средни вълни. На къси различни няколко станции на непознати езици. Нито думичка на английски.

В стаята ставаше все по-тъмно. Скочи да запали лампите и замръзна уплашена. Дали все още имаше ток?

Стаята се озари в ярка светлина.

Остатъка от вечерта прекара отново на леглото си в спалнята. Не помнеше какво е правила, но когато се погледна в огледалото на банята, откри, че лицето ѝ е набраздено от сълзи. Навън беше нощ. Изгаси настолната лампа, сви се в леглото и се заслуша в шумовете – по точно в тяхната липса. Подсъзнанието услужливо взе да ѝ подхвърля картини от пълзящи нагоре по стълбите пулсиращи и сгърчени корени. Накрая

заспа, но сигурно се буди поне петдесет пъти през тази нощ.

Призори беше напълно изтощена. Освен това бе гладна, но не смееше да слезе долу, където бе оставила кашона с припасите. Пи от чешмата в банята, но изведнъж си спомни са корените, които изчезваха в оточния канал на кухнята. Догади й се и тя се присви над тоалетната чиния. Отново – кой знае след колко време – я размърда жаждата.

Слезе долу – завладяна от неочаквана решителност – и си приготви царска закуска от зелен фасул, телешко в собствен сос и препечен хляб. Не беше яла по-вкусно нещо през живота си. Когато приключи, върна се в стаята, легна в леглото и спа непробудно пет часа.

Нещо тежко изтрополи долу в къщата и тя скочи стреснато. Спусна се по стълбите и огледа дневната.

– Само не в кухнята – промърмори тя, но знаеше, че тъкмо от там бе долетял звукът. Открехна лекичко вратата и надзърна. Първо видя дрехите на мама – захвърлени на купчинка под мивката. Влезе и погледна към мястото, където бе лежал Кен. И тук само дрехи – нищо друго. Бавно завъртя поглед.

Джинсите на Хауърд висяха от облегалката на креслото, а то се бе претъркулило на една страна. От вътрешността им се подаваше тънко бледакафяво блестящо листо, завършващо накрая с множество потръпващи израстъчета.

Сюзи сграбчи дръжката на четката и пристъпи към креслото. Побутна листото лекичко и острието на дръжката премина без никакво съпротивление през него. Листото се сгърчи и замря неподвижно.

– Ей, ти! – изкрещя уплашено тя, размаха четката и запокити странното създание в другия край на стаята. – Ей, ти!

Повече нямаше смисъл да остава в къщата. Насъбра припасите в една раница, взе за всеки случай и дъждобрана и излезе, като остави полуоткрехнатата вратата на верандата. До здрач оставаха поне пет часа.

Когато пое надолу по улицата към центъра на града, покрай смълчаната верига от паркирани автомобили, настроението й взе да се оправя. Духаше прохладен ветрец и разклащаше листата на дърветата. Иззад живите плетове на оградите надничаха тъмните прозорци на къщите.

Кварталният магазин не само бе затворен, но вратата бе залостена с верига и катинар. Надникна през витрината, сетне заобиколи и откри, че сервизният ход зее. Сюзи разтвори докрай масивната метална врата и я подпря с камък. В коридора прекрачи още няколко купчини от дрехи и най-сетне се озова в просторното помещение на пустия магазин.

Първо дръпна количка от дългата редица и едва тогава се зае да я

тъпче систематично с най-различни продукти. Консервирана шунка, телешко в собствен сос, пресни зеленчуци и плодове (които скоро щяха да се превърнат в дефицит), плодови консерви, бутилки с минерална вода, хляб, бисквити, както и две туби с прясно мляко. Шишенце аспирин и тубичка шампоан взе от шанда при касата, помисли малко и добави голяма стъкленница с разноцветни витамини. Огледа се и за други лекарства, неща от първа необходимост, които биха могли да й потрябват, но не откри нищо полезно. Наоколо имаше твърде много кутийки, тубички и шишенца с неизвестно предназначение, а не й беше до подробно изучаване на указанията.

Някак по навик избута количката до самата каса, премигна объркано – никой, на когото да плати, по-нататък здраво залостената врата – обърна я обратно и я изтика при задния вход. Някъде по средата на пътя й хрумна още една идея, тя остави количката и се върна при касата. Заобиколи шанда, надникна отдолу и видя онова, което търсеше. Между празните кутии и прилежно сгънатите чувалчета беше поставен масивен черен револвер с дълга цев. Вдигна го с неопитна ръка, разгледа го и пробва с пръст да завърти барабана. Беше зареден с шест патрона.

Изпитваше някакво неприятно чувство, докато го въртеше в ръцете си. Баща й имаше пистолети и в редките случаи, когато му гостуваше, винаги й бе изнасял дълги и досадни лекции за опасностите, които носи непредпазливото боравене с оръжие. Но освен играчка, оръжието бе и средство за защита, а тя нямаше никакво намерение да си играе с него. Освен това се съмняваше, че би могла да натисне спусъка срещу друг човек.

– Знаеш ли? – вдигна тя рамене, пъкна револвера в една кафява хартиена кесия, върна се при количката и го постави върху купчината припаси. След това я избута през нахвърляните дрехи в коридора и излезе на улицата.

Когато се прибра къщи, тя разтовари всичко и го качи горе в стаята си. Замисли се къде да остави бидоните с мляко. Никак не й се влизаше в кухнята, но извън хладилника млякото скоро щеше да се развали. „Тръгвам“ – произнесе накрая с отчаяна решителност, пресече дневната и бутна вратата на кухнята.

Кафявият лист беше изчезнал, личеше само лигавият му отпечатък върху стената. Тя отвори хладилника, постави бидоните на най-долната лавица и огледа внимателно всичко, което имаше вътре.

Набрала смелост, Сюзи доближи смачканата рокля на майка си и я вдигна внимателно с два пръста. Отвътре изпаднаха чифт гащи, леко

сплескан, но иначе чист тампон и няколко мънички метални отливки със странна и неравна форма.

Паниката дойде едва когато ги позна. Пломби. Зъбни пломби и златни коронки.

Тя сграбчи дрехите и ги напъха с трескави движения в кофата за боклук. Толкова по въпроса за раздялата, помисли си Сюзи. Сбогом, мамо. Сбогом Кенет и Хауърд.

След това изми пода (странно, но не откри нито една мъртва хлебарка, което беше необичайно), върна се при масата и загриза една ябълка.

– Аз съм единствената. Единствената, която не се е разболяла – рече си тя. – Съвсем сама съм в целия Бруклин. Защо?

– Защото – отговори си тя като оглеждаше тънещите в мрак ъгли на стаята, – защото съм много красива и сатаната ме е харесал за жена.

21

– През изминалите четири дни – говореше Паулсен-Фукс, – е била прекъсната напълно всякаква връзка със Североамериканския континент. Етиологията на заболяването все още не е изяснена, но изглежда тя се разпространява по някои от познатите на епидемиолозите начини. Материалите, донесени от господин Бернад, навеждат на мисълта, че преносителите на заболяването са микроскопични разумни същества, способни да извършват целенасочени действия.

Гостите в стаята за посетители – все важни клечки от различни етажи на „Фармек“ и представители на подобни солидни фирми в други четири стани – седяха на съгъваеми столове и го разглеждаха с безстрастни лица. Самият Фукс беше изправен с гръб към трислойното стъкло. Той се обърна и посочи Бернад, който седеше зад бюрото си и почукваше нервно с набраздена от груби белезникави резки ръка по кожената му повърхност.

– Предприемайки доста рисковано пътуване, господин Бернад съумя да се добере до нашата страна, като при пристигането поиска да бъдат взети всички необходими мерки за да се препречи пътя на евентуална зараза. Веднага след това той бе настанен в това напълно изолирано и пригодено за биологични изследвания помещение и засега няма никаква нужда да бъде преместван в друга лаборатория, или болница. Факт е, че подобно преместване само по себе си носи непредвидими рискове. Това

съвсем не значи, че не желаем в нашите изследвания да участват със съвети или пряка дейност и други специалисти.

Ще ви призная открито, че все още нямаме представа с какви експерименти да започнем. Тъканныте образци от тялото на господин Бернард показват че болестта – ако можем да я наречем по този начин – се разпространява с бързи темпове вътре в тялото, но по никакъв начин не засяга неговите функции. Господин Бернард дори сподели, че – ако се изключат някои неприятни странични реакции, предимно кожни – никога през живота си не се е чувствал по-добре. По всичко изглежда, че в устройството на неговия организъм са били извършени някои съществени промени.

– Защо, според вас, господин Бернард не е бил подложен на пълна трансформация? – попита един от присъстващите. – Откъслечните съобщения от Щатите показваха недвусмислено, че подобни трансформации, включително до пълно изчезване на материалния субстрат, протичат в рамките на една седмица след заразяването.

– Не зная – намеси се Бернард. – Едно от обясненията е, че не обитавам същата среда, в каквата са се намирали жертвите на епидемията. Може би микроорганизмите от моето тяло, са преценили, че подобна трансформация няма да им донесе никаква полза.

Лицата отсреща се опулиха смаяно в него. Присъстващите очевидно все още не можеха да привикнат с идеята за разумните нооцити. Или може би просто не му вярваха.

Паулсен-Фукс продължи дискусията, но Бернард затвори очи и се помъчи да се дистанцира от присъстващите. През последните четири дни бе участвал в седемнадесет подобни обсъждания, все така безрезултатни и почти с досада отвърщаше на всякакви въпроси относно различните аспекти на настоящия и предишния му живот. Точно сега беше в центъра на втората шокова вълна, която заливаше света – вълната на обществена реакция към това, което се бе случило в Северна Америка.

Избрал бе най-подходящия момент за да се измъкне. Етиологията на чумната епидемия бе претърпяла няколко драстични промени и сега следваше нови модели, или може би нямаше никакъв модел, защото не беше изключено микроорганизмите да реагират на обкръжаващата ги среда и да променят поведението си съобразно нея. Така големите градове бяха поразявани в рамките на двайсет и четири до четирийсет и осем часа – период за който техните жители претърпяваха пълна трансформация. В по-малките градчета и селските райони – изглежда поради липса на обща водопроводна и канална система – този процес бе

значително по-продължителен. Разпространението на епидемията в тези участъци вероятно ставаше по животински път и чрез насекоми, а не само чрез директен контакт.

Инфрачервените снимки, направени от научни и шпионски спътници, показваха начални изменения дори в структурата на горите и водните пътища на Северна Америка.

От известно време Михаел Бернард бе завладян от усещането, че е престанал да съществува. Сякаш беше погълнат от нещо неподлежащо на описание, превръщайки се в експонат от музея, показван на различните любопитни посетители, които най-вече се изненадваха от способността му да говори смислено. Някогашен известен неврохирург, богат, с приятна външност, но не особено активен в последно време, което не пречеше да присъства в светския живот, да се блещи от кориците на списания и да радва зрителите с лика си по телевизията...

Иначе казано кукла от плът и кръв, понесена от течението на живота и заслепена от блясъка на славата.

Той отвори очи и видя няколко мъже и една жена отсреща в помещението за посетители.

– Доктор Бернард – заговори жената. Изглежда от известно време бяха очаквали да им обърне внимание.

– Да?

– Вярно ли е, че поне до известна степен се смятате виновен за епидемията?

– Не, не пряко.

– Косвено?

– Нямахме никакъв начин да предвидя последствията от действията на други хора. Аз не съм пророк.

Лицето на жената почервения видимо – дори зад трислойното стъкло.

– Знаете ли имам – или имах – дъщеря и сестра в Щатите. Французойка съм, но съм се родила в Калифорния. Какво е станало с тях? Знаете ли?

– Не, мадам, не зная.

Жената отмести ядосано ръката на Фукс, скочи и извика:

– Няма ли край на тези неща? Болести, смърт и учени – отговорни и безотговорни! Всички сте виновни! Вие...

Дотичаха и я изведоха от стаята. Фукс вдигна ръце и поклати глава. Останалите посетители също се надигнаха да си вървят.

Отново сам.

Освен микробите, нооцитите, с техните невероятни възможности...
Какво ли чакаха те? Сигурно да го направят по-съвършен от когато
и да било.

22

Светлините угаснаха сутринта на четвъртия ден – малко след като се събуди. Сюзи скочи, навлече джинси и дебела фланела, взе дъждобрана от гардероба и изхвърча навън.

– Май късметът ми се изчерпа – промърмори тя.

Все пак имаше храна, а и водата не беше спряла. Обмисли положението и реши, че не е чак толкова безнадеждно. Когато вдигна глава забеляза, че къщите на отсрещната страна са облепени с познатите светлокафяви листа, които приличаха на изпъната на слънцето кожа. Нагоре по дърветата и металните огради бяха плъзнали паяжини от подобни на бръшлян нишки. Къщите от тази страна също бяха обрасли.

Време е да се маха от тук. Няма да я търпят още дълго.

Храната и консервите събра в най-голямата пазарска мрежа. Все още имаше газ и тя си опържи яйца с бекон и препече хлебчета върху пламъка така, както я беше учила майка ѝ. Отвори и нов буркан с мармалад. Когато привърши, качи се в спалнята и потърси малката походна раница. Сгъна вътре дебел вълнен пуловер, чифт високи обувки, чорапи, ръкавици – зимата приближаваше – и накрая постави револвера.

– Може да съм последната жена на Земята – засмя се тя. – Трябва да гледам практично на живота.

Слезе долу и натрупа всичко в количката, която бе взела от магазина. Добави и транзистора, батериите му все още не се бяха изтозили. Именно от него бе научила, че хората зад океана се безпокоят за това, което става в Щатите, Мексико и Канада. Беше засякла няколко късовълнови станции в Англия, където непрестанно се говореше за „радио-тишината“, „чумата“, за поставени под карантина пасажери на самолети, за подводници и самолети, патрулиращи далеч от брега. Все още нито един чужд самолет не беше прелитал над територията на Щатите, но съдейки по сателитните снимки животът в страната и на континента бил парализиран напълно.

Не и за мен, помисли си Сюзи. Парализиран означаваше неподвижен.

– Аз пък ще се движа. Елате да ме видите, с вашите подводници и

самолети. Ще обикалям наоколо и ще разглеждам всичко.

Късно следобед Сюзи потегли на път. Далечните небостъргачи на Манхатън бяха обвити в мъгла, различаваше се само бледият силует на Световния търговски център. Никога досега не беше виждала толкова плътна мъгла над реката.

Тя погледна назад, към центъра на квартала и забеляза, че сградата на банката е обвита с познатата кафеникава тъкан, сякаш я бяха скрили с мрежа за ремонт. Пресече Тилари и се отправи към близкия мост и изведнъж си помисли, че с тази количка и раницата прилича на някоя просякиня.

Открай време изпитваше страх от просяците. Чувала бе, че понякога хора с проблеми в живота напусkali своите жилища и слизали под мостовете, където се прехранвали с каквото намерят.

Няма защо да се бои сега от тези неща. Всичко беше съвсем различно. Дори ѝ стана малко смешно при тази мисъл. Всъщност, би приела с открито сърце каквато и да било компания. Дори на просяци. Само че ги нямаше.

Някъде към Флатбъш се измори и седна на една автобусна скамейка да си поеме дъх. Взе дебелото яке на Кенет от количката и се наметна с него. Свечеряваше се и въздухът бе захладнал.

– Ще взема да си попея – рече на висок глас Сюзи. – Може пък да ме развесели. Мишел, ма бел... – млъкна, защото нататък не помнеше какво следва.

Ийст ривър също беше скрита от мъгла, която се вдигаше нагоре към надлеза. Само близкият мост стърчеше над пелената, като път през облаците. Сюзи подкара количката към него, заслушана в тихото свистене на вятъра, придружено от слаб далечен звън. Мина известно време, преди да осъзнае, че последното идва от вибриращите въжета на моста.

В града цареше такава необичайна тишина, че Сюзи съвсем ясно различаваше звуци, които никога преди не бе чувала – металическо стържене от опорите на моста, плискането на вълните в реката под нея, свистенето на вятъра. Все едно, че се намираше в центъра на необитаема джунгла. Всичко наоколо тънеше в сумрак и само покривите на Ню Джърси бяха огрени от залязващото слънце. Шосето на моста бе черно като катран. Тя спря количката, порови се вътре, извади чифт топли вълнени чорапи и ги обу.

Шумът от реката под моста неочаквано се промени и Сюзи почувства, че кожата ѝ настръхва. Там долу ставаше нещо, но тя не смееше да надзърне през перилата. Небето над нея постепенно се обсипваше със

звезди, които доскоро се криеха зад гъстия вечерен смог на оживения град. Чувстваше се като малка и нищожна мравка сред необятната бетонна джунгла, реката под нея бе като убежище за тайнствени, непонятни и страшни форми на живот, за очи, които я следяха, уши, които дебнеха движенията ѝ и ръце, готови да се протегнат и я сграбчат. Реката бе по-красива и величествена дори от Млечния път в небето над нея.

– Никога няма да разбере какво е станало – прошепна тя загледана в тъмните масиви на небостъргачите.

Един от тях не беше съвсем тъмен. Последните етажи на Световния търговски център бяха озарени от зеленикава светлина.

– Хей – възкликна изненадано тя. След това скочи и забута количката по шосето през моста, завладяна от неочакван ентузиазъм. Ако не друго, поне щеше да стопли измръзналите си крайници. – Ще ида да видя какво има в тази сграда. Може би там живее някой, който има по-голям опит от мен. Някой, който разбира от електричество. Утре сутринта ще ида.

Заспала или будна, стори ѝ се, че долавя ниска монотонна песен от църковен хор над смълчания град – нещо като симфония от призрочни звуци, олицетворяващи промяната и възвестяващи появата на новия господар, там, където някога бе обитавал човекът.

23

Фукс придърпа един от столовете в гостната и се настани върху него. Бернард го наблюдаваше сънено от леглото.

– Да дойдеш толкова рано сутринта... – промърмори почти недоволно той.

– Не е сутрин – следобед е. Изглежда вътрешният ти часовник се е разстроил.

– Защото живея в пещера. Днес няма ли да има посетители?

Фукс поклати глава, но не предложи никакво обяснение.

– Новини?

– Руснаците напускат ООН. Изглежда не намират организацията за необходима, след като вече са единствената ядрена свръхсила на Земята. Преди да го сторят направиха опит да прокарат обща резолюция, че САЩ били страна без законно управление, завладяна от хаос и представляваща заплаха за останалия свят.

– Какво всъщност целят?

– Според мен – да получат разрешение за нанасяне на ракетни удари.

– Боже мили! – скочи Бернард и размаха развълнувано ръце. Белите резки по кожата му бяха намалели и сега повече приличаха на драскотини. – Споменаха ли Мексико и Канада?

– Само Щатите. Искат да изритат умрелия кон.

– А другите какво казаха?

– Щабът на американските сили в Европа иска да образува правителство в изгнание. Избрали са за президент един сенатор от Калифорния, който беше на посещение в няколко страни. Дипломатическите представителства се преустройват в правителствени центрове. Руснаците искат всички американски кораби и подводници да бъдат поставени под карантина – в изолирани кубински и пуерторикански пристанища, както и в Японско море.

– Какъв е отговорът?

– Засега никакъв. Но мисля, че ще е отрицателен.

– Други прояви на паникьорство?

Фукс се засмя.

– В Англия избиват поголовно всички прелетни птици, независимо дали идват от Северна Америка, или не. Някои организации предлагат да бъдат избити всички птици. Както винаги в критични моменти човекът се връща към първичната си природа и е склонен към жестокост и насилие. Във всички страни американските граждани за подлагани на преследване и унижения, дори ако са живели в Европа от десетилетия. Има и религиозни групи, които вярват, че Исус Христос е създал свое царство в Америка и се готви да поеме към Европа. Всичко това можеш да го прочетеш в новините в твоя компютър.

– Предпочитат да го чуя от приятел.

– Така е. Но дори аз не съм в състояние да ги направя по-приятни за ухото.

– Как мислиш, ракетният удар може ли да разреши проблема? Не съм експерт по епидемиология, питам дали атомните взривове биха могли да стерилизират Америка?

– Изключено и руснаците го съзнават напълно. Имаме известна представа за предполагаемата точност на техните попадения, за ефективността на ядрените глави и прочие. В най-добрия случай ще изгорят половината континент заедно с всички форми на живот там. Което почти е равно на нищо. Да не говорим за опасността от радиацията, разнасянето на радиационен прах във високите слоеве на атмосферата и

последствията от всичко това. Но... – той сви рамене. – Руснаците са руснаци. Ти не ги познаваш от Берлин. Но аз ги помня добре. Тогава бях съвсем малко момче и въпреки това ги помня – те са силни, сантиментални, жестоки, изобретателни и глупави едновременно.

Бернард се въздържа от коментар за поведението на германците в окупирана Русия.

– И какво според теб ги въздържа? – запита вместо това той.

– НАТО. Франция, най-изненадващо. Чуха се силни гласове и от представителите на Южна Америка. Хайде стига за това. Чакам от теб доклад.

– Слушам, сър – изкозирува Бернард. – Чувствам се чудесно, макар малко отпаднал. По едно време мислех да се престоря на луд и да вдигна страхотна врява. Омръзна ми този затвор.

– Напълно разбираемо.

– Все още ли няма доброволки да ми правят компания?

– Не – поклати глава Паулсен-Фукс. Сетне продължи сериозно: – Не го разбирам. Винаги са твърдели, че славата е най-добрият афродизиак.

– Поне достатъчно добър, ако не най-добрият. Във всеки случай не съм забелязвал никакви анатомични изменения от деня, когато пристигнах. Освен, че резките намаляха.

– Ще продължиш ли лечението с кварцова лампа?

– Поне си намирам работа – кимна Бернард.

– Все още търсим подходящи антиметаболити и инхибитори на ДНК-полимераза – заобяснява Фукс. – Заразените лабораторни животни не извяват никакви определени симптоми – изглежда тези ваши нооцити не си падат по животни. Теории по въпроса колкото щеш. Да имаш главоболие, мускулни болки, или нещо подобно – макар че за теб може да са нещо обичайно?

– Никога не съм се чувствал по-добре. Спя като младенец, наслаждавам се на храната и не страдам от никакви болки. Само понякога имам сърбежи по кожата. Ах, да – случва се да ме засърби и вътре – в коремната област най-често, но не съм сигурен къде точно. Не е непоносимо.

– Здрав си значи – кимна Фукс. – Нещо против да проверим и ние?

– Да имам друг избор?

Медицинските прегледи бяха два пъти дневно и предизвикваха в него мрачно недоволство. Осъществяваха ги дистанционно – манипулациите с помощта на механичните ръце или през отворите с гумирани ръкавици. Ето че и сега екранът зад страничната стена се плъзна встрани и

зад него се показа лицето на доктор Шварц, наблюдаващата го лекарка.

– Добър ден, доктор Бернард – поздрави го тя, озарена в червеникава мигаща светлина. Имаше приятен, нисък глас, беше млада, дори привлекателна – в известна степен.

– Обичам ви, доктор Шварц – рече Бернард и се излегна върху ниската кушетка под отворите и манипулаторните ръце.

– Само днес и за вас ще бъде Фрида. Ние също ви обичаме, докторе. На ваше място въобще нямаше да обичам своите мъчители – тя пъхна ръце в плътните трислойни гумени ръкавици в стената. След това взе една спринцовка от близката масичка, убоде го с опитни движения във вената и изтегли десет милилитра кръв. Михаел забеляза с известен интерес, чу кръвта му е виолетоворозова.

– Внимавайте да не ви ухапят – предупреди той.

– Ние винаги сме извънредно внимателни, докторе – отвърна тя. Бернард следеше напрегнато реакциите и гласа ѝ. Имаше подозренията, че крият от него много неща във връзка с действителното му състояние. Защо го правеха? Той и без това се беше отписал в името на науката.

– Фрида, искам да бъдете откровена с мен – рече той, докато взимаше кожата тъкан за биопсия от гърба му. За целта използва лепенка, която след това пусна в приготвената стъкленица. Затвори я и запечата капачка ѝ с восък.

– Но аз винаги съм било откровена – вдигна учудено вежди Фрида.
– Какво искате да ме питате?

– Има ли поне някакъв тип клетки в организма ми, които да не са били превърнати в ноцити?

– Не всички са ноцити, доктор Бернард, но повечето са претърпели известни промени.

– Как постъпвате с тях след като приключите изследванията?

– Тогава те вече са мъртви, докторе. Не се тревожете. Ние знаем какво правим.

– Не се тревожа, Фрида.

– Радвам се, да го чуя. А сега се обърнете, моля.

– Пак ли ще ме катетеризирате?

– Веднъж вече ви казах, че младите заможни господа от Ваймарската република са го смятали за доста скъпо удоволствие. Луксозна услуга в някои бордеи на Берлин.

– Фрида, не преставам да ви се удивлявам.

– Да. Моля ви обърнете се, докторе.

Той се обърна и затвори очи.

Покрай прозореца на фойето бяха подредени свещници в стройна редица. Сюзи отстъпи назад и огледа произведението си. Вчера, след като най-сетне откри пролука в едно огромно паяжинообразно светлокафеникаво листо тя се натъкна на магазин за свещи. Използвайки друга количка, открадната от един супермаркет на Южна улица Сюзи натовари цял наръч разноцветни свещи и ги откара обратно в Световния търговски център, където на първия етаж в северната сграда бе установила своя нов лагер. Същата сграда, на върха на която преди две вечери бе зърнала зелената светлина.

Може би самолетите и подводниците щяха да я открият, с всичките тези свещи. Тя започна да ги пали една по една и от време на време надзърташе през прозореца, където отблясъците от пламъчетата се топяха в мрака.

За вечеря изяде пакетче шоколадови бонбони, а след това чете на светлината от свещите някакъв смачкан брой на „Домашен журнал на девойката“, взет от една будка. Накрая се излегна върху раницата, загледала в тавана и потъна в спомени. Изглежда постепенно беше задремала, защото се стресна, когато списанието се плъзна и я удари по корема. Стана, обиколи свещите и ги изгаси една по една – утре пак ще ѝ потърбват. След това си нагласи легло от одеала, раницата и няколко пулвера, уви се и се замисли, дали небостъргачите-близнаци наистина бяха най-високите сгради в света. Представи си ги като океански лайнери сред морето от мрак и тишина. Доста забавно ще е да ги обиколи и двата, с всичките им магазини и офиси, рече си тя в просъница. Жалко само, че асансьорите не работят. Ще трябва да катери стълбите. Затова пък ще може да огледа целия Ню Йорк от високо, а също и голяма част от щата. Може би горе транзисторът ще улавя повече станции. Освен това на върха имаше ресторант с много вкусна храна. И бар. Изведнъж ѝ се приица да се напие до забрава, нещо, което бе правила само веднъж през живота си.

Няма да е лесно. Катеренето по стълбите ще отнеме поне един ден.

Тя се размърда в съня си, сетне наостри слух настръхнала. Нещо шумеше съвсем наблизо, чуваше се ситно драшчене. Небето зад прозорците беше посивяло в предутринна светлина. От площада пред сградата се носеха най-различни звуци като от търкалящи се предмети. Тя премигна, разтърка очи, скочи и надзърна навън.

Вятърът гонеше перести овални топки, търкаляше ги по плочника, или ги забиваше в околните стени. На цвят бяха сиви, бели и кафяви. Падналите се разстилаха на петна върху плочите, прилепваха за твърдата им повърхност и вдигнаха високи цяла стъпка стебла. Броят им непрестанно растеше с идването на зората и скоро тревата и площада бяха гъсто покрити с мъх.

– О, Боже! – извика тя. – Никакво излизане навън.

Закуси в бара, където включи транзистора, надявайки се да чуе нещо по английската станция, която бе слушала вчера. След кратко въртене на копчето долови тъничък прашящ глас, който ту се усилваше, ту почти се губеше.

– ...за удара, който ще трябва да понесе световната икономика. Кой би могъл да прецени какъв огромен запас от безценни природни ресурси остават недостижими за нас на Североамериканския континент? Да не говорим за производствените възможности на страните там. Зная, че сега по-голямата част от нашите слушатели се безпокоят за собственото си оцеляване и се питат дали епидемията няма да прекоси океана и да поразии и нашата страна... – тук гласът се изгуби сред силно прашене. Сузи не мърдаше, очаквайки търпеливо да чуе нататък. Не разбираше всичко, но гласът ѝ действаше успокояващо. – ...но като истински икономист, аз мисля за това, което ще дойде след отминаването на кризата. Ако премине. Е, ще ви кажа, че не съм оптимистично настроен. С цялата си Божия мъдрост Господ Бог е имал причини, за да ни постави на това изпитание... Съединените щати престанаха да съществуват, от цялата територия вече не пристигат никакви съобщения – ако се изключи метеорологичната станция на остров Афогнак. Сега Русия е доминиращата нация на Земяното кълбо – не само във военно, но и във финансово отношение. Говоря отново за ресурсите. Какво да очакваме?

Сузи изключи транзистора. Дрънканици. Никой не ѝ казваше какво е станало у дома.

– Защо? – извика разплакана тя. – Защо не убихте и мен? – тя изтича при фонтанчето, наплиска се и пи жадно. – Трябва да съм храбра – повтори си няколко пъти.

Утре ще изкачи небостъргача. Дали ще са нужни ключове? Да поема ли въобще нагоре?

Какво друго би могла да предприеме?

Ливърмор, Калифорния

Джон Олафсен отдръпна от очите си черния емайлиран бинокъл и избърса потното си чело с омазнената червена превръзка. След това си пое дъх и продължи наблюдението. В момента изучаваше просторния комплекс на Ливърморската Национална Лаборатория на отсрещната страна на шосето. Миризмата на изсъхнала трева и прах дразнеше неприятно ноздрите му и го караше да си припомня неща, които само допълнително подтискаха и без това мрачното му настроение. Беше пет и трийсет следобед и скоро слънцето щеше да се скрие зад хоризонта.

– Хайде, Джери – промърмори той, – размахай проклетото флагче.

Джери беше неговият брат-близнак, с пет минути по-млад и два пъти по-безразсъден. Съвсем доскоро двамата работеха като пилоти в ескадрилата на стопанската авиация в долината Салинас. Джон не се съмняваше, че и той като брат му е натъпкан догоре с ДДТ и прочие силно токсични инсектициди. Двамата вероятно просто не са били по вкуса на онава, което бе погълнало жителите на Ливърмор.

И Рут и Лорен.

Джери беше слязъл долу между високите стъклени сгради на лабораторията за да разгледа отблизо трийсетфутовите купчини, които се издигаха на равни разстояния вътре в двора, където доскоро нямаше нищо. Беше завързал червената си кърпа на висока пръчка – съоръжение, с което трябваше да си сигнализираш.

– Махай де – подкани го Джон. Той премести лекичко бинокъла и изведнъж забеляза червената кърпа – тя описа три кръга, два по часовниковата и един срещу часовниковата стрелка. Това означаваше, че Джон може да слезе долу, където изглежда имаше нещо интересно. И нищо опасно... съдейки по спокойните движения на Джери.

Джон надигна едрото си отпуснато тяло и пое надолу по хълма. Някъде по средата пътят му препречваше висока телена ограда, по която допреди инцидента течеше непрестанно електрически ток. Още по-натък следваха гъсти шубраци, през които лъкатушеше тясна пътечка. Пътката го изведе на бетонирания паркинг, където все още имаше десетина коли. Почти в средата на паркинга се издигаше грамадна купчина, поне шейсет стъпки в диаметър. Джери стоеше на върха на купчината. Като зърна Джон той се ухили и му махна с ръка да се качва.

– Спокойно – няма спринтьори – извика той. Така двамата наричаха

странните създания, които от известно време кръстосваха из Ливърмор и почти винаги побягваха, когато ги доближаваха.

– Радвам се да го чуя. Какво си намислил?

– Да изкопая тунел до Китай – отвърна Джери и тупна с крак по купчината. – Не ти ли се струва странно?

– Все странни работи стават напоследък – отвърна Джон. – Ами ако тези купчини са били използвани за някакви опити... или пък причината за всичко е в тях?

– То е ясно, че са изпуснали края на някой опит.

– Все още не мисля, че всичко е започнало тук.

– Глупости. Откъде другаде? – ядоса се Джери.

– Не само тук има лаборатории.

– Да бе, дошли са пришълците.

– Копай, тогава. – Джон сви уморено рамене.

Джери замахна с кирката и разрови горния край на купчината. Острието ѝ проби тънкия повърхностен пласт, сякаш бе черупка на яйце и пропадна надолу.

– Куха е – изсумтя Джери, наведе се и надникна в дупката. – Нищо не виждам.

Джон кимна отново.

– И да ги видиш, нищо не можем да им направим – подхвърли той и пхна небрежно ръце в джобове. Само двамата сме останали.

Джери замахна още няколко пъти и дупката се разшири достатъчно. Двамата се плъзнаха надолу, опряха се на ръце и надзърнаха вътре.

– Пак не се вижда нищо – рече Джери. – Я иди да вземеш фенера.

Почти се смрачаваше, когато Джон се върна със стария ветроупорен фенер от техния камион. Джери седеше до дупката, пушеше цигара и тръскаше пепелта вътре.

– Как е в града? – попита той.

– Още по-зле, доколкото можах да видя.

– Ще остане ли нещо до утре?

– Това, в което се превръща.

– Добре де, тъмно, светло, няма особено значение. Дай фенера, ще слеза пръв...

– Няма да стане – опъна се Джон. – Без светлина не оставам.

– Тогава ти слез.

Джон обмисли предложението.

– Не, по дяволите. Ще вържем въжето за някоя кола и ще се спуснем двамата.

– Хубаво – склони Джери. Той изтича с въжето до най-близката кола, завърза края му за бронята и се върна обратно. Оставаха им близо трийсетина фута въже.

– Аз съм пръв – заяви Джери. – Дай фенера.

Джон протегна ръка. Малко след това главата на Джери изчезна под горния край на дупката.

– Отразява се в стените – чу се приглушеният му глас. Джон надникна и видя призрачно осветеното лице на брат си. Изчака да се спусне още малко, сетне го последва.

Никога не би го признал, но това, което в действителност очакваше да срещне там долу, бяха морлоките.

Докато стъпят върху податливия под телата на двамата братя лъщяха от пот. Въздухът бе далеч по-топъл и влажен, отколкото навън. Светлината на фенера прорязваше сияещи снопове през сладникавата на вкус мъгла. Те пристъпиха неуверено и почвата под краката им взе да жвака като в мочурище.

– Оооо, по дяволите! – извикаха почти в един глас.

– Какво ще правим сега? – попита почти шепнешком Джон.

– Ще потърсим Рут и Лорен, а може би и Трисия. – Трисия беше приятелката на Джери. Въпреки че бе присъствал на стопяването ѝ почти до самия му край, той все още не можеше да повярва в това, което се бе случило с нея.

– Отдавна са измрели всичките – отвърна пресипнало Джон.

– Ще имаш да вземаш, да са измрели. Просто са ги разглобили за да ги свалят по-лесно тук.

– Откъде пък ти хрумна това?

Джери поклати глава.

– Или е това, или наистина ги няма вече. Дали са усещали нещо, а?

Джон помисли за миг.

– Не – отвърна той. – Но може и да се лъжа.

– Лайнарска история – ядоса се Джери. – Сигурен съм, че не са измрели. Инак навън щеше да е пълно мъртвило. Нали сам видя...

– Видях – кимна припряно Джон. Какво всъщност беше видял? Купчинки от смачкани дрехи, изпълнени с разтваряща се плът. Тогава се беше почувствал като обезумял. Още от сутринта на този ден Рут и Лорен се оплакаха, че са пипнали нещо заразно. Телата и на двете бяха покрити с беззникави изпъкнали резки, имаше ги по лицата и ръцете им. А той глупакът им рече да отидат на доктор.

Не помнеше какво е правил, когато съгледа смачканите дрехи.

Вероятно е крещял докато пристигне Джери. Във всеки случай гърлото го наболяваше дълго след това.

– А нас защо не ни взеха тогава? – попита той.

Джери потупа изпъкналото си шкембе.

– Защото сме много дебели, братче – обясни той. Сетне завъртя бавно фенера. Лъчът светлина проникваше едва на няколко стъпки навътре в мъглата. – Майчице, как ме е страх само!

– Радвам се да го чуя – ухили се Джон.

– Ти беше този, дето предложи да слезем долу – ядоса се Джери. – Казвай сега какво да правим.

– Върви напред. И си отваряй очите за морлоките.

– Да бе, уф. Морлоки.

Поеха предпазливо напред по пружиниращия под. Изминаха няколко изпълнени със страх минути, преди лъчът да опре в някаква напречна повърхност. Стената пред тях беше скрита зад джунгла от лигавовлажни, блестящи тръби с различни размери, сивкави и кафяви на цвят, които пулсираха ритмично. Тръбите следваха извивката на тунела и изчезваха наляво.

– Не мога да повярвам на очите си – рече Джери.

– Е? – Джон посочи тунела.

Джери кимна. – Най-лошото вече го знаем – рече той.

– Дано да си прав.

– Върви напред, Джони.

– Милото ми братче.

– Тръгвай!

Двамата влязоха в тунела.

26

Когато стигнаха хълма Паулсен-Фукс помоли Уве да спре. За изминалата седмица лагерът на демонстрантите, който заобикаляше двора на „Фармек“, бе нараснал двойно. Броят им вероятно приближаваше застрашителната цифра сто хиляди – цяло едно море от палатки, знамена и плакати, по-гъсто в източния си край, където беше главният портал на компанията. Не се забелязваше никакъв определен команден център на множеството, което още повече го безпокоеше. Тези хора не бяха тук за да защитават политически или обществени идеали, това бяха просто граждани, подтиквани от страха си пред едно непонятно за тях

бедствие. Бяха дошли тук, пред стените на „Фармек“, заради Бернард. Очевидно все още не знаеха какво да предприемат, но скоро някой щеше да поеме кормилото и да им даде посока на движение.

Сред присъстващите имаше и такива, които настояваха Бернард да бъде унищожен, а изолаторната стерилизирана, но до това едва ли щеше да се стигне. Повечето европейски правителства признаваха открито, че Бернард бе единственият път към опознаване причините за страшната епидемия.

И въпреки това Европа бе в прегръдките на неописуемата паника. Не бяха малко американските граждани, прехвърлили се на Стария континент по време на инцидента. Не всички бяха заловени и изолирани. Случваше се нередко да открият телата им в хотелски стаи, или усамотени места, вече поели по пътя на трансформацията. Почти без изключения тези нещастници бяха убивани, а сградите или местата – изгаряни и стерилизирани.

Никой не знаеше дали подобни мерки ще се окажат ефикасни. Много хора по света живееха с увереността, че следващият скок на епидемията е въпрос единствено на време.

Може би бяха прави, в светлината на новините, които бе чул тази сутрин. Може би чумата беше за предпочитане, пред самоубийството.

– Карай към северната врата – нареди Фукс на шофьора.

Най-сетне поръчаните прибори бяха пристигнали и сега запълваха половината от изолационното помещение. Бернард избута в единия край бюрото и стола и огледа със задоволство сглобяемата минилаборатория. Вече ще може сам да се бодне и изследва.

Няколко седмици бяха изминали от заразяването му, а ето, че все още не беше започнала последната трансформация. Никой отвън не можеше да даде разумно обяснение, нито да обясни защо все още не беше установил контакт с ноцитите подобно на Върджил. Освен ако Юлам не беше халюцинирал. Кой би могъл да каже?

Нуждаеше се от много по-мощни прибори за изследване, но не разполагаше с достатъчно площ за да ги разположи. Все пак за някои по-сложни химични анализи можеше да разчита на външна помощ.

Ето че отново се чувстваше като някогашния Михаел Бернард. Имаше цел, трудна задача за решаване. Намислил бе да узнае по какъв начин общуват помежду си клетките, да разгадае химичния им език. И ако все още не са го заговорили, той ще се обърне към тях. Може би дори ще ги постави под свой контрол. Във „Фармек“ разполагаша с всички необходими научни средства, всичко, за което би могъл да мечтае

Юлам. Биха могли да повторят стъпка по стъпка експеримента му и да продължат нататък.

Бернард се съмняваше, че ще ги оставят да стигнат докрай. От разговорите с Паулсен-Фукс и другите си бе изградил известна представа за бурята, която предстоеше да се разрази отвън.

Първо с помощта на техническите указания сглоби приборите. После се зае да изучава наставленията. След няколко часа се измори и седна при компютъра. Внимаваше какво внася вътре, защото се досещаше, че всяка негова думичка се следи оттатък. Сега всичко свързано с него бе от особена важност.

„Не ми е известна биологичната причина – ако въобще има такава – благодарение на която цялата планета все още не е засегната от епидемията. Заразата се разпространява по различни пътища и е в състояние да трансформира всяко живо същество. Европа засега не е засегната – с изключение на някои единични случаи – и аз се съмнявам, че това се дължи на взетите мерки. Може би отговорът на тази мистерия се крие в решението на задачата защо аз все още не претърпявам промените, които наблюдавах при Върджил. С какво се отличавам от другите жертви на болестта? Утре ще поискам да вземат от мен тъканни и кръвни проби, но ще помоля част от образците да останат при мен. Искам да поработя върху тях, най-вече върху кръвта и лимфата.“

Той спря за миг, обмисляйки следващото изречение и тъкмо когато се готвеше да продължи, Фукс почука по стъклото на стаята.

– Добър ден – обърна се към него Бернард. Както обикновено беше гол до кръста, а монтираната в горния ъгъл на стаята камера непрестанно следеше телесните му характеристики и ги предаваше в компютъра.

– Не е добър, Михаел – отвърна Паулсен-Фукс. Лицето му изглеждаше по-издължено и измъчено от обичайното. – Не ни стигат всичките проблеми, ами сега възникна опасност и от война.

Бернард пристъпи до прозореца за да разгледа отблизо вестника, който Фукс му бе донесъл. С едри букви върху първата страница беше изписано:

РУСКИ ЯДРЕН УДАР НАД ПАНАМА

– Кога? – подскочи той.

– Вчера следобед. Кубинците съобщиха за радиоактивен облак, който пресича Атлантика. Военните спътници на НАТО потвърдиха наличието на огнище на поражение. Предполагам, че военните са го

знаели преди пресата. Руснаците са използвали девет или десетмегатонови бомби и вероятно са ги изстреляли от подводници. Засегната е цялата зона на канала... – той поклати глава. – Засега руснаците мълчат. Всеки втори в Германия смята, че до една седмица ще бъдем въввлечени във война. Останалите са мъртво пияни.

– Някакви новини от континента? – Нямахме смисъл да уточнява за кой континент ставаше дума.

– Нищо.

– Очаква ли се руснаците да нападнат и Северна Америка?

– Сигурно. Това може да стане всеки момент. Сега цялата плячка е тяхна – те са най-силните в глутницата. – Той се засмя натъжено. – Не съм правист, но мога да се обзаложа, че ще накарат дори ООН да ги подкрепи под някакъв предлог. Едва ли някой ще посмее да им потърси сметка – особено ако ни поставят пред свършен факт. Американското правителство в изгнание заплаши да нанесе ответен удар от базите си в Европа, но Русия не ги взема на сериозно. Знаеш ли, онази сутрин преди да ми позвъниш, се готвех да замина на първата си почивка от седем години. Не ми е било писано, както се вижда. – Той въздъхна уморено. – Прости ми, Михаел. Ти донесе в живота ми нещо, което може да ме довърши.

– Разбирам те – кимна Бернард.

– Има една стара немска поговорка. „Убива куршумът, който не чуваш“. Това говори ли ти нещо?

Бернард кимна повторено.

– Тогава, работи, Михаел. Работи здраво, преди всички да сме измерели заради теб.

27

Сюзи намери това, което търсеше, в едно от чекмеджетата на бюрото на охраната – дълъг, черен и много мощен прожектор, чийто сноп се разширяваше и стесняваше при завъртане на дръжката. Веднага след това пое към следващата си цел – просторните коридори с множество магазини, които свързваха двата небостъргача. Доста време прекара в пробване на различни дрехи в бутиците, но се изнерви, че не успяваше да се разгледа добре на светлината на прожектора, която взе бързо да намалява. На всичко отгоре мястото беше пълно със сенки, които я плашеха. Повъртя се още малко, колкото да провери дали някой друг не е

минавал от тук, сетне се върна в Стаята със Свещите, както я наричаше и се зае с подготовката на предстоящото изкачване.

Беше ѝ попаднала туристическа карта на северната сграда и тя плъзгаше пръст по криволиците на безкрайните на пръв поглед коридори. След като се порови още малко из справочника Сюзи установи, че в небостъргача няма общо стълбище, а на всеки етаж стълбите са на различно място.

Това правеше задачата ѝ още по-трудна. Все пак откри вратата към стълбите на първия етаж и тръгна към нея. Беше заключена. Наложил се отново да се върне при бюрото на охраната. Под стола лежеше на купчинка смачкана униформа, тя се наведе, вдигна я и отвътре изпадна дебелина връзка ключове.

Трябваша ѝ няколко минути, за да прочете ситно изписаните надписи върху всеки един от ключовете, но накрая откри този за вратата на първия етаж. Стълбището отвъд нея беше ултрамодерно, цялото от бетон и стомана. На горния етаж то се отваряше към просторно фоайе. Тя надникна зад ъгъла и видя дълъг бял коридор и врати към многобройни офиси, с табелки и номера.

– Добре – рече си тя. – Тръгнала съм на разузнаване и нищо повече. Ще търся само храна и вода. – Тя сведе поглед към изтърканите си маратонки и въздъхна. Няма как, ще трябва да продължи с тях, освен ако не склони да заеме от някой...

Не, мисълта ѝ беше направо противна. Върна се долу, взе една торбичка и я напълни с припаси. Прибави и две шишета вода. Дано нагоре открие нещо подходящо. Все някъде трябваше да има водни резервоари, или охладителни инсталации.

Същата сутрин в осем и половина започна изкачването. Реши да поддържа равномерно темпо – почивка на всеки десет етажа и кратък оглед на най-близките помещения. По такъв начин до вечерта би могла да стигне върха. Общо взето идеята за ритъма ѝ бе останала от едно изкачване с Кенет и Хауърд в Мейн. Бяха ѝ обяснили, че равномерното темпо е залог за съхраняване на силите за по-продължително време. Като си тананикаше „Мишел“, тя стигна до четвъртия етаж. Тук сметна, че песента не е особено подходяща и я смени с марш от Джон Уилямс. Не деветия етаж вече започна да се задъхва. – Още един – прошепна тя и продължи нагоре. Стигна десетия, клекна до вратата на асансьора и се заоглежда. И тук коридорът бе съвсем празен.

Когато дишането ѝ се поуспокои, Сюзи извади от торбата шишето с вода и пакета с храна. Хапна, прибра ги, стана и бутна най-близката

врата. Нов коридор, още офиси, затворени врати и сумрак. Помисли, че няма да е зле ако провери в най-близката тоалетна за вода. Двете врати бяха съвсем близо, Сюзи спря пред тях, погледна първо „дамската“ после „мъжката“, изкиска се и влезе във втората. Блестящи плочки, огледала и цял ред порцеланови легени, закрепени за стените. Дори не можа да си спомни как се наричаха. Надникна под вратите на кабинките и замръзна от ужас

Пред една от чиниите имаше купчинка дрехи.

– Боже, засмукало го е право в кенефа – промърмори тя, изправи се и обърса сълзите от очите си. – Бедничкият. Дявол да го вземе. – Тя завъртя кранчето за топла вода на близката мивка. Една-две капки се стекоха отвътре. Още няколко ги последваха от студената, но резултатът не изглеждаше особено обещаващ.

Излезе от тоалетната и пое надолу по коридора. Забеляза, че на повечето от вратите бяха изписани японски имена. Когато стигна отсрещния край, Сюзи погледна площада долу. Целият беше покрит с кафеникавата материя.

– Нагоре – рече си тя. Стълби към рая. Умри на върха, там ще си по-близо. Продължавай нагоре.

28

– Имам чувството, че пълзим в някакво гърло – оплака се Джон.

– Ама че страхотии приказваш.

– Така е, нали?

– Аха – призна неохотно Джери. Той изсумтя и спря, приведен. – Постъпихме като пълни идиоти. Защо точно тази купчина и защо сега?

– Ти я избра.

– Но не зная защо. Нямахме никаква причина.

– Все някаква е имало – забравил си.

Колкото по-навътре пълзяха, толкова повече се изменяха стените на тунела. На мястото на дебелите пулсиращи тръби постепенно изникна тънка, покриваща всичко блестяща мрежа. Джон забоденос в мрежата и под светлината на фенерчето забеляза, че вътре е изпълнена с миниатюрни топчици, дискове и кубчета, натрупани едно върху друго в пълен безпорядък. Подът на тунела нататък се стесняваше и по двата му края се издигаха ниски, успоредни на стената прегради.

– Виж, канализация – посочи Джери.

Продължиха нататък, където тунелът неочаквано се разшири и отново ги обгърна гъстата сладникава мъгла.

– Време е вече да стигнем отвора на съседната купчина – рече Джери. Той пристъпи още няколко крачки, спря и отлепи с известно усилие обувката си от пода. – Долу има нещо лепкаво.

Джон насочи светлината от фенера към подметката на Джери. Беше покрита с кафяво-червеникава глина.

– Накъде сега? – попита той. – Все ми се струва, че обикаляме в кръг.

– Мирише като в сладкарски магазин – рече Джери. – Направо да ти се доповръща.

– Гъби... – рече Джон и посочи пода пред тях. Целият беше покрит с бели топчици, не повече от пет-шест сантиметра в диаметър, които се пукаха, когато стъпваха върху тях. Той вдигна фенера нагоре и в светлината му се очертаха вертикални и хоризонтални линии.

– Полици – отбеляза Джери. – Килийки, в които растат разни неща. – Килийките бяха не повече от сантиметър дълги, със стени от някакво твърдо на вид, блестящо вещество. Вътре в тях имаше мънички парченца от някаква тъкан, наподобяваща изгоряла хартия – мокра изгоряла хартия.

– Ахх – възкликна отвратено Джери докато опипваше с пръст една от килийките.

– На твоє място не бих пипал нищо.

– Май си прав.

Двамата продължиха покрай полиците и стигнаха покрита с тръби стена. Тръбите се стесняваха, сливаха се с преградите на полицата, където се разделяха и всяка една достигаше до основата на определена килийка. Още по-нататък съгледаха пенеста бяла матрица, наподобяваща пчелна пита и пълна с гъст розов сироп, който бълбукаше и вдигаше прозрачни мехури. От време на време някоя капка от сиропата попадеше върху пода, където се разтваряше сред много дим и съскане.

Джон преглътна мъчително и промърмори, че е крайно време да се махат от тук.

– Както кажеш – кимна Джери. – Но първо, виж тук.

Джон приклепна неохотно и огледа мехура, който брат му сочеше.

– Погледни тези мънички жички с топчици върху тях – продължи Джери. – Като мъниста, вързани на конец. Червени мъниста. Не ти ли прилича на кръв, а?

Джон кимна. Той пхна ръка в джоба и извади сгъваемото си

ножче.

– Светни ми – нареди той и разгъна острието. Мехурът се изпълни със светлина, вътре в него сияеха безброй овални топчици, които шъкаха пъргаво насам-натам, следвайки хода на каналчетата. – Много красиво – прецеди през зъби Джон. Опря острието в края на мехура и го разсече. Отвътре бликна червеникава течност, заля краката им и вдигна нов облак пара. Мъглата стана още по-гъста. – Няма ги тук.

– Кой?

– Рут и Лорен. Просто са изчезнали.

– Я чакай... – той протегна ръка, но Джон замахна и отново удари с нож в мехура. Отвътре изригнаха нови облаци задушлив дим.

– Стига, Джони, спри, няма смисъл!

– Те ни ги взеха! – изкрещя Джони. Гърлото му се сви и той изхлипа. – Няма ги тук, Джери!

Джери прегърна брат си и го затегли назад, извън пределите на мъглата.

– Шшшт. Успокой се. Хайде, стига.

– А аз се надявах... – Джон го бутна, изправи се и си пое дъх. – Добре де, пусни ме. Да се махаме. Тук няма никой. Никой няма.

– Така е. Може да са някъде другаде.

– Чувствам, че са живи, Джери.

– Зная. Но не са тук.

– Тогава къде, по дяволите...

– Шшшт. Тихо. Май чух нещо...

– О, Боже! – Джон скочи и завъртя светлината от фенера наоколо.

– Голямо е.

– Много.

Нещо се полюшваше зад мъглата, високо бе поне десетина стъпки и имаше познатия кафеникав оттенък.

– Няма крака – прошепна Джери. – Просто си плува сред мъглата.

Джон пристъпи напред.

– Проклети марсианци – изсъска той и вдигна юмрук. – Ей сега ще те...

И тогава настъпи мигът на забравата.

На изток небето беше порозовяло. Градът беше покрит с кафяви и бели слоеве от непозната материя – картина, далеч по-характерна за тиестото океанското дъно.

Двамата лежаха в една канавка недалеч от оградата и разглеждаха града.

– Не мога да се мръдна – рече Джери.

– Аз също.

– Мисля, че то ни ужили.

– Нищо не чувствам.

Джон размърда внимателно почти парализираното си тяло.

Слънцето беше изминало значително разстояние, когато най-сетне успяха да се надигнат. Из улиците на града все така се носеха фееричните полупрозрачни сфери, които от време на време изстрелваха тънички светлинни лъчи.

– Приличат на медузи – промърмори Джери, докато накуцваха към мястото, където бяха оставили камиона.

– Сега накъде?

– Да се махаме от този прокълнат град. Където и да е.

– Но те са навсякъде, Джони. Така казаха по радиото.

– Проклети марсианци.

Джери въздъхна.

– Ако бяха марсианци, досега да са ни видели сметката.

– Майната им. Да тръгваме.

– Каквото и да са – заяви Джери, – сигурен съм, че са се родили някъде наблизко. – Той посочи лабораториите зад оградата. – Ей там са се пръкнали на бял свят.

– Карай – изръмжа Джон. Джери запали и подкара надолу по прашния път. – Колко бензин имаме?

– Вчера напълних резервоара. Малко преди гадините да се докопат до бензиностанцията.

– Знаеш ли... – поде Джери, после млъкна и се загледа напред. На самия път на около миля пред тях стоеше човешка фигура и махаше с ръце. – Вече не сме сами – рече той. – Той намали скоростта. – Жена е.

Джон смъкна стъклото и се подаде навън.

– Не е млада – обяви разочаровано той.

Жената беше около петдесет годишна, с черна къдрава коса и розова копринена рокля, която се развяваше зад нея, докато тичаше към тях. Братята се спогледаха и поклатиха объркано глави.

Тя ги доближи откъм банкета, задъхана и засмяна.

– Слава Богу – бяха първите й думи. – Или който е там горе. Мислех, че съм единствената оцеляла в целия град.

– И ние мислехме същото – отвърна Джери, отвори вратата и тя се покатери в кабината.

– Момчета, нали не сте бандити, а? – попита тя все така засмяно.

- Няма такова нещо – отвърна Джери. – Откъде си?
- Тукашна съм. Къщата ми е разрушена, а целият район пакетиран като коледен подарък. По едно време смятах, че съм сам самичка в целия свят.
- Значи не си слушала радиото – рече Джон.
- Не. Не ги обичам тия машинки. А и без това знам какво е станало.
- Амии? – вдигна вежди Джери, докато превключваше на скорост.
- Ами да. Синът ми. Той е причината за всичко. Нямах представа точно какъв вид има, но не се съмнявах в последствията. Освен това го предупредих на време.
- Братята се спогледаха отново. Жената разтърси глава, извади шнола и прибора косата си назад.
- Да, зная какво си мислите – продължи тя. – Побъркана старица. По-добре питайте накъде да вървим сега?
- И накъде? – попита Джери.
- На юг – отвърна непоколебимо тя. – Където синът ми работеше. Между другото, казвам се Април. Април Юлам.
- Джон – отвърна Джон и протегна ръка. – Това е брат ми, Джери.
- Ах, да. Близнаци. Сега забелязах.
- Значи на юг, така ли, госпожо? – попита Джери и избухна в смях.
- Няма грешка.

29

Електронен дневник на Михаел Бернард:

„15 януари. Днес те започнаха да разговарят с мен. В началото с големи паузи, но постепенно взеха да набират увереност.

Как по-точно да опиша усещането, с което са свързани техните «гласове»? Когато най-сетне преодолели кръвно-мозъчната бариера и изследвали необятната (за тях) граница на моя мозък, те открили строго определен ред в този нов свят – ред, който олицетворява мислите ми – и стигнали до извода, че информацията от тяхното далечно минало, поточно отпреди няколко месеца, е съвършено вярна и че макроскопичният свят действително съществува... Но дори това познание за тях бе само стъпка, към по-нататъшни действия. Първата и най-важна задача, която си поставили била да узнаят каква е същността на човека. Защото само тогава биха могли да общуват с Бога в Машината. След като назначиха няколко десетки милиони «изследователи» да работят върху този

проект, само за три дни те откриха онова, което търсеха и сега разговарят с мен на далеч по-понятна основа, отколкото ако бяха (например) австралийски аборигени.

Седя си в креслото и чакам, а когато дойде определеният час започваме разговора. Част от него е на английски (според мен общуването протича в пре-словесната част на мозъка ми и се превежда в последствие на английски), част от него е образна, друга въздейства на сетивата ми – най-вече вкусовите, към които те проявяват особен афинитет.

Все още не съм в състояние да определя размера на популацията, която се е образувала вътре в мен. Общо взето успях да ги разделя на няколко класа: първоначалните ноцити и техните производни от първото делене; категория на подвижните клетки, много от които изглежда са нови за моето тяло, в смисъл на ново устройство и функция; категория на неподвижните клетки, чието устройство и функция са неимоверно по-сложни; категория на все още непроменените клетки (така например почти всички клетки на мозъка и нервната система попадат в тази категория) и други, чието предназначение все още не ми е известно.

Взети заедно те наброяват няколкодесетки милиарда. Грубо пресметнато в този момент в мен обитават близо два милиарда разумни същества. Горедолу такъв е броят на всички живи същества на Земята – ако се изключи, естествено, броят на хората.“

Бернард съхрани написаното и отмести креслото си назад. Имаше още толкова много, което искаше да отбележи в дневника си и да предаде на жадните за информация изследователи отвън. След близо седмица, през която трябваше да се бори с високата температура и обривите, след мълчанието и пълната изолация, сега вътре в него бликаше един огромен водопад от информация и той просто беше неспособен да го усвои. Достатъчно бе само да попита и милиони разумни същества щяха да се съберат за да анализират въпроса му и да подадат изчерпателен и бърз отговор.

„Какво съм аз за вас?“ – би предизвикало отговора:

Баща/Майка/Вселена

Велико предизвикателство

Първоизточник на всичко

Древен, бавен

□планина-галактика□

Би могъл да прекара часове в повторно възпроизвеждане и

осмисляне на сетивните комплекси, които придружаваха тези понятия: вкуса на собствения му кръвен серум, на тъканите в тялото му, радостта от усвояването на хранителните вещества, необходимостта от пречистването, от защитата.

Късно през нощта, отпуснал тяло в койката, под инфрачервените камери, които следяха всяко негово движение, той потъваше и изплуваше в сънищата си и следеше играта на въпроси и отговори, която течеше непрестанно вътре в него. От време на време се пробуждаше, предизвестен от някаква вътрешна мисловна аларма, колкото за да установи, че е започнало изследването на поредната част от мозъка му.

Дори през деня усещането му за хода на времето беше силно изкривено. Минутите, прекарани в общуване с клетките, му се струваха часове, а завръщането в тясното и задушно помещение на изолаторната бе лишено от познатата убедителност на реалността.

Макар Фукс и другите да го посещаваха по едно и също време всеки ден, струваше му се, че се появяват на неравномерни и огромни интервали.

В три следобед Паулсен-Фукс пристигна с поредната порция новини от света. Не само, че не бяха успокояващи, но нещата изглежда вървяха на зло. След първоначалния взрив от насилие Съветският съюз бе потънал в злоещо мълчание, което пробуждаше най-лоши опасения сред всички жители на Стария континент. Бернард помисли малко върху това, сетне попита Фукс как върви работата по контролирането на разумните клетки.

– Никак – беше отговорът. – Изглежда владеят напълно цялата имунна система и при това умеят да се прикриват съвършено. Почти е сигурно, че са в състояние да неутрализират действието на антиметаболитите, с които опитахме, във всеки случай актиномицинът не предизвиква очаквания резултат. Накратко не можем да им навредим, без да навредим на теб.

Бернард кимна. Странно, но сега това не го безпокоеше.

– Разбрах, че вече общуваш с тях – добави Фукс.

– Да.

Фукс въздъхна и го погледна през трислойното стъкло.

– Михаел, как мислиш, ти все още ли си човек?

– Разбира се, че съм човек – ядоса се Бернард, но сетне осъзна, че от доста време, повече от месец, вече не беше само човек. – Все още съм аз, Паул.

– Трябваше ли да те шпионираме, за да потвърдим този факт?

– Не бих го нарекъл шпиониране. Аз знаех, че четете записките ми.

– Михаел, защо не ми каза? Глупаво е, но съм ти обиден. Мислех, че приятелството ни значи нещо за теб.

– Наистина значи, Паул. Нали съм ти гост? Но диалогът между мен и ноцитите едва започва. Веднага щом стигна до нещо интересно ще наредя да ти съобщят. Все още не съм сигурен дали общуваме на един и същи език.

Фукс втренчи поглед в него.

– Добре, повикай ме, когато си готов. Може да е много важно.

– Зная.

Фукс напусна стаята за посетители.

Трябваше да внимавам, помисли си Бернард. Май взех да се държа, сякаш съм отритнат от обществото. Забравих, че Паул ми е приятел.

Но какво да стори?

Дали пък наистина не губеше човешкото в себе си?

30

Когато стигна шестнайсетия етаж Сюзи си даде сметка, че за днес ѝ стига. Отпусна се в мекия фотьойл, ритна небрежно с крак лъскавия костюм и обувките, които се въргаляха под него и погледна през прозореца към града под и около нея. Хапна няколко бисквити с мармалад и фасъчено масло, а вместо вода си сипа плодов сок от барчето.

На перваза на един от прозорците бе монтиран телескоп на стойка, с чиято помощ Сюзи за първи път разгледа отбило промените, които бяха настъпили в родния ѝ град. Почти всички сгради наоколо бяха облицовани с кафеникавия слой, същата беше картината и в далечината на запад и юг. Реката около острова също вече не изглеждаше пълна с вода. Течността вътре бе мътна, почти неподвижна, сякаш бе замръзнала, само понякога странни концентрични вълни се вдигаха, за да посрещнат други подобни откъм Острова на Свободата и остров Елис. Приличаше повече на пясък, отколкото на вода, но тя знаеше, че това долу не е пясък.

– Сигурно си бил много богат и си изкарвал хубави парици – рече тя на костюма в краката ѝ. – А гледай докъде я докара. – Тя допи сока и пусна чашата в кошчето за боклук. Сетне се зае да масажира подпухналите си крака. Слънцето вече се спускаше над Ню Джърси.

Ако някой би я накарал да опише видяното, щеше да отвърне, че

градът изглежда така, сякаш е бил покрит с бежови вълнени одеала – целият, отгоре до долу. Нямаше по-добро описание. От време на време виждаше някой лист да се откъсва и да поема сред въздушните течения, но като че ли движението долу се беше поуспокоило.

– Сбогом, слънчице – прошепна тя. Дребният червен диск докосна хоризонта и малко след това се скри зад него. – Е, време е да си потърся легло. Хубаво кабинетче – кимна тя на сивия костюм.

Опита няколко врати, една от тях се оказа отключена. Зад нея следваше къс коридор, завършващ с масивна дървена врата с медна табелка и надпис „Служебен вход“. Тя кимна и натисна дръжката. Беше заключено, но Сюзи вече бе понатрупала богат опит с ключалките. Избра един подходящ ключ от връзката, пхна го вътре и веднага отключи.

В стаята цареше тъмнина. Тя включи прожектора. Лъчът освети нощно шкафче, до него просторно легло, бюро с компютър отгоре и...

Сюзи изпищя. Нещо изтрополи на пода и тя зърна с крайчеца на околото някаква дребна сянка, която се скри под леглото, още една изприпка към бюрото. Тя вдигна прожектора. По стената зад таблата на леглото се виеше някаква тръба. На върха ѝ имаше овална топка с безброй плоски триъгълни страни и щръкнали израстъци. Топката се дърпаше настрани сякаш за да избегне светлината. Нещо се шумгна между краката ѝ, Сюзи подскочи уплашено и завъртя прожектора надолу.

Приличаше на плъх, но беше далеч по-едро и оформено по-различно. И беше малко, за да е котка. Притежаваше множество огромни очи от блестящи части, кръгла глава и само три крака и беше покрито с червеникава козина. Докато го разглеждаше то се втурна и изчезна в коридора зад нея. Сюзи затръшна вратата на спалнята и отстъпи назад, притиснала устата си с ръка.

Няма да се катери повече. Какво ли още я чакаше нагоре. Взе торбата и транзистора от бюрото, където ги бе оставила, изтича обратно в големия коридор и отвори вратата към стълбището. Надолу и само надолу. По-добре да намери начин да напусне проклетата сграда. Маратонките ѝ удряха ритмично бетонните стълби. Торбата с храна я блъскаше болезнено по гърба, но тя не спираше. Изведнъж се подхлъзна, сграбчи перилата и в този миг изпусна торбата. Кутии с бисквити, консерви и малки буркани се разпиляха надолу по стълбите. Няколко бурканчета със сладко се пръснаха и съдържанието им потече надолу. Една от металните консерви продължи да се търкаля, огласяйки стълбището с метален звън.

Сюзи се поколеба, после приклепна и понечи да събере

разпиляното. Без да иска погледна към стената, после премести изцъклените си очи към перилата. Всичко наоколо беше покрито с тънки, полупрозрачни нишки, които пъплека нагоре.

– Не! – изпищя тя. – По дяволите, не! Оставете ме на мира, малки гадини! Оставете ме... – тя се отпусна на стъпалото и захлипа.

Когато се успокои събра остатъците от запасите си и отново пое нагоре. Все някак щеше да стигне върха, стига преди това да не изгуби разсъдъка си.

Морето от кафеникава, подобна на вълнено одеало материя, изглежда възнамеряваше да покрие целия град, чак до най-горните етажи на Световния търговски център.

Дали щеше да остави поне мъничко място за Сюзи Макензи?

31

Април Юлам засенчи очи и погледна към залеза. Вятърните мелници на Трейси се очертаваха на фона на жълточервеното небе и перките им продължаваха да порят въздуха, захранвайки с мощност помпите на опустялата бензиностанция, където братята спряха, за да заредят камиона. Тя махна с ръка на Джони влезе в магазина, където Джери бе отишъл да търси провизии.

Бива си я старицата, помисли си Джони. Побъркана или не, държеше ги с твърда ръка, сякаш ги бе омагьосала. Нощта прекараха в един запуснат ресторант на двайсетина мили от Ливърмор, след като решиха да поемат по главната магистрала през долината. Решението естествено взе Април, убеди ги, че по този начин ще избягват големите населени места. „Имайки пред вид какво се случи с Ливърмор – рече тя, – по-добре да не присъстваме на подобни сцени в Сан Хосе, или другаде.“

Магистралата, която избраха, неминуемо щеше да ги отведе право в Лос Анджелис – стига да не вземат някой обиколен път – но Джон предпочете да не коментира този факт.

Едно бе сигурно – тя бе тази, която им даде цел в живота. Безсмислено беше да я упрекват в каквото и да било, без нея щяха да си останат в Ливърмор и да се карат, или кой знае още какво. Джон заобиколи камиона, втренчи поглед в пустинята, която ги заобикаляше и поклати отчаяно глава.

Рано или късно и тримата щяха да умрат.

Не че тази мисъл го безпокоеше. Твърде уморен бе, за да обръща

внимание на подобни неща. Почти не бе мигнал през цялата нощ. А и сънят едва ли би му помогнал. Сигурен бе, че и Джери се чувства така. Какво пък толкова – и да е побъркана, нека да ги води за носовете. Кой го е грижа?

Може пък в Лос Анджелис да се случи нещо интересно. Съмняваше се, че ще се доберат до Ла Джола.

Джери и Април излязоха от магазина натоварени с добре натъпкани хартиени торби. Подпряха ги отзад в каросерията и Джери измъкна овехтяла карта на щата.

– 590 на юг до шосе номер 5 – обяви той и Април кимна. Джон скочи зад волана и подкара надолу по пътя.

Коли се срещаха сравнително рядко. Някои бяха спрели на самото платно, други отбили на банкета. Забелязаха дори един автобус на BBC, но не спряха за да го огледат.

Иначе асфалтът беше чист и позволяваше да се кара бързо. Хълмовете около Сан Луис и Лос Банос трябваше вече да са покрити със свежа зеленина, но вместо това бяха матовосиви. Повърхността на двете водохранилища изглеждаше съвсем гладка, като да бе от стъкло. Не се мяркаха никакви птици и насекоми. Април оглеждаше всичко това със спотаена гордост от мисълта, че е дело на собствения ѝ син. Не изглеждаше нито притеснена, нито уплашена.

Когато говореше с нея, в очите на Джери се прокрадваше страхопочитание. Джон също не се чувстваше кой знае колко уверен.

Още по-нататък излязоха сред градините на Лос Банос, но и те бяха скрити под пласт от мъхеста кафеникава материя, която блестеше на слънцето.

– Питам се, какво ли е станало с дърветата? – промърмори Април.

– Не зная, мадам – отвърна почтително Джери. – Не разбирам много от земеделие.

– Не само хората, значи – продължи тя. – Те заграбват всичко. Бедничкият Върджил. Той си няма и представа...

Спряха на един крайпътен мотел. Разделиха се пред тоалетната. Вътре, Джон сподели шепнешком:

– Аз ѝ вярвам.

– Защо?

– Убий ме ако знам.

– И аз мисля, че не лъже.

– Не, по дяволите. Но понякога дърдори като побъркана.

– Хич не е побъркана тя.

Джери вдигна ципа и произнесе заговорнически.

– Тя е вещица, Джони.

Джон не отвърна.

С приближаване на големия магистрален възел при Лост Хилс монотонните кафеникави полета постепенно започнаха да изменят цвета си. Тук там се виждаше оголена и неплодна земя.

– Тук нямаше ли пшеница? – попита Април.

Джери поклати глава. Не знаеше, а и не искаше да знае.

Джон погледна към маранята, която скриваше хоризонта, изсумтя недоволно, отново погледна напред и изведнъж натисна докрай спирачката. Гумите изскърцаха отчаяно, каросерията поднесе рязко встрани, камионът се завъртя напреко на шосето и най-сетне спря сред облак прах. Джери изруга, а Април висеше върху отворения прозорец.

И тримата впериха очи напред. Думите бяха излишни, нито имаше някакво обяснение.

Огромен хълм пресичаше бавно платното. Висок бе най-малко стотина стъпки, огромна блестяща сивокафеникава маса, заобиколена от прашни вихрушки – само на четвърт миля пред тях.

– Дали ще срещнем и други такива? – попита Април, намерила сили да наруши тишината.

– Един Бог знае – рече Джери.

– Ето значи къде е отишла пшеницата – промърмори замислено Април. Двамата братя изглежда нямаха какво да кажат. Останаха още половин час, докато хълмчето отmine в западна посока, след това потеглиха бавно през смазания и натрошен асфалт. Миришеше на прах и смачкани растения.

– Марсианци – произнесе гневно Джон. Беше като неизказан протест срещу изявленията на Април, че знаела какво се е случило. Пътуваха още известно време в мълчание, когато от двете страни на пътя започнаха да се редят къщи. Джери въртеше уплашено глава.

– Близо сме до града на ангелите – произнесе все така ядосано Джон.

Наближаваше пет и скоро щеше да се стъмни.

Въздухът над Лос Анджелис беше виолетов като развалено месо.

Както обикновено обядът бе подаден през херметичния шлюз –

купа с плодове, сандвич с месо и чаша газирана вода. Бернард започна да се храни бавно, без да откъсва очи от монитора. Тъкмо прехвърляха лабораторните резултати от изследването на серумните белтъци.

Бернард, какво е това?

„Нищо тревожно – отвърна той на вътрешния въпрос. – Ако не се занимавам с работа, съществува опасност да се повреди.“

През последните няколко дни нивото на общуване се беше подобрило значително.

? Ти анализиращ нещо свързано с начина на нашето общуване. Това не е необходимо. Връзката се осъществява чрез съответни канали – през нас.

„Сигурно е така. Но ще ми разкриете ли всичко, което искам да узная?“

Ще ти разкрием толкова, колкото ни е позволено.

„Добре тогава, щом ще си говорим с гатанки. Имам нужда да усещам, че съм полезен, че върша нещо необходимо.“

Правим опити да дешифрираме смисъла на онова, което ни каза. Да си ПРЕДСТАВИМ. Ти си в затворено пространство. Пространство, което по твоя преценка е твърде МАЛКО.

„Е, стига ми, след като имам с кого да си бърбям.“

Ти си задържан. Не можеш да проникнеш през стените на това затворено пространство. Кажете ни, това задържане по твоя воля ли е?

„Не съм задържан насилствено, ако това ви интересува.“

Не разбираме понятието НАСИЛСТВЕНО. Проверката показва, че си в добро състояние. Телесните ти функции са в норма. Чувствата ти не са преминали границата.

„Че от какво да се безпокоя? Аз вече загубих играта. Всичко свърши.“

Бихме искали да познаваш малко по-добре устройството и функцията на собствения си мозък. Тогава щяхме да ти съобщим много повече за твоето състояние. Дори сега все още срещаме огромни трудности при уточняване местонахождението на нашите изследователски групи. Но да се върнем на предишния въпрос. Защо искаш да разработваш и други способности за общуване?

„Не крия мислите си от вас, нали? (А може би ги крия?) Защо сами не определите какво целя?“ (Как бих могъл да скрия какво мисля от вас?)

Но си даваш сметка за нашата непълноценност. Ти си толкова нов за нас. Определяме те като...

„Като какво?“

Като □върховен управляващ център□.

„Това пък какво означава? Всъщност, не мога ли да говоря с някой от вашите индивиди?“

ИНДИВИДИ?

„Да. Омръзна ми това групово или колективно общуване. Някой от вас, за предпочитане да е сам.“

Запознахме се внимателно с понятието ИНДИВИД в твоите мисли. Ние не отговаряме на него.

„Какво, нямате ли индивиди?“

Не точно. Информацията се разпределя между куповете от □□□□□.

„Не разбирам.“

□□□□□ е може би това, което наричате ИНДИВИД. Но не е същото, като отделното съзнание. Клетките образуват купове в процеса на прес-структурирането си, всеки отделен куп съответства на вашите ИНДИВИДИ. Тези купове рядко се разделят на съставлящите ги клетки. Информацията се разпространява еднакво между всички купове, получили близки по рода си задачи, заедно с инструкции за действие и памет. По-важните елементи на паметта достигат до всички купове по пътя на □дифузията□. Това, което вие наричате ИНДИВИД при нас просто е част от □общото□.

„И все пак всички вие не притежавате едно единствено колективно съзнание, нали?“

Не и в смисъла на това понятие.

„И бихте могли да спорите помежду си.“

Да, съществуват различни гледни точки.

„Какво тогава е команден център?“

Ключов куп от клетки, заемащ място на □кръстопът□ от лимфни или кръвоносни съдове, който следи функцията на подвижните купове, обслужващите и реконструираниите клетки. Ти си най-могъщият команден център, който познаваме, но същевременно си ЗАТВОРЕН и все още не си прибягнал до силата, която притежаваш, за да се □освободиш□. Защо не я използваш?

Той затвори очи, въздъхна и потърси най-подходящия отговор.

„Виждам, че скоро ще узнаете всички мои тайни.“

Да не поставяш на изпитание учените и изследователите, с които общуваш НАВЪН?

„Не.“

Тук има □противоречие□.

„Нещо взех да се уморявам. Моля ви, оставете ме сам, за малко.“

Разбираме.

Бернард протегна ръка и взе един плод от купата.

– Михаел?

В приемната стоеше Паулсен-Фукс.

– Здравей, Паул. Току що завърших един смахнат разговор.

– Така?

– Мисля, че ме смятат за някакво божество – от дребен мащаб.

– О, горкият.

– Освен това, остава ми не повече от седмица.

– Същото каза и като пристигна – преди повече от седмица.

– Но сега вече усещам промените. Бавно вървят, но връщане няма.

Двамата се спогледаха през дебелия слой стъкло. Паулсен понечи да каже нещо, после махна с ръка. Имаше безпомощен вид.

– Това е – кимна Бернард и въздъхна дълбоко.

33

ДИРЕКТЕН РЕПОРТАЖ ОТ РАЗУЗНАВАТЕЛЕН ПОЛЕТ НА САМОЛЕТ РВ-1Н НАД СЕВЕРНА АМЕРИКА, ЛОЙД ЪПТЪН, КОРЕСПОНДЕНТ НА ЕТК:

Да, снижаваме се, тук всички сме малко изнервени, така че не обръщайте внимание ако чуете, че ми тракат зъбите, ясно? Готови за запис? И за пряко включване... да? Арнолд? Едно... две... три... Колин, бързо, подай ми шишето с портокалов сок, езикът ми е залепнал. Добре, да започваме...

Здравейте всички, аз съм Лойд Ъптън от Британския отдел на Европейската Телекомуникационна Компания. Намирам се на двайсет хиляди метра над централните части на Съединените щати, в задния отсек на един американски бомбардировач, пригоден за разузнаване от голяма височина. Тук заедно с мен има още няколко кореспонденти на големите европейски вестници, както и на ББС. Ние сме първите цивилни журналисти, които летят над Щатите след избухването на най-страшната епидемия в историята на човечеството. Придружават ни двама учени, които ще

интервюирам на обратния път от нашия полет, скоростта на който засега е два пъти по-голяма от тази на звука... Както знаете, за период от осем седмици, или два месеца, цялата територия на Северноамериканския континент беше подложена на неописуеми изменения. Всички градове изчезнаха, или бяха трансформирани в един съвършено нов пейзаж, наподобяващ биологичен кошмар. Нашият самолет ще следва зигзагообразен маршрут от Ню Йорк до Атлантик сити, после до Вашингтон през Вирджиния, Кентъки и Охайо, след което ще се снижим до хиляда метра височина, за да преминем над Чикаго, Илинойс и Великите езера. Там ще променим рязко посоката и ще поемем към Източното крайбрежие и Флорида, а над Мексиканския залив ще заредим от летящ танкер на базата в Гуантанамо, която по някакво чудо избегна поразяващото действие на епидемията... Можем да си представим трагедията на всички онези американски граждани, които бяха заварени от страшната вест пребивавайки на някой от незасегнатите континенти. Боя се, че не ще можем да им поднесем каквато и да било утеха с този исторически полет. Това, на което сме свидетели, не може да бъде утеха за нито един жител на нашата планета. Истина е обаче, че не става дума за някаква картина на широкомащабни бедствия и унищожения, а по-скоро за един причудлив ландшафт, завладян от съвършено нова форма на живот, чиято поява все още остава неизяснена, и преобразен по неин образ и подобие. Носят се слухове, че епидемията е възникнала в една от биологичните лаборатории на Сан Хосе, Калифорния, но до момента нито един официален представител на която и да било организация не е потвърдил, или отрекъл подобни предположения. Засега нашата телевизионна компания все още не може да се похвали с напредък в опитите си да се добере и интервюира доктор Михаел Бернард, доскоро прочут неврохирург, за когото се твърди, че бил затворен в биологичен изолатор в околностите на Висбаден... В момента виждате картина от нашите външни камери. Как да опиша гледката под нас? Сигурно ще ми е нужен нов речник, дори нов език, за да я предам по-точно. Градовете, околностите им и просторите на Северна Америка са покрити с живи образувания, все още непознати на нашите биолози, или геолози. Виждат се цели гори от островърхи геометрични фигури – пирамиди, конуси. С помощта на телеобективите успяваме да доловим някакво движение сред тези комплекси, из които изглежда се

скитат същества с размери на слонове. Наблюдаваме реки, чийто корито очевидно са били променени и сега радват окоето със своите прави брегове, а посоката в която текат, е съвсем нова. Дори самият океан край Ню Йорк и околностите му е променен на протежение от десетина петнадесет мили и в дълбочина, където изглежда е скрит под същото живо, мъхесто, сияещото на слънцето покривало... Що се отнася до градовете, в тях не се различават никакви признаци на живот – на човешки живот. Ню Йорк сега е непроходима джунгла от най-различни геометрични очертания, сградите му са били пометени, или подредени наново така че да задоволяват изискванията на новия им господар, ако въобще епидемията би могла да има свои изисквания. И действително това, което виждаме долу е като жива илюстрация на мълвата – също засега непотвърдена от официални източници – че Северна Америка е била завладяна от някаква разумна форма на живот – а точно, интелигентни микроорганизми, които са в състояние да си взаимодействат, но и да променят обкръжаващата ги среда. Очевидно време е тук да се произнесат и учените...

В момента се снижаваме. Пред нас е Чикаго, по-нататък брегът следва извивката на Мичигън, огромното пресноводно езеро. Намираме се на около стотина километра от Чикаго и летим точно над езерото. Камерата е насочена надолу, за да разгледаме отблизо промените, които е претърпяло това грамадно естествено водохранилище. Повърхността ме е съвсем гладка, стъклена, и напомня равната повърхност на океана край Ню Йорк. На места се виждат зеленикави петна, свързани помежду си с радиални линии. Вероятно това също са някакви форми на живот. Част от линиите са насочени към брега и излизат на сушата, където изглежда поддържат връзка с други биологични образувания... Моля? ах, да, ще се преместя. Простете ако показалката, с която следвам образа на екрана малко трепери. Това е защото всички тук, съвсем разбираемо, сме ужасно развълнувани...

Ето че отново променихме курса и сега правим широк завой, който ще ни насочи към Уокингън в щата Илинойс. Илинойс е известен със своите безкрайни равнини, както и с автомобилната си промишленост. Както сигурно сами виждате картината тук е като на обширен земеделски район, само че на мястото на разноцветните квадрати от обработваема земя са се появили овални очертания, както и кръгове, затворени в още по-големи кръгове. В

центъра на всеки от тези кръгове се вижда висок хълм, нещо като конус, наподобяващ преобърнато изображение на лунен кратер. Не, отблизо се вижда, че това не са конуси, а по-скоро конусообразни пирамиди със заоблени стъпала, или нива и яркооранжеви върхове досущ като спасителния костюм, който нося. Много впечатляващо...

Разтворихме сгъваемите крила и значително забавихме скоростта. Летим доста ниско над Ивстън, северно от Чикаго. Никакъв признак за човешко присъствие, накъдето и да погледнем. Настроението ни е доста подтиснато, някой от пилотите преди малко спомена, че ако със самолета стане нещо, ще трябва да се приземим в самия център на... Не, по-добре да не мислим за това. Летим все по-ниско и по-бавно...

Решихме да прелетим над Чикаго защото сателитните снимки показват значително съсредоточаване на биологичната активност около този доскоро многолюден и красив град. Виждаме неимоверни по-размери тръбопроводи, които се стичат към сърцевината на града от всички страни. Приличат на канали и диаметърът им надхвърля половин километър. Изумително, невероятно...

Докато прелитахме над един от кварталите в покрайнините някой разтвори карта на града и се опитахме да я сравним с онова, което виждахме под нас. Никакво съвпадение. Направихме широк кръг над мястото, където някои предполагат, се намира Музеят на науката и индустрията и тук най-сетне забелязахме канали и шлюзове, които несъмнено са дело на човешка ръка... Съобщиха, че се спускаме до хиляда метра височина... Наближаваме прочутата Чикагска кланица и открития животински пазар... Отново правим остър завой, гледката долу е невероятна, за щастие разполагаме с телеобективи и увеличени снимки, от които можем да съдим за гигантските промени, които е претърпял този участък, вероятно благодарение на неимоверното скупчване на домашни животни, които са били използвани като суровини в метаморфозата. Трудно ми е да опиша онова, което наблюдавам под нас, ще ви кажа само, че най-големите живи същества, които съм виждал някога, са китовете, а тези неща долу ги надхвърлят сигурно стотици пъти по своите размери. По-едри са дори от динозаври, но нямат оформени крайници, ако се изключат гигантските им пипала – може би така са изглеждали праисторическите

изохедрони, или додекахедрони – с насекомоподобни крака, почти прави, без съчленения, дебели по няколко метра... Още по-шокиращи съобщения. Току що ни казаха, че са забелязани и летящи форми на живот и ние действително се разминахме с няколко подобни, наподобяващи гигантски мантии, прилепи или морски котки и също така кафеникави или бели. Повечето се носят в ята по въздушните течения на изток... Това е... това е направо... извинете ме... Изключете звука... Изключете звука и спрете камерата.

(Петминутна пауза)

Продължаваме предаването. Извинете ни за краткото прекъсване. И аз съм човек, все пак... Ще ме разберете, надявам се. Изглежда за съвсем кратко се поддадох на паниката. Не можете да си представите колко изумени и развълнувани – а също изплашени – сме всички ние, тук, на борда на разузнавателния самолет. Току що прелетяхме над Денвил, Илинойс и до няколко минути ще зърнем Индианаполис. Продължаваме да следим промените в ландшафта, или биошафта, ако може така да го наречем, под нас, промени както в цвета, така и във формата му, но никой от нас не е в състояние да ги интерпретира. Сякаш летим над чужда планета и дори присъстващите на борда учени предпочитат да драскат в бележниците си, или да мърморят полугласно, отколкото да коментират това, което виждаме.

Ето че под нас е Индианаполис, също така неразгадаем, мистериозен... а също чужд и красив, като останалите мегаполиси, които посетихме от въздуха. Някои от биологичните структури тук изглеждат дори по-високи от небостъргачите, които са заменили, средната височина на останалите е стотина – двеста метра, съдейки по сенките, които хвърлят в следобедната светлина. Странно също, че атмосферата над града е невероятно чиста, вярно, няма промишленост, нито автомобили... какво би могло да замърсява въздуха? Да. Наблюденията ни бяха потвърдени и от експресните лабораторни изследвания, въздухът е съвсем чист, без никакви примеси, впрочем, същите резултати получихме над Чикаго и останалите големи градове. Да... да... видях го... приличаше на гигантска огнена топка и се носеше с шеметна бързина... Ето още няколко!

(На заден план се чуват развълнувани гласове, доста силни, зазвучава предупредителен сигнал)

Божичко! Само на няколко километра от нас в атмосферата с грамадна скорост навлязоха някакви летателни съдове. Всички датчици на кораба пишат от прекомерно натоварване с лъчева енергия. Пилотите задействаха аварийните системи и в момента се издигаме стремително право нагоре, или не, по-скоро падаме надолу... да летим право към земята и онова, което я е заселило...

Тук предполагат, че огнените кълба са причинени от между-континентални атомни ракети и се молят нападателите да не повторят ударите си в близост до нас...

(Отново развълнувани гласове, чува се вой на сирена)

Опасявам се, че самолетът ни е изгубил контрол. Повечето електронни прибори на борда отказват да работят. Двигателите губят мощност и всеки миг ще угаснат. Скоро ще изгубим и връзка с...

(Край на предаването. Край на връзката с РВ-1Н. Край телеметричната емисия.)

34

Бернард се беше изтегнал в койката, преметнал небрежно крак върху крак. Не беше се бръснал и къпал почти цяла седмица. Кожата му беше изпъстрена от белезникави резки, а подбедриците му бяха покрити с рогови корички почти до основата на пръстите.

Дори не ги забелязваше. С изключение на кратките срещи с Фукс и задължителната десетминутна гимнастика в началото на всеки работен ден, той прекарваше цялото си време излегнат в койката, затворил очи и обърнал вътрешния си взор към нооцитите. От време на време отделяше по няколко часа за да поработи върху разшифроването на химичния език. Последният разговор на тази тема бе протекъл преди три дни.

Твоята концепция не е нито ярна, нито завършена.

„Съгласен съм, не е завършена.“

Защо не оставиш на приятелите ти да довършат работата? Ако съсредоточиш вниманието си навътре ще напреднем далеч по-бързо.

„Още по-лесно ще е ако сами ми разкриете вашия начин за общуване...“

Иска ни се да сме по-открити един към друг, но командният център смята, че трябва да запазим известна дистанция.

„Ами, добре...“

Ясно беше, че нооцитите не горяха от желание да споделят всичко с него – и с изследователите отвън. На свой ред „Фармек“ също криеше много неща от Бернард. Михаел можеше само да гадае за техните подбуди, дори не посмя да поиска от Фукс по-подробни сведения за хода на изследванията им. Истината беше, че не го смяташе за особено важно, сега, когато можеше да научи толкова много от разумните светове вътре в него.

Екранът на компютъра беше изпъстрен от формули, таблици и графики, кривата определяща неговия напредък в разшифроването на химичния език, доближаваше своя предел, бит по бит информацията преминаваше на междинния математически език, който в следващия етап щеше на свой ред да бъде преведен в нещо като диалект на нормалния човешки език – в случая, английския. Но до този етап имаше още много седмици упорит труд.

В този момент мислите му бяха прекъснати от вече познатия вътрешен сигнал за повикване.

Бернард. Ти продължаваш да работиш върху □музиката на кръвта□.
Не спомена ли веднъж и Юлам същия израз?

Ако го правиш за да се присъединиш към нас на нашето ниво смятай, че е невъзможно.

„Не зная какво точно имате пред вид.“

Онази част от теб, която се намира отвъд всякакви възможности за пряко общуване може да бъде записана и възпроизведена наново при други условия. Преживяването ще е като СЪН, ако разбираме правилно смисъла на това понятие. (ЗАБЕЛЕЖКА: Известно ли ти е, че сънуваш през цялото време?)

„Значи мога да стана един от вас?“

Съвсем вярно предположение. Всъщност, ти вече си един от нас. Ние можем да запишем твоята ЛИЧНОСТ и по такъв начин да затворим кръга. Ти ще станеш един от нас – временно, докогато го желаеш. Може да стане още сега.

„Страх ме е. Боя се, да не ми откраднете душата отвътре...“

Твоята ДУША вече е записана, Бернард. Няма да започнем процеса, докато не получим разрешение от всички твои мисловни фрагменти.

– Михаел? – Гласът на Паулсен-Фукс го изведе от унеса. Бернард разтърси глава, премигна и огледа тясната стая. – Михаел? Спиш ли?

– Не... бях буден. Какво има?

– Преди няколко дни се съгласи да те посети Шон Гогърти. Той е

тук.

– Да, да – Михаел се надигна. – При теб ли е? Нещо не виждам добре.

– Не. Чака отвън. Реших, че ще поискаш да се облечеш и обръснеш преди да го покая.

– Защо? – учуди се Бернард. – Колкото и да се бръсна гледката няма да стане по-приятна.

– Значи искаш да го посрещнеш както си сега?

– Аха. Покани го да влезе. Знаеш ли, Паул, прекъсна един много интересен разговор.

– Напоследък всички ние ужасно ти пречим, нали?

Бернард направи неуспешен опит да се усмихне. Лицето му беше някак вдървено, чуждо.

– Нека влезе, Паул.

Шон Гогърти, професор по теоретична физика в Кингз колидж на Лондонския университет, пристъпи в помещението за посетители и засенчи очи към ярката светлина идеща от стаята зад дебелия стъкло. Дружелюбната усмивка мигновено изчезна от лицето му. Той намести телените си очила и опули очи към Бернард.

– Доктор Бернард? – произнесе Гогърти с приятен и мек оксфордски акцент.

– Доктор Гогърти.

– Шон, ако обичате.

– Така да бъде. Михаел.

– Съгласен. Все пак аз съм слушал много за вас, докато вие почти не ме познавате. Или греша?

– Паул ме запозна накратко с най-известните ви разработки. Доста сте напреднал, Шон.

– Има нещо такова. Ще си призная обаче, че събитията от последните няколко седмици ме завариха напълно неподготвен. Ще ми се да си поговорим за повечко неща. И не само с вас.

Паулсен-Фукс погледна с уважение Гогърти. Нямахше съмнение, че тази тристранна среща бе получила одобрение от най-високо равнище, може би дори на правителствено ниво, инак едва ли щеше да се състои.

– Става дума за нашия колега, предполагам – рече Бернард и кимна към Фукс.

– И за него и за другите – отвърна Гогърти.

– Нооцитите?

– Нооцити ли? Ах, да, разбирам. Много подходящо название.

– Идеята не беше моя – призна Бернард.

– Както и да е, трябва да ви съобщя, че времето ни е ограничено, а ми се ще да обсъдим някои неща и най-вече да запозная колегите с едно мое предложение.

– Как узнахте за мен и нооцитите? – учуди се Бернард.

– Аз не съм първият, към когото са се обръщали за помощ, доктор Бернард... Михаел. В края на краищата се добраха и до мен. Не съм особено популярен заради прекалено... вятърничавите си идеи. На някои това не се нрави.

– Аз пък съм готов да ги чуя – рече Бернард с растящо нетърпение.

– Така. Предполагам, че не сте чували много за информационната механика?

– Нито думичка – призна Бернард.

– Това е изключително тесен дял от физиката – и все още в начален стадий на разработване – където се изследва влиянието на информационната обработка върху пространство-времето. Ще се постарая да бъда пределно прост, защото нооцитите вероятно са по-напред от мен в тази сфера и биха могли да ви обяснят всичко по-добре...

– Не разчитайте на това. Те боготворят сложността, аз не.

Гогърти помълча за миг, докато си събере мислите.

– Михаел, ще започна с това, че прехвърлих огромно количество най-разнообразен материал, докато стигна до следната хипотеза – той си пое дъх. – Обработката на информация – или по-точно, наблюдението на околния свят – притежава определено въздействие върху събитията в пространство-времето. Надарените с разум същества несъмнено играят интегрираща роля във вселената: ние фиксираме нейните граници, в голяма степен определяме природата ѝ, също както определяме и нашата природа. Имам причини да вярвам – както споменах, това все още са само хипотези – че ние не толкова откриваме физичните закони, колкото се споразумяваме за тяхното значение. Така нашите теории биват подлагани на изпитание спрямо предишни наблюдения както от нас, така и от вселената. Ако вселената се съгласи, че отминалите събития не противоречат на тази теория, тя се превръща в реалност. И вселената също се съобразява с нея. Колкото по-добре съответства една теория на фактите, толкова по-дълго просъществува тя – ако въобще просъществува. По такъв начин нашият мироглед – мирогледът на човечеството – придава облика на вселената. Досега ние не познавахме други разумни същества. Вероятно това е така, защото те обитават други части на теоретичната вселена. Не бива да очакваме драстични различия между нашата и

техните представи за света – в края на краищата тук главна роля играе самата вселена – но все ще има някакви минимални отлики.

Нито една теория не може да бъде определяща завинаги. Вселената непрестанно търпи промени, можем да си представим как някои участъци от реалността се свиват и изчезват до появата на нови, определящи ги теории. До този момент човешката раса не е съумяла да генерира достатъчна плътно количество информация – наблюдение, възгледи, изчисления – които да окажат някакво забележимо въздействие върху пространство-времето. С други думи все още не сме създали достатъчно пълна теория, която да преустанови неизчерпаемата еволюция на реалността. Но всичко това наскоро претърпя съществени изменения.

Слушай внимателно какво казва Гогърти.

Бернард опули очи и се заслуша в думите на другия.

– Жалко, че не разполагаме с достатъчно време, за да ви запозная с моите математически изчисления, основаващи се на информационната механика и квантовата електродинамика и тогава... тогава сигурно щяхте да ме разберете!

– Слушам ви, Шон. Ние ви слушаме.

– Какво...? И нооцитите ли? Те казаха ли ви го?

– Продължавайте, професоре. Казаха го.

– Та досега, единственото звено за обработка на постъпващата информация на Земята беше човешкият мозък... не бива да забравяме и някои представители на морския свят, разбира се, но тяхната намеса едва ли е определяща. Представете си, ние сме четири-пет милиарда. Не чак толкова много, че да окажем съществено въздействие. Нищо повече от дребни колебания върху материята на реалността. Нашата способност за наблюдение – и за формулиране на научно значими теории – не е достатъчно интензивна за да предизвика ефектите и последствията, които открих в хода на моята работа. Няма подобна сила нито в Слънчевата система, нито в пределите на нашата галактика!

Слушай внимателно, мигът на истината е близо.

– Продължавайте, професоре. Ние сме крайно заинтеригувани.

– И аз също – кимна Фукс.

– Благодаря ви. Това, което исках да кажа е, че в момента са налице нужните условия за да бъде предизвикан ефектът, който описях в моя труд. Вече не става дума за някакви си три-четири милиарда съучастници в наблюдението, Михаел... ние тук говорим за трилиони – за трилиони трилиони участници в този процес. Повечето в Северна Америка. Дребнички, в съобщества характеризиращи се с висока плътност, те са

съсредоточили вниманието си изцяло върху непосредствено обкръжаващата ги среда – от най-малкото, до най-голямото. Те наблюдават всичко в тази среда и теоретизират за онова, което не са в състояние да наблюдават. А както вече споменах, наблюдателите и теоретизиращите субекти са в състояние да очертават и да променят облика на обкръжаващата ги реалност. Михаел, светът се състои от информация и нищо друго. Всички частици, цялата енергия, дори пространството и времето не са нищо друго, освен информация. Самата природа, скелетът на реалността, може да бъде променен, Михаел, още сега. От нооцитите.

– Да – кимна Бернард. – Слушаме ви.

– Преди два дни – продължаваше Гогърти, – Съветският съюз започна масиран ракетен обстрел на Северна Америка. За разлика от Панама обаче, нито една от ядрените глави не се взриви.

Бернард хвърли удивен поглед на Фукс. Не знаеше нищо за инцидента.

– Руснаците не са толкова слаби в конструирането на ядрени глави, Михаел. Последствията трябваше да са катастрофални. Но не бяха. Всъщност, разполагахме дори с преки свидетели на първата атака – един британски разузнавателен самолет с учени, военни и журналисти на борда, който се е намирал в непосредствена близост до първата цел и е предал на живо. Самият самолет малко след това е катастрофирал, но изглежда не във връзка с атаката. Никой не знае каква е истинската причина... Както и да е – съпоставих всички налични данни от момента на първия взрив и открих, че са наблюдавани някои много странни ефекти. Радиосмущения, прекъсване на енергозахранването, различни метеорологични явления, та дори и временно преустановяване дейността на два сателита в геосинхронизирана орбита. Съпоставих тези ефекти с координатите на инцидента в нашия компютър и той създаде ето това изображение на четиримерното пространство. – Той долепи до стъклото фотоснимка на компютърна графика.

Бернард приближи чело до прозореца и зараглежда изображението.

– Нищо не разбирам. Прилича ми на картина от кошмар.

– Това е тороид – кимна с разбиране Гогърти. – Леко изкривен по краищата. Единствената геометрична фигура, която притежава някакъв смисъл по отношение на информацията. Съвсем естествено, за мен тя е напълно разбираема. Както и да е, ако не греша, Михаел, изводът от казаното е, че сме го загазили здравата.

Бернард усещаше почти физически, как нооцитите поглъщат

информацията от диаграмата. За няколко секунди между него и тях се откряна просторна врата и той долови отгласа на мислите им.

– Шон, дадохте ужасно много храна за размисъл на нашите малки колеги.

– Така и каква е реакцията?

Бернард затвори очи. Измина почти цяла минута.

– Нито дума – произнесе той. – Съжалявам, Шон.

– Е, аз и не очаквах повече.

Фукс погледна нетърпеливо часовника си.

– Това ли е всичко, доктор Гогърти?

– Не. Не съвсем. Михаел, епидемията не може да се разпространи извън пределите на Североамериканския континент. Или по-скоро, да прекрачи един невидим кръг с диаметър от седем хиляди километра.

– И защо?

– Заради онова, което ви обясних оде. Те вече са твърде много. Ако искат да преминат тази граница ще трябва да създадат нещо необичайно – в случая участък от пространство-времето, който се наблюдава и интерпретира много интензивно. Но това означава да преустановят развитието на реалността. Не разбирате ли, там съществуват твърде много гениални теоретици! На квантово ниво това се изразява с постигане на относително равновесие, на стаза с неопределена продължителност. На сингуларност. Черна дупка на мисълта. Отвъд нея следва изкривяване на времето, един от страничните ефекти на което ще е пълното унищожаване на Земята. Предполагам, че веднага щом са го осъзнали, те са ограничили собствения си растеж. – Гогърти изтри запотеното си чело и въздъхна отново.

– А как са попречили на ядрените глави да избухнат? – попита Бернард.

– Според мен, като са създали изолирани сфери на интензивно наблюдение. Какво е за тях да отделят няколко трилиона наблюдатели, които да генерират миниатюрен и временен „джоб“ от променено пространство. Пространство, в което физичните процеси са достатъчно различни, за да попречат на ядрените глави да бъдат взривени. Подобен „джоб“ не може да просъществува дълго – най-вече защото вселената ще се противопоставя всячески на съществуването му – но все пак достатъчно, за да постигне целта си. А именно, неутрализиране на катастрофата... Искам да ви попитам нещо важно. Вашите ноцити... те поддържат ли постоянна връзка с тези в Северна Америка?

Бернард надзърна в себе си, ослуша се за отговор и накрая поклати

глава.

– Не зная – рече той.

– Естествено, не става дума за някакви форми на радиовръзка, или нещо подобно. Ако те могат да въздействат върху локалната реалност, няма да е никак трудно да създадат вълни от недоловими дезинтеграции във времето. Боя се, че не разполагаме с прибори, които да засекат подобна емисия.

Паулсен-Фукс се изправи и почука многозначително по стъклото на часовника си.

– Паул? – обърна се към него Бернард. – Защо скрихте от мен новината за нападението?

Фукс не отговори.

– Мога ли да направя още нещо за вас, доктор Гогърти? – попита той.

– Не, засега. Но бих желал...

– В такъв случай, време е да свършваме.

– Почакай малко, Паул. Какво, по дяволите, става тук? Доктор Гогърти очевидно би искал да прекара още време с мен, както и аз... Какви са тези ограничения?

Гогърти премести поглед от единия към другия. Имаше леко засрамен вид.

– От съображения за безопасност, Михаел – отвърна Фукс. – Нали знаеш, малките камъчета...

Реакцията на Бернард бе неочаквана и за тримата. Той избухна в смях, сетне кимна доволно, обърна се към Гогърти и рече:

– Приятно ми беше да си поприказвам с вас, професоре.

– На мен също – отвърна Гогърти и последва Фукс. Веднага щом излязоха Бернард изтича в тоалетната и се изпика. Урината му беше червеникаво-виолетова.

Ти не ги командваш. Те ли се разпореждат с теб?

„Ако все още не сте го разбрали, аз съм човек, което значи смъртен. Впрочем, какво е станало с урината ми? Защо е оранжева на цвят?“

Отделяме излишните феноли и кетони. Необходимо ни е повече време за изучаване на твоето положение в човешката йерархия.

„Аз съм една тъпа маймуна – почти извика Михаел. – Маймуна, и нищо повече.“

Сухите съчки пукаха весело в огъня, а пламъците му караха сенките на дърветата да трепкат чак до старите сгради на Форд Тиджън. Април Юлам стоеше изправена, обгърнала раменете си с ръце, а роклята ѝ се вееше от вечерния вятър. Джери разрови въглените в огъня с пръчка и сръга брат си.

– Кажи де, какво видяхме?

– О, стига – отвърна мрачно Джери.

– Видяхме Лос Анджелис, господа – произнесе почти тържествено Април.

– Аз не познах нищо – промърмори Джон. – Нито Ливърмор, нито нивите. Искам да кажа...

– Че то нямаше нищо за познаване – прекъсна го Джери. – Само разни неща, дето се въртяха...

Април се върна и клекна при огъня.

– Хубаво, че започнахте този разговор. Мисля, че всеки от нас трябва да разкаже на останалите какво точно е видял. Ще започна аз, ако не възразявате.

Джери сви рамене. Джон не откъсваше поглед от огъня.

– Струва ми се, че разпознах очертанията на долината Сан Фернандо. От десетина години не съм идвала в Лос Анджелис, но си спомням добре хълмовете, Глендейл, Бърбанк... останалите се криеха в маранята.

– Сега също имаше мараня – подхвърли Джери. – Другото обаче е променено.

– Пурпурна мараня – добави Джон и се закиска.

– Сега ли намери? – сръза го Джери.

– Та значи, долината, ама цялата, беше покрита с нещо...

– Което не изглеждаше особено плътно... – надпреварваха се двамата.

– Енергия? – предложи Април.

– Може и енергия да е било. Защото се въртеше в центъра. Като торнадо.

– Да, но какъв вид торнадо? – попита Април.

Джон примижа и разтърка зачервените си очи.

– Беше по-широко в основата и разхвърляше наоколо стотици искри – ослепителни като светкавици. Като сенки от светкавици.

– Нещо като танцуващо торнадо, така ли? – предположи Април.

- Аха – отвърнаха едновременно и двамата.
- Аз пък видях цели влакови композиции да се вдигат от торнадото – заяви Април. – А вие?
- Двамата поклатиха глави.
- А по хълмовете трепкаха светулки и се издигаха нагоре в небето – продължи тя. – Вече не се съмнявам, че всичко това е дело на моя син.
- Дрън-дрън – рече Джон.
- Не – спря го Джери. – Аз й вярвам.
- Епицентърът трябва да е бил в Ла Джола – сети се изведнъж Април. – Върджил работеше там през последните години. Само че сега не можем да стигнем до там – не и след като това чудовище ни прегради пътя.
- Ти си побъркана като катерица – заяви ядосано Джон.
- Не зная джентълмени защо вие сте били пощадени. Виж за себе си вече съм наясно.
- Защото си негова майка – добави Джери и се засмя.
- Точно така – рече Април. – И така, утре потегляме през хълма – веднага щом изчезне торнадото. Разбира се, ако не желаете, можем да се разделим. Лично аз възнамерявам да открия сина си.
- Април, това е безумие – завъртя глава Джери. – Ами ако се натъкнеш на нещо действително опасно – като електрическа буря, или разрушена атомна електроцентрала?
- Около Лос Анджелис няма големи атомни електроцентрали – намеси се Джон. – Но Джери е прав. Абсолютна лудост е да се навлиза в този ад.
- Щом синът ми е там, нищо лошо няма да ми се случи.
- Джери разрови огъня с пръчка.
- Аз ще те откарам там – заяви неочаквано той. – Но няма да продължа нататък.
- И двамата сте се побъркали – каза Джон.
- Мога и сама да вървя – не се предаваше Април.
- Долината на Лос Анджелис беше забулена от гъста, розова мъгла със сладникав привкус. Скръстил ръце на гърдите, Джон проследи с поглед Април и Джери, докато се качваха в камиона.
- Ей! – извика той. – Не ме оставяйте тук! – Той се затича след тях.
- Камионът изкатери билото и спря на самия край на водовъртежа от пухкави розови облаци. На дневна светлина картината беше съвсем различна.
- Прилича на всичко, за което някога си мечтал, събрано на едно

място – промърмори Джери и натисна газта.

– Не е лошо като сравнение – кимна Април. – Торнадо от мечти. Дали пък това не са мечтите на всички, които промяната е засегнала.

Сграбчил дръжката на таблото Джон не откъсваше втрещен поглед от пейзажа пред тях.

– Остана не повече от миля път – произнесе нервно той. – После ще трябва да спрем.

Джери кимна. Камионът постепенно забави скорост. Пред тях се издигаше масивна завеса от мъгла, която танцуваше във всички посоки. От време на време през нея прозираха близките сгради.

– Божичко Исусе Христе – разтрепери се Джон.

– Спри! – нареди рязко Април. Джери скочи върху спирачката. Април погледна към Джон, той изскочи навън и задържа вратата отворена. Джери дръпна ръчната спирачка без да гаси мотора.

– Джентълмени, не споменахте ли в началото на нашето съвместно пребиваване, че сте тръгнали да търсите близките си? – попита Април, докато пригладваше с ръка смачканата си рокля. На не повече от десетина крачки от тях водовъртежът от розови облаци ревеше като далечен ураган. Задуха хладен вятър и изведнъж предното стъкло се покри с едри дъждовни капки.

Джон и Джери се спогледаха и кимнаха.

– Ако моят Върджил е там, а аз зная, че е така, тогава те също ще са някъде наблизо. Само още няколко крачки и ще бъдете при тях.

– Синът ми и жена ми не може да са там – поклати глава Джони. – Ти си се побъркала.

– Защо не? Мислиш, че са мъртви, така ли?

Джон втрещи безумен поглед в нея.

– Знаеш, че не са. Както и аз знам, че синът ми е жив.

– Ти си вещица – произнесе Джон, но в погледа му се четеше възхищение.

– И други са ми го казвали – призна Април. – Но и вие го чувствате, нали?

Джон потрепери. По бузите му се изтърколиха две едри сълзи. Джери погледна към завесата на мъглата и се усмихна неопределено.

– Там ли са, Джони? – попита той брат си.

– Не зная.

Април закричи към мъглата.

– Благодаря за помощта, джентълмени – извика тя през рамо. Фигурата ѝ придоби призрачен изглед, после изчезна напълно.

- Тя е права – промърмори Джери. – Не го ли чувстваш?
 – Не зная, по дяволите! – изкрещя Джон. – Божичко, не разбираш ли колко съм объркан!
 – Хайде ела, там ще ги намерим – протегна ръка Джери.
 – Добре – склони Джон. – Заедно.
 Рамо до рамо те пресякоха шосето и изчезнаха в мъглата.

36

Кракът ѝ се схвана на трийсет и шестия етаж. Сюзи се спъна, извики от болка и полетя напред. Главата ѝ се удари в перилата, а капачката на едното ѝ коляно попадна точно върху ръба на стъпалото. Прожекторът и транзисторът изхвърчаха от ръцете ѝ върху бетонната площадка. Шишето с вода отскочи от стената, капачката изтрополи надолу и цялото му безценно съдържание се изля за няколко секунди. Струваше ѝ се, че са изминали часове – но бяха само няколко минути – преди да намери сили да изпълзи нагоре до следващата площадка. Просна се по гръб и замижа, за да прогони сълзите.

Опита се да свие ударения крак, но отново я проряза остра болка. Остана да лежи, трийсет етажа под върха, без вода и със съвсем малко храна. Светлината от прожектора премигна и внезапно угасна.

Тя седна, сграбчи с разтреперани ръце перилата и се притегли нагоре, но кракът просто отказваше да я слуша.

– Дявол да го вземе – изруга тя. – Нека ми мине, ох, моля те, нека ми мине!

Опила с ръка наоколо и стисна дръжката на прожектора. Разклати го лекичко, светлината блесна отново и тя завъртя осветения кръг по стените, за да провери дали кафеникавите нишки не са се добрали до тук. Днес очевидно нямаше да може да завърши изкачването. Ако въобще някога стигне горе. Запълзя към вратата на площадката, после се сети за транзистора, обърна се и го потърси с поглед. Едва ли щеше да проработи след страхотния удар, който бе преживял. Все пак реши да го вземе, за нея той бе нещо повече от доскорошна връзка със света – беше единственият приятел, който ѝ говореше. Все още се надяваше, че ще си намери друг някъде из сградата – тишината беше направо непоносима.

Вратата се оказа толкова тежка и неподатлива на жалките ѝ опити, че когато най-сетне я преодоля, цялата беше в драскотини. В коридора се претърколи по корем и настрои сетивата си за движещи се фигури.

Тишина, покой.

Посъбрала малко сили Сюзи сви зад близкия ъгъл и се озова във фойейето.

Зад стъклената преграда имаше продълговата зала с мек килим, две стройни редици от чертожни дъски с бели, емайлрани крака и лампи със зловещо закривени шии. Върху най-близката дъска беше закрепен някакъв проект в начален стадий. Явно се бе озовала в проектантско бюро.

Хрумна ѝ, че може да си помогне в придвижването, ако вземе някое от подвижните столчета с колела. Седна на едно, тласна се леко от най-близкото бюро и потегли навътре по пътеката между дъските. В далечния край на залата имаше друга стъклена преграда. Спря край нея и надзърна оттатък. Вече беше забравила доскорошните си страхове. Стараеше се да възприема всичко с безразличие.

Зад прозрачната стена имаше множество малки стаи, гъмжащи от животинки. По прозорците пълзяха мъхести дискове с широки, мускулести крака като на охлюви. Нещо течно и безформено се извиваше на пода на една от стаичките, а от тавана към него се точеха дълги черни жици. В последната стая имаше цяла гора от люспести пръчки, като пилешки крачета, всичките приведени на една страна, сякаш под напора на неуловим вятър.

– Това е невъзможно – прошепна тя. – Аз сънувам. Такива неща просто не се случват.

Тя се отблъсна назад и отново огледа помещението зад нея. Тук по-не имаше никакви признаци на кошмарен живот. Погледнати от разстояние, стаите зад прозрачната стена бяха като аквариуми, обитавани от екзотични морски създания.

А може би не я грози никаква опасност? Обитателите на аквариума рядко успяват да го напуснат. Вкопчи се за тази мисъл като удавник за сламка. Имаше нужда от поне мъничко спокойствие и утеха. И без това вече не знаеше къде да отиде.

Коляното ѝ се беше подуло до такава степен, че изпъваше джинсите. Зачуди се дали да не ги отреже, сетне се отказа. Седна на пода, смъкна ципа и като стенеше тихичко ги изхлузи надолу.

Гледката не беше никак успокоителна. Капачката ѝ беше подпухнала до неузнаваемост, кожата бе придобила морав цвят. Но не беше само болката, чувстваше се изчерпана докрай. Много малко бе останало от предишната Сюзи Макензи. Онова момиче сигурно си бе отишло заедно със стария свят, с изчезналите сгради, улици и площади.

Тя вдигна глава и погледна на север – в онзи край помещението бе разчистено от чергожни дъски и се виждаше големият панорамен прозорец.

А зад него бе Манхатън, новата част, където вместо стъкленобетонни небостъргачи сега стърчаха само мъхести, загърнати с вълна кули. Те сияеха с мека светлина под лъчите на яркото слънце. Ню Йорк – градът на захвърлените, лишени от притежатели дрехи.

Сюзи затвори очи, сгуши се на пода и подложи под главата си смачканите си джинси.

– Сега ще заспя – прошепна тя, – а когато се събудя, аз ще бъда Жената Чудо, цялата изтъкана от светлина. И ще зная какво се е случило.

Ала дълбоко в себе си тя знаеше, че ще се събуди пак същата и че вече нищо няма да се промени.

– Само си приказвам – въздъхна тя.

В мрака нишките продължаваха да пълзят по застлания с мокет под, безшумни, устремени към стъклените стаи, където кипеше активна дейност.

37

„Не принадлежа на никого. Освен това вече не съм този, който бях някога. Нямам минало. Аз съм дърво без корен и единственото, което ми остава е да ги последвам – там, накъдето ме водят.“

„Сега вече не само физически, но и душевно съм отделен от външния свят.“

„Работата ми тук приключи.“

„Чакам.“

„Продължавам да чакам.“

Кажи честно, искаш ли да пътешестваш сред нас, да си един от нас?

Той се загледа към трепкащите цифри върху екрана. За момента те не значеха абсолютно нищо за него, сякаш беше новородено дете. Една огромна сребриста нула закриваше всичко наоколо – стаята, бюрото, стените, стъклото.

Михаел Бернард прекрачва отвъд границата на материалното.

Той се превръща в запис.

Той престава да долавя сетивните послания на тялото си. Престава да се вслушва в шума на вътрешните си кухни, в шепота на триещите се един в друг мускули, в ромона на своите телесни течности. Той вече

не балансира, не се напруга, не се отпуска. Усещането е като да се преместиш от центъра на шумен град в дълбока и тиха пещера.

В началото дори мислите му са някак отделени, чужди. Лишени от вътрешен ред. Представа си, че се намира някъде в долните слоеве на атмосферата, сред фундамента, където се свързват и разделят атоми и молекули, подобно на мидени черупки върху морското дъно. Той се носи сред някаква беззвучна и трепкаща активност, объркан, неспособен да преценява критически обстановката. Не знае къде се намира. Изчезнали са дори спомените му. Но това е само за кратко. Изведнъж, неочаквано, всичко си застава на мястото и той вече знае къде е. Може не само да преценява, но и да се развива. Вълните на собствената му мисъл го заливат като прибор. Усеща, че витае из някаква плътна желатинова среда, че се приплъзва из нея и кръжи наоколо като златна рибка в аквариум със студена вода.

Но пътешествието на Бернард дори не е започнало. Той все още е в преходния стадий, нито се е смалил, нито е запазил предишните си размери. Част от него продължава да държи връзка със собствения му мозък-вселена, мислите му все така обтичат клетките по външната им повърхност, вместо да минават през тях.

Пусто, лишено от усещане за тежест пространство, подобно на сън или безсъзнание, из което мисълта се разтяга като тънка къслива нишки, за да премине през иглено ухо.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Внезапно обкръжаващият го свят се изпълва с активност и вътрешна простота. Няма светлина, не се чуват и никакви звуци. Вместо това нахлуват някакви огромни и мътни вълни, лишени от грохот, но доловими чрез стотици клетки. Клетки, които пулсират и се съкращават в синхрон с промените на теченията. Бернард е в собствената си кръв. Той усеща вкуса на клетките, които оформят неговото ново същество и на други клетки, които не са част от него. Той чува стърженето в микротунелите, които изстрелват напред неговата цитоплазма. И което е най-чудно – той възприема, по някакъв неясен, неопределен начин – самата цитоплазма.

Това е смисълът на новия му живот – строгият химичен баланс между живата и неживата материя, наличието на неизменен вътрешен порядък, йерархия и постоянно взаимодействие. Сътрудничество. Той все още е индивид, но същевременно е частица от по-голямо съобщество на други няколкокостотин клетъчни купове, които се носят край него нагоре и надолу по течението. Има и още, но те са някак отдалечени, химически изолирани, изостанали, докато онези пред него кипят от активност.

Никога досега не е бил толкова близо до решаване загадката на мисълта в неговия мозък-вселена. Мислите му се издигат над химичните процеси, те достигат другите купове, обтичат ги и продължават нататък. Мислите са обединяващото звено, езика на взаимодействието.

Особено интензивни са усещанията по повърхността на неговата мембрана. Именно там пристигат сигналите отвън, огромните съобщителни молекули барабанят върху приемателната ѝ повърхност като морзови импулси. Той отваря каналите и приема молекулите в информационната вакуола, спуква я и оставя информацията да пропие цялото му същество, междувременно дублира онези части, които ще са нужни на други като него. Вакуолите се изпълват все по-бързо, той ускорява процеса, преглежда с опитно око на библиотекар молекулните низове и нерядко се натъква на частици и късчета от стария Михаел Бернард, които се връщат при него.

Ала истинският Бернард сега обитава един мъничък клетъчен куп. Той дори усеща наличието на човешко съзнание на съвсем друго, микроскопично ниво – в света на нооцитите. Неговото собствено съзнание.

Добре дошъл.

„Благодаря ви“.

Той усеща присъствието на останалите колеги от неговата група като палитра от разнообразни, но приятни вкусове – от сладко до солено. Изпълва се с обич и благодарност към тях (как въобще може да обича някой друг?). Той е неразделна част от групата и на свой ред е фокус на тяхната обич и внимание.

Изведнъж долавя вкуса на капилярна стена. Бернард е част от изследователска група, която изпраща сведения с помощта на специално пригодени пратки от нуклеинова киселина. Поглъща, преработва, изпраща... поглъща...

Увеличи потенциала. Премини от татък.

Това са новите инструкции. Трябва да напусне капиляра и да продължи в тъканите.

Остави антена за следене на информационния поток.

Той си проправя път между капилярните клетки – това са клетки от поддържащо ниво, които не принадлежат към групата на нооцитите – и прониква в стената. Тук спира и започва събирането на информация под формата на структурни протеини, хормони, феромони и низове от нуклеинова киселина, а също и сведенията от реконструирани клетки – вируси или опитомени бактерии. Той има нужда не само от основните хранителни вещества, с които без особени усилия се снабдява направо от кръвния серум, но и от съответното количество ензими, които му помагат да поглъща и преработва информацията, да мисли. За тези ензими също се грижат реконструирани бактерии, които едновременно ги произвеждат и доставят.

Кръвта е магистрала, симфония от информация, но също и източник на удоволствие от добре свършената работа. Информацията притежава свое собствено разнообразие от вкусове и е като живо същество, склонно към самостоятелност и пакости, ако не бъде внимателно наглеждано, уравнивено, успокоявано. Думите не са в състояние да предадат онова, което извършва. Цялото му същество е като изпъната струна, едновременно предаваща и приемаща информация.

Всичко е като един гигантски, шумен и многогласен затворен кръг – молекули, които мислят за молекули и съхраняват всяка „произнесена“ мисъл, нерядко използвайки понятия, които доскоро за него не са съществували. Все едно, че късат Божиите слова направо от дървото на познанието, произнасят ги и гледат кат цветовете на дървото разцъфват за нова беритба.

Ти си силата, благородната мощ, най-богатият от всички вкусове... ти си абсолютното информационно послание.

Ето че неговите нови колеги го заобикалят и той долавя близостта на техните купове в непосредствено обкръжаващата среда. Бернард е като послушник, вдъхновен неочаквано от небесен знак. Край него кръжат монасите, жадуващи да го докоснат, да споделят с него Божието величие, да получат опрощение и вяра. Той ги обича, защото са част от неговата група, но те го обожават, защото е Първоизточникът.

Командните купове знаят, че той е част от една по-голяма йерархия, но тази информация едва сега е проникнала до по-ниските нива, които обитава. За обикновените купове тя е нова, неочаквана.

Ти си потокът на живота. Ти си ключът към отварянето и затварянето. Ти си пулсът и тишината.

„Още по-далеч – казва им той. – Отведете ме още по-далеч,

покажете ми как живеете.“

38

– Сюзи. Събуди се.

Сюзи премигна и отвори очи. Над нея се бяха надвесили Кенет и Хауърд.

– Кени? – опули се тя. Намираще се в спалната си, наоколо познатите стени със сини тапети.

– Мама те чака.

– Хауърд?

– Хайде, дребосъче. – Така й викаше Кенет. Тя отметна завивките, после ги дръпна обратно. Не носеше пижама, беше с джинсите и смачканата си блуза.

– Трябва да се преоблека.

Хауърд й подаде чифт здрави джинси.

– Побързай.

Коляното й не беше толкова подуто, а и не я болеше. Изправи се, нахлузи джинсите и дръпна ципа нагоре. Усещаше странен вкус в устата си. Потърси с очи транзистора и прожектора. Въргальаха се на пода до леглото. Взе ги, отвори вратата и надникна в коридора.

– Кени?

Хауърд я хвана за ръката и я поведе към стаята на мама. Вратата беше затворена. Кенет натисна дръжката, отвори я и тримата се озоваха в асансьор. Хауърд натисна копчето за ресторанта.

– Знаех си – въздъхна тя. – Сънувам.

Братята се спогледаха, засмяха се и поклатиха глави.

– Не, не сънуваш – рече Кенет. – Ние се върнахме.

– О, стига! – изхлипа тя. – Постъпвате жестоко.

– Добре де, онази част с къщата и твоята спалня наистина беше сън. Тук има разни неща, които едва ли ще искаш да видиш. Но ние сме тук. Върнахме се при теб.

– Вие сте мъртви. И мама също.

– Променени сме – отвърна Хауърд. – Но не сме мъртви.

– Ами тогава какво сте – зомбита? Дявол да ви вземе.

– Те не са ни убивали – отвърна Кенет. – Само ни... разглобиха. Ка-то всички останали.

– Е, почти всички – Хауърд я посочи и двамата отново се засмяха.

– Бяха те пропуснали – обясни Кенет.

Едва сега дойде страхът. Вратата на асансьора се дръпна и тримата пристъпиха в светъл коридор. Лампите на тавана сияеха ослепително. „Има ток!“ – досети се тя. – „Ами да, нали асансьорът работеше!“ Или все още сънуваше, или се беше побъркала напълно.

– Някои умряха – продължи Кенет, който отново я бе хванал за ръката. – По случайност, или грешка.

– Но това е сам част от онова, което знаем сега – добави Хауърд. Продължиха по коридора, между облицованите с огледала стени и под ярката светлина на лампите. Подът беше покрит с тъмен, изящен мрамор. Никой не ги посрещна на входа.

– Мама е вътре – рече Хауърд. – Ако си гладна, можеш да си вземеш каквото пожелаеш.

– Има ток... – промърмори тя.

– Включихме аварийния генератор в мазето. Работил е известно време след общото изключване, но после му е свършило горивото. Така че ние направихме още гориво. Те ни казаха как става това. Пуснахме го специално заради теб.

– За теб – повтори Кенет. – Никак не им е лесно да реконструират човешки тела и затова създадоха само мен, Хауърд и мама. Ние тримата свършихме останалата работа. оставихме те да си поспиш на воля.

– Цели две седмици – добави другият.

– Затова коляното ти е по-добре.

– А също и...

– Шшшт – Кенет вдигна пръст и даде знак на брат си. – Едно по едно.

Сюзи ги гледаше зяпнала.

Навън беше късен следобед. Зад грамадните прозорци на ресторанта беше градът – нямаше и следа от мъхестите бели и кафяви покривала. И въпреки това не би могла да го познае. Вместо сградите от стъкло и бетон се виждаха ослепително бели, сякаш вдигнати от мрамор и кристал пирамиди и кубове – някои съвсем прозрачни. Дори контурите на Манхатън бяха коренно променени, странни и неузнаваеми.

Не приличаха на сгради. Не знаеше какво са.

В едно не се съмняваше – че са живи.

Майка ѝ седеше зад една отрупана с храна маса. Няколко купи с най-различни салати, чинийки с маслини и рибно филе, към средата сладкиш и сладолед. Тя се усмихна, надигна се и разтвори ръце. Беше облечена в скъпа копринена рокля, с дълги ръкави и изглеждаше

направо невероятно.

– Сюзи – повика я тя. – Не се плаши. Върнахме се да те видим.

Сюзи се сгуши в обятията ѝ. Усещаше допира на топлата ѝ кожа през тънката копринена материя. Всичко беше съвсем истинско. Просто Кенет и Хауърд бяха дошли при нея за да я отведат при майка ѝ. Останалото нямаше никакво значение.

А над рамото ѝ, през панорамния прозорец се виждаше промененият до неузнаваемост град.

– Мамо, какво е станало? – прошепна тя и погледна крадешком Кенет и Хауърд.

– Последния път, когато те видях, бяхме в кухнята – отвърна майка ѝ. – Тогава не ми беше много до приказки. А след това се случиха един милион неща.

– Ти се разболя – произнесе обвинително Сюзи.

– Да... и не. Ела, седни. Сигурно си много гладна.

– Как да не съм, спала съм две седмици. Трябваше да съм умряла от глад.

– Тя все още не вярва – ухили се Хауърд.

– Шшт! – мама му махна с ръка да мълчи. – Ами вие бихте ли повярвали на нейно място?

Двамата признаха, че не биха повярвали за нищо на света.

– Сега вече умирам от глад – въздъхна Сюзи и се предаде. Кенет дръпна един стол и я нагласи да седне. Приборите бяха от китайски порцелан и сребро.

– Май не трябваше да прекаляваме – промърмори Хауърд. – Стана съвсем като в сън.

– Нищо – успокои го Сюзи. Почти беше готова да се разплаче от щастие. – Винаги си обичал да се изхвърляш. – Тя взе една чиния и започна да я пълни подред.

– Все пак, знаете ли какво точно е станало?

– Не всичко – отвърна майка ѝ.

– Само дето сега сме много по-умни отпреди – добави Хауърд. От как се помнеше беше преписвал на контролните. В училище не му вървеше. – Освен това не се нуждаем от телата си.

– По-бавно, по-бавно – спря ги майка ѝ. – Нещата са малко по-сложни, миличка.

– Сега ние сме динозаврите – продължаваше Хауърд. – Когато се разболяхме...

Сюзи остави бавно вилницата и потъна в мълчание. Не ги чуваше,

слушаше някакъв вътрешен глас.

Ние те излекувахме

Обичаме те

Нуждаем се от теб

– О, Боже мили! – извика тя и ги погледна втрещено. Вдигна ръка, сякаш да се предпази от удар и изведнъж забеляза белезникавите ивици по кожата си. Извиваха се като жилки нагоре и изчезваха под ръкава.

– Сюзи, не се плаши – побърза да се намеси майка й. – Моля те, успокой се. Не са те закачали, защото не са могли да проникнат в тялото ти без да те убият. Разбираш ли, мъничката ми, ти имаш необичаен метаболизъм. Не си единствена, срещат се и други като теб. Но това вече не е проблем. Оставяме на теб да решиш. Искаме само да ни изслушаш, нас... и тях. Сега те са много по-напреднали и по-умни.

– И аз съм болна, нали? – попита тя.

– Те са толкова много – бърбореше възхитено Хауърд, – че би могла да изброиш всяка песъчинка на Земята и всички звезди в небето и пак да не стигнеш броя им.

– Слушай ме внимателно, дребосъче – рече Кенет. – Ти винаги си ми вярвала, нали? – Тя кимна. – Те няма да ти сторят нищо лошо. Те имат нужда от нас и от теб. Може да сме малко в сравнение с тях, но те се нуждаят от нас.

– Да? – подкани го тя притихнало.

– Те ни обичат – рече майка й. – Казват, че са произлезли от нас и затова ни обичат... също както ти обичаш майка си...

– И сега ти дават право на избор – каза Кенет.

– Какъв избор? Та те вече са в мен.

– Изборът дали да си останеш такава, каквато си сега, или да се присъединиш към нас.

– Но вие също сте като мен.

– Искаме да ти покажем как живеем. Как изглежда нашият свят.

– Промили са ви мозъците – тросна се Сюзи. – Искам да живея.

– Но ние също живеем. Миличка, не са ни промили мозъците, просто ни убедиха. В началото имаше някои неприятни моменти, но сега тези неща са минало. Те не разрушават нищо. Запазват всичко вътре в тях, цялата памет, освен това ни усъвършенстват...

– Не разбирам за какво говорите. Те искат да им дам тялото си, така ли? Искат да ме променят, както направиха с вас и с целия град, това ли искат?

– Когато дойдеш при нас вече няма да се нуждаеш от тялото си.

Сюзи, миличка, ние бяхме там. Няма да те излъжем.

– И смяташ, че ще ти повярвам. Само затова, че ме нахранихте и че изглеждате като истинското ми семейство?

– Можеш да си останеш такава, каквато си сега – щом това е твоето желание. Те само искаха да знаят. Само че ще бъдеш вечно сама. И ще те е страх.

– А те ще напуснат ли тялото ми? – тя вдигна ръка и я завъртя.

– Ако го желаеш.

– Искам да съм жива, а не някакъв дух.

– Това ли решаваш?

– Да – кимна твърдо Сюзи.

– Искаш ли да си вървим?

Сюзи изхлипа и отново се сгуши в майка си.

– Толкова съм объркана. Не би ме излъгала, нали? Ти наистина си моята майка.

– Е, малко подобрена – засмя се майка ѝ. – Но когато те дойдоха...

– Кои са „те“?

– Те произлизат от нас. От нашите собствени клетки. Не е болест.

– Те са клетки? – спомни си за мъничките точки, които бе разглеждала под микроскоп в училище. Това само я обърка повече.

Хауърд кимна.

– И са ужасно умни. Когато дойдоха в мен се почувствах толкова силен – не само физически. Можеш да си припомням всичко, което съм мислил или правил през целия си живот. Дори неща, които не съм преживявал! Имах чувството, че разговарям по телефона едновременно с няколко трилиона невероятно умни хора. И всичките са мои приятели, готови да ми помогнат...

– Повечето – поправи го Кенет.

– Добре де, понякога спорим, но и хората спорят – нали? Но никой не мрази никого, защото толкова си приличаме. Като близнаци сме – но безброй. Дори забравих, че мога да умра. и как иначе, когато има толкова много досущ като мен. Мога да бъда навсякъде, където искам.

Сюзи бе спряла да яде и го гледаше с обещени очи.

– Май всичко това ми дойде много – въздъхна тя. – Вече не зная дали искам да се разболея, или не.

– Остави на тях да отговорят на въпросите ти – посъветва я майка ѝ. – Просто ги слушай.

Тя затвори очи.

Различни хора

Някои като теб
Умират/заболяват
Живеят отделно/усамотени
А ние искаме
да те запазим
Да научим

Не бяха само думи. Придружаваха ги ярки изображения, живописни пътешествия из света на усещанията, на огромни разстояния – душевни и физически. Виждаше всичко през различни гледни точки и само една от тях бе нейната собствена, докосваше се до съхранените мисли на други хора в клетъчните мембрани, някои от тях бяха умрели преди да бъдат асимилирани. Никога досега не беше усещала/виждала/вкусувала толкова интересни неща.

Сюзи отвори очи. Но вече не беше същата. Изчезнала бе една дребна и маловажна частица от нея – онази, която я бе правила толкова бавна. Сега бе най-малко на крачка над това.

– Е, какво ще кажеш? – попита я Хауърд.

– Ще си помисля – обеща тя. – Кажете им да ме оставят на мира. Не желая да се разболявам.

– Ти вече им го каза – уведоми я майка ѝ.

– Трябва ми малко време.

– Миличка, имаш цялото време на света.

39

Бернард се носи из собствената си кръв, без да знае с кого точно общува. Информацията се пренася нагоре срещу течението на кръвния ток от флагели, адаптирани протозоони, надарени със способността да развиват висока скорост в серума.

Всичко наоколо е информация, или липса на информация.

„Колко от мен има тук?“

Броят непрестанно се мени. Може би са към милион.

„Ще се срещна ли с тях? Ще можем ли да се интегрираме?“

Нито един куп не притежава способността да възприема натрупания опит на останалите сродни купове. Това право е запазено само за командните купове. Не цялата налична информация е необходима постоянно.

„Но това не значи, че тя се губи, нали?“

Загубата на информация е неизбежна. Борбата е да не изгубим общата структура на който и да било куп. За целта ги дублираме постоянно.

„Къде отивам сега?“

Над нивото на „музиката на кръвта“. Ти си купът, който бе избран за реинтеграция с БЕРНАРД.

„Но аз съм Бернард.“

Има много БЕРНАРД.

Може би милиони, мислещи също като него, проникващи навсякъде в кръвта и тъканите. Милион непрестанноменящи се версии, които никога няма да бъдат реинтегрирани.

Ти ще се срещнеш с командните купове. Ще имаш възможността да се запознаеш с ВСЕЛЕНАТА НА МИСЪЛТА.

„Това е прекалено. Започвам да се плаша.“

Страхът е невъзможен без хормоналната реакция на макроскопичния БЕРНАРД. Наистина ли те е страх?

Той потърси признаците на страха, но не ги откри.

„Не, но би трябвало.“

Ти прояви интерес към нашата йерархия. Пригоди информационната си обработка към oooooooooo

Останалата част беше непонятна за човешкия му ум, но неговият куп разбра всичко и започна да се подготвя за приемането на специфични информационни пратки.

Малко след това се появиха и първите посланици – стройни спирали от РНК и смачкани, сбръчкани протеини и той почувства как неговите клетки ги абсорбират и поглъщат. Няма никакъв начин да определи колко време е изминало от началото на този процес, по-странното е, че смисълът на информацията почти веднага достига до неговото съзнание. Съдържанието ѝ е предимно новонатрупан опит и спомени.

Преобладаващата част не са зрели нооцити, а най-обикновени соматични клетки, внимателно променени за да не се влияят от повишената нооцитарна активност, или обслужващи клетки със сравнително ограничени функции. Някои от тези клетки изпълняват желанията на командните купове, други пренасят съхранен опит в хибриднизиранни или полимеризирани аглутинати от едно място на друго. Има и такива, които се грижат за клетъчното подsigуряване на новите телесни функции, които все още не са възприети от непроменените соматични клетки.

На по-долно ниво са опитомените бактерии, внимателно реконструирани така, че да изпълняват една или две функции. Някои от тези

бактерии са цели миниатюрни фабрики, които изпълват кръвта със строителни молекули, необходими за градежа на нооцитите.

В самото дъно на тази йерархия са далеч по-маловажните реконструирани фагоцитарни вируси. Някои от вирусните частици служат като свръхбърз транспорт за пренасяне на особено важна информация, използвайки в ролята на влекач опашати бактерии, или освободени от излишно мастно съдържание лимфоцити, други се скитат на воля из кръвта, заобикаляйки по-големите клетки, подобни на облаци от прах. Случили се някои соматични клетки – от обслужващата група или дори зрели нооцити – да се разбунтуват срещу наложения ред или да покажат признаци на повреждане – вирусните частици незабавно ги обкръжават и инжектират от своите резервоари с разрушителна РНК. Почти незабавно клетките-нарушители експлодират, разхвърляйки наоколо облаци от още реконструирани вируси, а останките им се почистват от различни нооцити и послушни метачи.

Всеки клетъчен тип в неговото тяло – независимо приятел, или враг – е бил изучен внимателно и поставен в служба на нооцитите.

Следвай дирята на командния куп. Предстои ти среща-разговор.

Бернард почувства, че неговият куп се връща обратно в капиляра. Капилярните стени се стесняват, докато накрая той се издължава във верига от клетки, а вътреклетъчната му комуникация се ограничава значително – нещо като клетъчен еквивалент на задушаването. Малко след това той преминава през капилярната стена и се потапя в интерстициална течност. Следата е лесно забележима, почти отчетлива. Той „усеща“ вкуса от присъствието на зрели нооцити, при това в голяма концентрация.

Изведнъж той се досеща, че все още се намира в непосредствена близост до собствения си мозък, може би дори е в мозъка си и му предстои да се срещне с някои от изследователите, проникнали отвъд барьерата в мракроскопичния свят.

Той преминава покрай тълпа от обслужващи клетки, опашати информационни преносители и очакващи инструкции нооцити.

Всеки момент ще ме отведат при Великия Лунарий, помисля си той. Тази мисъл е придружена от беззвучен кикот и почти мигновено бива прехвърлена в запаметяващата област на купа, откъдето е записана от една обслужваща клетка, за да бъде отнесена в командния куп. Отговорът следва незабавно.

БЕРНАРД ни сравнява с едно ЧУДОВИЩЕ

„Ни най-малко. Аз съм чудовището тук. Всъщност, чудовищна е

цялата тази ситуация.“

Все още не сме в състояние да схванем тънкостите на твоите мисли. Намираш ли достатъчна информацията, която ти предоставихме?

„Напълно. Признавам, че много неща ми направиха огромно впечатление.“

Малко странно, за един върховен команден куп, нали?

„Е, аз не съм Господ Бог.“

Не разбираме значението на ГОСПОД БОГ.

Командният куп беше далеч по-голям от нормален нооцитен куп. Бернард пресметна, че се състои от приблизително десет хиляди клетки и притежава пропорционално нараснал мисловен капацитет. В сравнение с него се чувстваше като умствено изостанало джудже, особено тук, където беше царството на нооцитите.

„Разполагате ли с достъп до моите спомени от книгите на Хърбърт Джордж Уелс?“

Пауза. Сетне: Да. Те са доста ярки, за спомени от нематериален характер.

„Одеве исках да кажа, че се чувствам като Кейвор от «Първите хора на луната». Преди да го отведат при Великия Лунарий.“

Сравнението може и да е подходящо, но ние не го разбираме напълно. Ние сме много различни, БЕРНАРД, много по-различни от представите ти за нематериалния опит, към които прибягваш.

„Така е, но подобно на Кейвор и аз имам хиляди въпроси. Може би няма да искате да отговорите на всичките.“

За да информираш твоите макроскопични ЧОВЕЦИ за всичко, което можем да правим и да откриете начин да ни спрете.

„Поддържате ли връзка с нооцитите в Северна Америка?“

Известно ни е, че съществуват и други, далеч по-могъщи съсредоточавания, при по-подходящи условия.

„И...?“

Никакъв отговор.

Сетне: Знаеш ли, че твоето „затворено пространство“ е изложено на опасност?

„Не. Каква опасност? Лабораторията ли имате пред вид?“

▣ЛАБОРАТОРИЯТА▣ е обкръжена от човеци с ▣неопределени йерархически взаимовръзки▣.

„Пак не разбирам.“

Те искат да я унищожат и вероятно всички нас.

„Откъде знаете това?“

В състояние сме да възприемаме радиопредавания на няколко различни езици. Можеш ли да спреш тези опити? Притежаваш ли ВЛИЯНИЕ във вашата йерархия?

Бернард потъна в размисъл над тази молба.

Разполагаме със записи на ПРЕДАВАНИЯТА.

„Нека ги чуя.“

Той усеща вкуса на флагелата, която пресреща посланика на командния куп и се връща с пакета от информация. Бернардовия куп го поглъща по познатия начин.

Ето че вече „слуша“ записите на предаванията. Не са с най-добро качество, а и по-голямата част е на немски, език, който трудно разбира. Но все пак схваща достатъчно за да си обясни защо напоследък Паулсен-Фукс изглежда все по-потиснат.

Сградата на „Фармек“ е обкръжена от лагер на протестиращи. Броят им надвишава половин милион, заели са цялото поле наоколо, включително и летището и непрестанно пристигат нови и нови с автобуси, коли, или пеша. Армията и полицията не смеят да ги разпръснат, настороенията както в Германия, така и в цяла Европа са доста агресивни.

„Нямам силата да ги спра. Истината е, че те искат да ме унищожат. И вас също“

Разбираме. Ти притежаваш далеч по-малко влияние в твоя свят, отколкото ние в нашия.

„Да, така е, признавам.“

Известно време от командния куп не пристигат нови съобщения.

Налага се да те прехвърлим обратно. Събитията назряват.

Той долавя незначителна промяна в гласа, докато флагелите го отдалечават от командния куп. Следвай. Той забелязва, че от командния куп се е отделила по-малка групичка купове. Те общуват с него и гласовете им му се струват странно познати, много по-лесно достъпни.

„Кои са моите водачи?“

Отговорът е химичен. Една от флагелите му донася идентификационна молекулна верига и той изведнъж разбира, че е насочван от четири купа първични Б-лимфоцити, най-ранната версия на нооцитите. Първичните Б-лимфоцити все още са на почит сред повечето командни купове, към тях се отнасят с голямо уважение, като към възрастни родители, макар да са ограничени във функционално отношение. Те са примитивни и в двете значения на тази дума, строежът им е значително по-простен от този на последния модел нооцити и техните потомци.

Можеш да влезеш във ВСЕЛЕНАТА НА МИСЪЛТА.

Гласът заглъхва като при лоша телефонна връзка. Чува се пак, но прекъсна.

oo

Усещането, че е част от нооцитния куп изчезва внезапно. Бернард е напуснал средата на нооцитите. От там мислите му изведнъж се прехвърлят тук. Измеренията на околния свят се променят в миг, но смяната на мащабите му се струва по-скоро илюзорна, отколкото реално съществуваща. Все пак този нов свят е населен и от други, подобни на него същества.

Човеци, човеци, човеци, уведомява го гласът. В същия миг съзнанието му е залято от сетивна информация, идеща от всички краища на тялото му. На новопоявилото се тяло. За своя изненада той установява, че отново разполага с ръце, крака, лице... Пред него, в един фотьойл е седнал Върджил Юлам. Юлам се усмихва безстрастно.

– Добре дошъл във вътрешния кръг на командния куп – посреща го той. – Аз съм твоят клетъчен Върджил.

– Ти си мъртъв – отвръща Бернард с глас, който малко напомня неговия.

– Вече го зная.

– Къде се намираме?

– Във Вселената на Мисълта, ако използваме речника на нооцитите. Аз я наричам ноосфера. Тук вътре, всичко, което виждаме и чувстваме, е създадено от мисълта. Можем да станем такива, каквито искаме, да научим всичко, което ни интересува и да си мислим за каквото ни хрумне. Няма да бъдем ограничени нито от познание, нито от опит, ще получим всичко, към което протегнем ръка. Прекарвам доста време тук, когато се освободя от задълженията си към командния куп.

Между тях изниква гранитен додекаедър, чийто ръбове са украсени с позлатени колони. Той се претъркулва насам-натам, сетне се обръща към бледото, призрачно изображение на Върджил. Бернард не разбира езика, на който общуват. Додекаедърът изчезва.

– Всички ние тук приемаме характерната си форма и повечето от нас ѝ придават материалност и допълнителни подробности. Нооцитите нямат свои имена, господин Бернард, те притежават последователности от идентифициращи аминокиселини, подбрани за тях от интроните. Може да ви се стори малко сложно, но е далеч по-просто от пръстовите отпечатащи. В ноосферата всички активни изследователи трябва да притежават подобни идентифициращи символи.

Бернард се опитва да открие белези от онзи Върджил, с когото е

разговарял и е разменял ръкостискане. И да ги има, изглежда са оскъдни. Дори гласът е лишен от акцента, който си спомня.

– Май не всичко от теб е тук, а?

Изображението на Върджил бавно поклаща глава.

– Не всичко от мен беше прехвърлено на нооцитно ниво преди клетките ми да те заразят. Надявам се, че някъде – в някой друг – се е запазил по-добър запис. Този тук твърде малко съвпада с оригинала. Но дори в този си вид е център на всеобщо внимание и грижи. В края на краищата, тук са съхранени спомените на първосъздателя. – Гласът се губи, сетне изниква отново. Изображението лекичко потрепва. – Надяват се, че ще открият и останалото, веднага щом се свържат с нооцитите в Северна Америка. Не само парчета от счупена ваза.

Изображението става още по-прозрачно.

– Време е да изчезвам. Пристигат нови доставки. Ще се виждаме пак. Научих, че вече се срещат доста твои копия. Ние сме само моделите.

Бернард остава сам в ноосферата, свят, изпълнен с възможности, от които той не знае как да се възползва. Той протяга ръка към заобикалящата го информация. Тя трепти навсякъде край него, вълни от светлина, които се разпространяват от зенита до надира. Като купища от карти, върху всяка от които може би е отпечатан някой негов спомен, свързани с блестящи нишки светлина.

Блясъкът се усилва.

Мисълта му полита.

oo

– Още един досаден ден, а? – Надя се обърна и пристъпи грациозно в кабината на асансьора.

– По-досаден не може да бъде – въздъхна той. Поеха надолу.

– Добре де, нали ще свърши? – Тя ухаеше на розов чай и още нещо – успокояващо и чисто. Беше красива, най-красивата жена на света, за него. Дребничка, стройна, чернокоса, не беше от онези, които привличат погледите, но няколко минути насаме с нея бяха достатъчни за да пожелаеш още и още.

Бедата беше, че на нея първа й омръзваше.

– Какво, изпити ли имаш? – попита го тя.

Той не отговори. Разговорът беше поел в обичайното русло. Значи скоро щеше да й стане досадно.

– Никога няма да се отърва от теб – произнесе неочаквано Бернард. – Не зная с какво толкова си ме омагьосала. – Тя му обърна ядно гръб,

оставяйки да се наслаждава на чудесно ушития ѝ костюм. Това го ядоса, той я сграбчи безцеремонно за ръката и я завъртя. – Ти беше последната ми надежда да заживея нормално. Никога няма да обичам друга жена, както обичах теб. Може би ще ги харесвам, но няма да им се посвещавам изцяло – както се посвещавах на теб. И няма да бъда наивен с тях.

– Дърдориш глупости, Михаел – отвърна тя и сви устни на името му. – Пусни ме.

– Как ли пък не. Ти получи милион и половина долара. Дай ми поне нещо в замяна.

– Върви на майната си.

– Не обичаш сцените, а?

– Пусни ме, ти казвам.

– Хладна, изпълнена с достойнство. Още сега мога да взема от теб онова, което искам.

– Копелдак такъв.

Той потрепери и изведнъж я зашлеви.

– Това ти е задето уби всичко в мен. За трите години, първата, от които, беше незабравима. За нещастieto, което ми донесе.

– Ще те смачкам, чуваш ли – каза тя. – Никой не може...

Той пхна крак зад нея и я спъна. Надя тупна долу и изпищя. Седеше, разкочена и го изпиваше с поглед, сгърчила злобно устни.

– Ах, ти...

– Грубиян – рече той. – Спокоен, хладнокръвен рационален грубиян. Но и ти не постъпи по-различно от мен. Не във физическия смисъл, разбира се. Сама си го изпроси.

– Млъквай! – Тя протегна ръка и той ѝ помогна да стане.

– Съжالياвам – рече Бернард. Не беше ѝ посягал нито веднъж през трите години заедно. Предпочиташе да умре на място.

– Копеле мръсно, видя ли, че си точно това, което казах! Ти си едно отвратително, невъзпитано хлапе.

– Наистина съжالياвам – повтори той. Във фойето беше пълно с посетители, някои от които следяха караницата с неодобрителни изражения. Слава Богу, че нямаше репортери.

– Върви си при играчките – тросна се тя. – При твоите скапели, сестри и пациенти. Върви да съсипваш техния живот и повече не ми се мяркай пред очите.

oo

Още по-стари спомени.

– Татко?

Пристъпяше неуверено край леглото, но сега ролите се бяха сменили и той не беше доктор, а само посетител при пациент. В стаята миришеше на дезинфектант и на още нещо неуловимо – като че ли на розов чай. Той се пресегна и докосна ръката на баща си.

Старецът (бледо, изпито лице, изчерпано откъм признаците на живот) отвори очи и премигна. Кожата му беше с цвета на френска горчица. Страдаше от рак на черния дроб и всичко в него бавно и неумолимо се разпадаше. На всеки няколко часа му поставяха изключително силни болкоуспокояващи.

– Татко? Аз съм, Михаел.

– Да. Познах те. Като че ли съм малко по-добре.

– Урсула и Джералд ти пращат поздрав. Как се чувстваш? (Като някой, който скоро ще умре, тъп кретен!)

– Май няма да ме бъде, Майк.

– Не говори така, татко.

– Трябва да си поговорим.

– За какво?

– За майка ти. Тя защо не дойде?

– Мама е мъртва.

– Да де. Знаех го. Нали ти казах, че съм по-добре. Само дето... много ме боли... – Той завъртя пожълтелите си очи към Бернард. – Каква е прогнозата, сине?

– Трябва ли да ти я повтарям?

– Нее. Не можеш ли да ми направиш мозъчна трансплантация?

Бернард се засмя. Старият не се предаваше.

– Не, засега. Но работим върху това.

– Няма да е скоро, значи.

– Не. Няма.

– С Урсула как сте... разбрахте ли се?

– Делото е скоро.

– Джералд как го понесе?

– Зле. Плаче.

– И аз на времето исках да се разведа с майка ти.

– Какво? – Бернард втрещи изненадан поглед в баща си.

– Тя си имаше любовник. На всичко отгоре ми разказа всичко. Бях вбесен. Но не се разделихме.

Бернард за първи път чуваше за това.

– Защо не опиташ и ти с Урсула...

– Всичко е свършено, тате. И двамата си имаме по някой, моята

връзка е съвсем сериозна.

– Не можеш да притежаваш никоя жена, Майк. Приятни са за компания и забавления, но никога не са напълно твои.

– Зная.

– Наистина ли? Е, може и да го знаеш. Когато узнах за любовника на майка ти, исках да се самоубия. Толкова много ме заболя. Смятах я за моя неприкосновена собственост.

На Бернард му се прииска разговорът да тръгне в друга посока.

– Но не беше така – продължи баща му. – Притежавах я временно. Дори ако си любовник на някоя жена, пак я делиш с друг. И тя теб. Всичко е едно безкрайно лицемерие. Нали знаеш – думите отлитат, написаното... Важното е какво си свършил през живота си, а другото...

– Така е, татко.

– От тогава изминаха трийсет години. Ти не знаеше, естествено, не трябваше и да знаеш. Чакай, друго щях да ти казвам. Майк, нали знаеш бунгалото? В чекмеджето на бюрото има една папка с ръкописи.

Бунгалото в Мейн, което бяха продали преди десетина години.

– Писал съм някои неща – продължи баща му с отпаднал и болезнен глас. Лицето му се сгърчи. – Спомени от лекарската ми практика.

Бернард знаеше за папката. Беше я прибрал след продажбата и сега стоеше при неговите документи.

– Записките ти са у мен – успокои го той.

– Браво. Прочете ли ги?

– Да. – „Бяха много важни за мен. Помогнаха ми да разбера какво бих искал да постигна в неврологията, посоката, която да поема...“ Кажи ми го, хайде кажи му!

– Хубаво. Винаги съм знаел за теб, Майк.

– Какво си знаел?

– Че ни обичаш – мен и майка ти. Но гледаше да не го показваш много-много, нали? Пазеше се.

– Аз те обичам. И мама обичах.

– Тя го знаеше. Беше нещастна, когато умря. Е... – лицето му отново се сгърчи. – Май е време да поспя. Сигурен ли си, че не можеш да ми намериш някое младо, здраво тяло?

Бернард поклати глава. Кажи му.

– Твоите записки бяха много важни за мен – произнесе най-сетне той. – Тате...

Но старецът вече похъркваше. Бернард взе шлифера и лекарската си чанта и излезе. Пътем – съвсем по навик – попита сестрата за кога е

следващото назначение.

Баща му издъхна в три часа на следващата сутрин. Умря в съня си, съвсем самичък.

oo

Още по-назад...

Оливия Фергюсън, едва осемнадесетгодишна, също като него, с дълга черна коса и стройно, примамливо тяло, завъртя зелените си очи към него. Почти се беше излегнала на седалката на спортния шевролет. Той я огледа и се усмихна, чувстваше се чудесно, в тази най-хубава от всички вечери, когато за трети път излизаше с момиче. Все още беше съвсем девствен – чудо на чудесата в тези промискуитетни времена – но тази нощ това нямаше да има значение. Сети се какво му отвърна, когато я покани, че била сгодена и че не бивало да очаква нищо особено...

– Хубаво де, нека излезем да се поразходим – отвърна ѝ той. – Просто двама приятели в града. Без ангажименти. – Съвсем отскоро се познаваха, ходеха на един и същи курс по английски. Тя беше най-красивото момиче в класа, висока и добре сложена, но също спокойна, самоуверена и умееша да държи на дистанция. Накрая естествено склони, с усмивка.

И ето, че сега той се чувстваше свободен от оковите на задължение-то да я забавлява и очарова, за първи път гледаше на нея като на приятел. Годеникът ѝ, обясни тя, бил във флота, в някаква учебна база край Бруклин. Родителите ѝ живееха на остров Стейтън в къщата, в която Хърман Мелвил прекарал едно лято.

Вягърът развяваше косите ѝ без да ги разчорли – чудни, великолепни коси, които сигурно щяха да са особено приятни за галене. Разговаряха за какво ли не, бърбеха си сладко като стари познати, подхвърляха си шегички и се закачаха. Тя делеше апартамента си, с още две момичета. Пресякоха Голдън гейт за да хапнат в един морски ресторант на отсрещния бряг и там продължиха да сменят темите – говореха за съучениците от класа, за бъдещето, за това дали въобще човек трябва да се жени. И двамата одобриха храната, както и украсата на ресторанта – стените му бяха в рибарски мрежи, черупки и препарирани раци, имаше и стойки с аквариуми, из които щъкаха мънички декоративни рибки. Нито за миг Михаел не се почувства млад, неопитен или несръчен.

При други обстоятелства, мислеше си той докато се връщаха обратно по моста, сигурно щях да се влюбя до уши в нея. И само няколко години по-късно щяхме да се оженим. Тя е направо страхотна – а ето, че не си мърдам пръста за да я спечеля.

Сигурен бе, че ако прояви нужната настойчивост, тя ще се съгласи да дойде в апартамента му за да се любят. Но не го направи – макар ужасно да му се искаше да не бъде повече девственик. Дума не обели за това. Всичко бе твърде хубаво.

Най-сетне спряха пред старата къща, където тя живееше и продължиха да разговарят и да се смеят – държаха се за ръцете и се гледаха в очите като стари любовници.

– Знаеш ли – поде тихо той, – има моменти когато...

– Благодаря ти – прекъсна го тя. – Ти беше наистина чудесен. Друг на твоє място щеше...

– Да. Такъв съм си. – Той се ухили. Безобиден.

– О, не. Не исках да го кажа. Въобще не си безобиден.

Ето го повратният момент. Кръстопътят, на който все още би могъл да избира посоката. Той погледна крадешком тялото ѝ, младо и податливо. Знаеше, че само да поиска и тя ще дойде с него.

– Ти си романтик, нали? – попита го тя.

– Има нещо такова.

– И аз също. Романтиците са най-големите глупаци на света.

Той почувства топлина, заливаща бузите и врата му.

– Обичам жените – произнесе замечтано. – Обичам начина по който се движат и говорят. Те ме омагьосват. – Вече знаеше накъде е поел, по-късно сигурно щеше да съжалява за излишните си откровения, но сега просто го изискваше мигът. – Според мен, жената трябва да е като свети-ня за мъжа. Не на пиедестал, но нещо от рода. Тя е твърде красива за думите, които я описват. Да бъдеш обичан от жена, това е... това е неопишуемо.

Оливия погледна през предното стъкло, а на устните ѝ трепкаше усмивка. После сведе очи към елегантната си чанта и приглади късата си поличка.

– И това ще стане – успокои го тя.

– Да, зная – кимна Бернард. Но не между нас.

– Благодаря ти – повтори отново тя. Той се пресегна и я погали по бузата. Тя се отърка в пръстите му като котенце. – Ще се видим в училище.

Дори не бяха се целунали.

Какво се случи с мен след това? Три жени – третата, само защото приличаше на Оливия – и цял кош разбити илюзии.

Съществуват още възможности.

„Не разбирам.“

Би ли желал да се върнеш обратно?

„Назад в миналото? Не виждам как.“

Всичко е възможно тук, във Вселената на Мисълта. Симулации. Реконструкции от твоята памет.

„Значи мога да изживея още един живот?“

Когато му дойде времето.

„С истинската Оливия? Тя... тук ли е?“

Все още не знаем.

„По-добре да си вървя. Не ми трябва вашите сънища.“

Имаме още твои спомени.

„Да видя...“

oo

Но откъде се взеха, чии са?

Рендъл Бернард, двадесет и четири годишен, се жени за Тифани Марниер на седемнадесети ноември 1943 в една малка канзаска църква. Тя е в сребриста копринена рокля ушита от майка ѝ специално за сватбата, без воал, в ръката си държи букет от рози.

Разменят си кристалната винена чаша, отпиват по глътка, подават си пръстените, докато пасторът мърмори пред тях.

Този спомен е избледнял, досущ като стара фотография и е лишен от подробности. Но въпреки това го има, макар тогава Михаел още да не е бил роден... има я и брачната нощ, остава му само да се чуди над страстта и насладата, която оставя тя в майка му и на прецизните, точни умения на баща му в леглото...

Помни и деня, когато баща му отива на война, зачислен в армията на Патън, на която предстои да премине в ускорен марш Ардените и да пресече Рейн близо до Гобленц – шейсет и две мили за три дни... вижда всичко, което е видял с очите си баща му.

Тъмните улички на стария Париж, затъмнените прозорци...

Жена, навесена над люлка с бебе...

Един мъж, който лови риба рано сутрин в захлупено от мъгла езеро...

Дете, ококорило очи към двора под него, където току що са заклали овен...

Мъж и жена, които запретват дългите си ризи и нагазват в река, алена като рубин...

Друг мъж, облечен с кожени дрехи и вдигнал завит ловджийски рог към небето, на гърба си има лък и кочан стрели...

Жена, която ражда в някакво мрачно, влажно и зле осветено място,

под трепкащата светлина на газени фенери, наоколо изплашени лица...

Двама старци, които спорят за някакви глинени топки в кръг, начертан в пясъка...

„Това не са мои спомени. Аз не съм преживявал тези неща...“

Бернард напряга сили и изведнъж се откъсва от информационния поток. Той протяга двете си ръце към нажежените до червено кръгове над главата му – едновременно топли и привличащи. Откъде са се взели? Докосва ги и получава отговор в тялото си от няколкостотин клетки.

Тези спомени не са само от живота на един индивид.

„От кого, тогава?“

Паметта се съхранява в невроните – това е интерактивната памет, пренасяна чрез заряди и потенциали и разтоварвана в химическите складове на клетките, а по-нататък и на молекулно ниво. До интрони и индивидуални клетки. Симбиозните бактерии и трансфериращите вируси – които се срещат при всички живи същества, но са специфични за всяко едно – се имплантират с молекулната памет, разчетена от интроните. След това те напускат индивида, приближават друг индивид, „заразяват го“ и прехвърлят съхранената памет в соматичните клетки. После по обратен път съхранените спомени се изкачват до невронно ниво и активната памет.

„И по този начин се предават от поколение на поколение?“

През вековете.

„А интроните каква роля изпълняват?“

Те са като библиотеки за съхраняване и пренасяне на високо концентрирана информация.

Върджил Юлам не беше създал новите клетки от нищо. По-скоро той се бе натъкнал на нещо, вече открито от природата – на естествено съществуваща функция за съхраняване и предаване на информация, в случая – родовата памет. Само бе променил вече съществуващата система.

Той се озърна. Намираще се във Вселената на Мисълта, наоколо кръжаха странни и неясни силиуети. За какво му е всичко това? Нима може да разбере този нов свят? По-глупав е, отколкото го смятат.

Ти си притеснен. Докосни ги.

Бернард се пресегна и докосна един от силуетите.

И почти незабавно се понесе назад, за да се реинтегрира с макроскопичния Бернард – назад през сумрачния тунел към топлината на лабораторията. И на стаята, която обитаваше. Тук вече беше нощ.

Лежеше в койката, почти не намираще сили да се помръдне.

Повече не сме в състояние да поддържаме телесната ти форма.

„Какво?“

Съвсем скоро отново ще те изтеглим в нашия свят – само след два дни. Дотогава трябва да приключиш с всички твои задачи в големия свят.

„Не...“

Нямаме друг избор. Задържахме те твърде дълго. Време е за трансформация.

„Не! Не съм готов! Това е прекалено!“ – Той осъзна, че крещи с цяло гърло, свил пръстите си във фуния.

Приседна на края на леглото, а зловещо набразденото му лице бе обляно в пот.

40

– Пак ли ще си идете? Просто ей така? – Сюзи не пускаше ръката на Кен. Той спря при асансьора. Вратата се отвори.

– Знаеш ли, не е никак лесно отново да станеш човек – отвърна той.

– Ужасно самотно е. Така че, ще се връщаме.

– Самотно? А как мислиш се чувствам аз? Когато пак умрете, имам пред вид.

– Няма да умрем, дребосьче. Не го ли разбра?

– За мен ще сте като умрели.

– Ами тогава ела с нас.

Сюзи започна да трепери.

– Кени, боя се.

– Виж, оставиха те, както сама поиска и повече няма да те закачат.

Макар че, ако питаш мен, не зная какво ще правиш тук горе. Градът вече не става за живеене. Е, ще те хранят, но... Сюзи, разбери, тук всичко ще се променя. Дори може да пречиш... не се плаши, няма да ти сторят нищо. Ако искаш, могат да ти оставят някое кътче само за теб.

– Ела с мен, Кени. Ти, мама и Хауърд. Можем да се върнем обратно...

– Бруклин вече не съществува.

– Божичко, ти си като призрак, или нещо такова. Не мога да разговарям нормално с теб.

Кени посочи асансьора.

– Дребосьче...

– Престани да ме наричаш така, дявол те взел! Аз съм твоя сестра и вече съм голяма! Решил си да ме зарежеш...

– Ти сама го избра, Сюзи – прекъсна я спокойно Кенет.

– Или да ме направиш зомби.

– Знаеш, че ние не сме зомбита, Сюзи. Нали сама почувства какво мислят те за теб, колко те обичат.

– Но ако се съглася, вече няма да съм аз!

– Стига си хленчила. Всички се променяме.

– Не и по този начин!

Кенет направи болезнена гримаса.

– Погледни се – същата ли си, каквато беше като малка? Ще престанеш ли да се страхуваш, че ще пораснеш?

Тя го погледна стреснато.

– Не – поклати глава Сюзи и се обърна. – Искам още веднъж да разговарям с мама.

Кенет я сграбчи за ръката.

– Няма ги вече там – каза ѝ той. – Много е трудно да запазваме тази форма. И аз се връщам. Всички те обичаме, Сюзи. Ще те наглеждаме. Сека имаш повече майки и братя, отколкото би могла да си представиш. Може би от време на време ще идваш да ни гостуваш.

– Какво, там при вас ли?

Кенет кимна.

– Ние винаги ще сме наблизко. Но не очаквай да реконструираме телата си заради теб.

– Искам да сляза надолу – рече тя и влезе в кабината.

– Надолу да бъде – склони той. Вратата се плъзна. – Сбогом, Сюзи. Пази се.

– КенеЕЕЕЕЕТ! – Но асансьорът вече беше потеглил. Застанала в средата на тясната кабина тя зарови пръсти в разчорлените си коси.

Асансьорът спря. Вратата се отмести.

Фойето пред нея бе непроходима джунгла от дългообразни конструкции, опиращи в тавана. Едва сега си спомни, какво ѝ бяха казали – че само ресторантът и асансьорната шахта са останали непроменени.

Къде ще ида сега?

Тя пристъпи на мекия податлив под от червеникава материя – при допир беше като корк. Закрачи между сводовете, заобиколи няколко цилиндрични издатини на стените, с гладка и лъскава повърхност и спря пред прозореца, откъдето се виждаше градът. Близката телевизионна кула беше изчезнала. От самият Търговски център бе останала само една

стърчаща в небето мачта, гладка, полирана, сива на цвят, заобиколена от ниски черни възвишения с правилна геометрична форма. Площадът все така бе покрит с мъхеста облицовка, виждаше се и част от океана – равна и неподвижна стъклоподобна повърхност.

Тя побутна вратата, излезе навън, сред листата-израстъци, които лекичко се полюшваха от вятъра и закричи към брега. Водата беше сивозеленикава, желатинова, почти солидна, без никакви вълни. Назад към Джърси се извисяваха пирамиди и неправилни сфери, като чудноватата колекция от детски играчки, а отраженията им в реката бяха ярки и нетрепкащи.

Вятърът засвистя в ушите ѝ. Не беше студен, макар че идеше откъм океана. Гърдите ѝ се стягаха от непреодолимото желание да се разплаче.

– Мамо! – прошепна тя. – Исках само да съм такава, каквато съм била. Нищо повече. Нищо по-малко.

Нищо повече ли? Сюзи, това е лъжа.

Тя постоя още малко на брега, после се обърна и пое към Манхатън.

41

За Бернард абсурдната среда, която обитаваше вече от много седмици насам, изглеждаше далеч по-нереална от другата.

Напоследък почти не работеше. Не ставаше и от леглото, изтягаше се, опрял клавиатурата на гърдите си, мислеше и чакаше. Напрежението навън продължаваше да расте. Той беше неговия епицентър.

Паулсен-Фукс не беше в състояние да спре тази почти двумилионна тълпа в желанието ѝ да проникне тук и да унищожи лабораториите. (Селяни с факли, а той е едновременно доктор Франкенщайн и чудовището му. Невежи изплашени селяци, следващи Божията воля.)

В кръвта си носеше частица от Върджил Юлам, също от баща му и майка му и от един Бог знае колко хора, които никога не бе познавал и които сигурно отдавна вече са мъртви. Там имаше също така и милион негови копия, потъващи все по-навътре из нооцитовия свят за да открият нови и нови хоризонти от тази необятна биологична вселена: едновременно стара, нова и кипяща от възможности.

Къде беше гаранцията, че не е станал жертва на измама? Ами ако всички тези видения са били фалшифицирани, само за да го накарат да сваля защитата си и да им повярва? Ако всичките им обяснения бяха

само сладки и неверни приказки? Засега нямаше никакви доказателства, че нооцитите го мамят – но как би могъл да узнае дали един съвършено чужд разум „лъже“, след като не го познава?

(Оливия. Тя беше развалила годежа си само два месеца след тяхната нощна среща. Научи го доста по-късно. Двамата си размениха усмивки в последния ден на училището и всеки от тях пое в живота. Защо не я потърси – страх, срам? Дали наистина не е само един глупав романтик, неспособен да вземе онова, което иска от живота? Къде ли е тя сега – някъде из Североамериканската биомаса?)

Дори и да приеме за чиста монета онова, което му бяха казали, как да е сигурен, дали е цялата истина. Оставаха милион въпроси, някои безцелни, други съдбоносни.

Нито един от командните купове – тези на изследователите – повече не отговаряше на допитванията му.

Какво ли се е случило с паметта на всички зли и лоши хора в Северна Америка? Нима и нея са запазили нооцитите? Какво означава да си лош – ракова клетка в обществото, опасна и непредсказуема, слабо звено във всяка верига. Не, не ставаше дума за обикновените убийци, имаше пред вид политиците, онези заслепени от алчност субекти, готови да потъпчат всичко заради собствените си интереси. Какво е станало с тези хора и с милионите неудачници, които най-често ставаха техни неволни жертви?

Дали всички са равни в оня, другия свят, или нооцитите бяха извършили нужните корекции? Може би просто са ги изтрили, подобно на ненужните файлове в компютъра... или са ги променили? Подобрими?

Ако нооцитите са си позволили да раздават правосъдие и да променят всичко, което не им се нрави, тогава къде минаваше водоразделът, къде бе границата, отвъд която започваха да действат? Откъде да е сигурен, че всички отгатък не са били подложени на корекция в една, или друга насока? Включително до най-дребните общочовешки недостатъци. Какво пък, може би тези изменения следват от само себе си за всички обитатели във Вселената на Мисълта. В края на краищата нооцитите са боговете, които се разпореждат там – добри, или лоши, това е тяхно право.

Ето и друг въпрос – как ще постъпят нооцитите с онези от хората, които не са в състояние да понесат промяната, или са загинали още в началото на собствената си асимилация, без да оставят почти никакви спомени? Като Върджил. И те ли куцукат като инвалиди из просторите на Вселената?

Съществува ли политически живот, социално общуване в ноосферата? Хората имат ли равен глас с нооцитите? Сигурно имат – след като самите те се превърнат в нооцити – но дали първоначалните нооцити не образуват нещо като управляваща каста?

Дали има конфликти, революции? Или там цари абсолютен покой, също като в гроба, заради унищоженото – изтритото – желание за съпротивляване. Свободната воля никога не се е погаждала с безкомпромисното управление. Такова ли е управлението в ноосферата, където никой няма право да бъде несъгласен?

Не, не смяташе.

Но можеше ли да е сигурен?

Дали наистина те уважаваха и почитаха хората – своите доскорошни господари и създатели, или просто ги изсмукваха в своя свят, съдвк-ваха ги, смिलाха информацията, от която се нуждаят, а останалото захвърляха на бунището на ентропията, където да бъде забравено, да умре?

Бернард, усещаш ли страха от Голямата промяна? От свършено различното – възвишено, или пъклено – противопоставено на трудното и често не по-малко пъклено настояще?

Съмняваше се Върджил някога да се е замислял за тези неща. Може и да не е имал достатъчно време, пък и той не изглеждаше от хората, склонни към философски размишления. Брилянтен откривател и създател, но иначе слаб по преценяване на последствията.

Дали пък не са такива всички откриватели? Сигурно затова повечето открития са обричали човечеството на мъчения, нещастия и смърт.

Бедният Прометей, който занесъл огъня на своите събрата.

Нобел.

Айнщайн. Сети се за един параграф от писмото му до Рузвелт: „Аз пунах демоните на ада, а сега вие трябва да подпишете мирен договор с дявола или с който е нужно.“

Кюри, експериментираща с радиоактивни материали. Пастър. Колко са помогнали на човечеството и колко са наредили.

Жертвите им, помисляли ли са си дори за миг: „Мъст за виновниците!“

Без съмнение.

Още малко и ще стигне да познатото клише – какво би станало, ако майката на Хитлер бе направила аборт, вместо да го роди?

Каква безкрайна бъркотия.

Бернард се огледа с премрежен поглед. Нищо вече в този свят няма да бъде същото. Това лошо ли е, или напротив?

Кой знае. Кой би могъл да знае?

О, майчице, още малко и ще взема да го ударя на молитви. Твърде съм уморен за такива сложни теми. Не вярвам в Бог, не и във вида, в който са ми го описвали, но имам нужда да се моля и да вярвам в нещо. Защото ме е страх, ужасно, непреодолимо ме е страх.

Какво родихме този път?

Бернард сведе поглед към подпухналите си, посинели ръце, все така набраздени от белезникави резки.

Колко са грозни, помисли той.

42

Храната се появи върху сребърен поднос, прикачен на зеленикав порест цилиндър, който изникна от мекото покривало под нея.

Сюзи надникна в чинията, докосна с пръст пърженото пилешко и се отдръпна назад. Храната беше съвсем топла, кафето в чашата още димеше и изглеждаше съвсем като истинско.

Сервираха ѝ за трети път – все неща, които харесва. Нали обещаха да се грижат за нея. Чувстваше се като рядък екземпляр в зоологическа градина.

Накрая се предаде, седна на земята и започна да се храни. Когато свърши взе чашата с кафе в шепите си, отпи и вдигна яката си. Неусетно беше захладнало. Беше оставила дебелото си пухено яке в Световния Търговски център и през изминалите две седмици не беше се сещала за него. Дори нощите бяха топли и приятни.

На напоследък всичко наоколо отново започна да се променя. Все още не можеше да определи по какъв начин, но бе съвсем сигурна.

Честно казано най-непоносима от всичко се оказа скуката. Доста бързо ѝ омръзнаха безцелните скитосвания из някогашния Манхатън, сега все по-непроходима джунгла от огромни канални тръби, източващи зеленикава течност от реката към вътрешността на острова; с полюшващи се, грамадни листа, стърчащи направо от земята; хвърчащи из въздуха дръвчета и сребристо-стъклени могили, подаващи се тук и там – нито едно от тези неща не бе в състояние да задържи вниманието ѝ за повече от пет минути. Те не значеха нищо за нея. Не желаше да разбере за какво служат.

Може и да бяха невероятни, но по-важното бе, че не са човешки, а това бе всичко, от което се нуждаеше.

Интересуваха я хората, това което мислят и правят, какво изпитват към нея и тя към тях.

„Мразя ви“ – заяви тя на цилиндъра, докато поставяше чашата в подноса. Цилиндърът погълна всичко и бавно изчезна от погледа ѝ. – Всичките! – допълни тя към близките стени. Затършува пипнешком наоколо и вдигна прожектора и транзистора. Скоро щеше да се стъмни, налагаше се да си потърси някое удобно местенце, където да прекара нощта. и да послуша радио в продължение на няколко минути преди заспиване. Батериите съвсем бяха отслабнали, въпреки че ги щадеше. Пресеche вдлъбнатината между близките хълмове, обрасли с червеникави листа, изкачи следващия хълм и се огледа. Отсамната му страна бе засята с островърхи кристалоподобни стебла, напоследък се срещаха все по-често и тя бе престанала да ги забелязва. Спусна се надолу към плитката долина, прорязана от единична дебела колкото ръката ѝ зеленикава тръба. Тръбата изчезваше в един трап на другия край на долината. Прекоси и нея, спря на края на трапа и погледна вътре. Видя ѝ се подходящ, коленичи, смъкна се долу и се намести под тръбата. Тук бе топло и уютно.

Небето на запад сияеше в пурпурни отблясъци. Залезът бе оранжевочервеникав, небето никога не бе изглеждало толкова наелектризирано.

Тя включи транзистора и пъкна миниатюрната слушалка в ухото си. Пускаше го съвсем тихичко за да пести батериите. Почти веднага улови британската късовълнова станция, която следеше. Верен приятел в тези самотни времена. Завъртя лекичко настройката и се нагласи удобно под тръбата.

„... размирици в Германия, съсредоточени около един изследователски център на «Фармек», където беше приютен доктор Михаел Бернард, предполагаемият преносител на заразата от Северна Америка. Напрежението продължава да расте, още повече, че в Европа засега не са забелязани признаци за поява на епидемия. Русия е затворила границите си и...“ – сигналът взе да заглъхва и тя завъртя настройката.

„... глад в Румъния и Унгария... госпожа Телма Ритенбаум, известен психиатър, разпространи сензационната вест, че е сънувала Христос в Северна Америка, където възкресявал мъртвците и подготвял армия от спасители, която да залее целия свят...“

Останалата част от новините бяха посветени на Англия и Европа, тази част ѝ беше най-приятна, защото създаваше илюзията, че светът все още е нормален и че нищо не се е случвало. Отдавна бе забравила надеждата, че родината ѝ може да се оправи след епидемията. Но поне

другите хора – някъде – водеха нормален живот. Това беше наистина успокояваща мисъл.

Не че някой се беше загрижил за нея.

Тя изключи транзистора, сви се на топка и се заслуша в бълбукането на зеленикавата течност в тръбата и в ниското, сподавено хриптене, което идваше някъде от съвсем близо.

Така и заспа – заобиколена от почти непрогледен мрак, ако се изключеше бледото фосфоресциращо сияние на тръбата. А когато се събуди, по средата на един особено приятен сън, в който със Земята не се беше случило нищо и всичко си беше както преди... Беше загърната в нещо. Още сънена, тя плъзна ръка и го погали – меко, топло, като кожа. Придърпа прожектора, включи светлината и я плъзна по завитите си крака. Бяха скрити под мъхесто покривало, светлосиньо с едва забележими зеленикави нишки – нейния любим цвят. Студено ѝ беше единствено на ръцете и горната част на тялото. Сюзи бе твърде уморена за да упорства в любопитството си, вместо това се сгуши отдолу на топло и отново потъна в сън.

Този път беше съвсем малко момиченце и си играеше с приятели, които не бе виждала от години. За много от тях знаеше, че отдавна са напуснали града.

Изведнъж сградите наоколо взеха да се рушат. Всички деца замръзнаха и се загледаха уплашено в мъжгите с грамадни чукове, които разбиваха стените им. Сюзи се обърна, за да види каква е реакцията на приятелите ѝ и установи, че те са пораснали, не, остарели са и бавно се отдалечават от нея, като ѝ махат с ръка да ги последва. Тя заплака. Обувките ѝ бяха залепнали за паважа и не можеше да ги помръдне. Когато и последната сграда рухна, наоколо се ширна безкрайна равнина, стърчаха само тухлените шахти на оточните канали и тръбите на изтръгнатите тоалетни.

– Предстоят нови промени, Сюзи – произнесе някой зад нея.

Тя се обърна. Беше Кери, смути се, тъй като бе съвсем гол.

– Боже, не ти ли е студено? – бе всичко, което ѝ хрумна. – Не, няма значение – нали си призрак.

– Добре, да речем – засмя се той. – Искахме само да те предупредим. Идват големи промени, та ни се щеше още веднъж да ти дадем право на избор.

– Сега вече не сънувам, така ли?

– Нее. – Той поклати глава. – Ние сме в одеалото. Можеш да разговаряш с нас дори след като се събудиш. Стига да искаш.

– В одеалото... всички? Мама, Кени и Хауърд?

– И още много други. Тук е и баща ти – ако пожелаеш, ще го извикам. Той е нашият подарък за теб. Всеки даде по нещо от себе си, за да го създадем. Е, не се безпокой, не изгубихме нищо – само от мен колко копия има!

– Нищо не разбирам, Кери.

– Ще се справиш. Ти си мъжко момиче.

Двамата бяха обвити в мъгла, виждаше се само яркосиньото небе над тях и далечния, мерзелеещ хоризонт. Кери огледа пейзажа и кимна със задоволство.

– Художниците го направиха. Толкова са много – и те и учените, че взех да ги бъркам. Но вече реших – скоро и аз ще бъда един от тях. Оставиха ни да помислим. За нас това е голяма чест, Сюзи. Те знаят, че ние сме ги създали и се стараят да ни бъде добре. Знаеш ли, там отзад – той махна с ръка към тъмната част на хоризонта, – можехме да си живеем заедно, както преди. Има едно място, където всички мислят. Съвсем като истинския свят е, казвам ти. Можеш да го направиш така, както е било, или както смяташ, че ще бъде. Каквото си пожелаеш.

– Няма да дойда при вас, Кери.

– Зная. Не съм си помислял другояче. Аз самият нямах избор, но се съжалявам. Нищо подобно не бих могъл да постигна в предишния си живот.

– И ти си зомби, значи.

– Аз съм призрак. – Той ѝ се усмихна. – Както и да е, ако искаш да си приказваме, ще оставя част от мен край теб. Останалото ще ми трябва за промяната.

– Промяната... всичко ще се върне както преди, така ли?

Той поклати глава.

– Никога няма да е същото. Виж... не искам да се плашиш, но скоро ще последва още една промяна. И още...

Сюзи огледа голото му тяло.

– Да не си решил да ме изкушаваш? – пошегува се тя.

– И през ум не ми е минавало. Знаеш ли, взех да забравям за тези неща. Приеми, че съм искал да изглеждам естествено. Слушай, защо не помислиш пак?

Тя поклати решително глава.

– Аз съм единствената, която не се е заразила.

– Е, не точно единствената. Има още двайсетина души. И за тях се грижим.

Предпочиташе да е уникална.
– Благодаря ти – отвърна с нескрит сарказъм.
– Добре де, не забравяй да си носиш одеалото. Когато настъпи промяната увий се здраво в него. За храната не се безпокой въобще.
– Това добре.
– Май е време да се събуждаш. Ще освобождавам терена. Не забравяй, като си будна също можеш да ни търсиш.
Сюзи кимна.
– Да не го захвърлиш, ей – предупреди я той. – Няма какво да те пази.
– Обещавам.
– Добре – той протегна ръка и я погали по рамото.
Сюзи отвори очи. Над тръбата се виждаше зората – бледа, оранжевосива. Въздухът беше хладен, почти студен. Почвата под нея също.
Тя се уви в одеалото и зачака.

43

Застанал пред стъклото в стаята за посетители Паулсен-Фукс въздъхна и отмести очи. Трудно му беше да гледа към онова, което лежеше в койката.

Рано тази сутрин Бернард бе изгубил човешката си форма. Камерите бяха записали всяка секунда от трансформацията. В леглото се въргалаше безформена сивкава маса, спуснала пипала надолу към пода. От едната ѝ страна стърчеше телефонен кабел. Клавиатурата на компютъра бе под нея, или може би вътре.

Макар че не можеше да говори, Бернард продължаваше да изпраща послания. Мониторът в лабораторията регистрираше нестихващ поток от думи – бележките на Бернард за хода на трансформацията.

Повечето от пристигащото изглеждаше съвсем неразбираемо. Може би Бернард сега вече беше по-близо до ноцитите, отколкото до хората.

Трансформацията съвсем не облекчаваше положението на Фукс. Както демонстрантите отвън, така и правителствените представители еднородно бяха произнесли смъртна присъда над Бернард. Искана лабораторията да бъде унищожена.

Отвън се беше събрала близо двумилионна тълпа – сила, с която всеки трябва да се съобразява, способна да разруши „Фармек“ тухла по

тухла. Нищо на този свят не би могло да ги спре – най-малкото петнайсетината служители, останали вътре в сградата. Другите бяха евакуирани – заради собствената им безопасност.

Неведнъж му бе минавала мисълта да зареже всичко и да избяга в къщата, която бе купил предната година в Испания. Да потъне в забравата, да се изолира от света.

Но Хайнц Паулсен-Фукс не беше от хората, които оставят каруцата в калта. Като малък бе присъствал на завземането на Берлин от руснаците. Наложил му се да скрива юношеските си увлечения по нацистката идея и да се преструва на незабележим за да оцелее. Но не се предаде. С какво ли не се захващаше по време на окупацията. Остана в Берлин до 1959, когато постъпи на работа във „Фармек“. На няколко пъти компанията бе близо до фалит, но дори тогава ѝ остана верен.

Не – не можеше просто да избяга. Ако тълпата нахлуе – а това бе неизбежно, длъжен бе да задейства системата за изпускане на стерилизиращи газове в изолационното помещение. Щом ще се гори, нека той насочва ръката на подпалвачите. По-добре, отколкото да се крие в Испания.

Нямаше идея какво ще стане с демонстрантите след смъртта на Бернард. Върна се в лабораторията, седна пред монитора и плъзна поглед по нижещите се съобщения. Надяваше се да открие поне нещо, което да е от полза.

Последните записки започваха в 08.35:

Гогърти. Да, те общуват. Имат нови роднини. Епидемията продължава да се разраства – Европа, Азия, Австралия – но вече безсимптомно. Очи и уши, които гледат, събират, трупат информация. Неоткриваеми шпиони.

Паул – родовата памет. Механизмът е същият както го е създала природата. Във всеки от нас живеят много хора – в кръвта, в тъканите.

Прекомерна тежест върху локалното пространство-време. Гогърти. Опитват се да проникнат през стената... но и това няма да помогне. Трябва да се възползваме. Ние – вие – не можете, или не желаете да ги спирате.

Те са най-великото ни постижение.

Те обичат. Помагат. Едновременно дисциплинирани и свободни, те познават смъртта, но са безсмъртни.

Познават и мен – от игла до конец. Всички мои мисли и подбуди. Аз съм тема на техните произведения, смисъл за някои техни „функции“. Сигурно съществуват милион мои копия. Кое от тях пише тези думи сега? Не зная. Оригиналът отдавна е изгубен в това множество. Изчезнал, не съществува.

Мога да водя едновременно милиони дневници, да живия милиони животи (и не само в „музиката на кръвта“ – Вселената на Мисълта, Въображението, Фантазията!), а после да събера всички свои „аз“, да им направя конгрес и да започна отначало.

Всеки от тях разполага с хиляди, милиони двойници, с невероятно разнообразие от характери и функции. Никой не умира, но всички с течение на времето търпят промени. И с моите двойници ще стане така – започнали от една отправна точка, всеки е поел по своя път и накрая няма да си приличаме почти по нищо. Безкрайни вариации на една и съща тема – темата на живота.

Паул, как ми се иска да си при нас.

Знаем за натиска, на който сте подложени.

(прекъсване в текста 08.47 – 10.23)

Вече не мога да чукам по клавишите. Въвеждам информацията направо в клавиатурата, в проводника.

Разбирам, трябва да ме унищожите.

Почакай. Потърпи до 11.30. Дай на стария си приятел още малко време.

Знаеш ли Паул, връщам се назад, към онова, което съм бил, и гледката никак не ми харесва. Да си призная честно, накрая се бях предал. Сега изтривам слабите моменти. Взех няколко периода от живота си и ги изкарах отново. Тук това е лесно – можеш да се направиш светец, или да се занимаваш с изследване на греха като понятие. Допустимо ли е светецът да не познава греха?

(прекъсване в текста 10.35 – 11.05)

Гогърти.

КГАТКАТТАГ (УКАГЦУГЦГАУЦГАА). Така се казвам сега.

Гогърти. Изумителният Гогърти! Гений на теорията, непредсказуем, дори неразбираем. Но те го знаеха. Бяха го разгледали до последната молекула.

Предупредиха ни да се подготвим. Всички заедно. И те се боят, боят се за нас и това е чудесно, Паул, просто не можеш да си представиш колко е хубаво. Боят се, че ни пречат, създават ни

неприятности, излагат ни на риск, защото няма по-хубаво нещо от истинската свобода. Такава необятна свобода, към която все още не сме привикнали. Безгранична.

Паул почакай до 11.30

11.30! 11.30!

Отново се рових в миналото, връщах се назад в младежките години. Прескачах тук и там, хлътвах в странични възможности.

Срещаш се със себе си. Командните купове координират всичко това. Истинско празненство. Такова неопируемо богатство на мисълта. Трима от мен останаха да пишат, връщат се от пътешествие. Приятели, след дълга почивка. Опиянени от свободата, която са изпитали...

Оливия, почакай...

Представяш ли си, Паул, та ние сме само в периферията.

Там, при онези в Северна Америка е истинската вселена!

Накратко. Задава се. Нова Година!

СВРЪХНОВА

(край на текста 11.26.39)

Фукс прочете повторно последните няколко параграфа. После премести поглед към часовника на стената.

11.26.46

Той се изправи, направи няколко крачки и спря.

– Отворете вратата – нареди на доктор Шалц. Тя посегна да задейства вратата към стаята за посетители.

– Не. Към лабораторията.

Тя се поколеба.

11.26.52.

Той изтича при пулта, избута я безцеремонно встрани и премести трите ръчки в нужната последователност.

11.27.56.

Трислойното стъкло се отмести бавно.

– Хер Фукс...

Той се промуши през все още тесния отвор и се озова във външния изолаторен периметър, където цареше космически студ, а ушите му бучаха и пукаха от високото налягане. Още крачка и е вътре в изолационната.

11.29.32.

Стаята е изпълнена с пламъци. Паулсен-Фукс си помисли за миг, че

доктор Шалц е задействала някаква аварийна система за високо-температурна стерилизация и че двамата вътре са обречени на неизбежна смърт.

Но не беше това.

11.29.56.

Пламъците внезапно утихнаха, оставяйки след себе си миризмата на озон. Над койката потрепваше някакъв смътен силует.

Леглото беше празно.

11.30.00.

44

Почувствала гадене Сюзи остави чинията с храна.

– Започва ли се? – попита тя в пространството. – Кени, Хауърд, сега ли ще бъде? Кери?

Намираше се в средата на гладка и кръгла арена, а неизменният цилиндър за храна стърчеше зад нея. Слънцето следваше криволичеща линия в небосвода, а въздухът сякаш проблясваше. Изминалата нощ Кери се бе опитал да ѝ обясни какво предстои да стане, но Сюзи така и не можа да разбере почти нищо.

– Мамо? Кери?

Одеалото започна да се втвърдява.

– Не си отивайте! – изкрещя тя. Полъхна топъл ветрец, небето изглеждаше като покрито с олющена боя. Облаците се източиха в омазнени щрихи, вятърът се усили и ги погна към обсипаната с колони планина отсреща. Далечният край на арената бе обрасъл от полихедрони със заострени игли вместо листа. От корените им бликаше светлина, която приличаше на разтопена и бълваща от земните недра лава.

– За това ли ме предупреждавахте? – попита тя и заплака. Последните няколко нощи бяха изпъстрени със съновидения и все по-често ѝ се случваше да бърка реалността със съня. – Отговорете ми!

По одеалото премина тръпка, горният му край се източи, превърна се в качулка и покри главата ѝ. Качулката се затвори под брадичката ѝ и обви челото ѝ с тънка, прозрачна и еластична ципа. Одеалото продължи да расте, обгърна пръстите на ръцете ѝ като ръкавици и покри краката ѝ чак до ходилата, без да спира по никакъв начин движенията ѝ.

Из въздуха се носеха уханията на цветя, прашец и плодове. Изведнъж замириса на топъл хляб. Ципата на челото ѝ се спусна надолу и

закри цялото ѝ лице. Тя вдигна уплашено ръце и задраска с нокти по нея. Краката ѝ се подкосиха и Сюзи се затъркала побесняла по земята, докато един глас ѝ нареди да спре. Така и остана да лежи в центъра на арената, загледана право нагоре през прозрачната ципа.

„Успокой се. Не мърдай.“ Това бе гласът на майка ѝ, нежен и строг едновременно. „Ти беше много своенравно малко момиче и досега отказваше всичко, което ти предлагаме. Сигурно и аз щях да съм същата на твое място. Питам те за последен път и искам да решаваш бързо. Ще дойдеш ли при нас?“

– Ако откажа ще умра ли? – попита с изтънял гласец Сюзи.

„Не. Но ще бъдеш сама. Никой няма да остане тук.“

– Значи ще ви отведат!

„Не помниш ли какво ти каза Кери, дребосъче?“ – Това беше Кенет. Тя отново започна да се бори с одеалото.

– Не ме оставяйте.

„Тогава ела с нас.“

– Не. Не мога!

„Няма време, дребосъче. Последен шанс.“

Небето отново беше наелектризирано, оранжевожълто, а облациите бяха изтънели до разпарцаливени нишки.

– Мамо, не е ли страшно? Кажи ми!

„Няма нищо страшно. Ела с нас, Сюзи.“

Устата ѝ беше като парализирана, но поне умът ѝ все още продължаваше да работи. „Не“ – отвърна мислено тя.

Гласовете изчезнаха. Известно време всичко, което виждаше, бяха спускащите се отвесно червени и зелени линии, болеше я главата и ѝ се повръщаше.

Въздухът продължаваше да сияе. Повърхността на арената се разтърси и започна да се покрива с разрастващи се пукнатини.

За един кратък умопомрачителен миг тя бе едновременно на две места. Беше при тях – въпреки волята си и дори в момента продължаваше да разговаря с майка ѝ, братята и много други...

И беше тук, на тресящата се арена, заобиколена с останки от разкъсаните полихедрони и ситни кристали. Всичко наоколо се разпаднаше с такава лекота, сякаш бе направено от пясък и сега бе изсъхнало на слънцето.

После задушавашите я чувства изчезнаха. Премина и гаденето. Небето беше синьо, толкова синьо и ярко, че я боляха очите.

Одеалото се смъкна от раменете ѝ и се изгуби в праха долу.

Тя се изправи и разтърси глава.

Остров Манхатън бе гладък и плосък като тепсия за сладки. На юг се събираше стена от плътни, сиви облаци. Там, където доскоро стърчеше цилиндърът, сега имаше поне дузина отворени кашони с консерви. Върху най-близкия от тях предвидливо бе оставена отварачка.

– Помислили са за всичко – промърмори Сюзи. След няколко минути започна да вали.

ТЕЛОФАЗА ФЕВРУАРИ, СЛЕДВАЩАТА ГОДИНА

45

Камюсфиърна, Уелс

Зимата на горящия сняг се стовари с неистова сила върху Англия. Каdifеночерните облаци закриха звездите от Ейнджълси до Маргейт, разпръсквайки фосфоресциращи сини и зелени снежинки над сушата и морето. Снежинките угасваха със съскане веднага щом докоснеха морската повърхност. На сушата те полепваха в слабо сияещо було, което пулсираше като угасващи въглени всеки път, когато някой стъпеше отгоре му.

Всякакви електрически нагреватели, термостати и топлинни регулатори се оказаха съвършено непригодни в борбата със студа. Общо взето най-ефикасни бяха газовите горелки, но скоро и те се превърнаха в дефицитна стока защото машините, на които ги изработваха, бяха също така непригодни за употреба.

Наложи се от мазетата и вехтошарниците да бъдат изровени старите въглищарски печки и парни котли. Англия и Европа пълзяха бързо и неумоливо към една по-ранна и по-мрачна епоха. Безсмислено беше да се протестира, силите, които го вършеха, бяха колкото неизмерими, толкова и непроницаеми.

Повечето къщи и жилищни блокове просто се примириха със студа. За обща изненада числото на заболелите и умрелите непрестанно се смаляваше, също както и предната година.

Нямаше вече и епидемии от простудни заболявания. Никой не знаеше защо.

Напоследък не вървеше добре и продажбата на какъвто и да било алкохол. Пекарниците също ограничиха значително приходите си, повечето бяха принудени да преминат към производство на черен хляб и тесто.

В Европа и Азия настъпи невиджан по размери глад, който пробуди у страдащите мисли за Божие наказание. Пресъхнали бяха някогашните житници и плодородници, които изхранваха цели народи.

Но и войната не можеше да е средство за решение. Защото

радиоапаратите, камионите и автомобилите, а също самолетите, ракетите и бомбите бяха непригодни за употреба. В няколко държави от Близкия изток избухнаха погранични конфликти, но без особен ентузиазъм. Атмосферните условия и там бяха претърпели значителни изменения, случваше се да вали по цели седмици над Бейрут, Дамаск и Ерусалим.

Зимата на горящия сняг беше последният удар върху многострадалното човечество, след което не оставаше друго, освен да се признае за победено.

Ситроенът на Паулсен-Фукс подскочи върху грубата макадова настилка, придружаван от неизменното хрущене на противоснежните вериги. Той отпусна лекичко педала на газта и завъртя кормилото, опитвайки се да не изгуби инерция и най-вече – да не загаси неволно изтощението от постоянно натоварване двигател. На седалката до него бяха струпани вързоп със стари криминалета и по-малка хартиена кесия с бутилка вино вътре.

Напоследък колите в движение намаляваха стремоглаво. Вече шест месеца откакто беше спуснал кепенците и „Фармек“ – заради нестихващи проблеми с поддръжката на машините. В началото наеха повече работна ръка за да ги замени, скоро обаче стана ясно, че нито един завод не е в състояние да произвежда само от ръчен труд.

Той спря край един дървен пътепоказалец и спусна замръзналото стъкло за да се ориентира. „Камюсфиърна – 2 км.“, бе изписано върху резбованото дърво.

Докъдето му стигаше погледът Уелс изглеждаше покрит с фосфоресцираща пяна. От непрогледночерното небе не спираха да се сипят галактики от мъждукащи снежинки, всяка една заредена с тайнствена светлина. Той вдигна стъклото и се загледа в снежинките, които танцуваха над предното му стъкло и отскачаха встрани, изтласквани от ритмично сновящите чистачки.

Не беше включвал светлините, макар че беше нощ. Виждаше съвсем ясно заради светещия сняг. Вентилаторът на парното заскрибуца отчаяно и той подаде газ.

Петнайсетина минути по-късно, след един остър десен завой и кратко изкачване, долу се показа Камюсфиърна. Тесният залив бе побрал едва четири къщи и малък дървен пристан, сега скован от назъбен, покрит с неясни петна лед. Светещите жълтеникави прозорци на къщите се различаваха отчетливо сред неспирния снеговалеж, но океанът зад тях бе черен и пуст също като небето.

Последната къща на северния край, бяха напътствията на Гогърти.

Замислен, Фукс пропусна следващия завой, гумите застъргаха по банкетата и той завъртя рязко кормилото, за да се върне обратно на пътя.

Не беше се захващал с нещо и наполовина толкова налудничаво поне от трийсетина години насам. Двигателят на ситроена се закашля мъчително, гумите поднесоха въпреки веригите и колата спря на не повече от десетина метра от най-близкия гараж. Всичко наоколо бе окъпано в призрачна светлина, извираща направо от снега.

Убежището на Гогърти се оказа много стара каменна къща, с варосана фасада и единичен, леко наклонен покрив. От северната ѝ страна имаше дървен, също боядисан в бяло гараж. Вратата на гаража се отвори, добавяйки бледооранжев квадрат от светлина към обкръжаващото го синьозелено сияние. Паулсен-Фукс издърпа бутилката от кесията, напъха я в джоба на палтото си и излезе навън. Ботушите му оставяха овални, светещи дири по заснежената земя.

– Божичко – възкликна Гогърти, излязъл да го посрещне. – Не очаквах да пътуваш в подобно време.

– И аз също. Но на стари години човек започва да изкуква.

– Влизай. Запалил съм огъня – слава Богу, че поне той гори! Има горещ чай, кафе – каквото пожелаеш.

– Ирландско уиски! – изстена Фукс и разтърка замръзналите си пръсти.

– Уф... – изпъшка Гогърти. – Тук е Уелс и уискито е рядка стока. Опасявам се, че не мога да ти предложа.

– Аз нося – отвърна Фукс и извади бутилката с вино от джоба си. – Това е „гленлив“, много старо и много скъпо.

Пламъците працияха весело в старата зидана камина, придавайки още малко светлина към тази на бледите крушки от тавана. Мебелировката се състоеше предимно от бюро – имаше три в дневната, едно с книги, второто с компютър – „Не работи от близо три месеца“ – поясни Гогърти – и третото обсипано с цяла колекция миди и изсушени риби, камъчета и корали, като миниатюрно морско дъно и – в пълен контраст – стара пишеща машина, която в тези несигурни времена сигурно струваше цяло състояние, а до нея малка чертожна дъска, почни скрита под руло индигова хартия. Стените бяха украсени с обрамчени в рамки литографии на цветя от осемнадесети век.

Гогърти вдигна пушещия чайник от печката и наля две чаши. Фукс се отпусна в захабения, изтърбушен фотьойл и отпи с благодарност от изгарящата хранопровода течност. Из стаята се разхождаха с горда независимост две котки – едната оранжева, дългокосместа, с черно петънце

на носа, се изтегна пред огъня и го фиксира възмутено и подозрително със зеленикавите си очи.

– По-късно ще потърся някоя бутилка уиски в неприкосновения запас – обеща Гогърти. – Но първо, искам да видиш това.

– Твоят „призрак“?

Гогърти кимна и бръкна в джоба на жилетката си. Извади сгънат лист яркобяла хартия и му я подаде.

– Това е и за теб. Носи моето и твоето име. Пристигна едва преди два дни. Намерих го в пощенската кутия, макар че службата не работи от месеци. За да ти пратя писмото ходих чак до Пуахели.

Фукс разгъна писмото. Хартията изглеждаше необичайно, на цвят беше почти ослепително бяла, но плътна като кожа. На гърба ѝ с едри черни букви беше изписан адресът. Фукс прочете съдържанието и погледна към Гогърти.

– А сега го прочети отново – каза Гогърти. Писмото беше съвсем кратко, беше го запомнил почти дословно още след първото прочитане. Втория път обаче, изглеждаше променено.

Скъпи Шон и Паул,

Отправлям призив към вашия разум. Стига толкова упорстване. Промените сега са малки, големите предстоят. МНОГО големи. Гогърти може да ги предвиди. Той разполага с нужното средство – теорията. И други са предупредени. Разпространете новината.

Бернард

– Всеки път е различно. Понякога е по-подробно, друг път – съвсем съкратено. Записвал съм всяко едно от тях. – Гогърти протегна ръка и щракна с пръсти. Фукс му върна писмото.

– Това не е хартия – продължи той. За демонстрация го потопи в чашата с чай. Листът не омекна, нито от него започна да капе, когато го извади. Гогърти го сграбчи с две ръце и направи енергичен опит да го разкъса. Без никакъв резултат. Писмото се изплъзна по неуловим начин от едната му ръка и остана в другата. – Искаш ли да го прочетеш отново?

Фукс поклати глава.

– Истина е, значи.

– О, да, съвсем истина. Въргаля се наоколо и все ми се набива в очите, сякаш ме подканя да го прочета отново. И всеки път е различно,

което ме кара да смятам, че не е създадено от материя.

– И не е шега.

– О не – разсмя се Гогърти. – Не мисля.

– Бернард е жив, значи.

Гогърти кимна.

– Като мен и теб. Отиде при своите нооцити. Почти съм сигурен, че неговите нооцити отдавна са се събрали някъде с онези от Северна Америка. Ако това „някъде“ въобще ни върши работа.

– И къде, според теб? В друго измерение?

Гогърти поклати решително брадичка.

– Бога ми, не. Съвсем до нас са. Там долу, където всичко започва. Бедата е, че всеки път, когато тръгнем да изучаваме света, гледаме нагоре – към звездите. Това е защото сме макроскопични, а нооцитите – те са микроскопични. За тях е почти невъзможно да си представят звездите. Ето затова гледат навътре. Светът на великите открития е там, долу. Ако предположим, че североамериканските нооцити са сполучили да създадат в извънредно кратки срокове една изключително напреднала цивилизация – нещо повече от очевидно за всеки сега – неминуемо следва изводът, че са намерили начин да опознаят миниатюрния свят.

– Който е по-малък и от тях самите.

– По-малък в сравнение дори с това колко сме по-малки ние от галактиката.

– Говориш за квантовите измерения, така ли? – подхвърли Фукс, съзнавайки собственото си невежество в тази специалност.

Гогърти кимна.

– По някаква случайност това е и моята насока на изследвания. Ето защо още в началото ме потърсиха за съвет. Работата ми преимуществено е свързана с дължини, по-малки от десет на на минус тридесет и трета от сантиметъра. Така наречената дължина на Планк-Уилър. Все още се надявам, че ще успеем да се доберем до микроскопичния свят, където са изчезнали нооцитите. И да узнаем защо.

– Според теб – защо?

Гогърти извади купчина с листа, ситно изписани с текст и формули.

– Информацията може да бъде съхранявана в състен вид дори на субмолекулно ниво. Например в самата структура на пространство-времето. Какво по същество е материята, ако не стояща вълна от информация във вакуума? Нооцитите несъмнено са стигнали до това откритие, разработили са го и... чу ли за Лос Анджелис?

– Не. Какво за него?

– Още преди да изгубим връзка с нооцитите Лос Анджелис и цялата брегова линия на юг до Тихуана изчезнали безследно. Или, по-точно, са се превърнали в нещо друго. Сигурно като последствие от някой голям експеримент. Нещо като далечна подготовка на онова, което започва сега.

Фукс кимна, без да разбира напълно за какво става въпрос, стана и си наля още чай.

– Бая зор видях да стигна при теб. Повечко, отколкото предполагам.

– Правилата се промениха.

– Май ни предупреждавах за това. Въпросът е, защо и по какъв начин?

– Изглеждаш уморен – рече Гогърти. – Хайде стига сме теоретизирали. Да си побъбрим за друго и ако искаш – да прочетем още няколко пъти писмото.

Паулсен-Фукс кимна и отпусна уморена глава назад.

– Да. Все по-трудно ми става да разсъждавам – призна полугласно той.

Призори снеговалежът спря. Утринната светлина придаде допълнителна нетърпима белота на полетата и хълмовете. Черните снежни облаци се бяха разтворили в по-безобидни сивкави пашкули, които отминаваха на запад. Паулсен-Фукс се пробуди от вкусния аромат на печени филийки и кафе. Подпря се на лакът и приглади разчорлената си коса. Беше спал чудесно на меката кушетка.

– Какво ще кажеш за един горещ душ? – попита го Гогърти.

– Великолепно.

– Банята е малко студена, обуй си чехли и стой върху дървената скара. Останалото е удоволствие.

След ободряващия душ двамата седнаха да закусват.

– Гостоприемството ти е трогателно – призна Фукс. – Чувствам се малко виновен заради начина, по който се държаха с теб в Германия.

Гогърти сви устни, но сетне махна безгрижно с ръка.

– Не мисли за това. Всички бяхме малко изнервени.

– Какво пише в писмото тази сутрин?

– Прочети го сам.

Паулсен-Фукс разгъна ослепително-белия лист и се зачете.

Скъпи Паул и Шон,

Шон знае отговора. Следствие от теорията – твърде интензивно наблюдение. Черна дупка от мисли. Както вече казах.

Теорията е вярна, вселената е податлива на въздействие. Друг път няма. Прекомерното теоретизиране води да загуба на гъвкавост. Ще има още. Големи промени.

Бернард

– Забележително – въздъхна Фукс. – Все за същото ли става дума?

– Доколкото мога да определя.

– Какво има пред вид този път?

– Мисля, че потвърждава разработките ми, макар че тази част не е съвсем ясна. Ако е това, значи и двамата прочитаме едно и също в писмото. Препиши го и ми го покажи.

Паулсен-Фукс преписа писмото и подаде листчето на Гогърти.

Физикът кимна.

– Този път е по-подробно. – Той остави листчето и отпи от кафето.

– Мисля, че се връща на нашия разговор от миналата година. Става дума за това, че вселената не е строго детерминирана, а податлива на оформяне под влияние на съответстващи на реалността хипотези, превръщайки ги по този начин в истински, пълнокръвни теории.

– Тоест, че не съществува абсолютна реалност?

– Очевидно да. Слабите хипотези, тоест тези, които не отразяват вярно онова, което става на нашето ниво на възприятие, биват отхвърлени от вселената. Напротив, добрите, силните теории въздействат върху строежа ѝ.

– Малко обърквашо за всеки теоретик.

Гогърти кимна.

– Затова пък позволява да обясня какво се е случило с нашата планета.

– И какво се е случило?

– Както казах, вселената е подложена на непрестанни промени. Всяка действаща теория е в състояние да определя реалността само за известен период от време, след което идва ред на нова.

– Преобръща каруцата с ябълки за да не потънем в самодоволство.

– Точно така. Но промяната на реалността не подлежи на наблюдение. Тя трябва да бъде извършена на ниво, което в момента е извън обсега на наблюдателя. Така че, докато нашите малки приятели нооцитите са следели непрестанно всичко чак до най-микроскопичното ниво, вселената е била лишена от възможността да се пречупва и да променя формата си. Създаде се е точка на постоянно напрежение. Нооцитите изглежда са стигнали до извода, че не са в състояние да се задържат

повече в макроскопичния свят и затова... как да обясня? Не съм съвсем сигурен какво точно са направили. Но когато заминали, напрежението внезапно изчезнало и това предизвикало скъсване. Нарушаване на равновесието. Възникналите промени били толкова резки, че засегнали световния баланс. Крайният резултат – една противоречаща на себе си вселена, поне в тукашните околности. От тук следва горящият сняг, ненадеждните машини, все още поносимият хаос. Поносим, единствено благодарение на... – той сви рамене. – Така поне аз смятам.

– Да го чуя.

– Защото те се опитват да спасят колкото се може повече от нас. Да ни съхранят за следващото.

– За „Големите промени“.

– Аха.

– Твърде съм стар за тези неща – поклати уморено глава Фукс. – Не зная защо, но пристигането в Англия ме върна назад в годините на войната. Сигурно така е изглеждала по онова време.

– При обсадата – ухили се Гогърти.

– Да. Но хората са деликатни същества – в химическо отношение. Ти смяташ, че смъртността намалява благодарение намесата на нооцитите, така ли?

Гогърти вдигна рамене и протегна ръка към писмото.

– Чел съм това нещо хиляди пъти, надявайки се да намеря отговора точно на този въпрос. Нищо. Дори намек. – Той въздъхна. – Не зная какво да мисля.

– Снощи сънувах нещо – съвсем като истинско беше. Та в съня ме питаха, на колко ръкостискания съм бил от някой, който живеел в Северна Америка. Намираш ли някакъв смисъл в това?

– Всяка подробност е важна. Това е новият ми девиз.

– Какво пишеше в писмото? Нали го прочете?

Гогърти извади бележника и внимателно преписа съдържанието.

– Почти същото – отвърна той. – Чакай – добавил е една дума. Големите промени наблизават.

След закуска излязоха да се порадват на слънцето, което напоследък рядко пробиваше облаците. Въздухът беше студен и щипеше бузите, но вятърът бе утихнал.

– Има ли надежда вселената да се пречупи обратно, да се върне към нормалното си състояние? – попита Фукс.

– Бих казал да, ако всичко зависи само от естествените процеси. Но посланията на Бернард не са никак окуражителни... – той замълча. – Аз

съм един невежа – възкликна неочаквано. – Колко е лесно да го кажеш. Невежа. И аз като това дърво съм жертва на непознати сили. Не ни остава друго, освен да чакаме.

– Значи не си ме поканил тук, за да търсим някакво разрешение.

– Не, разбира се, че не – Гогърти тупна лекичко с крак върху заснежената земя. Горната коричка лед се пропука, но отдолу нямаше вода. – Изглежда Бернард е искал да се съберем.

– Дойдох тук, надявайки се да получа отговори.

– Съжалявам.

– Не, това не е цялата истина. Дойдох тук, защото в Германия вече нямаш работа. И където и да било другаде. Компанията фалира, други няма. За първи път от много години съм съвсем свободен. Дори да се захващам с рисковани начинания.

– А семейството ти?

– И аз, като Бернард, не успях да създам семейство. Ти имаш ли?

– Да – кимна Гогърти. – Бяха във Върмонт – миналата година – на гости при родителите на жена ми.

– Прощавай.

Върнаха се в къщата и Гогърти направи кафе. Фукс взе писмото и прочете:

Скъпи Гогърти и Паул,
Последно съобщение. Колко ръкостискания ви дялят от някой, който сега си е отишъл? Едно. Нищо не е загубено.

Това е последният ден.

Бернард

Прочетоха го и двамата. Гогърти сгъна писмото и го прибра в едно чекмедже. Около час по-късно, спокоен от внезапно предчувствие, Фукс отвори чекмеджето, за да го прочете още веднъж.

Писмото беше изчезнало.

46

Лондон

Сузи се подаде от прозореца и пое с пълни гърди студения въздух. Никога не бе виждала нещо по-красиво, гледката не можеше да се сравнява дори с блясъка на Ийст ривър, когато бе пресякла Бруклинския

мост. Горящият сняг беше семпла, пленителна и елегантна кода, възвествяваща побъркания начин, по който е настъпил краят на света. Поне в това бе уверена. През деветте месеца, преживяни в малкия лондонски апартамент, с наем плащан от американското посолство, тя бе проследила последните агонални гърчове на някога великия град. Не излизаше много, предпочиташе да си седи в апартамента и да гледа от прозореца бързо топящия се поток от коли и камиони, растящите с всеки изминал ден тълни пешеходци и неспиращия, блестящ сняг...

Жителите на Лондон изглежда не се плашеха от него. Излизаха смело на улиците и вървяха... вървяха...

Веднъж в седмицата идваше да я навести един от заместниците на консула. Тя беше млада жена на име Лори, понякога водеше и годеника си, Френч, който въпреки името си бе американец.

Лори не забравяше да донесе грамаден плик със сладкиши, детски книги и разбира се – новини. Разказа ѝ, че „ефирът“ ставал все по-непонищаем. Това означаваше, че радиоапаратите ще излязат от употреба. Съюз не се разделяше с малкото транзисторче, което напълно бе престанало да работи, след като го изпусна върху металния под на хеликоптера. От тогава само пропукваше жално, но беше частица от миналото ѝ и това бе най-важното.

Тя се отдръпна от прозореца и затвори очи. Завиваше ѝ се свят всеки път, когато си припомнеше доскорощните си преживелици. Усещането, че е забравена от целия свят, съвсем самичка, наскред необятния Манхатън, чувството на безпомощност. Няколко седмици след началото на кошмара се бе появил хеликоптерът и я бе отнесъл при един гигантски самолетonosач, недалеч от брега...

Малко по-късно се отправиха обратно към Европа и тук – в Лондон – от посолството ѝ дадоха апартамент. След това Лори пое грижите за нея.

Днес обаче се бавеше, а досега не бе идвала след смрачаване. Снегът се сгъстяваше и снежинките блещукаха ярко в нощта. Беше красиво.

За своя изненада Съюз не се чувстваше никак самотна.

Тя затвори прозореца – и без това в стаята бе станало неприятно студено. Изправи се пред голямото стенно огледало и се загледа в ярките снежинки, които светеха и се топяха в косата ѝ. Това я накара да се усмихне.

Неочаквано си спомни за красивата зелена рокля, която Лори ѝ бе подарила преди повече от шест месеца – за един бал в посолството. Не можа да издържи на изкушението, разкопча пеньоара, отвори гардероба

и свали роклята от закачалката.

Дали с такива дрехи се ходи при кралицата? Тя се завъртя пред огледалото и отново се усмихна. Беше наистина хубава.

Всички в посолството я обичаха. За съжаление, напоследък я канеха все по-рядко да им ходи на гости, заради нарушения трафик. До сградата на посолството бе доста път.

Кой знае защо, Сюзи си помисли, че не би имала нищо против да умре толкова хубава. Представи си как душата ѝ се понася нагоре към мрачните облаци, сред потоците от светещи снежинки – там някъде сигурно я очакваха мама, Хауърд и Кенет. Едва ли са сред облаците, но тя бе сигурна, че не са мъртви...

Сюзи смръщи носле. Щом не са мъртви, как ще ги срещне след като умре? Ама че е глупачка. В такива моменти се мразеше. Искаше ѝ се да е друга, да намери сили и да промени нещо в себе си...

Промяната – нали това ѝ предлагаха там, на другия континент. А тя отказа.

Снегът отново се усили, шумът от сипещите се снежинки вече се чуваше и през затворения прозорец. Тя се заслуша очарована – приличаше на тихо жужене от танцуващи над цветята пчели. Топъл и приятен звук, въпреки студената гледка.

– Странно – промърмори тя. – Странно, наистина странно. – Тя повтори още няколко пъти думите, все по-напевно, но песента ѝ се стори глупава, като всичко преди малко.

Може би не снежинките, а вятърът издаваше този шум. Тя избърса влагата от прозореца, върна се при леглото и изгаси лампата за да вижда по-добре. Не, не приличаше по нищо на познатото свистене на вятъра.

Защо не прие?

Къде ли се бави Лори? Къде се изгубиха всички? Сигурно също като нея са се сврели в стайте си и гледат снега. Само че Лори не е сама – с нея е Ив. А Сюзи е толкова самотна...

Неочаквано тя изхлипа и преглътна мъчително.

Да, вече не се съмняваше какво вижда навън – последната нощ на света.

– Уф – въздъхна тя, вдигна лекичко полите на роклята и се отпусна в един от фотьойлите. Избърса сълзите от очите си и си придаде смелост. Хайде, край на глупостите.

Поне не я е страх.

Защо не прие?

Вратата на гардероба изскърца и тя подскочи уплашено. Приближи

се, дръпна я и надникна вътре. Нямахме никои естествено. Отново се погледна в огледалото.

Образът отгатък бе заобиколен от ярки светещи мехури, като стичаща се завеса от искряща, пенлива бира.

Сюзи се наведе напред. Лицето в огледалото въобще не беше нейното. Тя докосна устните си и протегна пръсти, за да ги срещне върху хладната повърхност с тези отсреща.

Стъклото започна да се топи. Пръстите ѝ докоснаха нещо топло.

Сюзи отскочи назад и се удари в облегалката на фотьойла.

Образът прекрачи рамката на огледалото и ѝ се усмихна.

Отражението не беше нейното. Приличаше на майка ѝ. А може би също на баба ѝ, прабаба ѝ и така нататък. Имаше и от Сюзи, но не само от нея. Всички събрани в едно. Те ѝ се усмихваха.

Сюзи опря ръце на облегалката. Образът пред нея разтвори ръце – сега вече бе съвсем като майка ѝ – тя изтича, завладяна от цял водопад чувства, притисна се в обятията ѝ и отърка нос в рамото ѝ. Поне не се разплака.

Образът – този път съвсем като нейното отражение – я хвана за ръката. Едва сега Сюзи си спомни. Когато трансформираният град изчезна, оставяйки я сред обезлюдената пустош – това беше след като отказа на Кери и другите да ги последва – тя бе почувствала, че се раздвоява.

Бяха я дублирали, копирали – като на ксерокс.

За всеки случай – просто за да притежават резервно копие.

А ето, че сега са го изпратили за да се срещне с оригинала, с истинската Сюзи. Но междувреме копие то бе претърпяло невероятни промени. То не беше само на Сюзи, но и на всички жени в рода преди нея.

Другата Сюзи я поведе към вътрешната стена на апартамента, далеч от прозореца. Изкатериха се на леглото и се спогледаха усмихнати.

„Готова ли си?“ – попита я без думи образът.

Сюзи погледна през рамо към светещия сняг отвън, сетне почувства топлото, човешко докосване. Колко здрависвания я делят от някой в Америка?

Нито едно.

– Там, където отиваме, няма ли да сме от най-бавните? – попита тя.

„Не“ – отвърна копието ѝ. Сюзи прочете отговора в очите ѝ. Кери се оказа прав. Те наистина умееха да усъвършенстват хората.

– Добре. Защото ми омръзна да изоставям от събитията.

Образът протегна ръка и започна да къса тапетите от стената. Сюзи се включи енергично да ѝ помага. Останалото се оказа лесно.

Неочаквано стената се разтвори и просто ги погълна.

Зад нея също валеше сняг, но не беше като този отвъд прозореца. Снегът тук бе неимоверно по-красив.

Тук имаше поне милион снежинки и всички бяха живи. Всички танцуваха весело.

– Няма ли да използваме гардероба? – попита Сюзи.

„Той не води там, където отиваме“. Двете млади жени се прегърнаха, притиснаха се и се приготвиха...

И тогава скочиха от леглото право в отвора на стената.

Сградата се разтърси, сякаш някъде по етажите се е хласнала масивна врата. Горящите снежинки в нощта продължаваха да танцуват като Браунови частици. Черните облаци в небето станаха прозрачни и Сюзи можеше да вижда съвсем ясно във всички посоки. Беше красиво и малко страшно.

Бурята утихна преди зазоряване. Долу се възцари мъртвешки покой, докато тъмната полусфера на нощта отстъпваше.

След това се развихри денят, обагряйки в оранжево сияние равния, лишен от вълни океан и притихналата суша. От слънцето извираха концентрични кръгове светлина.

Сюзи виждаше много надалеч. Беше съвсем мъничка, но погледът ѝ достигаше до всяко кътче на планетата! И отвъд.

Вътрешните планети хвърляха издължени сенки сред обгръщащата ги мъглявина. Външните планети се люшкаха на орбитите си, а сетне разцъфнаха в калейдоскопично великолепие, протягайки хладни, сияйни ръце за да посрещнат завръщащите се блудни луни.

В продължение на една кратка, разтреперана въздишка Земята съумя да съхрани своята цялост в този водовъртеж. Когато удари часът, градовете, селищата и селцата – къщите, колибите и навесите – се оказаха празни, като изсъхнали пашкули.

Ноосферата размаха крилете си. Там, където се докосваха, звездите танцуваха, празнуваха и се превръщаха в горящи снежинки.

ИНТЕРФАЗА ВСЕЛЕНАТА НА МИСЪЛТА

Михаел Бернард, почти на деветнадесет, кипящ от жизненост, седеше в морския ресторант на отсрещния бряг на Голдън гейт, а до него беше Оливия. Над тях се полюшваха изсушени скелети на риби и пластмасови, неособено оригинални модели на едри морски раци.

Току що му беше съобщила, че годежът ѝ е развален.

Той сведе очи към покривката, вѳодушевен от новоразкриващите се възможности. Пътят към сърцето ѝ изглеждаше разчистен.

– Вечерята беше чудесна – продължаваше да бѳбри безгрижно Оливия. – Благодаря ти. Ще ти призная, че ужасно се зарадвах, когато ми позвъни.

– Чувствах се глупаво – рече смутено Бернард. – Последния път се държах като пълен кретен.

– Не. Беше много мил.

– Мил, значи. Хъм. – Той се разсмя.

– Не се безпокой. Нищо ми няма. Вече преживях шока и сега...

– Разбирам те.

– Когато той ми каза, че иска да развалим годежа, първото, което си помислих бе, че трябва да се заловя здраво за ученето. Сякаш въобще не го бях чула. Заболя ме едва след като си отиде. И тогава си помислих за теб.

– Ще ми дадеш ли още един шанс?

Оливия се усмихна.

– Само ако си толкова мил, колкото беше досега.

Не е загубено нищо. Нито е забравено.

Има го в кръвта, в плътта.

Сега и във вечността.

КРАЙ

© 1985 Грег Бъър
© 1997 Юлиян Стойнов, превод от английски

Greg Bear
Blood Music, 1985

Източник: <http://sfbg.us>

Публикация:

КЪРВАВА МУЗИКА. 1997. Изд. Камея, София. Биб. Кристална библиотека
Фантастика, No.13. Роман. Превод: [от англ.] Юлиян СТОЙНОВ [Blood Music, by
Greg BEAR]. Печат: Светлина, Ямбол. Формат: 130×200 мм. Страници: 222. Цена:
2.60 лв. (2600.00 лв.). ISBN: 954-8340-28-3 (грешен).

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/310>]